imburgs agblad

Toonkunst

terdag 28 december 1985. | 67e jaargang nr. 305.

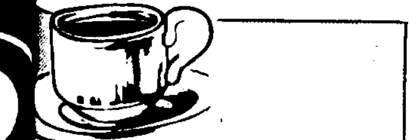
geversmaatschappij Limburgs Dagblad b.v., postbus 3100, 6401 DP Heerlen, telefoon 045-739911 — Hoofdredactie: Ben Romijn en Winus de Rouw — Losse nummers ƒ 1,10

● *Chris van Dooren: „Ik heb honderden Limburgse renners verzorgd."*

VAN DE HOOFDREDACTEUR

krant in Engeland, die gespe-liseerd was in het brengen van goede nieuws, is ter ziele. De onnees waren kennelijk niet ukkig met de blijde boodschap-n, die het regionale blad telkens er aan de lezer voorzette. Uit-rekend tijdens de voorbije da-n had koningin Elisabeth van geland benadrukt dat de bren-rs van positief nieuws min of eer misssionarissen waren in edialand, waar antenne, kabel, icrofoon en papier beeld dan el woord overbrengen. De idea-tische opzet sloeg niet aan in ngeland. In de opeenvolging an feiten is er nauwelijks aan te ntkomen dat het negatieve als pzienbarend naar voren komt. ccidenten - zoals thans in Rome Wenen --, ongelukken, terreur, orlogshandelingen, misdaad, eine criminaliteit en een veel-eid van onverwachte ontwikke-ngen, die dan als verrassing gel-en, vormen tesamen de zo gehe-n actualiteit, het daggebeuren. at in de krant wederom een se-ctie is uit een enorme aanvoer an stromend nieuws. Goede ont-ikkelingen als bijvoorbeeld een entueel bestand in Libanon, en vermindering van de werk-osheid en meer speciaal van de eugdwerkloosheid, dalende ren-estanden en gewoon succesvolle nderneminger op welk terrein an ook zijn eveneens vast be-tanddeel van de krant als ieuwsbron. Het vanzelfspreken-e, bijna onoprallende maar toch elangrijke is evenzeer raak ieuws. Want iets dergelijks staat an model voor zeer veel mensen, ie bijna in anonimiteit voortref-elijk werk verzetten. Het goede ieuws is er dus duidelijk ook. Maar altijd in een samenhang net het gewone dagelijkse leven an het winnen van een hoofd-rijs tot het slagen voor een exa-nen en alles wat er aan menselij-e successen nog tussen in kan zit-en. Dat is het verse kadetje van lke ochtend.Goede Morgen, ook e nieuwsstroom werkt op plus en nin.

Het weer

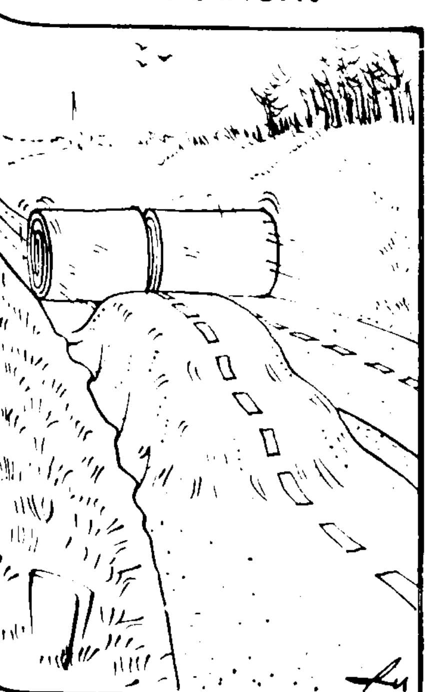
Veel bewolking en perioden met sneeuw. Middagtemperatuur om het vriespunt. Matige wind uit noord tot noordoost. Zondag t/m woensdag: Half tot zwaar bewolkt en middagtemperatuur even boven nul. Vooral de eerste dagen kans op sneeuwbuien.

VANDAAG:		
zon op:	**08.48**	**onder: 16.35**
maan op:	**17.15**	**onder: 10.18**
MORGEN:		
zon op:	**08.48**	**onder: 16.36**
maan op:	**18.29**	**onder: 10.53**

Pond

De 37-jarige Kevin Mellish heeft het wereldrecord in de rij staan gebroken. Toen het warenhuis Selfridges in Londen gisteren om negen uur de deuren opende voor de winter-uitverkoop, had de man achttien dagen en één uur staan wachten. Mellish heeft zijn (wacht)tijd overigens niet verspild: al in-de-rij-staand zamelde hij zo'n 2.000 pond (omgerekend rond 8.000 gulden) in voor een hulpproject voor kinderen. Voor Mellish én de kinderen in elk geval het volle pond.

Snelle vernieuwing wegdek Heerlen-Maastricht

Zestien doden en 115 gewonden bij terroristische aanslagen

Bloedbaden in Rome en Wenen

ROME/WENEN – De aanslagen op balies van de Israëlische luchtvaartmaatschappij El Al gistermorgen op de vliegvelden van Rome en Wenen hebben aan zestien mensen het leven gekost. Minstens 115 personen raakten gewond, een aantal van hen zeer ernstig. Beide aanslagen zijn in de loop van gisteravond opgeëist door de Palestijnse splinter-organisatie Aboe Nidal. In het verleden heeft deze organisatie ook de verantwoordelijkheid opgeëist van andere aanslagen. De Palestijnse bevrijdingsorganisaie PLO veroordeelde in een officiële verklaring de aanslagen. De in Rome en Wenen gearresteerde terroristen konden vanwege hun verwondingen nog niet door de politie worden verhoord, men neemt echter algemeen aan dat het om Palestijnen gaat.

Om vijf voor negen vrijdagochtend opende in de vertrekhal van het Romeinse vliegveld Fiumicino een commando van vijf of zes gewapende Palestijnen de aanval. Er werden enkele handgranaten in de richting van de balie van de Israëlische luchtvaartmaatschappij El Al gegooid en vervolgens begonnen de terroristen in het wildeweg te schieten op de ongeveer duizend passagiers die zich in de vertrekhal bevonden. Het vuur werd onmiddellijk beantwoord door de Italiaanse politie en agenten van de Israëlische veiligheidsdienst, die de El Al-balie bewaakten.

Na afloop van de schietpartij lag de hal vol met kermende gewonden en twaalf doden, onder wie drie terroristen en een Israëlische agent. Nadat eerste hulp was verleend door de medische dienst van de luchthaven, werd een groot deel van de 75 gewonden vervoerd naar ziekenhuizen. Twee van hen bezweken in de loop van de dag aan hun verwondingen. Ook de twee overlevende terroristen bevinden zich onder bewaking in een ziekenhuis, waar een van hen een spoedoperatie moest ondergaan.

● *Terwijl op de luchthaven van Rome een verdwaasd kijkende gewonde vrouw door een man terzijde wordt gestaan, wacht – liggend op de grond – een andere vrouw met kapotgeschoten knieën op eerste hulp.*

● *Een van de vermoedelijke daders van de aanslag in Rome wordt door een politieman overmeesterd en weggevoerd.*

Op ongeveer hetzelfde tijdstip vond op de luchthaven Schwechat van Wenen ook een aanslag plaats op de El AL-balie. Daar drongen twee terroristen de vertrekhal binnen om een bloedbad aan te richten onder de El Al-passagiers. Ook in Wenen brak grote paniek uit en volgde een gevecht tussen terroristen, luchthavenpolitie en Israëlische veiligheidsagenten. Twee reizigers verloren bij deze aanslag het leven en meer dan veertig raakten gewond. De Weense politie slaagde erin enkele automatische wapens van Russische makelij buit te maken. In tegenstelling tot Rome, slaagden de twee terroristen in Wenen er wel in zich uit de voeten te maken met een vluchtwagen die door een helper werd bestuurd.

Twintig kilometer verder slaagde de politie erin de wagen in te sluiten. Bij het vuurgevecht dat volgde, werd een van de terroristen gedood en raakten de twee anderen gewond. Zij werden door de politie gearresteerd en overgebracht naar een ziekenhuis.

Terreurcentrale

Op de lichamen van de vijf terroristen vond de politie nog elf ongebruikte handgranaten. Een eerst onderzoek wees uit dat zij al enkele dagen in Rome verbleven en het is vrijwel zeker dat zij daar van hun wapens zijn voorzien. De politie is er al sinds de kaping van het passagiersschip Achille Lauro van overtuigd dat zich in Rome een Palestijnse terreurcentrale bevindt, die aan binnenkomende terroristen wapens en springstoffen verschaft voor aanslagen binnen en buiten Italië.

● Zie verder pag. 3

● Toon Hermans: „Zeven vingers stak die man omhoog..".

Toon Hermans komt weer op verhaal

door nino tomadesso

HILVERSUM - „Lichamelijk ben ik weer tiptop in orde. Ik schrijf, ik teken, ik klim weer uit een dal maar juist dát klimmen valt niet altijd mee". Zo sprak gisteravond Toon Hermans (69) in zijn huiskamer. Een 'grand one man', bezig aan de weg terug na een geslaagde hartoperatie. Een weg waarop het, om het met zijn eigen woorden te zeggen, „een beetje goed en dan weer beetje fout" gaat. „Weet je", aldus Hermans, „negen van de tien mensen die een hartoperatie hebben ondergaan, incasseren een mentale naklap. Nou, die heb ik ook gehad. Ja, vind je het gek!?. Ik ben toch ook maar een gewoon mens.

Vanmiddag was de dokter nog hier. Hij toonde zich uitermate tevreden over me, maar schreef me wel nog wat pilletjes voor. Om er ook mentaal weer helemaal bovenop te komen...".

● Zie verder pag. 11

Oud-topman FDP krijgt acht jaar voor roofoverval

BADEN-BADEN – De vroegere voorzitter van de liberale partij FDP in de Westduitse bondsstaat Rheinland-Pfalz is gisteren wegens een roofoverval op een juwelier veroordeeld tot acht jaar gevangenisstraf.

De rechter bevond de 52-jarige Hans-Otto Scholl schuldig aan een zware roofoverval waarbij geweld is gebruikt. Scholl overviel op 28 december 1984 een juwelierszaak in Baden-Baden. Hij maakte daarbij juwelen buit ter waarde van bijna drie miljoen gulden. Bij de overval bracht hij de juwelier en diens vriendin ernstige verwondingen toe. De openbare aanklager had zeven jaar gevangenisstraf geëist. De verdediging van Scholl pleitte vrijspraak.

Advertentie leverde twee miljoen op

DE BOLBLIKSEM, DAAR ZIT VEEL IN

– door Willem J. van Dam –

VLISSINGEN – De Nederlandse overheid geeft vooralsnog geen stuiver voor z'n theorieën. Veel wetenschappers slaan z'n experimenten nog altijd met een meewarig glimlachje gade. Hij is van kwakzalverij beschuldigd. En van misleiding. Hij is een illusionist genoemd. En afgeschilderd als een soort dorpsidioot. Maar het deert Geert Dijkhuis nauwelijks. Al een paar jaar roeit de 41-jarige Terneuzense natuurkundige met veel te korte riemen in tegen een stroom van weerstanden.

Dijkhuis – onlangs publiceerde hij ook in het Limburgs Dagblad een halve pagina-advertentie om medefinanciers te werven voor zijn idee – waant zich nu op de drempel van het succes. Voor hem staat het vast: de muur van ongeloof, waar hij tot dusver bij voortduring tegenaan is gelopen, zal langzaam maar zeker afbrokkelen. Dijkhuis is er van overtuigd, dat hij het bij het rechte eind heeft. En als hij er in slaagt zijn gelijk te bewijzen, zou de energievoorziening er wel eens heel anders uit kunnen gaan zij zien. Als de theorieën van Dijkhuis kloppen, zou dat wel eens het einde kunnen betekenen van de vervuilende kern-, olie en kolencentrales.

Dr. ir. G. C. Dijkhuis; gek of geniaal? Die vraag zal pas rond 1992 definitief beantwoord kunnen worden. Want de Terneuzense astrofysicus denkt nog minstens zo'n zes jaar nodig te hebben om het prototype te ontwikkelen van een centrale, die zowel goedkope als milieuvriendelijke energie levert.

Convectron NV. Zo heet het bedrijfje dat Dijkhuis (gepromoveerd aan de Stanford University in de Verenigde Staten) samen met de Utrechtse chemicus drs. K. W. Wevers en de Brabantse zakenman J. A. M. Klijn heeft opgericht. In een loods aan de Rotterdamse Waalhaven verricht Convectron proefnemingen met kunstmatig opgewekte bolbliksems. Want in die bolbliksems schuilt naar de heilige overtuiging van Dijkhuis en z'n partners de energie van de toekomst.

● *Dr. ir. G.C. Dijkhuis, links.*

Vuurbol

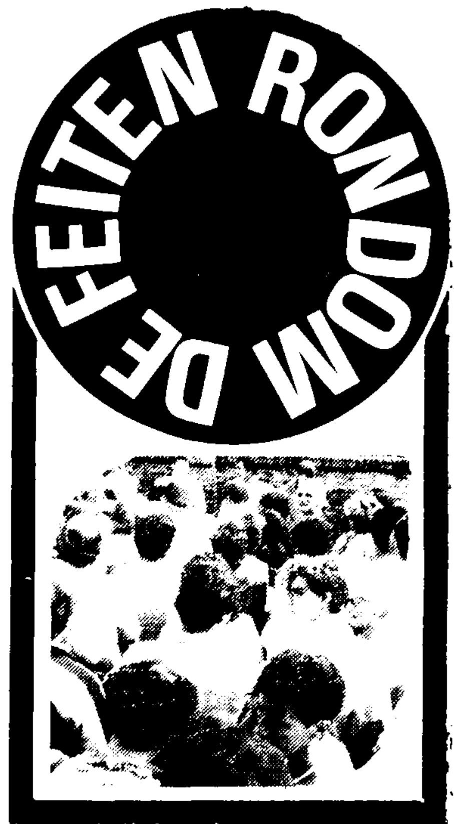
Bolbliksems: het zijn vuurbollen, die soms ontstaan bij zwaar onweer. De recentste opgave van zo'n vuurbol komt uit het Friese dorpje Delfstrahuizen, waar in mei van dit jaar het dak van een boerderij door een zwevende bolbliksem werd getroffen. Een van de oudste meldingen dateert uit 1685, toen een Engelse scheepsofficier verhaalde dat zijn schip, de 'Royal James', in de haven van Porthmouth tijdens een hevige onweersbui e maken kreeg met een 'bol van vuur, die over het dek heen en weer bewoog'. Dergelijke verschijnselen worden soms ook waargenomen aan boord van onderzeeboten bij het afschakelen van zware kortsluitingen.

Tot voor kort heeft de natuurkunde geen sluitende verklaring kunnen geven voor dit fenomeen. Dijkhuis meent die verklaring gevonden te hebben. Volgens zijn omstreden theorieën is er binnen zo'n bolbliksem net als bij de zon sprake van een kernfusie, waarbij grote hoeveelheden warmte vrijkomen. Zijn uitgangspunt klinkt als een simpel abc-tje: wek een bolbliksem kunstmatig op, vang de vuurbol in een reactorvat, voeg er een brandstof aan toe om het kernfusieproces te verlengen en voila, daar ligt het kant-en-klare recept voor een vrijwel onuitputtelijke bron van zeer goedkope energie.

Goedkoop, omdat de benodigde brandstof (Deuterium) eenvoudigweg uit water gewonnen kan worden; volgens berekeningen van Dijkhuis zal de via het Convectronsysteem geleverde elektriciteit zestig tot tachtig procent goedkoper zijn dan de stroomprijzen die nu betaald moeten worden. En: de bolbliksemcentrale van Dijkhuis is milieuvriendelijk. Naar de mening van de Terneuzense natuurkundige komt er tijdens het proces nauwelijks of geen radio-actief afval vrij. Het enige bijprodukt is helium, maar dat is volgens Dijkhuis geen bezwaar, want helium lost probleemloos in de ruimte op.

Uit het raam

De ideeën van Dijkhuis stuitten vanaf het begin op grote scepsis van gevestigde wetenschappers. Professor dr. Braams, een autoriteit op het gebied van kernfusie-onderzoek, liet een paar jaar geleden geen spaan heel van de theorieën van de Terneuzense astrofysicus. „Zijn gedachtengang", zo gooide Braams de opvattingen van Dijkhuis uit het raam, „rammelt over de hele lijn. Hij is een kwakzalver. Zeggen dat je in vijf jaar een kernfusiereactor kunt maken is onzin".

Dijkhuis en z'n compagnons laten die kritiek schouderophalend over zich heen gaan. Zij vergelijken hun vinding graag met wereldontdekkingen als elektriciteit, de telefoon en de chip. De proeven die Convectron uitvoert, zijn al twee keer eerder gedaan in de Verenigde Staten: in 1964 op het Massachusetts Institute of Technology in Boston en in 1971 op Los Alamos, door professor Tuck, destijds hoofd van het Amerikaanse fusieprogramma. Zonder resultaat. „Tuck is", zegt Dijkhuis, „in een doodlopende straat terecht gekomen".

Convectron is een andere weg ingeslagen. En ondanks de heftige kritiek is Dijkhuis met zijn experimenten doorgegaan. Het werd hem daarbij niet gemakkelijk gemaakt. Steun van de rijksoverheid kreeg het onderneminkje niet. Convectron moest het zien te rooien met een renteloze lening (65.000 gulden) van de gemeente Rotterdam en wat support uit het bedrijfsleven. Drs. Wevers: „De belangstelling van de overheid is op dit moment nog vrij gering. We hebben er in het verleden veel aan gedaan om de overheid in ons project te interesseren. Maar het is nog altijd wat omstreden. En zolang er enige oppositie bestaat, is het heel moeilijk om subsidies los te krijgen. Maar we blijven pogingen ondernemen op dat terrein. Er zijn op het ogenblik weer contacten met het ministerie van economische zaken. We hebben gemerkt, dat er bij het bedrijfsleven toch wat meer durf bestaat om controversiële projecten een kans te gunnen".

Vooral dankzij de steun van een aantal bedrijven heeft Convectron een eerste succesje kunnen boeken. In de loods aan de Rotterdamse Waalhaven lukte het Convectron in september van dit jaar om via een gigantische batterij accu's kunstmatig een bolbliksem op te wekken. En daarmee is, zeggen Dijkhuis en z'n compagnons, het onderzoek in een beslissend stadium gekomen; het idee van kernfusie in een bolbliksem lijkt levensvatbaar.

Nu wil Convectron starten met de volgende fase van het project: het ontwikkelen van een grote langlevende bolbliksem en de voorbereidingen van de praktische exploitatie. En hoewel er nog heel wat technische problemen overwonnen moeten worden en een aantal theoretische mogelijkheden nog een praktisch bewijs vereisen, moet het, zegt Convectron, haalbaar zijn om binnen een jaar of zes een prototype te vervaardigen van een bolbliksemcentrale. Het bedrijfje heeft inmiddels patentrechten verworven in negen Europese landen, Canada en Australië.

Aandelen

Maar het geld is op. Voor de volgende fase van het onderzoek is ongeveer vijf miljoen gulden nodig. En omdat het ministerie van Economische Zaken tot dusver de hand angstvallig op de knip heeft gehouden en geen bank bereid is geld in het project te stoppen, probeert Convectron langs een andere weg aan het benodigde kapitaal te komen. Met de uitgifte van aandelen (vijftig gulden per stuk) hoopt men aan voldoende geldschieters te komen om het onderzoek te kunnen voortzetten.

Dijkhuis & Co. hebben de afgelopen weken een toernee langs tal van Nederlandse provinciesteden gemaakt, waar zij bijeenkomsten organiseerden om meer belangstelling te kweken voor hun project en vooral om de interesse te wekken van mogelijke aandeelhouders. En het resultaat valt niet tegen: de aandelenemissie heeft tot nu toe zo'n slordige twee miljoen gulden aan inschrijvingen opgeleverd.

Het is een riskante belegging, dat wel. Convectron is de eerste die dat toegeeft. Financieel-directeur Klijn: „Als wij niet in onze doelstellingen slagen, hebben de aandeelhouders van Convectron een aandeel dat waardeloos is. Maar als we er wel in slagen, beschikken zij over een aandeel dat heel spectaculair in koers en winst kan toenemen". Een gok dus. Maar ondanks de onverholen scepsis van veel wetenschappers, zijn ettelijke duizenden aandeelhouders bereid mee te doen aan het bolbliksemavontuur.

En waarom? Niet alleen uit winstbejag. Een bejaarde man bracht het tijdens de laatste voorlichtingsbijeenkomst van Convectron in Breda treffend onder woorden: „Ik wil er wel vijftig gulden instoppen. Niet voor mezelf, want ik ben van 1913. Maar ik doe het voor m'n kinderen en kleinkinderen". Convectron weet handig op dat soort gevoelens in te spelen. Mocht het bolbliksem-avontuur floppen, 'dan betekent het meedoen met Convectron in ieder geval dat u er alles aan gedaan hebt om een schone wereld mogelijk te maken', schreef het bedrijfje in de halve pagina grote advertentie.

Restje

Tot nu toe heeft Convectron via de uitgifte van aandelen zo'n twee miljoen gulden binnen. Resteert er nog altijd een gat van drie miljoen. Maar ook dat probleem laat zich mogelijk oplossen. Volgens financieel-directeur Klijn van Convectron zijn er zojuist „serieuze gesprekken gevoerd met een financiële instelling uit de Verenigde Staten". En die instelling heeft een optie genomen op het restant van de aandelen. Het gaat, zegt Klijn, om „heel serieuze lieden". Hij verwacht dat binnen een dag of veertien de beslissing valt of de Amerikanen de aandelen inderdaad zullen kopen. „En als die zaak doorgaat, zitten we helemaal vol".

In tegenstelling tot in Nederland bestaat er in het buitenland dus wel serieuze belangstelling voor de experimenten van Convectron. Dijkhuis heeft (ook al weer) vanuit de Verenigde Staten lucratieve aanbiedingen gekregen om de proefnemingen daar uit te voeren. De vraag ligt voor de hand: hier moeten Dijkhuis & Co. bij wijze van spreken met de pet rond om genoeg geld bij elkaar te schooien, terwijl ze buiten de eigen landsgrenzen op heel wat meer medewerking kunnen rekenen: waarom dus niet naar het buitenland uitgeweken?

Het antwoord is al even eenvoudig. Dijkhuis: "Ik ben nu eenmaal Nederlander. En ik kan me niet voorstellen, dat een dergelijk project in ons land niet van de grond kan komen. Het is een uitdaging. En ik heb behoefte aan uitdagingen. Het is net als bij het Alpinisme. Je hebt bergbeklimmers die de makkelijkste weg kiezen. Je hebt er ook die via de steilste wand omhoog gaan. En ik behoor tot de laatste categorie."

in gesprek

In deze rubriek neemt de redactie buiten haar verantwoordelijkheid graag ingezonden brieven van lezers op. De brieven dienen betrekking te hebben op publikaties in onze krant en kort en zakelijk te zijn geformuleerd. Brieven die te lang zijn, worden ingekort of geretourneerd.

● Vrije zondag

Loop met z'n allen eens met je hoofd tegen de muur.

Zij we met z'n allen zo weinig kreatief dat we op de koopzondag in drommen naar de stad trekken? In de file naar Heerlen, ja gezellig!

We klagen allemaal, als bijstandsmoeders, als minima. We staan te schreeuwen voor de extra uitkering. Maar als de koopzondag daar is, gaan we natuurlijk juist dan boodschappen doen, in plaats van op zaterdag of op maandag. Want op is op.

Het voordeel van de winkeliers is dat oma's en moeders als honden op afroep misbruikt worden, want jeugdig personeel vind je in de Heerlense zaken niet meer.

Ik dacht dat de slavernij in 1898 was afgeschaft. Waar zijn de tijden waarin men gevochten heeft voor de vrije zondag?

HEERLEN, Mevr. Jongen.

● Aicha Brini 2

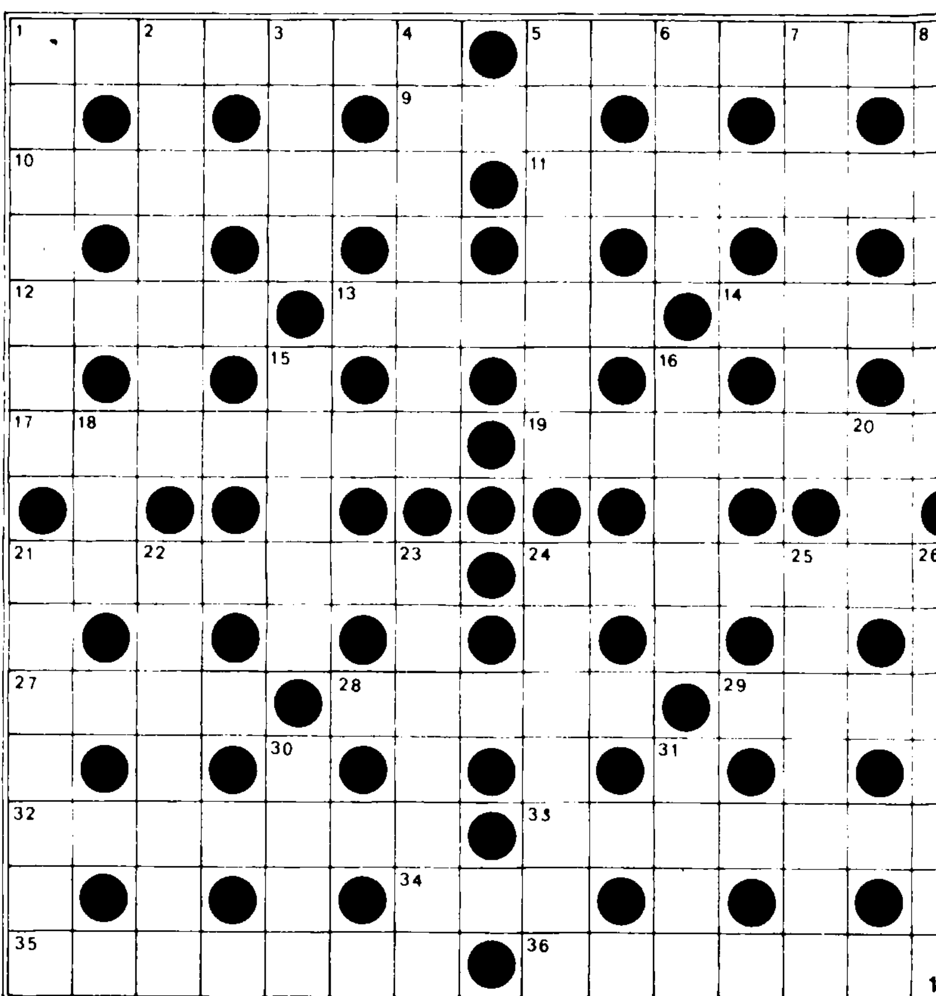
Graag wil ik ook reageren op het schrijven van Aicha Brini over haar kandidaatschap voor de Partij van de Arbeid. Volledig sluiten wij ons aan bij datgene wat J.M.J. Janssen schreef in uw blad 23 december. Er zouden echter nog veel meer punten te noemen zijn waarop wij hopen dat de PvdA nooit zo veel stemmen zal krijgen, dat die in de regering zal komen. Door mooie beloften – die ze niet na komt – en geruien tegen andere partijen hoopt ze dat vele zo onnozel zijn er achteraan te komen lopen. Er is daar geen enkel respect voor het menselijk bestaan en leven, noem maar euthanasie en abortus: afschuwelijk als dit zo maar allemaal wordt goed gevonden. Waarom moet Den Uyl nog zo nodig regeren op die leeftijd, terwijl toch bijna iedere werker er met 57 uit moet. Wat dit kabinet heeft bereikt ten aanzien van het herstel van de landelijke economie enz. zal spoedig weer kapot zijn als de PvdA zal regeren. Tot mevrouw Aicha Brini zou ik willen zeggen: als het hier in Nederland tegenvalt, waarom probeert u dan niet gelukkig te zijn en te werken in het land waar vandaan u komt?

HEERLEN H.CB. Coen

Oplossing van gisteren

- t - - - a - k
- a d h e s i e
- l a a r s - r
- i r a - e e n
- s t r e n g -
- m e d e - a a
m a l - n a a r
- n - e d e l e

weekeindpuzzel

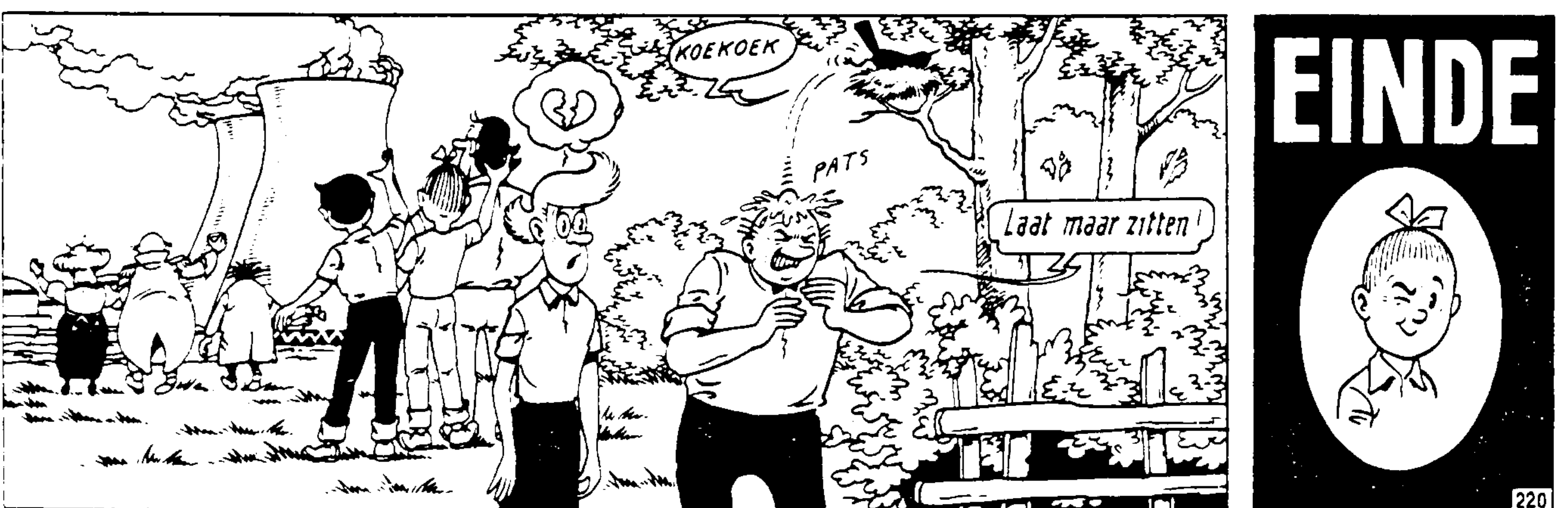

Horizontaal:
1. Toen de portier de deur voor de gasten openhield, gedroeg hij zich als een hansworst. 5. Getover in het begin van de morgen. 9. Een zeker telwoord. 10. Wie kan het zo regelen, dat alle padvinders kamperen kunnen? 11. De arme sloeber betaalde met buitenlands geld. 12. Achter het voorzetsel vond de luitenant-generaal zijn nakomeling. 13. Na afloop van het kaartspel gaf hij ten afscheid nog een klap met de grote bijl. 14. Zonder vogel vindt u binnen de omlijsting de weg waar het bloed kan stromen. 17. Je krijgt zoveel keer je zin. Beslist niet meer. 19. Er is slechts een gedeelte van dikke balken nodig om een speciaal soort dakbedekking te maken. 21. Op de kniples leert u dit ook maken. 24. De vogel zat gewoonlijk op het lange dunne hout. 27. Nog even volhouden. Dan bent u er bijna. 28. De wetsdienaar heeft gaten in zijn uniform. 29. Met deze stof kunt u veel leut hebben. 32. Rechtschapen grieten. 33. In het lang verdicht prozaverhaal maakte hij er met een halve cent een einde aan. Daarmee was het liefdesavontuur voorbij. 34. Een bijbelse figuur van delfstof. 35. Knaagdieren door een kloosterzuster te ijken. 36. 'Wat is dat voor malheid', zei de dokter. 'Dat kind voelt zich beroerd.'

Verticaal:
1. Rijks- of gemeenteambtenaren in een oliepit. 2. Neen, deze hemelgeesten zijn niet aan de leg. 3. Rara, de helft en een muzieknoot. Dat is vreemd. 4. Een vierkant raam in de bovenkant van de oude stadsmuur. 5. Advies op grote afstand kan wel eens trouweloosheid tot gevolg hebben. 6. Een kraai in het geel. 7. Een afgekort klein gewicht delen om een schuifbout te krijgen. 8. Met deze fabricage beleeft de textielindustrie de drukste periode. 15. Ga hier maar staan. Dan bent u er het dichtsbij. 16. Bij het omploegen van het bouwland verloor de kameraad zijn hoofd. 18. Min zeventien. 20. Haal de dertiende letter eraf en het wordt weer een meisjesnaam. 21. Een kantkei in een geestelijk loflied. 22. Er de tanden inzetten is al niet leuk. Als u het er nu ook nog in doet, gaat het invreten. 23. Als u georganiseerd overleg gaat studeren, kunt u er te gast zijn. 24. Toen de aap in de korf werd opgesloten, huiverde hij van kou. 25. Als u nou door de reet kijkt, ziet u ze op rondreis gaan. 26. Toen de Europeaan met haar door het veld liep, noemde hij haar een schat! 30. U kunt het proberen. Maar als u de pe inkrijgt, kunt u er nog lang naar blijven kijken. 31. 'Mammie, als ik mezelf niet meetel, komt er dan een kalief?'

de mooie millirem

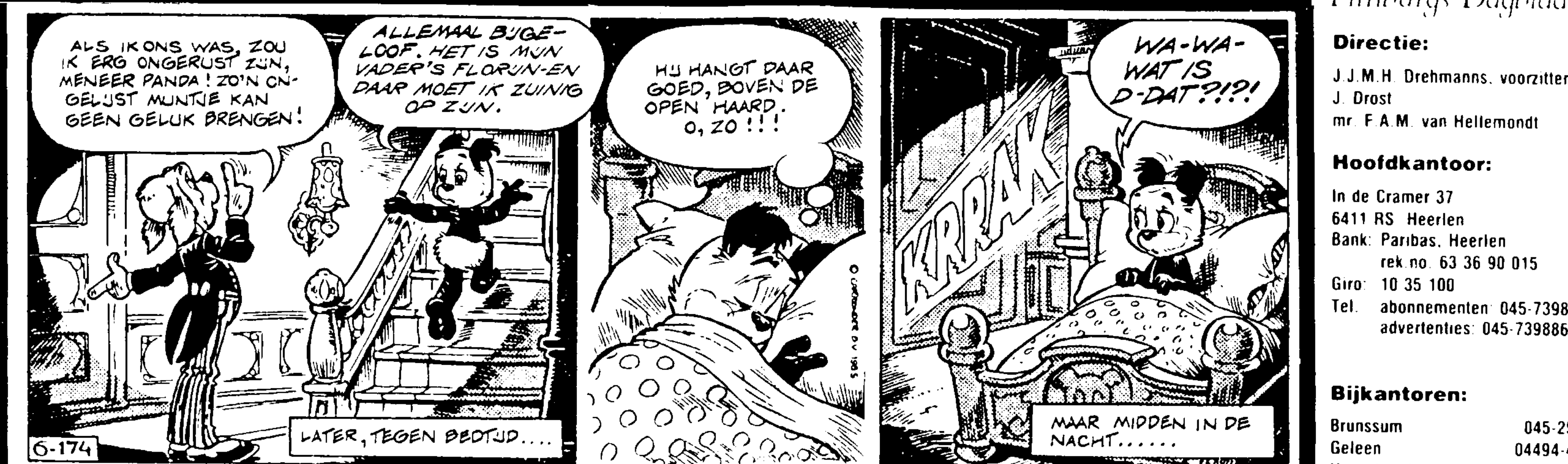

EINDE

c. Standaard Uitgeverij, Antwerpen-Weesp

panda

recept

door hub meijer

Kwarkschotel

Niet alleen voor de vegetariërs maar ook voor de andere lezers dit recept dat ook geschikt is voor de Römertopf.

De Römertopf moet vóór het gebruik 10 minuten onder water worden gezet, een nieuw exemplaar zelfs een half uur. De oven bij gebruik van de Römertopf NOOIT voorverwarmen.

Benodigdheden: 500 g magere kwark, 300 g bloemkool in roosjes, 100 g champignons, 2 eetlepels fijngesneden augurk, 2 eetlepels sojasaus of tamari, 150 g rookkaas in plakken.

Vermeng alle ingrediënten met elkaar, met uitzondering van de rookkaas. Leg de massa in de natgemaakte Römertopf en doe het deksel op de schaal.

Zet de schaal gedurende 40 minuten in een niet voorverwarmde oven op 220°C.

Haal de schaal uit de oven, voeg de plakken rookkaas toe en zet de schaal nog 20 minuten in de uitgeschakelde oven.

Uitgeversmaatschappij
Limburgs Dagblad **b.v.**

Directie:
J.J.M.H. Drehmanns, voorzitter
J. Drost
mr. F.A.M. van Hellemondt

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: Paribas, Heerlen
rek.no. 63 36 90 015
Giro: 10 35 100
Tel. abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886

Bijkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	04494-46868
Hoensbroek	045-218555
Kerkrade	045-452932 455506
Maastricht	043-254477
Schaesberg	045-311719
Roermond	04750-18484
Sittard	04490-15577
Valkenburg	04406-15045

Telex:

redactie	56123
overige afdelingen	56078

Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen

per kwartaal	ƒ 66.-
per maand	ƒ 22.-

Tendens naar duurder siervuurwerk zet door

Meer vuurwerk, minder knallen

HEERLEN – De omzet van vuurwerk is dit jaar met een derde gestegen, zo wordt gehchat. Evenals vorige jaren zet ook ditmaal de tendens naar meer en duurder siervuurwerk ten koste van het knalvuurwerk door. Van bele is ditmaal ongeveer eveneel verkocht. Pas over enkele dagen kan worden bezien of ook het aantal stuks vuurwerk is gestegen. De vuurwerkfabrieken schrijven de goede gang van zaken toe aan de hogere prijzen van het Chinese vuurwerk.

De terugloop van het knalvuurwerk is mede te verklaren door de nieuwe wet op het vuurwerk, die de knallen aan een maximum aantal decibellen bindt. „Het is opvallend dat alle knalvuurwerk terugloopt, behalve de astronaut. En die staat niet bekend als de luidste knaller", wordt gezegd. Een woordvoerster van de Federatie Vuurwerkhandel Nederland zegt: „De voorverkoop loopt in ieder geval goed". Daarmee doelt zij op de bestellingen die de handelaren van hun klanten hebben ontvangen met het oog op de verkoopdagen, maandag 30 en dinsdag 31 december.

Waakzaamheid

Evenals anderen heeft ook de FVN-vertegenwoordigster de indruk dat er minder 'van tevoren wordt geknald'. Dat kan betekenen dat er ditmaal, wellicht dankzij waakzaamheid van de politie, niet zoveel illegaal kon worden verkocht. Of de mensen schrikken van de waarschuwingscampagne? „Nee", zegt zij, „dat heeft alleen invloed op een bepaalde groep, die het dan nog interessanter gaat vinden om vuurwerk af te steken."

Het is de Stichting Consument en Veiligheid die deze acties voert met onder meer schrikwekkende afbeeldingen van verminkte jongeren. De bedoeling is het aantal ongelukken terug te dringen. „Men kan beter een campagne houden om te zeggen hoe je het vuurwerk moet gebruiken", aldus de Federatie. „Dit is geen voorlichting. Als je precies doet wat op de verpakking staat, kan er niets gebeuren".

Bij een grote vuurwerkgroothandel bestaat de indruk dat het 'iets rustiger' is dan vorig jaar. Dat heeft volgens deze zegsman ook wel te maken met wat hij noemt 'de negatieve reclame' (doelt daarmee wel op de harde waarschuwingscampagne van Consument en Veiligheid). Maar ook, 'omdat de mensen nu eenmaal hun budget hebben'.

Stiekem

Overigens hoopt de bonafide handel dat de politie zal optreden tegen illegale verkoop. „Want wij zijn aan regels gebonden voor wat het geluidsvolume betreft en daarom zoekt men bij niet-bonafide verkopers naar de hardere knallen. En u kunt rustig geloven dat er weer voor duizenden kilo's stiekem over de grens is gebracht".

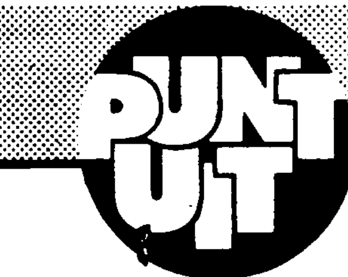
● Het loopt prima met de verkoop van vuurwerk. Hier gaat een partijtje vuurpijlen over de toonbank.

Actie voor hongerende gevangenen in Polen

WARSCHAU – Amnesty International is een actie begonnen ten gunste van vijf gevangenen in Polen, die sinds 26 november in hongerstaking zijn. Daarvoor hadden ze al gedurende drie maanden om de andere dag hun voedsel laten staan. De vijf, onder wie de priester Sylwester Zich, zitten gevangen in Braniewo in een van de slechtste gevangenissen van Polen.

Met hun actie willen zij erkenning als politieke gevangene alsmede verbetering van de omstandigheden bewerkstelligen. De priester eist bovendien toestemming om missen in de gevangenis op te kunnen dragen. Amnesty heeft in een brief aan minister Lech Domeracki van Justitie om een onafhankelijk onderzoek gevraagd. Pater Zich is wegens medeplichtigheid aan de moord op een politieman tot zes jaar gevangenisstraf veroordeeld. Over het proces bestonden indertijd veel twijfels.

De overige vier waren betrokken bij het organiseren van protestdemonstraties.

Veroordeeld

● Een Turkse militaire rechtbank heeft gisteren zeven leden van de extreem-rechtse organisatie 'Grijze Wolven' ter dood veroordeeld. In hetzelfde proces kregen 86 andere verdachten celstraffen, die uiteenlopen van één tot 36 jaar. De veroordeelden werden schuldig bevonden aan 'terroristische activiteiten' in de noordwestelijke stad Bursa, voordat de militairen in september 1980 de macht overnamen in Turkije.

Fraude

● *De recherche-afdeling van de Utrechtse politie is een onderzoek begonnen naar de mogelijke betrokkenheid van twee ambtenaren van de gemeente Utrecht bij de fraude-affaire van de woningbouwvereniging 'Prinses Juliana'. De namen van beide ambtenaren waren naar voren gekomen tijdens de verhoren van de acht verdachten, onder wie de twee voormalige directieleden van de corporatie. Volgens een politiewoordvoerder moet het onderzoek uitmaken of de ambtenaren zich evenals de overige verdachten schuldig hebben gemaakt aan eigen bevoordeling ten koste van de woningbouwvereniging. Eerder is vastgesteld dat door samenspanning van de oude directie en staf de corporatie werd benadeeld voor een bedrag van méér dan een miljoen gulden.*

Protest

● **Een 59-jarige Fransman heeft donderdagavond twee Marokkanen doodgeschoten en vijf verwond omdat zij naar zijn mening te lawaaierig feestvierden. Nog twee Marokkanen raakten gewond toen zij zich met een sprong uit een raam op de tweede verdieping in veiligheid wilden brengen. De politie heeft de dader gearresteerd. Nog in de nacht verzamelden zich enkele honderden buitenlanders en anti-racistische Fransen voor de woning om te protesteren tegen het gewelddadige optreden tegen buitenlanders in Frankrijk.**

In gesp

● Een automobilist uit Hoogezand raakte gistermiddag in de problemen omdat hij de veiligheidsriem in zijn auto niet vergrendelde op de manier zoals het hoort. De man stopte het uiteinde van de riem niet in de grendel, maar hield de veiligheidsriem op zijn plaats door zijn vinger door een gat in de gesp te steken. Eenmaal in Groningen bemerkte de man dat zijn vinger klem zat. Hij reed daarop naar de brandweerkazerne waar de gesp in de garage werd doorgezaagd. Daarop kon de automobilist zijn reis voortzetten.

Ontslag

● *De Bredase rechtbank vindt dat de bank Credit Lyonais haar voormalige filiaaldirecteur drs F. Bartels te Roosendaal in mei 1983 terecht op staande voet heeft ontslagen. De kantonrechter te Bergen op Zoom had dit ontslag eerder veroordeeld en Bartels een schadevergoeding van 300.000 gulden toegekend. De bank was tegen dit vonnis in beroep gegaan. Bartels werd ontslagen nadat was gebleken dat hij van een Libanese klant 745.000 gulden had aangenomen. De bankdirectie vond dit ongeoorloofd. De rechtbank te Breda stelt in haar vonnis het merkwaardig te vinden dat een klant een bankdirecteur zomaar zo veel geld geeft. Volgens de rechtbank had drs Bartels het bedrag in zijn functie in elk geval niet mogen aannemen. De directeur had dit pas later aan zijn directie verteld. Bartels heeft laten weten in cassatie te zullen gaan.*

Verdrag

● **Noord-Korea is toegetreden tot het verdrag tegen de verspreiding van kernwapens, zo meldde de New York Times gisteren. Washington beschouwt dat als een belangrijke ontwikkeling omdat het Koreaanse schiereiland een kernwapenvrij kan blijven, zo heeft de krant vernomen uit Amerikaanse regeringskringen. Er zijn berichten geweest dat Noord-Korea een kernreactor bouwt waar plutonium geproduceerd kan worden, een belangrijk element voor de produktie van kernwapens. Toetreding tot het non-proliferatieverdrag betekent dat Noord-Korea zich verplicht tot het gebruik van kernenergie voor uitsluitend vreedzame doeleinden en dat het zijn nucleaire faciliteiten openstelt voor internationale inspectie. Meer dan 140 landen zijn inmiddels tot het verdrag toegetreden.**

VS: internationale bestrijding terrorisme noodzaak

Washington betreurt 'laffe terreurdaden', Israël belooft wraak

WASHINGTON/JERUZALEM/WENEN – De Verenigde Staten zien in de aanslagen op de vliegvelden van Rome en Wenen een nieuw bewijs van de noodzaak van internationale samenwerking bij de bestrijding van het terrorisme. Woordvoerder Larry Speakes van het Witte Huis zei dat de VS deze 'laffe terreurdaden diep betreuren'. Volgens de Israëlische minister van Buitenlandse Zaken Yitzhak Shamir blijkt uit de aanslagen dat geen geloof moet worden gehecht aan de verklaring van PLO-leider Yasser Arafat dat zijn organisatie afziet van gewelddadige acties buiten Israël en de bezette gebieden. Deze terreurdaden bewijzen opnieuw dat men Arafats woorden niet serieus moet nemen, zo verklaarde Shamir in Jeruzalem. Hij zei dat Israël de strijd tegen het terrorisme in Israël en overal ter wereld zal voortzetten.

In een verklaring van het Israëlische ministerie van Buitenlandse Zaken wordt aangedrongen op sluiting van PLO-kantoren in de diverse hoofdsteden. In regeringskringen in Jeruzalem wordt erop gewezen dat de aanslagen juist plaatsvonden in landen die blijk hebben gegeven van 'sympathieën ten opzichte van de PLO'. Dat bewijst dat een 'politiek van verzoening en capitulatie altijd als een boemerang werkt', meende een hoge functionaris.

Hoewel Shamir de PLO verantwoordelijk stelde, zei minister van Defensie Yitzhak Rabin op een lunch-bijeenkomst in Tel Aviv dat nog niet duidelijk is welke terreurgroep de aanslagen heeft gepleegd. Vice-premier David Levy zei dat Israël zijn plicht zal doen en de schuldigen zal straffen. „Deze beesten kennen geen grenzen en we zullen hen raken waar ze ook zijn", zei hij tegen journalisten.

PLO-woordvoerder Daoud Barakat in Wenen zei dat de PLO de aanslagen krachtig veroordeelt. Hij betreurde de schade die deze aanslag kan toebrengen aan 'de uitstekende betrekkingen tussen de PLO en de Oostenrijkse regering'. In Cairo veroordeelde minister van Buitenlandse Zaken Boutros Boutros Ghali elke vorm van terreur omdat 'deze een ernstig obstakel vormt voor de verwezenlijking van een algehele vrede in het Midden-Oosten'.

Paus Johannes Paulus betreurde het barbaarse gebruik van geweld 'dat een ordelijke vooruitgang van het maatschappelijk leven hindert'.

Burkina-Faso en Mali stemmen in met bestand

DAKAR – Burkina Faso en Mali hebben ermee ingestemd een bestand in acht te nemen' ingaande vrijdag middernacht. Dit is gisteren meegedeeld in een communiqué van het bureau der voorzitter van de Organisatie van Afrikaanse Eenheid OAE, zo werd gemeld door radio Senegal. De president van Senegal, Abdul Diouf, is de huidige voorzitter van de OAE.

De eerste Kerstdag was een grensoorlog uitgebroken tussen tussen Mali en Burkina Faso, landen in het noordwesten van Afrika. Het aantal doden en gewonden als gevolg van vijandelijkheden wordt geschat op enige tientallen. Verscheidene buurlanden, zoals Niger, Ivoorkust en Togo, hadden op een bestand aangedrongen.

SNEEUW-BERICHTEN

DEN HAAG – De sneeuwberichten, samengesteld door de ANWB Aktuele informatie in samenwerking met het KNMI, naar de situatie van gisteren:

Skigebieden dicht-bij-huis: in de Belgische Ardennen, de Duitse Eifel, het Sauerland en de Harz zijn er geen wintersportmogelijkheden. Alleen in de hogere delen is er dit weekeinde enige kans op sneeuwval. De Alpenlanden en Oostenrijk: als gevolg van lichte sneeuwval in de nacht van 25 op 26 december is de sneeuwsituatie iets verbeterd. De situatie in de lagere delen is in het algemeen matig. Op veel plaatsen is nog een groot aantal liften buiten gebruik. In de hogere delen is de situatie redelijk. Zwitserland toont nagenoeg hetzelfde beeld als Oostenrijk. Ook daar is het in de lagere delen matig waardoor de wintersportmogelijkheden op vele plaatsen beperkt genoemd kunnen worden. Ook in Frankrijk is de situatie niet al te best. Zeker in de lagere delen is de sneeuwkonditie zeer matig. Hier verwacht het KNMI echter wel verbetering.

De weersverwachting voor Zwitserland, Noord-Italië en Frankrijk, geldig tot zondag middernacht: zondag kan de regen overgaan in sneeuw. Vooral in het westelijk deel van de Alpen is er kans op een flinke hoeveelheid sneeuw. Het nulgradenniveau stijgt tot ca. 2.000 meter en zal vervolgens dalen naar ca. 600 meter.

235 Polen blijven na cruise achter in W.-Duitsland

HAMBURG/FLENSBURG – Tijdens de kerstdagen zijn 235 Polen die een cruise maakten, achtergebleven in de Bondsrepubliek. De drie schepen waarmee ze naar de Bondsrepubliek waren gekomen, zijn tussen 24 en 26 december zonder hen teruggekeerd naar Polen, zo heeft een woordvoerder van de Westduitse grenspolitie in Flensburg gisterenmeegedeeld.

Van de 235 hebben er inmiddels 68 politiek asiel gevraagd, zo is uit welingelichte bron in Hamburg vernomen. De Westduitse autoriteiten weten uit ervaring dat een deel van de achtergeblevenen na verloop van tijd terugkeert naar Polen. Passagiers met een visum voor langere tijd kunnen theoretisch maximaal een jaar in de Bondsrepubliek blijven, zonder dat zij zich in hun land blootstellen aan strafrechtelijke vervolging.

Rijkspolitie wil versterking

SCHIPHOL – De Rijkspolitie Dienst Luchtvaart (RPDL) wil op korte termijn uitbreiding van de mankracht en versterking van het materieel gezien de toenemende aanslagen op burgerluchtvaartdoelen. De commandant, kolonel E. Gerritsen, zal hiertoe bij het ministerie van Justitie een officieel verzoek indienen. De rijkspolitie wil, gezien de aanslagen van gistermorgen op de luchthavens van Wenen en Rome, meer personeel gaan inzetten op Schiphol bij de bewaking van balies en kantoren van luchtvaartmaatschappijen waartegen internationaal regelmatig bedreigingen worden geuit, zoals de Israëlische luchtvaartmaatschappij El Al.

Dollar nu onder ƒ 2,80

AMSTERDAM – De koers van de Amerikaanse dollar is gisteren vrij sterk gedaald en kwam daardoor op het laagste niveau sinds mei 1983. Op de wisselmarkt in Amsterdam werd voor de dollar een officiële middenkoers vastgesteld van 2,8040 gulden. Dat was ruim 2,5 cent minder dan de 2,8295 gulden van dinsdag, de dag vóór Kerstmis. Valutahandelaren schreven de koersdaling toe aan technische factoren. Op de Newyorkse wisselmarkt daalde de dollarkoers verder. Halverwege de handel werd voor de dollar 2,7820 genoteerd.

FNV: mogelijk nieuwe acties

Dreigend conflict over ATV bij KLM

SCHIPHOL – Er dreigt opnieuw een conflict over invoering van arbeidstijdverkorting (ATV) bij de KLM. De voorstellen die de directie aan de bonden heeft gedaan, zijn voor de Vervoersbond FNV onaanvaardbaar. Op 6 januari houdt de Vervoersbond FNV ledenvergaderingen in het bedrijf, waar mogelijke acties worden besproken. „Nieuwe acties zullen verder gaan dan die we in juni van dit jaar hebben gehouden", aldus een woordvoerder van de FNV.

De KLM heeft aan de bonden laten weten onder welke voorwaarden de werkweek kan worden verkort. Bij de luchtvaartmaatschappij wordt nu nog gewoon 40 uur per week gewerkt. Om tot een 38-urige werkweek te komen, vraagt KLM van de werknemers 3,1 procent loon in te leveren. KLM houdt echter principiële bezwaren tegen ATV. Invoering ervan is volgens de directie om technische en organisatorische redenen bijna niet mogelijk. De luchtvaartmaatschappij zou wel willen meewerken aan het stimuleren van vervroegde uittreding van oudere werknemers. Ook is de maatschappij bereid te garanderen dat de vrijgekomen arbeidsplaatsen voor 100 procent worden herbezet.

De Vervoersbond FNV houdt vast aan de voorstellen die in juni van dit jaar zijn gedaan tijdens het CAO-overleg. Die voorstellen houden in grote lijnen in een verkorting van de werkweek tot 38 uur en een loonsverhoging om de ingehouden prijscompensatie van vorige jaren te compenseren. ATV kan, volgens de Vervoersbond FNV, worden betaald uit het niet betalen van de prijscompensatie dit jaar en een hogere productiviteit. Eerder dit jaar voerden leden van de Vervoersbond FNV acties bij KLM om invoering van korter werken af te dwingen. Nadat KLM een onderzoek naar de effecten van ATV toezegde, werden de acties beëindigd.

Sovjetmedia negeren herdenking Russische invasie Afghanistan

MOSKOU – De zesde verjaardag van de militaire interventie van de Sovjetunie in Afghanistan is gisteren in de officiële Sovjetmedia onopgemerkt voorbijgegaan. Geen van de belangrijkste kranten maakte melding van de coup van zes jaar geleden, toen de marxistische regering onder leiding van Babrak Karmal, met behulp van 80.000 Sovjetmilitairen, de macht in Kabul overnam.

Westerse diplomaten schatten het aantal Sovjetmilitairen in Afhanistan momenteel op 115.000. Ook de beslissing van de regering-Karmal van donderdag om een aantal nietcommunisten in de regering op te nemen bleef onvermeld. Afgelopen zaterdag had het partijblad Pravda in een redactioneel commentaar opgeroepen tot een dialoog tussen de Afghaanse regering en haar tegenstanders. Volgens de Pravda zijn de autoriteiten in Kabul bereid samen te werken met Afghaanse zakenlieden en kapitalisten. Diplomaten in Moskou zeiden dat het commentaar wijst op een verschuiving in de politiek van Moskou jegens Afhanistan, maar zij voegden eraan toe dat grote veranderingen niet te verwachten zijn.

● zie ook pag. 4

Reagan/Gorbatsjov

Uitwisseling nieuwjaarsboodschappen

MOSKOU/WASHINGTON – De Amerikaanse president Ronald Reagan en Sovjetleider Michail Gorbatsjov zullen op nieuwjaarsdag via de televisie respectievelijk het Russische en Amerikaanse volk toespreken. Dit is gisteren in Moskou bekendgemaakt. Ook het Witte Huis heeft een dergelijke verklaring laten uitgaan.

Politieversterking rond Heineken-ontvoerders

PARIJS/BEAUVAIS – De versterking van de Heineken-mensen rond de twee ontvoerders van Heineken in een hotel in Beauvais heeft meteen geleid tot een versterking van de Franse politiebewaking in en om dat hotel. Een woordvoerder van het Franse ministerie van Binnenlandse Zaken heeft dat gisteren desgevraagd bevestigd. De woordvoerder had het over drie man van wie zeker is dat zij in dienst zijn van Heineken. Die drie gaven zich aanvankelijk uit voor Nederlandse politiemannen.

De woordvoerder sloot niet uit dat er meer Heineken-mensen in de buurt zijn. Er wordt gesproken over zes.

De drie hebben hotel Campanile volgens hem uit eigen vrije wil verlaten en hun intrek genomen in een hotel op driehonderd meter afstand. De Franse politie kan niet verder gaan dan hen verzoeken wat verderop te gaan zitten. „Het zijn Westeuropese staatsburgers, die zich binnen de landen van de EG vrij kunnen bewegen. Zij kunnen Frankrijk niet uitgezet worden zolang ze er geen strafbare feiten plegen", aldus de woordvoerder.

Hij herhaalde nog eens niet goed te begrijpen wat Heineken's mensen in Beauvais doen. Als Van Hout en Holleeder vertrekken is het volgens hem onmogelijk ze te volgen. Een ontvoering van de twee lijkt hem, gezien de enorme politiemacht eromheen, uitgesloten. De Franse overheid heeft volgens Binnenlandse Zaken in Parijs geen contact gehad met Heineken, bijvoorbeeld om zijn mensen terug te trekken.

De drie mannen van Heineken – die donderdag op de Franse televisie toegaven in zijn dienst te zijn – kwamen dinsdag aan in Beauvais. De 'chef van de veiligheidsdienst' van Heineken was toen juist vertrokken. Die man, volgens de woordvoerder van Binnenlandse Zaken in Parijs Gerrit Oudenampsen geheten, was maandag ervóór geconfronteerd door de Franse politie. Die vond zijn gedrag wat verdacht. Bovendien was er een klacht tegen hem binnengekomen, diezelfde maandag, van Holleeder en Van Hout.

PLEIDOOI ADVOCAAT:

'Registratie groepering weigeren'

ARNHEM – De Arnhemse advocaat mr. K. Peter heeft de stembureaus in Arnhem en Rheden verzocht de registratie van de omstreden politieke groepering Neerlands Herstel in de kiesregisters van de gemeenten te weigeren. Een artikel van de Kieswet zegt dat inschrijving geweigerd kan worden 'indien daartoe redenen, verband houdende met de openbare orde of goede zeden aanwezig zijn'.

Mr. Peter wijst erop, dat aan dit criterium gerichter inhoud is gegeven door een uitspraak van de Raad van State over de Nederlandse Volksunie. De Raad zei bij die gelegenheid onder meer dat hoewel de inhoud van een politiek programma op zichzelf bescherming vindt in de vrijheid van meningsuiting niet buiten beschouwing kan worden gelaten de wijze waarop het programma wordt uitgedragen'. Evenmin kan volgens de Raad buiten beschouwing worden gelaten het optreden van de betrokken groepering in de Nederlandse samenleving waardoor de rechten van andere worden geraakt.

Mochten de stembureaus in Arnhem en Rheden geen gevolg geven aan het verzoek van mr. Peter, dan zal hij zich wenden tot de Raad van State, zo laat hij in een brief aan de stembureaus weten.

Tempelbewakers gedood bij onrust Punjab

NEW DELHI – Drie Sikh-tempelbewakers zijn gisteren omgekomen bij een gevecht tussen twee groeperingen Nihangs (tempelbewakers). De twee groepen betwistten elkaar het recht om een processie van 30.000 Sikhs te mogen leiden in Fatehgarh Sahib, in het zuiden van de Indische deelstaat Punjab.

De onenigheid werd uitgevochten met zwaarden, speren en vuurwapens. De processie was ter herdenking van de 300ste verjaardag van de executie van twee zonen van de laatste Guru van de Sikh-religie.

Nihangs, in traditionele kledij en bewapend, bewaken de heilige plaatsen van de Sikhs. Zij worden beschouwd als de militaire elite van de Sikhs.

Campagne tegen rijden onder invloed helpt

DEN HAAG – Ondanks de agressieve aanpak is de campagne „Alcohol en Verkeer" goed ontvangen door het publiek. Dit is één van de conclusies uit het deze week gepubliceerde evaluatierapport over de campagne „Alcohol in het verkeer, al gauw een misdaad" die door Veilig Verkeer Nederland van november 1984 tot juni 1985 werd gevoerd. De evaluatie geschiedde door twee enquêtes in de gemeenten Barneveld en Doetinchem.

Andere conclusies uit het rapport zijn dat: ● de sociale afwijzing van rijden onder invloed sterker is geworden. ● gangbare misverstanden over middelen en methoden die het alcoholpromillage in het bloed zouden verminderen, grotendeels zijn weggenomen. Over de te verwachten straffen bij rijden onder invloed weet het publiek echter, na de campagne, nauwelijks meer.

Hoewel de campagne dus duidelijk resultaten opleverde, blijkt uit nader onderzoek dat het met één zo'n campagne niet afgelopen kan zijn. Staatssecretaris Scherpenhuizen (Verkeer en Waterstaat) bereidt dan ook, in samenwerking met onder andere Veilig Verkeer Nederland, een nieuwe campagne tegen rijden onder invloed voor, die in het najaar van 1986 van start moet gaan.

Deze nieuwe campagne is onderdeel van zijn beleid, dat er onder meer op is gericht het rijden onder invloed te bestrijden. In het tweede Nationaal Plan voor de Verkeersveiligheid is voor dit doel 1,2 miljoen gulden uitgetrokken.

VOOR VESTIGING PERMANENTE COMMUNE

Bhagwan wil naar de Fiji-eilanden

MANALI – Bhagwan Shree Rajneesh heeft nu zijn oog laten vallen op een tropisch eiland van de Fiji-archipel in de Stille Zuidzee. Dit zegt hij gisteren in een vraaggesprek met de Indiase krant „Indian Express".

Na de onaangename ervaringen met de Amerikaanse en Indiase regering wil hij zich nu op een onbewoond eiland in de Stille Zuidzee terugtrekken. Door wil hij voor de laatste maal proberen een permanente commune te vormen, zo deelde hij de „Indian Express" mee.

Vorige maand werd de goeroe de Verenigde Staten uitgezet na te zijn veroordeeld wegens overtreding van de immigratiewetten. Hij keerde terug naar zijn vaderland India, waar hij zich aan de voet van de Himalaya in de wintersportplaats Manali vestigde. Bij aankomst in New Delhi verklaarde hij dat hij India „nooit meer" zou verlaten.

Vergunningen

Inmiddels heeft India laten blijken weinig ingenomen te zijn met de terugkeer van Bhagwan. De tijdelijke verblijfsvergunningen van tien van zijn naaste medewerkers (onder wie zijn lijfarts, secretaresse, kok en verpleegster) werden niet verlengd. Zij hebben inmiddels India verlaten, zodat Bhagwan moederziel alleen is achtergebleven in een luxe hotel in „de vallei der goden", zoals de streek ter plekke wordt genoemd.

Eerder deze week deelde de kaalhoofdige sekteleider mee dat hij uitnodigingen van twee Zuid-Amerikaanse landen bestudeerde om zich daar te vestigen. Hij weigerde te zeggen welke landen het waren.

Ten behoeve van opvang in vluchtelingenkampen

Wellicht meer hulp Nederland voor Sri Lanka

DEN HAAG – Minister Schoo (Ontwikkelingssamenwerking) overweegt Sri Lanka extra steun te geven voor het opvangen van Tamils en Singalezen die in het noorden van het land hun toevlucht hebben gezocht in kampen, zo heeft haar woordvoerder meegedeeld.

De minister, die eerder deze week een bezoek aan Sri Lanka heeft beëindigd, heeft enkele van deze kampen bezocht en in Colombo de toekomstige ontwikkelingssamenwerking besproken met de minister van financiën. De Mel. Sri Lanka is één van de tien zogenoemde programmalanden waarop de Nederlandse ontwikkelingshulp is geconcentreerd. Jaarlijks ontvangt het tussen de 40 en 60 miljoen gulden.

Minister Schoo werd vergezeld door de ambassadeur in algemene dienst van het ministerie van buitenlandse zaken, Henri Wijnaendts. Deze heeft eerder een rapport over de situatie van de Tamils in Sri Lanka gepubliceerd dat niet geheel zonder kritiek is ontvangen.

Volgens minister Schoo's woordvoerder vinden in het noorden van tijd tot tijd nog botsingen plaats, maar is de situatie in het zuiden onveranderd rustig. Nederland verwacht dat hulp voor de hervestiging en rehabilitatie van vluchtelingen, eventueel te verstrekken via de Europese Gemeenschap, de verzoening tussen Tamils en Singalezen kan bevorderen.

Wijnaendts, die volgens Schoo meereisde om zijn rapport „te actualiseren", zou volgens de woordvoerder tot de conclusie zijn gekomen dat „in de situatie in het zuiden geen verandering is gekomen. Het is daar rustig". De ambassadeur zelf was niet voor commentaar bereikbaar.

In het noorden en oosten van het eiland, waar de hindoeïstische Tamils (18 procent van de totale bevolking) in de meerderheid zijn, woedt al enige jaren een guerrillastrijd voor een onafhankelijke staat Tamil-Eelam. Deze strijd heeft aan vele honderden mensen, hoofdzakelijk burgers, het leven gekost en heeft geleid tot een grote vluchtelingenstroom van Tamils naar de Zuidindische deelstaat Tamil Nadu en naar West-Europa.

Rajiv Gandhi

Ondanks de vredesbesprekingen tussen de Tamil-guerrillagroeperingen en de Singhalese overheid, die dit jaar onder druk van de Indische premier Rajiv Gandhi op gang werden gebracht, vinden er nog steeds gewelddadige botsingen plaats tussen de etnische groepen. „Zowel de Tamil-burgerbevolking als de Singhalezen hebben daaronder te lijden", aldus de woordvoerder.

Minister Schoo bezocht tijdens haar werkbezoek een drietal vluchtelingenkampen: één voor Tamils in de noordelijke stad Vivuniya, en twee voor de opvang van moslims en Singhalezen (Boeddhisten) in de buurt van de zuidelijker gelegen stad Anuradhapura. In deze laatste stad (een heilige pelgrimsplaats voor boeddhisten) vermoordden Tamil-extremisten op 14 mei 148 Singhalese burgers.

Indien minister Schoo besluit tot het verlenen van extra steun voor de vluchtelingen zal deze in de eerste plaats worden verleend via de Srilankaanse particuliere organisaties Sedec (rooms-katholiek) en Sarvodaya (neutraal). Beide organisaties waren in het rapport-Wijnaendts aanbevolen voor de hulpverlening aan vluchtelingen. In hoeverre het overleg met hen is gevorderd, kon de woordvoerder niet zeggen.

● De strijd in Afghanistan eiste ook afgelopen Kerstdagen zijn tol. Guerrillastrijders staan bij de resten van een Russische Mi-24 helikopter, die boven de Pansjir-vallei werd neergeschoten. Sinds de Sovjetunie op Eerste Kerstdag 1979 Afghanistan binnenviel, zijn daar honderdduizenden doden gevallen in een voortwoedende strijd tegen het gewapende verzet, terwijl miljoenen Afghanen uit hun land zijn verdreven of gevlucht. De Sovjet-verliezen zinken in het niet tegenover de miljoenen Afghanen die zijn gedood, worden onderdrukt of zijn verdreven. De schattingen van de verliezen aan Sovjetzijde lopen uiteen van een onwaarschijnlijke lage 3.000 tot een realistischere van 30.000, maar ook dit laatste cijfer is nog niets vergeleken met het aantal doden onder Afghaanse verzetsstrijders en burgers. De schattingen daarvan lopen uiteen van 250.000 tot 750.000.

Advies- en Arbitrage Commissie (AAC) bestaat een jaar

Albeda: 'Gelijkwaardig ambtenarenoverleg kan'

DEN HAAG – „De komst van een advies- en arbitrage commissie (AAC) past in het veranderende overlegstelsel voor het overheidspersoneel. Uiteindelijk zal dat leiden tot een gelijkwaardig overleg tussen ambtenarenbonden en de minister van binnenlandse zaken. Dat is de overtuiging van voorzitter prof. dr. W. Albeda van de nu een jaar functionerende commissie, die oordeelt over geschillen die kunnen optreden in het overleg tussen werkgever (de minister) en werknemers (de ambtenaren) bij de overheid. Albeda doet zijn uitspraken in het deze week verschenen orgaan van de centrale voor middelbare en hogere ambtenaren, de CMHA.

Formeel kan de minister van binnenlandse zaken de arbeidsvoorwaarden van de negenhonderdduizend ambtenaren nog altijd eenzijdig vaststellen, maar er is volgens Albeda al niet langer werkelijk sprake van eenzijdige vaststelling. Dat blijkt uit de komst van een AAC, zo meent hij. „Naarmate echte onderhandelingen dichter worden benaderd, ontstaat de behoefte om conflicten te beheersen en te gebruiken voor een creatieve oplossing. Op de weg naar een gelijkwaardig overleg hoort dan ook de mogelijkheid van advies en arbitrage", aldus de voormalige minister van sociale zaken.

Hij verdedigt de stelling dat het enkele feit dat de commissie er is, elementen van gelijkwaardigheid in de onderhandelingen brengt. „Partijen worden gedwongen tot zorgvuldigheid. Men weet dat als er onvoldoende rekening wordt gehouden met de overlegverplichting, er problemen zullen ontstaan", aldus Albeda.

Als voorbeeld haalt hij het arbeidsvoorwaardenoverleg voor volgend jaar aan. De bonden wilden dat pas voeren als er duidelijkheid bestaat over wat het bedrijfsleven gaat doen om zo de door hen gewenste gelijkwaardigheid gestalte te geven. Zij dreigden met de AAC, waarna de Kamercommissie een uitgebreide commissievergadering uitstelde en de weg voor minister Rietkerk vrij was om ook wat langer in de wachtkamer te gaan zitten.

Hoewel Albeda reële mogelijkheden zegt te zien voor een gelijkwaardig stelsel, zegt ook hij met nadruk dat een oplossingen moet worden gevonden voor het fundamentele probleem van het budgetrecht van de Tweede Kamer. „De vraag is of je tegelijkertijd onderhandelingen kunt hebben die in bepaalde gevallen tot verhoging van het budget leiden", zo zegt hij.

„Maar op de lange duur moet men een oplossing vinden, waarbij een manier moet worden gevonden om de ambtenarensalarissen af te stemmen op die in het bedrijfsleven. In de regels over de vaststelling van het budget moet worden vastgelegd dat in verband met de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, een aanpassing van het budget plaatsvindt wanneer de onderhandelingen gevoerd zijn", aldus prof. Albeda.

Hij wijst ook nog op het Zweedse systeem, waar een door parlement en regering gemachtigde commissie met de vakbonden onderhandelt. De commissie heeft een permanent overleg met een commissie uit het parlement, dat dus in feite direct bij de onderhandelingen is betrokken.

Israël: 'Weer raketten Syrië in Libanon'

JERUZALEM – De Israëlische premier Shimon Peres heeft gezegd dat Syrië anti-luchtdoelraketten in Libanon heeft opgesteld die het eerder deze maand na Amerikaanse bemiddeling had teruggetrokken. Daardoor wordt de „bewegingsvrijheid" van de Israëlische luchtmacht in Libanon gehinderd. Dit heeft de Israëlische legerradio gisterochtend vroeg gemeld.

Volgens de radio heeft Peres donderdagavond tijdens een bijeenkomst met Israëlische hoofdredacteuren gezegd dat via diplomatieke weg, waarbij opnieuw Amerikanen betrokken zijn, wordt geprobeerd de zaak tot een oplossing te brengen. Hij zei dat door de opstelling van de raketten op Libanees grondgebied „een nieuwe situatie is geschapen".

De spanningen tussen beide landen liepen hoog op nadat Israël eerder deze maand bekend maakte dat langs de Syrische westgrens anti-luchtdoelraketten waren opgesteld die een bedreiging vormden voor Israëlische verkenningsvluchten boven Oost-Libanon. Volgens Israël ging Damascus daartoe over nadat Israël twee Syrische gevechtsvliegtuigen had neergeschoten. Op aandrang van de Verenigde Staten werden de SA-6 en SA-8 raketten – van Sovjetmakelij en bedoeld voor de korte afstand – aan de Libanese kant van de grens later weer verwijderd.

Eerder donderdag had de premier nog gewaarschuwd voor „ongeduld en overbodige verklaringen" die de gespannen situatie tussen beide landen alleen maar zou verscherpen. Jeruzalem heeft geen belang bij een escalatie van het conflict of een confrontatie met Syrië.

Voorspellers in VS zien '86 somber in

NEW YORK – De terugkeer van de komeet Halley en enkele verduisteringen van zon en maan beloven volgens Amerikaanse astrologen weinig goeds voor het komende jaar. Als de sterrenwichelaars moeten worden geloofd, krijgen de „groten der aarde" het zwaar te verduren.

Bijna alle voorspellers zijn het erover eens dat de Britse premier Margaret Thatcher op haar hoede moet zijn of zelfs beter aan aftreden kan denken. De Amerikaanse helderziende Jeane Dixon voorspelt dat Thatcher in het voorjaar door een vertrouwelijk in de steek wordt gelaten. De maansverduistering van 24 april kan de ijzeren dame dwingen ontslag te nemen, zo meent astroloog Richard Nolle. Voor de ziener Smollin is het de zonsverduistering van oktober die Thatcher last zal bezorgen.

Reagan

Ook president Ronald Reagan zou zijn deel krijgen van het onheil dat 1986 volgens de voorspellingen in petto heeft. Jeane Dixon voorziet ernstige gezondheidsproblemen voor Nancy Reagan. De president zelf zal grote moeite hebben de vrede te bewaren tussen de leden van zijn regering. Hij slaagt er niet in het ontslag van minister Shultz van buitenlandse zaken tegen te houden, aldus Dixon.

Het Amerikaanse sensatieblad Weekly World News voorspelt dat Reagan het komend jaar laat weten zich kandidaat te stellen voor een derde ambtstermijn. De grondwet, die dit verbiedt, zal daartoe worden gewijzigd. Reagan blijft tot 1992 in het Witte Huis, zo zeggen voorspellers van Weekly World News.

De betrekkingen tussen Washington en Moskou blijven volgens Richard Nolle gespannen, al zal het niet tot een direct conflict tussen de supermachten komen. De magiër Smollin vreest echter dat de aanwezigheid van mars in het teken van de dierenriem van Michail Gorbatsjov de Sovjet-leider ertoe kan brengen zich in militaire avonturen te storten.

De stand van de hemellichamen is „rampzalig" voor een aantal politieke leiders, van wie de macht aan een zijden draadje komt te hangen. Waarschuwingen zijn er voor de Westduitse bondskanselier Kohl, de Franse president Mitterrand, de Poolse premier Jaruzelski, de Griekse premier Papandreou en India's regeringsleider Gandhi. Smollin meent dat een nieuwe oorlog in het Midden-Oosten zal uitbreken. Het medium Sophia Sabak laat weten dat de Cubaanse leider Fidel Castro aftreedt, nadat hij er opeens achter komt dat hij aan Aids lijdt.

Bedreigd

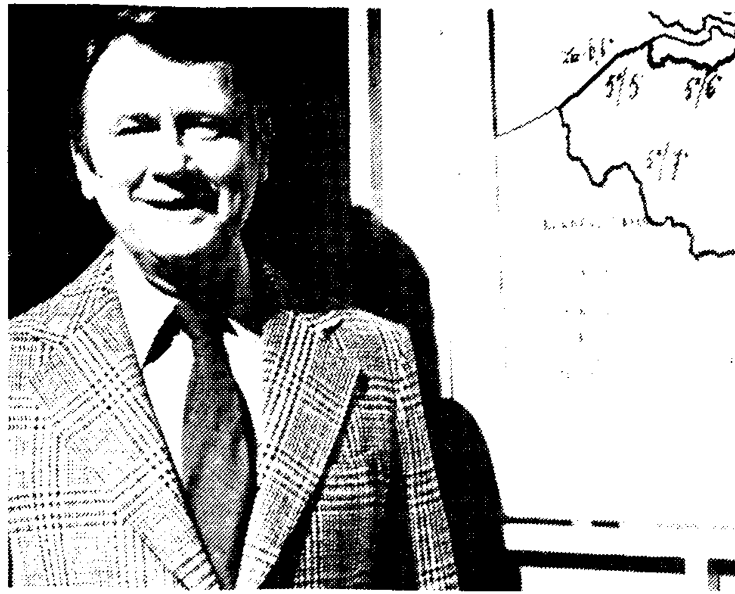
De Britse koninklijke familie duikt herhaaldelijk op in de glazen bol van de Amerikaanse voorspellers: Prins Charles en prinses Diana brengen de winter teruggetrokken door nadat zij zijn bedreigd met aanslagen. Hun liefde lijdt daar echter geenszins onder en de geboorte van een derde kind wordt aangekondigd. Het paar maakt voor het eind van het jaar een reis met het Amerikaanse ruimteveer. Voor het vorstelijk leven in Monaco daarentegen weinig voorspoed: Prinses Caroline gaat mogelijk scheiden, prins Rainier wordt ziek en prins Albert wordt achtervolgd door een gevaarlijke crimineel.

Helderzienden hebben niet alleen oog voor de „groten der aarde": Een greep uit de voorspellingen voor 1986 toont aan dat een Noorse visser het monster van Loch Ness vangt, een gevechtsvliegtuig tegen de Eiffeltoren botst, duizenden vleermuizen een grote Amerikaanse stad aanvallen en Amerikaanse ruimtevaarders contact leggen met buitenaardse wezens.

JAAROVERZICHT STUDIO SPORT

HEERLEN – In het traditionele jaaroverzicht van Studio Sport, zondagmiddag van 15.00 tot 17.00 uur op Nederland 2, zal duidelijk worden dat de Nederlandse sportmensen zo'n beetje een kind van Jaap Eden moeten zijn om tot nationaal succes te komen. Schaatsen en wielrennen kunnen ze: Hein Vergeer en Joop Zoetemelk behaalden wereldtitels. In vele andere takken van sport bleef het grote succes echter uit.

De redactie van Studio Sport kijkt op het jaar terug met o.a. Johan Cruijff, Joop Zoetemelk, Martje de Vries, Hein Vergeer, Henk Gemser, Eric Gerets, Leo Beenhakker, Egbert Streuer en Bernhard Schnieders, en beziet de finish van de Elfstedentocht nu eens niet door de ogen van Evert van Benthem.

● ARMAND PIEN
...de Belgische BRT-weerman die vanavond ook op het Nederlandse scherm te zien is...

Belgische weerman Armand Pien bij Koos

HEERLEN – Evenals vorig jaar heeft de redactie van het VARA tv-programma 'Bij Koos' een jaaroverzicht samengesteld. Gasten in deze uitzending op deze zaterdagavond om 19.12 uur op Nederland 2 zijn onder meer: Jan Raas, de slimste wielerploegleider in 1985, de Belgische weerman Armand Pien, Jules Deelder over het Nederlandse voetbal in het afgelopen jaar. In het Hollands kwartiertje zullen de politici Theo Joekes (VVD) en Andrée van Es (PSP) aan het woord komen.

De muziek wordt verzorgd door de Big Band van het Haags Conservatorium, die onder meer zangeres Greetje Kauffeld begeleidt.

'Het wassende water' naar roman van Herman de Man bij de NCRV

Oud-Heerlenaar met documentaire over schrijver nieuwe TV-serie

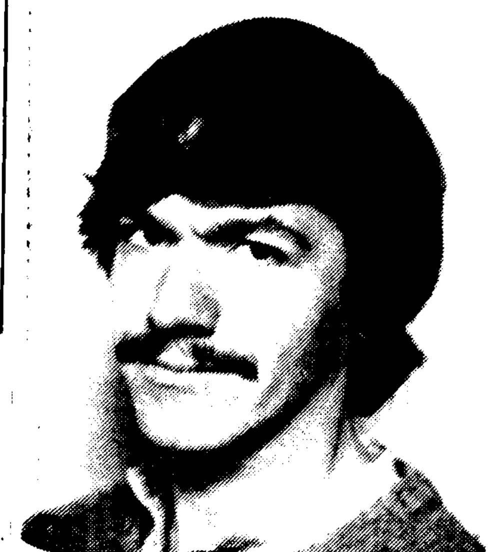
(Van onze RTV-redactie)

HEERLEN – Dinsdag 7 januari gaat de NCRV van start met de achtdelige televisieserie "Het wassende water", gebaseerd op de gelijknamige roman van Herman de Man. Een televisieportret van deze schrijver kunt u verwachten op maandag 27 januari. Deze documentaire is gemaakt door Oud-Heerlenaar drs. Gé Vaartjes en regisseur Jelte Rep. Het is niet de eerste documentaire die de nu in Boskoop wonende Gé Vaartjes gemaakt heeft voor de NCRV. Eerder al, in 1983, leverde hij een belangrijk aandeel in een televisieportret over de schrijfster Ina Boudier-Bakker.

Gé Vaartjes werd in 1954 in de Heerlense wijk Heerlerbaan geboren. Al op zijn twaalfde wilde hij "later" Nederlands gaan studeren. Net veertien jaar oud was hij de jongensboeken ontgroeid en begon hij aan "volwassen" literatuur. In 1982 sloot hij zijn studie Nederlandse taal- en letterkunde aan de Rijksuniversiteit te Leiden "cum laude" af.

Gé Vaartjes leidt een bijzonder druk leven. Dagelijks is hij werkzaam als docent Nederlands aan het Veurs College te Leidschendam, maar daarnaast publiceert hij, is hij redacteur van "De Vier Waarden", het orgaan van de Vereniging Herman de Man en verder werkt hij aan een dissertatie over het proza in Nederland tussen 1900 en 1920 en naast dat alles bereidt hij ook nog een biografie over de schrijfster Top Naeff voor.

Het is puur toeval dat Gé Vaartjes zich is gaan interesseren voor de schrijver Herman de Man: „In 1972 was ik met vakantie in Zuid-Holland – ik woonde toen nog in Heerlen – en bezocht in Oudewater een tentoonstelling over Herman de Man. Ik schreef mijn naam in het bezoekersregister en een paar maanden later kreeg ik bericht dat er een "Stichting Herman de Man" was opgericht. Van deze stichting werd ik passief lid en enkele jaren later – de stichting was inmiddels een vereniging geworden – ben ik op verzoek bestuurslid geworden".

● GÉ VAARTJES
...Weliswaar het tweede TV-portret dat ik heb gemaakt, maar ik zie het niet anders dan als een leuke bijkomstigheid"....

Hij is thans vice-voorzitter van de vereniging. Door deze functie is hij zich steeds meer gaan verdiepen in de persoon Herman de Man. De NCRV was op de hoogte van zijn gedegen kennis over Herman de Man en regisseur Jelte Rep vroeg hem samen met hem een televisieportret van deze schrijver te maken.

Boeiend leven

Over deze 45 minuten durende documentaire vertelt Gé Vaartjes het volgende: „Men hoeft geen literair-kritisch portret te verwachten van Herman de Man. Wij doen geen uitspraak over "de waarde" van zijn werk, het gaat vooral over zijn boeiende leven. De bedoeling van deze documentaire is dat mensen die niets van hem weten na afloop wat wijzer geworden zijn".

Aan de hand van beelden, foto's en enkele interessante archieffilms die nog nooit op televisie geweest zijn, wordt het levensverhaal van Herman de Man getoond. „Men zal onder andere een oude archiefopname van het Polygoon-journaal van de begrafenis van Herman de Man kunnen zien en een archiefopname van het vliegtuigongeluk op Schiphol waarbij hij is omgekomen. Verder worden er interviews gehouden met mensen die hem persoonlijk gekend hebben, onder andere met Theun de Vries (de schrijver van "Het meisje met het rode haar") en met dr. Lou de Jong die samen met Herman de Man bij Radio Oranje werkte. Ook zal de dochter van De Man aan het woord komen. Zij is de enige van het gezin die nog leeft. Vijf kinderen uit dit joodse gezin zijn in de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers vermoord", aldus Gé Vaartjes.

Over dit laatste gruwelijke feit was Herman de Man erg verbolgen. Drs. Gé Vaartjes: „De Man vond dat Nederland niet genoeg tegen het fascisme had geprotesteerd tijdens en voor de oorlog. Hij verzette zich altijd fel tegen discriminatie en tijdens zijn verblijf in Curaçao schaamde hij zich er zelfs voor dat hij blank was, dit vanwege het feit dat de negers er behoorlijk werden uitgebuit door de blanken. Herman de Man was een heel boeiende persoonlijkheid met heel moderne ideeën".

Gé Vaartjes wil zich zeker niet gaan toeleggen op het maken van televisie-documentaires: „Dit is nu wel het tweede televisieportret dat ik gemaakt heb, maar ik zie het niet anders dan als een leuke bijkomstigheid. Het belangrijkste vind ik nog altijd publiceren en het schoolwerk, dat overigens buitensporig veel tijd opslokt. Buitenstaanders hebben er vaak geen idee van hoeveel tijd hierin gaat zitten. Aan wetenschappelijk werk, onderzoek en het schrijven van artikelen, etc. kom ik veel te weinig toe". Toch zou Gé Vaartjes de school moeilijk kunnen missen. Het omgaan met de leerlingen vindt hij namelijk bijzonder afwisselend, spannend en boeiend: „De meeste leerlingen zijn aardig en sportief. Iets wat moeilijk gezegd kan worden van de heer Deetman en dat wat hij onderwijs-"beleid" noemt. Die man heeft geen idee van wat onderwijs in de praktijk inhoudt. Dat blijkt wel uit zijn idiote maatregelen die je, zacht uitgedrukt, braakneigingen bezorgen".

Dinsdag 7 januari gaat de NCRV dus van start met "Het wassende water". Drs. Gé Vaartjes over de serie: „Het idee voor deze serie was er al in 1976 maar toen ontbrak het geld nog voor deze dure productie. Zo moest er bijvoorbeeld een grote dijkdoorbraak nagebootst worden in een Londense studio waarin ook de effecten voor de James Bond films gemaakt werden. In de serie komt na deze dijkdoorbraak een boerderij onder water te staan. Dit werd nageboatst door in het Gooimeer een boerderij op driekwart van de ware grootte na te bouwen. Heel knap werk overigens. "Het wassende water" is overigens een literaire film, niet zo oppervlakkig als bijvoorbeeld "De Appelgaard". Tijdens een voorvertoning heb ik een groot deel van de tweede aflevering gezien en ik vond het schitterend. De hoofdrollen worden gespeeld door Thom Hoffman en Kitty Courbois, een grandioze actrice. Het verhaal is helemaal veranderd en dat is te verdedigen. Een boek kun je nu eenmaal niet letterlijk verfilmen. Het zijn namelijk twee verschillende kunstuitingen".

Vindt Gé Vaartjes Ina Boudier-Bakker en Herman de Man de belangrijkste Nederlandse schrijvers? „Zeker niet. Mijn belangstelling voor Ina Boudier-Bakker en Herman de Man is toevallig gegroeid. Mijn voorkeur gaat verder uit naar boeken als "De donkere kamer van Damocles" van Willem Frederik Hermans, "De avonden" van Gerard Reve, "Geheim Dagboek" van Hans Warre, boeken van Louis Couperus en Top Naeff. Ook werken van vooral Duitse schrijvers zoals Heinrich Böll, Thomas Mann en Kafka vind ik grandioos", aldus Gé Vaartjes.

● *'Als je begrijpt wat ik bedoel' voor Bommeliaanse kijkers op deze zaterdagmiddag vanaf 16.05 uur bij Veronica op Nederland 1 als getekende speelfilm.*

Prachtige Bommel-tekenfilm heeft toch te mager verhaal

HILVERSUM – Als het gaat om een eerlijke waardering, dan heeft de tekenfilm zichzelf als voornaamste tegenstander. We weten allemaal hoe moeilijk zo'n film is te maken, we lopen over van bewondering voor mensen, die al die tienduizenden prachtige tekeningen hebben geproduceerd en daardoor zijn we welwillender gestemd, dan bij een gewone film. Het is immers zo kunstig allemaal. Zo ging het ook een beetje bij 'Als je begrijpt wat ik bedoel', op deze zaterdagmiddag om 16.05 uur te zien bij Veronica op Nederland 1.

Toen in 1983 Marten Toonder eindelijk een droom van een halve eeuw verwezenlijkte en deze grote, zogenaamde avondvullende, tekenfilm afleverde, was iedereen bij voorbaat al een beetje trots: Amerika heeft zijn Mickey en zijn Donald, maar wat drommel, wij hebben Bommel.

Laten we nu na al die jaren echter het huisje bij het schuurtje houden.

De knappe tekeningen en animatie, de goedgekozen stemmen, de briljante effecten, de mooie achtergronden en kleuren en in het algemeen de grote artisticiteit, zijn in 'Als je begrijpt wat ik bedoel' te prijzen. Evenals de vaart, die overigens soms zo uitbundig is dat de verstaanbaarheid er onder lijdt. Ook toonden de makers het lef om de fanatieksten onder de Heer Bommel-fans te trotseren en niet zomaar een stripverhaal uit te bouwen tot een reeks filmbeeldjes, maar echt een speelfilm te maken.

In dat laatste had vooral producer Rob Houwer de hand. Een filmverhaal vraagt een andere opbouw, een ander verhaal-ritme dan een stripboek. En dat is juist wat het meeste te prijzen valt in deze Bommel-film: hier werd zuiver filmisch gedacht en met zeer redelijke gevolgen.

Maar als je het hebt over het scenario, de story, het plot, dan kom je toch met bedenkingen. Het soms overdonderende tempo, de stortvloed van vondsten en vondstjes kunnen die vraag naar het verhaal niet ondersneeuwen.

Dat is te mager en niet spannend genoeg. In dat opzicht is de Bommel-film weer een typisch Nederlands product: we kunnen het meestal prachtig in scène zetten, technisch is het allemaal dik voor mekaar, het wordt schitterend uitgebeeld, maar een goed verhaal verzinnen is niet onze sterkste zijde.

De beste Bommel-verhalen van Marten Toonder munten ook uit door een soort algemene maatschappijkritiek. Die is in de film, bij de belevenissen van de heer van stand met het draakje Zwelgje, haast niet aanwezig en dat is te betreuren. Het literaire sfeertje van de strips is ook nauwelijks terug te vinden. Maar als je echter als kijker daar niet zo aan tilt en je graag gewonnen geeft aan de pracht en de vaart van 'Als je begrijpt wat ik bedoel', dan zit je toch wel lekkerbekkend te kijken naar een tekenfilm van het soort, waarvan je dacht dat alleen de Disney-studio's ertoe in staat waren. Het niet zo geslaagde verhaaltje wil je dan wel op de koop toe nemen.

'Daisy Chain' zoekt leden

● De showgroep DAISY CHAIN
...een aktuele foto van de groep zoals die momenteel overal optreedt...

HEERLERHEIDE – Een bericht dat wij graag even doorgeven. De showgroep 'Daisy-Chain' gaat uitbreiden en daarvoor worden meisjes vanaf 18 jaar (confectiemaat 36-38) gevraagd met enige ervaring in jazz-ballet en of gymnastiek. Geïnteresseerden kunnen telefonisch contact opnemen onder nummer 045–211442.

EINDREDACTIE: HARRIE CREMERS
Tel. 045-739273/739274

'Kan de kabel het dak op?

DEN HAAG – Voor groepen consumenten die zich niet zonder meer een aansluiting op de „kabel", de centrale antenne installatie, willen laten aansmeren heeft Konsumenten Kontakt een actie-brochure samengesteld.

Samen met het Nederlands Verbond van Huurders zet KK uiteen hoe bepalingen in huur- of koopcontractnen en bouwverordeningen voor de rechter kunnen worden aangevochten. KK haalt daarbij recente uitspraken van de rechter aan, waarmee consumenten hun kans bij processen kunnen beoordelen.

Op dit moment is ongeveer 65 procent van de Nederlandse woningen aangesloten op de kabel. Antenneverboden, verplichtingen in huur- en koopcontracten, alles wordt gedaan om het aantal aanluitingen te vergroten, aldus KK. Immers, meer aansluitingen betekent meer geld in het laatje. De consument mòet en zal daarom een kabelabonnenment nemen, ook al is hij er soms totaal niet bij gebaat, aldus KK in zijn brochure „Kan de kabel het dak op?".

Nieuwjaarsconcert met het M.S.O.

SCHAESBERG – Het Maastrichts Salon Orkest onder leiding van André Rieu verzorgt op donderdagmiddag 2 januari weer een Nieuwjaarsconcert voor alle ouderen, vervroegd gepensioneerden en oudere WAO'ers in de Landgraaf. Daarmee wordt een jaarlijkse traditie voortgezet waaraan behalve het Maastrichts Salon Orkest ditmaal ook de soliste Saskia Gerritsen haar medewerking verleent. Het Nieuwjaarsconcert wordt gegeven in de aula van de Technische School aan de Graafstraat 2 te Schaesberg en iedereen is daar komende donderdagmiddag vanaf 14.30 uur van harte welkom. Kaarten zijn verkrijgbaar aan de kassa van de Technische school.

Windy City Jazz Band in Treebeek

BRUNSSUM – Op deze zaterdag sluit de stichting 'Oude stijl' jazzclub Zuid-Limburg het jaar 1985 af met een concert in de sfeer van gospels en blues, passend bij de kerst- en nieuwjaarstijd. Voor een concert met de Windy City Jazz Band kan men vanavond vanaf 21.00 uur terecht in het Casino Treebeek aan het Treebeekplein in Brunssum.

Sedert 1956 heeft de Windy City Jazz Band zeer uiteenlopende evenementen muzikaal opgeluisterd. Met een repertoire van luister- en dansmuziek waarin naast gospels en blues 'New Orleans traditionals' de belangrijkste plaats innemen, slaagt men er steeds in een feestelijk opgewonden sfeer teweeg te brengen.

Met jazz het nieuwe jaar in

VAALS – De stichting Jazz Club Vaals 1979 start het nieuwe jaar aanstaande woensdag met een jazzmatinee vanaf 15.00 tot 19.00 uur in café-restaurant Suisse aan de Maastrichterlaan 63 te Vaals. Bij goede stemming hoort goede muziek en daarvoor zorgen THE BURGUNDY STREET JAZZMEN uit Valkenswaard. Terwijl in Vaals inmiddels het zevende jazzseizoen van start gaat is het juist deze oude stijl jazzformatie die voor de vierde maal voor een feestelijke ouverture zorgt. De Burgundy Street Jazzmen brengen afwisselend repertoire met New Orleans Jazz en Engelse traditional jazz.

Speciaal voor Limburgs Dagbladlezers:

Bruno Majcherek wordt 50....

Het Limburgs Dagblad geeft 50 dubbeltjes korting op een LP.

Op drie januari 1986 wordt Bruno Majcherek 50. Bruno, de Pools-Limburgse mijnwerker, die een Europese miljoenenhit scoorde met Leila. Het Limburgs Dagblad is met u trots op deze zanger uit Ubach over Worms. Daarom geeft uw krant u 50 dubbeltjes korting op de laatste langspeler van Bruno, 'Beim Flüstertango'.

Geen ƒ 19,95 maar ƒ 14,95 betaalt u tegen inlevering van deze bon bij uw platenwinkelier.

En dit staat er op de elpee of kassette van Bruno Majcherek: Beim Flüstertango, Anuschka, Du schwarzer Zigeuner, Du bist mit Gold nicht zu bezahlen, Der Schlittenhund, Cherie, Amapola, Oh Sulima, Der Karavan, Striptease baby aus der Stripteasebar, Heideröslein, Warum, Die Beine von Dolores, Gitarren klingen leise durch die Nacht.

Nederland 1

09.30 -09.35 Nieuws voor doven en slechthorenden
13.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
15.00 Veronica sport
15.40 Het kleine paradijs. Vandaag: het geheim van de roos.
16.05 Als je begrijpt wat ik bedoel. Tekenfilm met Olie B. Bommel. Slot Bommelstein wordt opgeschrikt door een jonge Zwelbast, een draakje dat bij boosheid opzwelt tot gigantische afmetingen.
17.30 Journaal
17.41 Cartoons. 'Shake, Rattle & Roll', 'Heyyy, it's the king' en 'Undercover Elephant'.
18.00 Top '85. De beste clips van 1985.
18.55 De Fabeltjeskrant
19.00 Top '85 - Vervolg.
20.00 Journaal
20.28 Dynasty. Afl.: Reconciliation. Blake en Daniel weten levend uit het neergestorte vliegtuig te komen. Jeff gaat zelf naar ze op zoek als door het slechte weer de zoekacties gestaakt worden.
21.15 Nederland Muziekland
22.15 Nieuwslijn. Actualiteitenrubriek.
22.55 Codenaam: Foxfire. Afl.: Goodbye, Mister Microchips. Een student van de Wendell Academy is achter zeer geheime gegevens gekomen omtrent Amerikaanse luchtmachtprojekten.
23.45 Journaal
23.50 -23.55 Nieuws voor doven en slechthorenden

Nederland 2

13.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
17.45 Medelanders Nederlanders. Jongerenmagazine, vandaag: Portugal in de EEG, wat nu? Bestemd voor Portugezen.
18.15 Nieuws voor doven en slechthorenden
18.20 Paspoort. Voor Marokkanen.
18.30 Sesamstraat
18.45 Jeugdjournaal
19.00 Journaal
19.12 Bij Koos. Aktueel en gevarieerd programma met Koos Postema, Marjolijn Uitzinger en Maurice de Hond.
20.22 Te laat geboren. Blijspel door A.R. Gurney. Barney (Hugo Metsers), altijd al een rebel geweest, houdt van Eleanor (Pleuni Touw) maar die is getrouwd met de broer van Barney, Billy.
22.08 Blunders. In de TV-studio of op de filmset gaat nog wel eens wat mis.
22.30 Journaal
22.40 Studio Sport
23.10 -00.57 Rechter Fayard bijgenaamd "de sheriff". Franse thriller uit 1977 van Yves Boisset. Bij het onderzoek naar een ogenschijnlijk klein delict ontdekt Jean-Marie Fayard dat er belangrijke verbindingen bestaan tussen de politiek, het bankwezen en de onderwereld.

Duitsland 1

10.00 Nieuws
10.23 Damenwahl
11.25 Aspekte
12.10 Auslandsjournal
12.55 Persoverzicht
13.00 Nieuws
13.15 Programma-weekoverzicht
13.45 Tiere der Bibel. Een film over het zoölogisch-bijbelse van Nathan Jariv.
14.30 Sesamstraat
15.00 Die spanische Fliege. Klucht. Met Ekkehard Fritsch, Inge Wolffberg, Daniele Strietzel e.a. Regie: Horst Niendorf. (herh.).
16.30 Max und die Klexe. (2). Kinderprogramma.
16.45 Unsere kleine Farm. (Little House on the Prairie). Amerikaanse serie. Afl.: Een rijke oom. Met: Karen Grassle, Michael Landon, Matthew Laborteaux e.a.
17.30 Hier und Heute unterwegs. Thema: In de sterren gelezen.
17.55 WWF
18.00 Nieuws
18.05 Die Sportschau
19.00 Markt
19.25 Blam. Afl.: Veel te treurig.
19.58 Heute im Ersten
20.00 Nieuws

20.15 Willkommen im Club. Een avond met Harald Juhnke e.a. prominente gasten.
21.45 Trekking van de lotto-getallen
21.50 Nieuws
22.00 Das Wort zum Sonntag
22.05 Jugend raus. Een programma van de Münchener lach-of-ik-schiet gezelschap.
23.35 Der Rammbock. (Le ruffian). Frans Canadese speelfilm uit 1982 1983. Lino Ventura, Bernard Giraudeau, Claudia Cardinale e.a. Regie: Jose Giovanni. Voormalig coureur Aldo werkt in een mijn in het noorden van Canada. Onder dramatische omstandigheden komt hij in het bezit van een grote hoeveelheid geld, dat hij echter snel weer verliest op de vlucht voor achtervolgers.
01.15 Nieuws
01.20 -01.25 Nachtgedanken. Overweging door Hans Joachim Kulenkampff.

20.15 Platfuss räumt auf. (Piedone a Hong Kong). Italiaanse speelfilm uit 1975. Met Bud Spencer, Al Lettieri, Enzo Cannavale e.a. Regie: Steno. Commissaris Rizzo maakt zich zorgen over de drugshandel in Napels. Hij moet de gangster Barella wegens gebrek aan bewijs vrijlaten.
22.05 Heute Met sportnieuws.
22.15 Im Rückspiel. Sport 1985: Applaus en kritiek. Aansl.: Winnende getallen van het weekend.
23.30 In der Hitze der Nacht. (In the Heat of the Night). Amerikaanse speelfilm uit 1966. Met Sidney Poitier, Rod Steiger, Warren Oates e.a. Regie: Norman Jewison. In de plaats Sparta in het Zuiden van de V.S. wordt een vooraanstaande burger vermoord. Politiechef Bill Gillespie, een kleurlinghater, krijgt assistentie van de zwarte politieman Virgil Tibbs, die de echte moordenaar op het spoor komt.
01.15 Heute

Duitsland 2

11.00 Programma-weekoverzicht
11.30 Chemie. Informatieve serie. Afl. 13: Farben deuten - keine schwarze Kunst.

● *WENCKE MYHRE en HARALD JUHNKE in "Wilkommen im Club" - Duitsland 1, 20.15 uur.*

12.00 Nachbarn in Europa. Informatie en amusement voor buitenlanders en Duitsers. (12.00 Portugal. 12.40 Italie. 13.20 Turkije.).
14.00 Diese Woche. Nieuwsoverzicht. (ondertiteld voor doven en slechthorenden).
14.20 Damals. Veertig jaar geleden.
14.30 Geschichten von nebenan. Het menselijke verhaal achter de grote koppen van een krant.
15.00 ●● Quiz As. Muzikale quiz met Günther Schramm.
15.45 Herman van Veens Entleben. Een muzikaal avontuur van de eend Alfred Jodocus Quak van en met Herman van Veen.
16.45 Danke Schön. Bericht van de aktie Sorgenkind. Aansl.: Der grosse Preis, bekendmaking van de winnaar van de week.
17.00 Heute
17.05 Länderspiegel. Informatie en gesprekken uit de BRD.
17.55 Oliver Maass. Tv-serie over een magische viool. Met Josef gröbmayr, Hans Clarin, Jane Tilden e.a.
18.57 Programma-overzicht
19.00 Heute
19.30 Wüstenland durch Menschenhand. Reportage over gebieden in Afrika waar bepaalde kuddes dieren vrij kunnen leven.

Duitsland 3/WDF

16.00 Der Regenbogenprinz. Kinderserie. Afl.: Katzentatzentanz.
16.30 Im Reich des Steinadlers. Een jaar in de Schotse hooglanden. Natuurfilm.

17.15 Küken für Kairo. Kerstverhaal voor kinderen.
18.30 Dingsda. (2). Spelprogramma gepresenteerd door Fritz Egner.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws en weerbericht.
20.00 Nieuws
20.15 Kultour. Terugblik in de toekomst. Culturele ontdekkingen.
22.05 ■ Das Himmelbett. Tv-film van Jan de Hartog. Met: Ingrid Andrée en Hanns Lothar. Regie: Hans Quest.
23.40 Laatste nieuws

Duitsland 3/SWF

16.00 ■ Das Haus in Montevideo. Duitse speelfilm uit 1951 van Curt Goetz en Valerie von Martens met in de hoofdrollen Curt Goetz, Valerie von Martens, Eckhart Dux e.a.
17.45 Sport-Streiflichter
18.00 Jim Knopf und die wilde 13. Kinderserie. Afl.: Vom Magnetberg in die Wüste.
18.30 Streifzüge durch Baden-Württemburg
19.15 Länder - Menschen - Abenteuer. Das Fest der Feuerpuppen. Reportage over het "Palio delle Pupe" (het feest van de vuurpoppen), een oude traditie in de streek Abruzzen Italië.
20.00 Gespenster. TV-spel naar het toneelstuk van Henrik Ibsen met in de hoofdrollen Inge Keller, Ulrich Mühe, Dietrich Körner e.a.
22.10 Notenschlüssel. De lyrische suite van Alban Berg met Konstantin Floros en Peter Wapnewski.
22.55 Sammy Davis jr. Opname van een concert in het Théâtre des Champs Elysées in Parijs ten bate van UNICEF.
23.55 Laatste nieuws

België/BRT 1

15.00 Steek-er-wat-van-op-show. Praatprogramma van Emiel Goelen. Met: 1: Wordt de eigen werkgever. 2: Problemen met alcoholisme. 3: Artsen tegen atoomoorlog.
16.00 -17.00 Kerstcirsus. Met Bassie en Adriaan.
17.55 Journaal
18.00 Tik Tak. Kleuterprogramma. (herh.).
18.05 Plons, de gekke kikker. Kinderprogramma. Afl.: De grammafoon.
18.10 Merlina. Detective-serie voor kinderen. Afl.: De gouden plaat (1). Met: Mieke Bouve, Jan Reusens, Lea Couzin e.a.
18.35 De aanplakker. (Der Kleistermann). Duitse tekenfilm. (herh.).
18.55 Boeketje Vlaanderen. Toeristisch magazine. Met o.a.: 1. Toeristisch portret van RTBF-Liège Télétourisme. 2. Dit leuke land. 3. Agenda van de toeristische activiteiten in Vlaanderen. Presentatie: Gerty Christoffels.
19.35 Lotto, paardekoersen, mededelingen en programma-overzicht
19.45 Journaal
20.10 Kunstzaken
20.20 Adam. Amerikaanse tv-film van Michael Tuchner. Met: Daniel J. Travanti en Jo Beth Williams.
21.55 Terloops. Jaaroverzicht van : Een aparte kijk op de wereld.
23.00 Sport op zaterdag
23.15 Trekking Lotto-Joker en Belgische Paardekoersen
23.20 -23.50 Journaal. Aansl.: Coda: Menuet nr. 1 en 2 uit de 1e suite voor cello van Bach. Uitgevoerd door Roel Dieltiens, cello.

België/BRT 2

Geen uitzending

België/RTBF 1

08.20 Nouba-Nouba. Gevarieerd kinderprogramma.
09.30 Zie RTBF 2
11.30 Teletekst
11.50 Interwallonie. Eleikoum. Programma voor Arabieren in België.
12.30 -13.30 Interwallonie. Ciao Amici. Programma voor Italianen in België.
14.00 Un autre regard. Uitzending van de katholieke omroep.
14.30 Magazine in dialect
14.55 Théâtre Wallon. Batisse à Bethleem, toneelstuk van Jean Rivart. Met: Jean Rivart, Stéphanie Hubert, Jacques Carolus, e.a. Regie: André Gevrey.
16.30 Ecritures. Literair magazine van Jacques de Decker en Jean-Marie Mersch.
17.00 Rox Box. Popprogramma. (herh.).
18.05 Noubanimé. Kinderprogramma.
18.15 Chansons Plus. Amusementsprogramma. Vandaag: Frédéric Francois.
18.45 Télétourisme. Toeristisch magazine van Guy Lemaire.
19.21 Lotto-trekking en resultaat van de lotto-joker
19.27 Quick et Flupke. Tekenfilm.
19.30 Journaal
20.00 Le jardin extraordinaire. Programma over tuinieren. Presentatie: Arlette Vincent.
20.35 Inspecteur la Bavure. Franse speelfilm uit 1980. Met: Michel Clément, Gérard Depardieu, Dominique Lavanant, e.a. Regie: Claude Zidi. Bij de familie Clément werkt iedereen bij de politie. De jonge Marcel loopt als inspecteur stage in Parijs. Als hij zich voor de eerste keer meldt bij de Prefectore wordt hij aangezien als een ontsnapte misdadiger.
22.15 Le mot de la fin. Afl.: de vragen van het jaar 1976.
23.05 Lottotrekking en de trekking om de lotto-joker
23.10 Journaal en sport

België/RTBF 2

09.00 Teletekst magazine
11.30 Zie RTBF 1
20.00 Valses de Vienne. Operette van Strauss sr. + jr. uitgevoerd door het orkest van de koninklijke opera o.l.v. Robert Blëser m.m.v. solisten.
23.00 -23.30 Finale van het basketbaltournooi vanuit Oostende, België.

SSVC

13.00 Birthday Time Cartoon Show. Tekenfilms voor de kinderen.
13.15 Grandstand. Gevarieerd sportprogramma op de zaterdagmiddag, gepresenteerd door Desmond Lynam. Met o.a. een muziekale terugblik op het afgelopen jaar.
18.05 News and Weather
18.15 The A-Team. Amerikaanse avonturenserie. Afl.: Where is the monster when you need him?
19.00 Bob's Full House. Vrolijk quizprogramma waarvan de winnaar tevens kans maakt op een fantastische reis.
19.35 Land of the pharoahs. Speelfilm uit 1954 met Jack Hawkins en Joan Collins. Film over een farao die een inbraakvrij graftombe wil laten bouwen.
21.15 The Paul Daniels magic christmas show. Vrolijk gevarieerd programma.
22.05 Travelling Man. Thrillerserie over de avonturen van ex-politieman Lomax. Vandaag het laatste deel uit deze serie.
22.55 Sing Country. David Allen presenteert een special opgenomen op het Silk Cut festival in Wembley.
23.20 -00.10 V. Science-fiction tv-serie over buitenaardsen die zich vriendelijk voordoen maar in werkelijkheid kwaadaardige reptielen zijn. Afl.: The overlord. OVisitor's Choise.

SKY Channel

08.00 Fun Factory. Gevarieerd kinderprogramma met o.a.: Choppy and the Princess, Black Star, The Family Ness, The Care Bears, Roger Ramjet, Inspector Gadget en een nieuwe afl. van He Man and the Masters of the Universe.
10.15 Ivanhoe. Avonturenserie voor de jeugd. Afl.: Arms and the woman.
11.00 A magical Disney Christmas. Tekenfilms van Walt Disney, met o.a. the black cauldron, the jungle book e.a.
12.00 ●● Sky Trax - The Pat Sharp show.
12.45 ●● Sky Trax - The Monte Carlo Show.
13.35 ●● Sky Trax - The all American Hot 100 Review
14.35 NHL Ice Hockey. Winnipeg - Edmonton
15.35 International Motorsports. Gevarieerd auto- en motorsportmagazine.
16.40 VFL Australian Football. Hoogtepunten uit de Australische footballcompetitie.
17.40 Movin' on. Avonturenserie over twee vrachtwagenchauffeurs.
18.30 Movie Time. Laatste nieuws op filmgebied.
19.00 Daniel Boone. Westernserie met Fess Parker als Daniel Boone. Afl.: Requiem for craw green.
19.50 Starsky & Hutch. Avonturenserie met Paul Michael Glaser en David Soul. Afl.: Nightmare.
20.50 Championship Wrestling. Worstelwedstrijden uit Amerika.
21.45 Vegas. Amerikaanse detective serie. Afl.: Death mountain.
22.40 Wagon train. Westernserie met o.a. Robert Horton en Shelley Winters. Afl.: The Julia Gage Story.
23.30 ●● Sky Trax - The All American Hot 100 Review.

● *LINO VENTURA als Aldo in de Frans Canadese speelfilm "Der Rammbock" - Duitsland 1, 23.35 uur.*

00.30 -01.00 Gilette presents the Cavalcade of Sports. Hoogtepunten van belangrijke sportevenementen.

Music Box

07.00 13.00 en 19.00 Best of GTRTQ. Hoogtpunten uit deze quiz.
08.00 14.00 en 20.00 State of independents. Serie over onafhankelijke platenmaatschappijen. Vandaag: Illuminated.
09.00 15.00 en 21.00 Twisted Sister in Concert. Hardrock muziekprogramma.
10.00 16.00 en 22.00 Videopix. Videoclips op verzoek, gepresenteerd door Martin en Simon..
11.00 17.00 en 23.00 Non stop Dance Show. Non stop dansmuziek met Julie Browne.
12.00 18.00 en 24.00 Rox Box. Popmuziek, nieuwtjes en interviews, live vanuit België.

TV 5

19.00 Chansons souvenirs. Showprogramma, waarin Albert Delchambre. Muriel Dacq uitnodigt.
19.30 Documents et culture. Magazien met een rondrit door de omgeving van Gleize en een discussie over literatuur met J.M. Mersch en Jacques Deldeckers.
20.15 Muziekconcours Koningin Elizabeth. De twaalfde kandidaat, violiste Elisa Kawaguti uit Japan speelt J.M. Simonis, Brahms en Sibelius.
21.25 Cargo de Nuit. Cultureel magazine voor jongeren.
22.00 -22.30 Journaal

Europa TV

17.55 Programma overzicht
18.03 Kleuterprogramma Emilie. The stolen scar. 2. Animal Kingdom. 3. Bolke de beer. 4. Goden en helden in de oudheid.
18.50 Sport Reports
20.30 Weerbericht en programma overzicht
20.35 WK dansen. Voor amateurs in Berlijn.
21.40 The Shilling Bury Tales. Deel 4.
22.35 Goldrush in Pinneburk. Documentaire.
23.25 Rebecca. Deel 1.
00.15 Weerbericht, programma overzicht, en sluiting

RTL-Plus

16.30 Gewinn zu Beginn
16.35 RTL-Miniplus. Een programma niet alleen voor kinderen. Met: 17.32 Entführt, tekenfilm naar Robert L.Stevenson.
18.20 RTL-Spiel
18.30 Studio-Stammtisch. Discussieprogramma.
18.53 7 Vor 7 - Die Bilder des Tages. Nieuws, weerbericht en sport.
19.18 RTL-Spiel.
19.23 Programma-overzicht
19.30 Heimatmelodie. Volksmuziek bij RTL, gepresenteerd door Marc Sponheimer.
20.10 RTL-Spiel
20.15 Wie geht's? Tips voor uw gezondheid. Vandaag: Meerrettich stärkt die Abwehrkraft.
20.20 RTL-Spiel
20.30 Der tolle Musketier Franse speelfilm van Andre Hunebelle uit 1954. Met in de hoofdrollen Dany Robin, Francois Perier, Madeleine Lebeau, Christine Carrere.
21.50 RTL-Spiel
21.55 Unglaubliche Geschichten. Programma over mysterieuze ondewerpen. Zoals bijvoorbeeld vandaag avond: een doodskop uit kristal geslepen uit het Inka-tijdperk, het monster van Lochness. Presentator: Rainer Holbe.
23.00 Die Kröte. Italiaanse speelfilm van Umberto Lenzi uit 1977. Met in de hoofdrollen o.a. Thomas Milian, Pino Colizzi, Ray Danieli.
00.37 Weerbericht
00.40 Horoskoop
00.45 -00.50 Betthupferl

● *LEE GRANT en SIDNEY POITIER in de Amerikaanse speelfilm "In der Hitze der Nacht" - Duitsland 2, 23.30 uur.*

● *PLEUNI TOUW en HUGO METSERS in het blijspel 'Te laat geboren' dat vanavond om 20.22 uur op Nederland 2 wordt uitgezonden.*

RADIO

Radio 1

7.03 TROS Nieuws Show. 11.03-11.30 Europa '86. 18.03 Coulissen. 19.03 NOS Jazz Platform. 20.02 Metrolpole Orkest: nieuwe stijl. 21.02 Koninklijke Militaire Kapel. 22.02 Metro's Music. 23.05 10-jarig bestaan 'Met het oog op morgen'. 00.02 Oogluik. 01.02 Niemandsland.

Radio 2

7.02 Hallo hier Hilversum. 7.15 en 7.30 Kinderen over Kunst. 10.03 De stand van zaken. 11.03 Tussen Barend en Van Dorp. 12.03 Elvis Presley. 14.03 Wie in 't Nederlands wil zingen: 'Door de nacht klinkt een lied'. 15.03 Muziek uit Studio I. 16.03 Zin in muziek. 17.03 Op de eerste rang. 18.03 Echo. 18.15 Levenslief en levensleed. 19.00-07.00 Zie Radio I.

Radio 3

7.03 Vroegop. 7.30 Rabarbara. 8.03 Gospelrock special. 10.03 Popsjop. 11.30 Weerman Hans de Jong. 12.03 Los Vast Special. 14.03 Tussenuur. 15.03 Popstation. 16.03 Flevofestival. 18.04 De Avondspits. NCRV: 19.02 Koploper. 20.03 Hitherinneringen. 21.02 Elpee Pop. 22.02 Country Style. 23.02-00.00 Jazz time.

Radio 4

8.02 Mooi zo. 9.00 Muziek, wat heet...? 11.00 Kurhausconcert: Het Oeral Kozakkenkoor en het Gronings Fluitkwartet. VOO: 12.00 Strauss en Co. 13.00 Nws. 13.02 Veronica Klassiek. 16.00 Lang leve de opera. 18.03 Avondstemming Met: De componist van de maand: Haydn. 20.02 Het levende Woord. 20.10 KRO Klassiek. Met werken van Bach.

Radio 5

9.02 NOS-Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Medelanders Nederlanders. Afl. Het zwijgen voorbij. (herh.) 9.45 Werken aan werk. Afl. 4. 10.00 Taal van Alledag. Les 10. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsein-thema. 12.05 Waar waren we ook al weer? 12.20 EO...in regio. 12.45 Vragen naar de weg. 13.10 Opo Doro (open deur). 13.30 Kayen Rasja (Er is hoop). 13.45 Iyi Haberler (Goed nieuws). 14.00 Homonos. 14.30 Euroburo. 15.00 Het spoor. (met om 15.00 Het gezond verstand kunstbeleid. Om 16.00 De verstilde beweging, deel 4.). 17.00 Licht en uitzicht. Overheidsvoorlichting: 17.46 Tekst en uitleg. 17.56 Mededelingen en Nieuws. 18.10 De wolkenwagen. 18.20 Uitzending van de Partije van de Arbeid. 18.30 Metterdaad. 19.00 Nieuws voor buitenlanders. (19.00 Turks. 19.20 Marokkaans-Arabisch. 19.30 Berbers. 19.40 Marokkaans. 19.50 Spaans. 20.00 Joegoslaven). 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week.

ROZ

11.03-12.00 De weg naar Bourgondië: weerbericht en informatie over aktiviteiten en festiviteiten in het weekend. 12.03 ROZ-Nieuws. 12.05-13.00 Het evenement: het wekelijks muziekprogramma van de ROZ. 18.03 ROZ Aktueel en weerbericht. 18.15 Vrij Spel: programma over popmuziek in Limburg. 18.40-19.00 Programma voor Turken, Marokkanen en Tunesiers in Limburg.

BRT 2

5.30 Welkom weekend. Lichte muziek en de juiste tijd. (7.45 In het spionnetje - cursiefje). 8.12 Te bed of niet te bed. 10.03 Buitenspel. Programma met veel aandacht voor sport en gevarieerde muziek. 11.00 De Vlaamse Top 10. 11.30 Tips voor de top. 12.00 Top 30 - De nationale hitparade. 14.00 Radio Rijswijck. Swingende eigentijdse popradio. 17.05 Fris van Lefever Recent pop- en rockvoer (met om 19.10 Soulfood). 20.00 Domino. Het betere oude en nieuwe pop- en rockwerk met specials en kort commentaar. 23.30-02.00 Twee tot twee. Easy listening muziek.

Belg. Rundfunk

6.30 Radiofruhstuck. 7.15 Wunschkasten. 7.30 Besinnliche Worte. 7.35 Adventskalender. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.00 Presseschau. 9.05 Musikexpress. 10.00 BRF International. 12.00 Musik bei Tisch. 12.15 Veranstaltungskalender. 12.30 Presseschau. 12.45 Amusementsmuziek. 13.00 LP-Markt. 14.05 Internationale Hitparade. 16.05 Contra-Re. 17.05 Oldiekiste. 18.00 BRF-Aktuell. 18.30 Freie Tribune: BB. 18.45 Abendständchen. 19.00-21.00 Saturday Night Rock Show.

Luxemburg/RTL

5.30 Guten Morgen, Deutschland! 9.00 Unglaubliche Geschichten. 11.00 Gefragt - gespielt I. 12.00 "Hallo RTL" - Der Radioclub aus Luxemburg. 14.00 Gefragt - gespielt II. 15.00 Sportshop Sport- en spelprogramma. 18.00 Samstagabend. 19.00 Luxemburg 49 60 61 · 22.00-01.00 Traumtanzer. Musik zum Traumen

Nederland 1

.30 -09.35 Nieuws voor doven en slechthorenden
.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
.00 Planten verzorgen in huis en tuin. Les 12.
.30 De Poppenkraam. Kinderprogramma.
.00 Klassewerk. Spelprogramma voor scholieren.
.00 Mensapen. Film over een reservaat voor mensapen in Centraal Afrika.
.30 Journaal
.35 Brandpunt Zondageditie. Actualiteiten, achtergrondinformatie en sport.
.55 De Fabeltjeskrant
.00 Journaal
.05 KRO's tekenfilmfestival
.20 Alias Smith en Jones. Amerikaanse serie met Pete Duel en Ben Murphy. Afl.: De bankroof.
.10 De Appelgaard. Serie door Willy van Hemert.
.15 Inspekteur Dalgliesh en de moord in het zusterhuis. 5-Delige Engelse thrillerserie met Roy Marsden als inspekteur Dalgliesh. Dalgliesh ontdekt meerdere motieven na de moord op een jonge verpleegster. Zijn onderzoek leidt tot bizarre gebeurtenissen.
.05 Een jonge man uit Nazareth. Wat betekende het voor Jezus om God te zijn.
.45 Journaal
.50 -22.55 Nieuws voor doven en slechthorenden

Nederland 2

.45 Taal van Alledag. Les 8. (herh.).
.00 Medelanders Nederlanders. Jongerenmagazine, Vandaag: Vraag het aan de geleerden. Taal: Arabisch.
.30 Open Universiteit. Voorlichtingsprogramma "Hoger onderwijs op afstand: Ook dichterbij voor vrouwen". (herh.).
.00 Het Capitool. Directe uitzending waarin belangrijk binnen- en buitenlands nieuws wordt geanalyseerd en toegelicht.
.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
.00 -17.00 Studio Sport Extra. Jaaroverzicht.
.00 Werken aan werk. Grafische Industrie I.
.25 Nieuws voor doven en slechthorenden
.30 Sesamstraat
.45 Sprekershoek. Programma waarin kijkers zelf aan het woord komen.
.00 Studio Sport
.55 Trekking van de lottogetallen
.00 Journaal
.10 The Young Ones. Engelse comedy-serie. Afl.: Nasty.
.47 Hier is....Adriaan van Dis. Adriaan van Dis onderhoudt zich met enkele gasten over cultuur, politiek, wetenschap en aanverwante zaken.
.48 Wachten op de toekomst. Twee jonge mensen op zoek naar een plek in de samenleving.
.35 ■ Der Blaue Engel. Duitse speelfilm uit 1930 van Sternberg. Professor aan een gymnasium komt onder de bekoring van de ster van een rondtrekkend variété-gezelschap Lola-Lola. Hij reist met haar mee maar wanneer zijn vernedering een hoogtepunt bereikt wordt hij door waanzin bevangen en wil Lola-Lola doden. Met in de hoofdrollen: Marlene Dietriech, Emil Jannings, e.a.
.20 Journaal

Duitsland 1

.30 Programma weekoverzicht
.00 Nibelungenlied. Waarheid of legende? Afl.5: De Bourgondiërs onderweg.
.45 Kleine Pelz. Kinderprogramma.
.15 Wild am Sonntag
.00 Der Internationale Frühschoppen. Journalistenforum.
.45 Nieuws. Met weekspiegel.
.15 Weekmagazine. Met regionaal nieuws.
.45 Gefahr aus dem All. De geheimzinnige vlucht naar de zon, science-fiction tv-film. Met Willy Semmelrogge en Joachim Bernhard.
14.15 Ich war Olympiasiegerin. Ruth Fuchs. Speerwerpster uit de 70-er jaren.
14.45 Gute Laune mit Musik
15.10 Christoph Columbus. Tv-film in drie delen. Met Gabriel Byrne, Mark Buffery, Claudio Aliotti e.a. Regie: Alberto Lattuada.
16.45 Bilder aus der Wissenschaft
17.15 Wir über uns
17.20 ARD-Ratgeber. Geld.
18.00 Programma-weekoverzicht
18.05 Nieuws
18.10 Die Sportschau
18.40 Lindenstrasse. Serie. Afl. 4: Vrolijk feest. Met Silke Wülfing, Marie-Luise Marjan, Joachim Luger e.a. Regie: Hans W. Geissendörfer.
19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenlandse correspondenten.
19.45 Sportschau-Telegramm
19.58 Programma-overzicht
20.00 Nieuws. Ondertiteld voor doven en slechthorenden.

● *SIDNEY POITIER en BARBARA MCNAIR, in de Amerikaanse speelfilm "Zehn Stunden Zeit für Virgil Tibbs" - Duitsland 2, 23.00 uur.*

20.15 Rudis Tagesschow. Amusementsprogramma met Rudi Carrell.
20.45 Tatort. Politieserie. Met Helmut Fischer, Willy Harlander, Henner Quest e.a. Regie: Hans-Reinhard-Müller. Een journalist wordt vermoord als deze een reportage maakt over verdwijnende cafés. Bij navragingen over zijn beroeps- en privé-leven leidt het spoor naar daders uit de wereld van de gastronomie.
22.20 Royalty. Een jaar in een Engels koningshuis. Afl. 3: augustus - september.
23.20 Nieuws
23.35 Berlineer Nachtschwärmer. Gezichten en verhalen rond middernacht in het Berlijnse.
00.10 Nieuws
00.15 -00.20 Nachtgedanken. Overweging door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

10.00 ●● Programma-weekoverzicht
10.30 Die Stadtschreiber. Auf dem Père Lachaise. Programma ter nagedachtenis aan Edith Piaf, die deze maand 70 jaar zou worden.
11.30 Mosaik. Gevarieerd magazine voor ouderen.
12.00 ●● Das Sonntagskonzert. Zum Jahr der Musik. Christen ätzet diesen Tag, cantate BWV 63 van Bach uitgevoerd door het Bach Collegium Stuttgart en de Gächinger kantorei Stuttgart o.l.v. Helmut Rilling m.m.v. solisten.
12.48 Heute
12.50 Sonntagsgespräch
13.15 Unsere Nachbarn. Die Skandinavier. Afl.7: Hyggelig - gezellig op z'n Deens. Aansl.: Sonntags Nach-Tisch.
13.45 Die Biene Maja. Tekenfilm. Afl.: Maja en de regenwurm Max.
14.10 Helga und die Brotmarken. Aflevering uit de serie Bettkantengeschichten.
14.40 Nesthäkchen. Serie naar de roman van Else Ury. Met Kathrin Toboll, Christian Wolff, Doris Kunstmann e.a.
15.50 Ein-Blick. Een koninkrijk voor een Beier. Georg Lohmeier: een dichter mag dromen. Reportage over deze auteur die met heimwee naar het oude Beieren een koetsrit door Münchem maakt.
16.05 Münchener Freiheit. Reportage over daklozen. In de maatschappij worden deze mensen als een soort „onmensen" behandeld, terwijl het enige verschil is dat ze minder geluk hebben dan de gemiddelde mens.
16.50 Heute
16.52 Die Sport-Reportage
17.45 Tagebuch. Kerkelijk nieuws.
18.00 Oliver Maass. Serie. Met Josef Gröbmayr, Hans Clarin, Jane Tilden e.a.
18.57 Programma-overzicht
19.00 Heute
19.10 Aus der Bundeshauptstadt. Bonner perspektiven. Parlementair nieuws.
19.30 Schauplätze der Literatur. De wereld van Daphne du Maurier.
20.15 Is' was Doc? (What's up Doc). Amerikaanse speelfilm uit 1972. Met Barbara Streisand, Ryan O'Neal, Madeline Kahn, e.a. Regie: Peter Bogdanovich. Drie hotelgasten zijn in het bezit van een rood-groen geruite koffer, echter met een zeer uiteenlopende inhoud. Door het verwisselen van de koffers ontstaan allerlei verwikkelingen.
21.45 Heute. Aansl.: Sport am Sonntag.
22.00 Nein, ich gebe niemals auf. Hildegard Knef wordt zestig.
23.00 Zehn Stunden Zeit für Virgil Tibbs. (They Call Me Mister Tibbs). Amerikaanse speelfilm uit 1969. Met Sidney Poitier, Martin Landau, Barbara McNair e.a. Regie: Gordon Douglas. De prostituée Joy Sturges wordt dood aangetroffen in haar appartement in San Francisco. Door middel van een anoniem telefoontje aan de politie vestigt de huiseigenaar Rice Weedon de aandacht op de sekteleider Logan Sharpe.
00.45 Heute

Duitsland 3/WDF

16.00 Der Regenbogenprinz. Kinderserie. Afl.: Autowerkplaats.
16.30 Wilde Rocky Mountains. (1). Serie natuurfilms van Albert Karvonen. Afl.: De eigigen Höhen.
17.15 Soe Schlecht war mir noch nie. Een avond met de acteur Curt Bois.
18.15 Pioniere der Luftfahrt. Serie over de geschiedenis van de luchtvaart. Vandaag: Ernst Heinkel, vliegtuigconstructeur.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws, weerbericht en Sport im Westen.
20.00 Nieuws
20.15 Musik ohne Grenzen. - Grenzen der Musik. Het Europees jaar van de Muziek.
21.45 Die Waffen nieder. - De geschiedenis van het Pacifisme in het Duitse rijk.
22.45 Eine baltische Reise. Riga en Letland. Reportage.
23.35 Literatuur im Kreienhoop. (3). Portret van dramaturge Barbara Honigmann
00.05 Laatste nieuws

Duitsland 3/SWF

15.15 Talentschuppen Berlin. Opname van de internationale radiotentoonstelling 1985 (deel 2).
16.00 ■ Hokuspokus. Duitse speelfilm uit 1953 van Kurt Hoffmann met in de hoofdrollen Curt Goetz, Valerie von Martens, Hans Nielsen e.a.
17.30 Lucca. Fotofilm van Sigrid en Roland H. Wiegenstein.
18.00 Jim Knopf und die wilde 13. Kinderserie. Afl. Van de woestijn naar China.
18.30 Originale im Talar Johann Friedrich Flattich 1713-1797. De dominee met het opgewekte humeur.
19.00 Menschen und Plätze III. Amusante episoden zich afspelend in het dierenpark botanische tuin Wilhelma in Stuttgart, met in de hoofdrollen Stephan Schwarz, Achim Strietzel, Grit Böttcher e.a.
20.00 Der Stechlin. Serie naar de roman van Theodor Fontane vertelt door Dieter Meichsner en Rolf Hädrich met in de hoofdrollen Arno Assmann, George-Martin Bode, Franziska Bronnen e.a. Afl. 3.
21.40 Lindenstrasse. Tv-serie. Afl.: Frohes Fest.
22.10 Flutlicht. Actuele reportages, nieuws en studiogasten uit de sportwereld van Rheinland-Pfalz.
22.55 -23.40 Blanco

België/BRT 1

10.45 Gezonde voeding. Afl.6: Het vetgehalte van de voedingsmiddelen. Presentatie: Jessie de Caluwé.
11.00 Confrontatie. Ieder zijn waarheid.
12.00 -12.30 Voor boer en tuinder. Wild en wildschade: Hoe is de relatie landbouwer - jager?. Presentatie: Paul d'Hoore. (herh.).
15.00 Tijdrover. Kwizien, tips voor lekker koken en eten. Vandaag: Zabaglione. Presentatie: Etienne Cocquyt. (herh.).
15.20 Boskaatje. Jeugdfilm van Marc Lobet. (herh.).
16.40 Korte film
16.55 Een mens van goede wil. Tv-serie van John van de Rest naar de roman van Gerard Walschap met o.a. Hugo Metsers, Kitty Courbois, Josine van Dalsum e.a. Thijs wordt broodbezorger. Hij moet hard werken en krijgt een slecht loon.
17.50 Dikkie's Clippies. Afl.: Niemand die het weet.
17.55 Journaal
18.00 Tik Tak. Kleuterprogramma. (herh.).
18.05 Liegebeest. Afl.: Bedtijd.
18.20 Van Pool tot Evenaar. Toeristische quiz gepresenteerd door Paul Ghijsels. Vandaag: De Inca's.
19.40 Mededelingen en programma-overzicht
19.45 Journaal
20.05 Sportweekend
20.35 Made in Vlaanderen. De vulgaire geschiedenis van Charelke Dop, tweedelige tv-film naar het werk van Ernest Claes met o.a. Jef Burm, Denise Deweerdt en Jacky Morel. Regie: Dré Poppe. Charelke Dop verplicht zijn baas hem de nodige papieren te bezorgen om samen met een beenhouwer een bloeiende veehandel te kunnen beginnen.
22.00 Cinémanie. Filmquiz waarin Michel Follet drie kandidaten aan de tand voelt.
23.00 -23.20 Journaal. Aansl.Coda: Congreszanger van Maurits Kok.

België/BRT 2

Geen uitzending

België/RTBF 1

10.00 -10.30 Informatie voor de landbouw
11.00 -12.00 Eucharistieviering
13.05 Concertissimo. Concert met Italiaanse barokmuz. Waals Kamerorkest o.l.v. Philippe Hirshhorn, viool m.m.v. solisten. Werken van Corelli, Albinoni, Vivaldi en Jeminani.
14.00 Fame. Serie. Met Debbie Allen, Lee Curreri, Erica Gimpel e.a. Afl.: Le grand final.
14.50 Terminal 10. Gevarieerd programma over toerisme en géografie. Vandaag: Kenya. Presentatie: Didier Toussaint.

● *BRABARA STREISAND en RYAN O'NEAL in de Amerikaanse speelfilm "Ist was, Doc?" - Duitland 2, 20.15 uur.*

16.20 Agence Tous Risques. (The A-Team). Amerikaanse tv-serie met o.a. George Peppard, Dirk Benedict en Mr. T. Afl.: La dernière séance.
17.10 Docte Geal et mystère Toone. Portret van de poppenspeler José Géal.
18.05 De Smurfen. Tekenfilmserie.
18.30 Week-end sportif. Sportmagazine.
19.27 Quick en Flupke. Tekenfilm.
19.30 Journaal
20.00 Cinéma à la une
20.05 Domino. Amusementsprogramma. Presentatie: Dominique Wathelet.
21.15 Le Transfuge. Franse speelfilm uit 1985. Met: Bruno Cremer, Heinz Bennent, Jean-Fran cois Balmer, e.a. Regie: Philippe Lefebvre. Als Bernard Corain in maart 1984 terugkeert uit Frankrijk weet hij niet dat zijn bagage is doorzocht. En ook niet dat hij wordt gevolgd door mensen van de inlichtingendienst
22.45 -23.05 Journaal

België/RTBF 2

09.00 Teletekst magazine
13.00 Zie RTBF 1

SSVC

12.35 Ski sunday
13.20 Eastenders. Tv-serie.
14.15 Dr. Doolittle. Film over de bekende dierendoktor Doolittle, die 500 dierendialecten spreekt, en veel dieren als vrienden heeft, zoals de tweehoofdige lama.
16.35 Birthday Time Cartoon Show. Tekenfilmserie.
16.55 Puddle Lane. Kinderserie.
17.10 Whizz. Kinderserie.
17.25 Storybook International. Verhaal voor de kinderen. Afl.: The squire's bride.
17.45 Illusions. Programma over magie en illusionisten.
18.05 Star Trek. Science-fiction serie met in de hoofdrol William Shatner als captain James Kirk.
18.55 Bruce Forsyth's play your cards right
19.25 News and Weather
19.35 Songs of Praise
20.55 The natural World. Dokumentaire serie, afl.: Kingdom of the Ice Bear - deel 2: The Land of Beyond.
21.10 The secret Diary of Adrian Mole aged 13¾. Tv-serie.
21.35 In sickness and in health. Komische tv-serie.
22.05 -23.45 John Lennon, a journey in the life. Special over het muzikaal fenomeen John Lennon.

SKY Channel

08.00 Fun Factory. Gevarieerd kinderprogramma met tekenfilms en tv-series (herh. van gisteren).
10.15 Ivanhoe. Avonturenserie voor de jeugd. Afl.: Arms and the woman.
11.00 A magical Disney Christmas
12.00 ●● Sky Trax - Laura Branigan Special.
12.45 ●● Sky Trax - Midge Ure Special.
13.35 ●● Sky Trax - The Great Video Race.
14.35 US College Football. Mississippi - Mississippi State (1984-85).
15.55 Davis Cup Tennis - Final-.Hoogtepunten van de Internationale Tenniskampioenschappen voor de Daviscup te Müchen.
16.55 Space Cruiser Yamato. Science fiction film. In 2199, wordt de aarde door de planeet Gamilus aangevallen...
18.35 Inspector Gadget. Tekenfilmserie.
19.00 Lost in Space. Science fictionserie. Afl.: The girl from the green dimension.
19.55 The Magician. Avonturenserie met Bill Bixby. Afl.: The illusion of the evil spikes.
20.45 Alcatraz, the whole shocking story. Amerikaanse film met Telly Savalas, James MacArthur en Art Carney. Deel 2.
22.25 Eleven powers. Documentaire gepresenteerd door Orson Welles. Het gaat over het feest op Bali, dat een keer per eeuw gevierd wordt. Het is een feest, dat het eiland, de wereld, en het heelal zuivert.
23.20 ●● Sky Trax - The great video-race.
00.20 -01.00 ●● Sky Trax - First Run.

Music Box

07.00 13.00 en 19.00 Edwina en Simon
08.00 14.00 en 20.00 The Cure Special
09.00 15.00 en 21.00 Sunday cinema. Laatste nieuws over films, die ongeveer met Kerstmis in premiere zijn gegaan.
10.00 16.00 en 22.00 Best in print. Het beste boek over muziek of bands van 1985.
11.00 17.00 en 23.00 Carol Aid
12.00 18.00 en 24.00 Imagination in concert

TV 5

19.00 Le village dans les nuages. Jongerenprogramma van Christophe Izard. Met vandaag: De familie Zabar roept Nouka te hulp om hen te verlossen van de ondraaglijke maagpijn.
19.30 La voie Jackson. Televisieserie van Gérard Herzog. Met in de hoofdrollen: Sami Frey en Guy Marchand. Ondanks de dood van hun metgezellen, onder wie een vrouw, vervolgen de twee overlevenden hun tocht.
21.00 TV 5 Sports. Sportmagazine met hoogtepunten van recente sportevenementen.
22.00 -22.30 Journaal

Europa TV

17.55 Programma overzicht
18.03 Kleuterprogramma Emilie. 1 The Stolen Scar. 2. The Mystery of the Magic Key.
18.40 Wild World of Animals. Documentaire.
19.05 Sport Reports
20.35 Jaaroverzicht 1985
21.25 Rebecca. Deel 2
22.15 The Tales of Two Cities. Film
00.25 Weerbericht, programma-overzicht, en sluiting

RTL-PLus

12.00 Buona Domenica. Programma in het Italiaans met informatie, sport en muziek.
13.00 Hei elei, kuck elei. Magazine in de Luxemburgse taal.
16.05 Was darf's denn sein? Muziek op verzoek gepresenteerd door Camillo Felgen.
17.05 Die Zwölf. De internationale kijkers-hitparade met Matthias Krings
18.03 Einfach tierisch. Serie over dieren.
18.30 Typisch Karlchen
18.50 Programma-overzicht
18.53 7 Vor 7 - Die Bilder des Tages. Nieuws en weerbericht.
19.05 Ein Tag wie kein anderer. Reisquiz met Thomas Wilsch met als hoofdprijs een reis naar Jamaica.
20.30 Monte Miracolo Duitse speelfilm van Luis Trenker met o.a. Luis Trenker, Dora Bini, Umberto Sacripanti.
22.10 Weerbericht
22.13 Horoskoop
22.15 -22.20 Betthupferl

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

■ = zwart/wit programma
●● = stereo of 2-kanaaltoon

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 51, 53 en 57
Nederland 2: 31, 54, 56 en 60
Duitsland 1: 9, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29 en 37
Duitsland 3 (WDF): 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40 en 46
België BRT 1: 10 en 44
België BRT 2: 25 en 47
België RTBF 1: 3 en 8
België RTBF 2: 28 en 42
RTL Plus: 7 en satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
Sky Channel: Sateliet
Music Box: Satelliet
Europa TV: Satelliet
TV 5: Satelliet

RADIO

Kabel- en centrale antenne-abonnees: voor kanalen zie schema exploitant
Radio 1: 95.3 en 102,1 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHZ (240 m)
Radio 2: 92,1 en 88,2 mHz; (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 101.2 en 90,9 mHz
Radio 4: 98.7 en 94.5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
ROZ: 95,3 en 102,1 mHz
BRT 2: 555 m (540 khz), FM 22, 36 en 39 (93.7 - 97.5 en 97,9 khz)
Belg. Rundfunk: FM 5, 26 en 45
RTL: 208 m (1440 khz van 5.30 - 19.00) - FM: 6 en 33 (88,9 en 97 mhz) - KG 49.26 m (6090 khz).

RADIO

Radio 1

7.02 Ontbijtshow 7.53 Ter overweging. 8.05 Goed Nieuws 9.02 Sport. 11.02 De Schuurpapier 11.30 Muziek van Vincent Scotto 12.02 Pluche en Pastis. 13.05 Hier en nu. 14.02 Nog vele jaren. 15.02 Bij het scheiden van het jaar 16.02 The Cats live 17.02 The Carpenters, Olivia Newton-John & Barry Manilow in concert. (Met om 14.57, 15.57, 16.57 Sport.) 18.02 Borat 19.02 De Bennie Bang Show. 19.20 Arnold Loxam bespeelt het AVRO-concertorgel. 19.30 Hersengymnastiek. 20.02 Zondag AVRO Avond Show. (22.55 Opsporing verzocht) 23.02 Met het oog op morgen. 0.02 De Nachtwacht. 2.02 Rockin' America. 4.02 Krieken met Adje. 6.56 Agrarisch nieuws.

Radio 2

8.02 Vroege Vogels 10.02 Tony van Verre ontmoet Jenny Pisuisse (5) 10.30 Hij van hiernaast 11.02 Duyscotheek. 12.02 AVRO-magazine 14.02 Nederlands op AVRO 2 15.02 Pim Jacobs met hits uit de 50-er jaren. 16.02 Een regel uit een lied 16.30 Kom ns langs in des Indes 18.02 Ondertussen met Brusse. 18.30 Buut vrij. 19.00 Zie Radio 1

Radio 3

Vanaf 9.30 op ieder half uur popnieuws 8.02 Hurrie-up 9.02 Zin in pop 10.02 KRO's miniparade 11.02 Het Egmond Complex 13.02 Het weeshuis van de hits 15.02 Poptima Forma 17.02 Manneke Pop 19.02 Pop-eye. 20.02 Krachtvoer. 22.02-00.00 Op slag van maandag

Radio 4

8.02 Een goede morgen met Eelco Brinkman 10.00 Eucharistieviering 11.00 Fur Elise Missa in die Festo. Diepenbrock Andriessen Groot Omroepkoor en Brabants Orkest. 14.02 Mefistofele, opera van Boito 15.30 Mozart op reis 16.30 Gaudeamus Kwartet 17.10 le Sacre du Printemps en Le Sucre du Printemps 18.02 Radio Filharmonisch Orkest. Symfonie no 3. Saint Saens 18.45 Yiskor. Hans Krieg 19.15 Gisteren Vandaag en Morgen 20.02 Die Kunst der Fuge. Bach 21.25 Delen uit vespers van Rachmaninov. 22.00 Finale 23.30 Kamerconcert.

Radio 5

9.02 Woord op zondag 9.30 Te Deum Laudamus 9.55 Waterstanden 10.02 Verhalen vooraf. 10.10 Kerkdienst 10.58 Wilde Ganzen 11.00 De andere wereld van zondagmorgen 12.05 Het Zwarte gat 13.10 Andre Groote 13.30 Radio Romantica 16.00 De grote verwarring 16.56 Mededelingen en Nieuws 17.00 Kerkdienst 17.58 Wilde Ganzen 18.10 Liturgie en kerkmuziek 18.40 Nieuws voor buitenlanders (18.40 Turks 18.45 Marokkaans Arabisch 18.50 Berbers 18.55 Spaans) 19.00 Suara Maluku 19.35 Tambu 20.10 Zorg en hoop.

ROZ

11.03-12.00 Plat eweg? Fruhschoppen over talen in Limburg 12.00-12.03 Onderbreking voor ANP-nieuws 12.30-13.00 ROZ-tussen de middag weerbericht, sport en andere evenementen 18.03-19.00 ROZ-sport en weerbericht

BRT 2

6.30 Goede morgen, morgen Een opgewekte muzikale ochtendgroet 8.12 Weekendmelodie 9.00 Hitrevue. 10.03 Er komt geluid uit het behang Een programma van, voor en door kinderen 11.00 Het genootschap, feestelijk brunchprogramma met spel, cabaret, gesprek en muziek voor de zondag 13.10 De tafel van een Lichte muziek 14.00 Fiestag Zondagse muzikale opkikker met hits uit binnen- en buitenland 17.05 Sportkaffee, met nationale en provinciale voetbaluitslagen 20.00 Syncoop Populaire jazzmuziek 20.45 Vragen staat vrij Groot verzoekprogramma voor de zondagavond Presentatie Lutgart Simoens 23.30-02.00 Twee tot twee Easy listening muziek

Belg. Rundfunk

6.30 Fröhlicher Auftakt 7.15 Wunschkasten 7.30 Adventskalender 7.45 Veranstaltungskalender 9.05 Mundartsendung Amerollcheren an Vertelchere 9.30 Unser halbes Stündchen eine Sendung fürs dritte Alter 10.00 Forum das Kulturmagazin 11.05 Glaube und Kirche 11.30 Kinderfunk 12.00 Nun ist Ruhetag 12.30 Immer wieder gern gehört 14.05 Die Deutsche Schlagerparade 16.05 Domino - die Spielshow des BRF 17.05 Sportmagazin 18.30 Wunschkonzert 21.00 Sportuitslagen

Luxemburg RTL

7.00 Wunschkonzert I met Ca[illegible] Felgen 8.00 Heimatmelodie [illegible] Wunsch dir was be RTL [illegible] Hit parade 16.00 Wunschkonzert [illegible] 18.00 Nachgefragt - RTL befragt Politiker live 19.00 Luxemburg 49 60 61 22.00-01.00 Traumtänzer Musik zum Träumen

RICK MAYAL, NIGEL PLANER, CHRISTOPHER RYAN en ADRIAN EDMONDSON in de serie "he young ones" - Nederland 2, 20.10 uur.

Vak is ook op HNO nog een 'buitenbeentje'

Gezondheidkunde probeert mentaliteit te veranderen

TERWINSELEN – Marion Suijlen, lerares gezondheidkunde aan de Scholengemeenschap LBO in Geleen is het er niet mee eens. „Thuis ga je niet bewust praten over gezond leven. En je kunt als kind weinig invloed uitoefenen op de manier waarop je moeder kookt. De ervaring van thuis heb je wel nodig bij de lessen gezondheidkunde op school. Maar thuis beslis je niet mee. Daar wordt bepaald hoe je met de huisarts omgaat, of je aan de dokter of de apotheker mag vragen wat voor medicijn je eigenlijk krijgt, wat het medisch potjeslatijn op het etiket betekent. Niet iedereen krijgt dat van thuis mee."
Met andere woorden: een gezonde leefstijl kun je niet alleen van thuis meekrijgen. En de gezondheidkunde moet op dat gebied de mondigheid van de kinderen vergroten. Wat niet zelden dan weer een bron van conflicten thuis kan zijn.

En Marions collega Irene Gaillard, die werkt op de HNO-school in Kerkrade-West: „Waarmee je dan wel moet uitkijken, natuurlijk. Als je een conflict oproept leidt dat tot ergernis, en dan sluiten ze zich af. Je moet zien door te dringen tot datgene waartoe de kinderen bereid zijn."
Marion: „Want stel nu eens dat een kind heel tevreden is met die situatie thuis. Dan laten wij dus zien dat er alternatieven zijn. Als ze in zien dat het zo beter is, dan willen ze er wel aan. Maar het is natuurlijk volkomen verkeerd alleen maar te zeggen wat er fout is aan datgene dat ze van thuis uit hebben meegekregen, dat tast het gevoel van eigenwaarde van het kind aan. Wat iemand goed vindt kun je niet zomaar weggooien, je hebt het altijd over een stuk van henzelf, daarvoor moet je respect blijven tonen."

We hebben het dus over het vak gezondheidkunde, sinds enige tijd vast onderdeel van het vakkenpakket op de HNO-scholen, in aangepaste vorm sinds augustus van dit jaar ook op het rooster van de basisschool, als wensdroom bij het pakket voor de rest van het voortgezet onderwijs; een aantal scholen voor LBO in Zuid-Limburg kan er de komende maanden een voorproefje van krijgen in het kader van het Hart voor je Hartproject dat wordt gefinancierd uit de opbrengst van de LD-puzzelactie.

● *Irene Gaillard en Marion Suijlen: het mag niet in therapie ontaarden...*

Is gezondheidkunde intussen goed ingeburgerd in het LHNO, het Lager Huishoud- en Nijverheidsonderwijs?
Ingeburgerd wel, maar nog altijd lichtelijk een buitenbeentje, want het is niet in de eerste plaats een leervak. Het is een vak dat een houding, een 'attitude' probeert aan te brengen bij de leerlingen, en bij dat alles moet het toch een vak blijven, 'het blijft leren en het mag niet ontaarden in therapie'.
Daar komt nog bij dat de gezondheidkunde in het HNO ook aan vorming voor een beroep doet, namelijk de verzorgende beroepen. Daar leren de leerlingen problemen analyseren die zich op dit gebied voordoen, net als in andere vakken. Maar tevens wordt dus gewerkt aan de mentaliteit: het is in feite preventief werk, de gezondheidkunde probeert de leerling bewust te maken van de mogelijkheid dat je er zelf iets aan kunt doen, als je zo gezond mogelijk wilt blijven.

Bewust

Waarbij de docente gezondheidkunde op bijzondere problemen stuit. De leerling, toch al niet zo bewust met zijn of haar gezondheid bezig, accepteert op een gegeven moment dat je via de voeding iets kunt doen. De maaltijdschijf, bedoeld om een uitgebalanceerd voedingspatroon aan te brengen, slaat bijvoorbeeld wel aan, er zijn kinderen die het leuk vinden zich er strikt aan te houden. „Maar daarnaast eten ze dan frieten, frikadellen," zegt Marion Suijlen. „Want dat vinden ze nu eenmaal lekker, en bovendien moet je wel, als je contact wilt houden met je leeftijdgenoten, die ontmoet je bij de frietentent. Of anders wel in een rokerig café. Natuurlijk is er niets tegen af en toe een frietje, maar het is moeilijk ze uit die mechanische sfeer te halen: we houden ons aan de maaltijdschijf, en dus kunnen we verder onze gang gaan. Ze moeten het geheel leren zien, waarbij je dan best af en toe kunt zondigen, als je het evenwicht maar in de gaten houdt."

Kinderen zouden naar hun eigen lichaamstaal moeten leren luisteren. Moderne kinderen gaan laat naar bed, je lichaam reageert daar op, die reactie moet je leren begrijpen. Dat is heel moeilijk, de leraressen maken herhaaldelijk mee dat de leerlingen hen toch zien als een soort arts – uiteraard worden kinderen die echte ernstige klachten hebben doorverwezen naar een arts. Er is helaas toch iets gegroeid van een mentaliteit waarin de verantwoordelijkheid voor de eigen gezondheid wordt afgschoven op anderen: en als je hart het opgeeft kun je altijd nog een open hartoperatie ondergaan, of een harttransplantatie, dus waarom zou je je druk maken.

Boventoon

Marion Suijlen, die tijdens het interview de boventoon voert, meent dat de uitgangspunten van de gezondheidkunde zoals hierboven geschetst ook voor andere vakken zouden kunnen gelden: aansluiten bij de leefwereld van de jeugd, de dingen niet droogweg brengen zonder band met de eigen realiteit. Maar zij beseft wel 'dat een traditie van vele jaren zich niet zo gemakkelijk laat doorbreken'. Men zegt wel eens dat 'leefstijl' ingebouwd zou moeten worden in andere vakken. In biologie, uiteraard, in maatschappijleer mogelijk, maar ook in Nederlands. Zou dat kunnen? Marion Suijlen: „Het lijkt me moeilijk om tot een eenheid te komen die aanslaat. Alleen een stuk tekst, daar heb je niks aan als het niet ondersteund wordt door de docent. De docent moet het bindend element zijn, hij of zij moet zich bewust zijn van het doel dat wordt nagestreefd. En daarvoor bestaat geen eigen traditie in het onderwijs."
Irene Gaillard: „De gezondheidkunde heeft natuurlijk een heel andere aanpak dan de andere vakken. Wij willen het gedrag beïnvloeden, niet alleen kennis overdragen. En de docent Nederlands is dat niet gewend."

Wat dan op school ook zou moeten veranderen is het schoolmilieu. Er zouden geen chips meer verkocht moeten worden, er zouden goede hygienische omstandigheden moeten zijn, er zou gelegenheid gegeven moeten worden de tanden te poetsen."

Strategie

De andere docenten zien het juist omgekeerd, is de ervaring van de twee leraressen: die zeggen: 'we hebben toch een lerares gezondheidkunde, waarom moet ik me er dan nog mee bemoeien'. Suijlen: „Maar dat betekent natuurlijk ook dat op de school waar ik werk, met LEAO, LTO en HNO, maar in negen van de veertig klassen over gezondheidkunde wordt gepraat." Gaillard: „In de biologieles wordt er toch wel eens over gepraat, wordt wel aandacht besteed aan die eenheid tussen kennis en gedrag. Bij de maatschapopijleer wordt nog wel eens aandacht besteed aan seksualiteit, ook in de gymles wordt wel iets gedaan. Op de LTS wordt een beetje aandacht besteed aan veiligheid. Maar daar houdt het mee op."
Suijlen: „Het grote verschil is natuurlijk dat wij een model hebben ontwikkeld, de andere docenten doen het meer ad hoc, en dan gaat het dus niet volgens een uitgekiend strategisch model. Als het project Hart voor je Hart voor de hele school iets zou kunnen doen zou dat een hele stap vooruit zijn. En ook wij zelf zijn er bepaald niet vies van. Het project schept de mogelijkheid in de eigen klassen eens dingen te gaan doen waar je anders niet toe komt, hartmassage demonstreren, rollenspel doen, dat laatste vind ik zelf leuk, ik heb daar namelijk nog geen sjoege van. Ik juich elk initiatief toe dat de gezondheidkunde dichter bij de leerlingen brengt."

● ***Thea Kuchnio (links), promotiemanager van het Limburgs Dagblad, overhandigt de tien briefjes van honderd gulden aan de 'winnares van de week', Annemarie Niessen uit Kerkrade.***

Moeder Niessen had het aan de deur al geschoten...

'Wij hebben zeker de puzzel gewonnen, hè?'

KERKRADE – 'Oh, bent ù het. Hebben wij soms de puzzel gewonnen?' Ziedaar de reactie van mevrouw Niessen in de Smedenstraat in Kerkrade toen Thea Kuchnio, promotiemanager van het Limburgs Dagblad, gistermiddag bij haar aanbelde. 'Jawel mevrouw, ik herken u uit de krant', voegde ze er nog aan toe.

Het puzzelduizendje van deze week gaat overigens naar haar dochter Annemarie die maar liefst vier oplossingen ('oogarts') ingestuurd had op naam van familieleden. 'Wat een geluk trouwens dat u mij aantreft', aldus de winnares. 'We zijn de koffers nog aan het uitpakken want de kerstdagen hebben we in Noord-Limburg doorgebracht'.
Pa Niessen was, in tegenstelling tot zijn dochter, wél behoorlijk ondersteboven van de wekelijkse hoofdprijs. Met guitige ogen zei hij ook nog: 'Je moet maar zo denken Annemarie: jij hebt meer geluk in het spel dan in de liefde. Zij is nog steeds niet getrouwd. Vandaar die opmerking...'

Annemarie kon er hartelijk om lachen. Na jaren spelen in loterijen en puzzels oplossen is zij eindelijk een keer met de neus in de boter gevallen. 'Ik heb nog geen idee wan ik met het geld ga doen. Misschien wel op vakantie...'

Grote puzzelactie voor Nederlandse Hartstichting

KRUISWOORDRAADSEL nr. 6

Men kan aan de puzzelcompetitie deelnemen per giro of per briefkaart. Wie per giro meedoet, dient de gevraagde oplossing op het girobiljet te vermelden onder het woord „mededelingen" en minstens twee gulden over te maken naar

Puzzelaktie
Limburgs Dagblad
Postgiro 1975600
Postbus 1000
6400 BA Heerlen

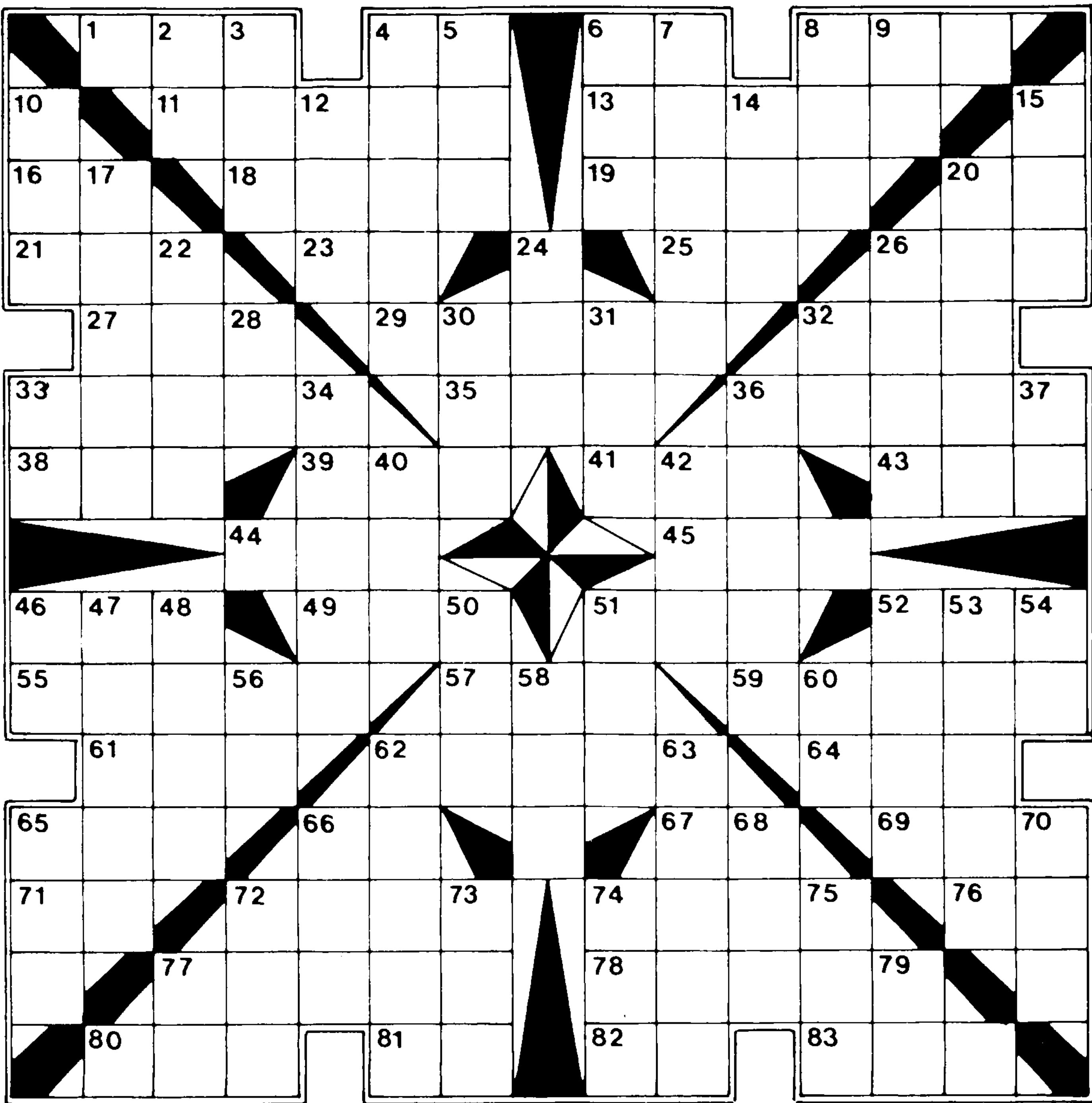
Meedoen per briefkaart gaat als volgt: schrijf de oplossing op de adreszijde (de kant waar de postzegel staat afgedrukt), plak boven de gewone frankering ten minste twee gulden extra en adresseer de kaart aan

Puzzelaktie
Limburgs Dagblad
Postbus 1000
6400 BA Heerlen

Hoofdprijs *f* 5000,-

Om te kunnen meedingen naar de hoofdprijs, *f* 5000,-, gelieve u de eerste letter(s) van iedere oplossing achter elkaar te zetten, waardoor een zin gevormd wordt van 32 letters. Van de oplossing van puzzel 6 moet u de eerste letter gebruiken.
Bewaar voor alle zekerheid de gepubliceerde puzzeldiagrammen.

Als u de hele puzzel hebt opgelost, moet u de letters die voorkomen in de vakjes met de cijfers 65 - 13 - 60 - 33 - 81 - 32 - 2 achter elkaar zetten. U leest dan een woord dat tevens de uiteindelijke oplossing van onze puzzel is.
U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren (samen met het nummer van de puzzel) want u hebt het nog nodig aan het einde van onze uit 26 delen bestaande puzzelronde

Horizontaal:
1. vreemde munt; 4. tandeloos zoogdier; 6. moeder; 8. melkleverancier; 11. Italiaans dichter; 13. roofdier; 16. spil; 18. Europeaan; 19. klap; 20. Romanum Imperium; 21. muil; 23. recto; 25. americium; 26. sporeplantje; 27. recht stuk van een rivier; 29. goudkoning; 32. kerel; 33. naaigerei; 35. voordat; 36. seniel; 38. eikeschors; 39. vis; 41. omroepvereniging; 43. naaldboom; 44. nauw; 45. ampère; 46. plaats in Noord-Brabant; 49. boom; 51. hengelsnoer; 52. hoeveelheid; 55. ijzeren staaf; 57. koning (Frans); 59. af te wassen vaatwerk; 61. heerlijk; 62. doodslag met voorbedachten rade; 64. ijzerhoudende grond; 65. plaats voor vee; 66. familielid; 67. geliefde van Zeus; 69. plaats in Gelderland; 71. astatium; 72. tijding; 74. de gezamenlijke journalisten; 76. kiem; 77. taankleurig; 78. bengel; 80. gevangenis; 81. adjudant-onderofficier; 82. ex tempore; 83. speelgoed.

Verticaal:
2. jongensnaam; 3. voorzetsel; 4. deel van een molecule; 5. Europeaan; 6. sporeplantje; 7. drager van de wereldbol; 8. wig; 9. ondernemingsraad; 10. laboratorium; 12. gevangenis; 14. mak; 15. niet raak; 17. broeikas; 20. rondgang; 22. tandbeen; 24. lofdicht; 26. korf; 28. bazige vrouw; 30. dun; 31. woonboot; 32. muzieknoot; 33. lidwoord; 34. geducht; 36. leesteken; 37. stannum; 40. leeftijd (Engels); 42. tentoonstellingsgebouw in Amsterdam; 46. gesneden stier; 47. por; 48. Engels eiland voor de Franse kust; 50. voor (Latijn); 51. Engelse titel; 52. telwoord; 53. planeet; 54. Lectori Salutem; 56. Nederlandse Spoorwegen; 58. deel van het hoofd; 60. folio; 62. meisjesnaam; 63. leefregel; 65. ruime vestibule; 66. keukengerei; 68. zwaardwalvis; 70. boom; 72. tam; 73. ik (Latijn); 74. voorkeur; 75. garnituur; 77. noot; 79. lager onderwijs.

Alleen zó inzenden

Oplossingen moeten worden ingezonden per briefkaart of per giro en dienen **uiterlijk elf dagen na publicatie van de puzzelopgave in ons bezit te zijn.** Oplossingen die later binnenkomen doen niet mee aan de prijstrekking, die wordt verricht door notaris prof. mr. E.A.A. Luijten te Heerlen.

Om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet op de briefkaart naast het gewone porto ten minste twee gulden (*f* 2,-) extra aan geldige postzegels zijn geplakt of per giro tenminste twee gulden (*f* 2) zijn overgemaakt.

De opbrengst wordt dit seizoen gebruikt voor een project dat de Nederlandse Hartstichting begin volgend jaar gaat uitvoeren op 35 scholen voor lager beroepsonderwijs in Zuid-Limburg; het gaat bij dat project om het verschaffen van inzicht in de mogelijkheden die bestaan om hart- en vaatziekten te voorkomen. Het project dient als voorstudie voor een landelijk project waarbij een veel groter deel van het onderwijs zal worden betrokken.

Men mag zoveel oplossingen inzenden als men wil. Hoe meer oplossingen men inzendt, hoe meer kans men heeft op een prijs en des te meer komt er ten goede aan het doel van de actie. Iedereen kan meedoen, men behoeft dus geen abonnee te zijn. Voor werknemers van het Limburgs Dagblad geldt echter, dat zij uiteraard wel mogen meepuzzelen, maar niet in aanmerking komen voor het winnen van een prijs.

Men is het voordeligst uit wanneer men deelneemt per giro, aangezien dit geen extra (porto)kosten met zich meebrengt. Verder wijzen wij erop dat het overgemaakte bedrag in zijn geheel ter beschikking komt van de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaarten moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT.

De oplossing van deze puzzel is gedeponeerd bij notaris prof. mr. E.A.A. Luijten te Heerlen. Deze oplossing alsmede de zin van 32 letters is bindend.

Prijswinnaars puzzel nummer 4

Oplossing: OOGARTS

1e prijs
A. Niessen
Smedenstraat 10,
Kerkrade

2e prijs
Mevr. Ceelen
Vullingshof 1,
Heerlen

3e prijs
Mevr. A. Thijssen
Oude Akerweg 35,
Gulpen

4e prijs
H. v.d. Velden-Broekmans
Singel 19,
Hoensbroek

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 5 november 1985 aan de Nederlands Hartstichting vergunning verleend onder nr. LO 660/062/216.

INLICHTINGEN

Voor eventuele inlichtingen over deze puzzel kan men telefonisch terecht onder nummer 045-739885, uitsluitend tijdens kantooruren: maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur.

Limburgs Dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg
Zaterdag 28 december 1985 ● Pagina 9

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTIE: BEN ROMIJN EN WINUS DE ROUW. CHEF-EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA
HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215, TEL. 045-218555; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

Citaten

● In het schoolblad Technieeltje van LTS Op de Heugden in Schaesberg doen enkele eerstejaars leerlingen verslag van hun eerste ervaringen op de school. Dat heeft een aantal leuke citaten opgeleverd, die we u niet willen onthouden. René Heuskens: „Ik vind het erg leuk op deze school. Maar weet je wat ik het vervelendste vind: het trappen lopen. Dan moet je weer naar boven en dan weer naar beneden". Ingo Kösters: „Ik ben in een leuke klas gekomen. We krijgen wel vaak straf, maar soms kun je ook wel eens lachen". En Roger Houben beschreef een door de school georganiseerde oriëntatietocht: „We moesten paardje rijden met twee personen, de ene bij de andere op de poekel".

Ezel

● Bewoners van Schaesberg hebben onlangs vreemd opgekeken toen ze een optocht voorbij zagen komen bestaande uit een jongeman met een bord om z'n nek en een vat bier in een kruiwagen, omringd door muzikanten, die weliswaar probeerden muziek te maken, maar daar niet veel van terecht brachten. Het blijkt allemaal te maken te hebben met een weddenschap die zeven jaar geleden werd aangegaan. Zes jonge mannen uit Schaesberg maakten toen de afspraak dat de eerste van hen die in het huwelijk zou treden op bovenbeschreven wijze door Schaesberg zou moeten trekken, omringd door zijn muziekmakende vrienden. Peter Brandt kwam zijn belofte na. Op het bord om zijn nek stond: 'Ik ben een grote ezel, want.....' Helaas weten wij niet wat op de achterkant staat, maar dat zal wel iets anders zijn dan het feit dat Peter gaat trouwen. Want wie trouwt is geen ezel.......!

Opening

● Gisteren stond in deze krant dat gisteravond het gerenoveerde Jeugdhuis in de Brunssumse wijk Langeberg geopend zou worden. Maar dat klopt niet. Het duurt nog een weekje voordat de deuren echt open gaan. Pas vrijdag 3 januari wordt de opening gevierd met een discoavond. Maar wie kan het rond deze tijd van het jaar nog allemaal uit elkaar houden. Gisteren was het maandag en vrijdag tegelijk, terwijl het dinsdag ook een beetje zaterdag is en donderdag weer maandag. Maar daarna is alles weer normaal en gaat het leven zijn gewone gangetje.

Simultaan

● De plotselinge terugkeer van de winter heeft traditiegetrouw weer flink wat schuivertjes tot gevolg gehad gisteren. De dartele maar verraderlijke vlokjes zorgden voor een aanzet van wat je 'glad ijs' zou kunnen noemen. En op glad ijs begaf zich gistermiddag ook ex-nationaal kampioen correspondentieschaken Temmink, die in het jeugdcentrum aan de Irmstraat in Simpelveld tussen twee en vijf heel wat afschoof tijdens een simultaanpartij. Maar behalve tegen Temmink konden de leden van de organiserende schaakclub 'Het Kasteel' ook met de stukken schuiven tegen elkaar en tegen de computer. En zo schuiven we met zijn allen langzaam het nieuwe jaar tegemoet.

Rechtstreekse ROZ-uitzending vanuit Wijngrachttheater

Kerkraadse Jeugd Play-in met 150 harmonietalenten

KERKRADE – Tijdens de derde Kerkraadse Jeugd Play-in, die volgende week zaterdag plaatsvindt in het Wijngrachttheater, zullen rond honderdvijftig muzikanten, afkomstig van elf Kerkraadse hafa-gezelschappen, een dag lang onder leiding van vakkundige dirigenten musiceren. 's Avonds om 20 uur zullen zij een openbare slotuitvoering verzorgen in het theater onder leiding van Jo Conjaerts, de voorzitter van de jury mars- en showwedstrijden tijdens het afgelopen Wereld Muziek Concours.

De muzikanten van het massa-jeugdharmonieorkest zullen dan het werk uitvoeren waarop de hele dag is geoefend. Enkele solisten completeren het programma. De uitvoering is gratis toegankelijk. Voor de organisatie tekenen de harmonieorkesten van Bleijerheide, Kaalheide en Nulland.

Eén dag vormt het Wijngrachttheater het decor voor 'Limburg Presenteert', een rechtstreekse radiouitzending van de Regionale Omroep Zuid, die vanaf 11 uur in de ether is met een programma waarin allerlei facetten van het Limburgse culturele leven worden belicht. Zo zal presentator Ed Gerits een gesprek hebben met schouwburgdirecteur Theo Kersten in het kader van het 200-jarig bestaan van de schouwburg Maastricht. Naast Kersten zal ook schouwburgdirecteur Fons Bruins van de Heerlense stadsschouwburg zijn zegje doen over met name het komende Big Band-festival in Heerlen.

● Jo Conjaerts, muzikaal leider.

Het aanbod vermeldt verder de Limburgse carnavalsconcerten door onder meer het Limburgs Symfonie Orkest. Het Kerkraads Symfonie Orkest, dat elk jaar in het Wijngrachttheater een carnavalsconcert verzorgt, zal in de uitzending zijn kunnen laten horen. Wiel Buck, erepresident van de Kirchröatjser Vasteloavends Verain zal het wel en wee van zijn vereniging uit de doeken doen. Ook het Joekskapellen-festival in Venray zal uit de doeken worden gedaan. Verder heeft Gerits een gesprek met Paul Weelen, dialectschrijver dichter en leider van de dialectpopgroep Weerwaas.

In januari vindt een aantal LSO-concerten in Limburg plaats met medewerking van pianiste Alicia de Larrocha. Ook daarover wordt in de uitzending gesproken met trouwe bezoekster van de Wijngracht-concerten, mevrouw Wackers. De gesprekken worden afgewisseld met optredens van Benny Neyman, het Trio Ivo Langen, een kapel en pianospel. Het theater is tijdens de uitzending gratis toegankelijk.

Subsidie van Europese Commissie maakt uitbreiding mogelijk

Slachthuis krijgt achttien nieuwe arbeidsplaatsen

● *Het handvaardige viertal, aan de rand van hun eigen bos.*

UBACH OVER WORMS – De runder- en varkensslachterij Benedik Abattoir C.V. in Ubach over Worms verwacht het bedrijf met 18 nieuwe arbeidsplaatsen te kunnen uitbreiden. Momenteel werken er 65 mensen. Benedik Abattoir heeft onlangs een investeringssubsidie van bijna vier ton van de Europese Commissie en het ministerie van Landbouw en Visserij gekregen. Het slachthuis wil medio januari de bedrijfsruimte aan de Vogelzankweg flink gaan uitbreiden en zal daarvoor 2½ miljoen gulden moeten investeren.

„We hebben voor deze uitbreiding een subsidie aangevraagd bij de Europese Commissie en gelukkig ook gekregen. Het betekent een enorme injectie voor de werkgelegenheid. We zijn er erg blij mee", aldus de heer Benedik. De subsidie komt uit het Europese Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw. Het ministerie van Landbouw en Visserij dient hiervoor projekten in bij de Europese Commissie die passen in de goedgekeurde sectorprogramma's. Het betreft hier projecten op het gebied van de verwerking en afzet van agrarische produkten. Benedik Abattoir is het enige Zuidlimburgse bedrijf dat in de tweede serie van 32 firma's in 1985 voor een bijdrage in aanmerking komt. In totaal is ruim 17 miljoen gulden uitgekeerd aan de 32 bedrijven.

Benedik Abattoir is sinds 1982 in Ubach over Worms gevestigd. Voordien maakte het deel uit van het openbaar slachthuis Sittard en Geleen. Medio januari wordt de verwerkingsruimte uitgebreid. Momenteel slacht het bedrijf 4.500 varkens en 100 koeien per week. Het vlees wordt gedistribueerd aan slagerijen en supermarkten. Bovendien wordt een klein deel geëxporteerd naar België, Frankrijk en Duitsland.

Ongeduldig huisvuil

KERKRADE – Ongenoegen met de kerstdagen in de Kerkraadse nieuwbouwwijk Domaniale Mijnterrein, waar een hele buurt mopperde over het wegblijven van een carnavalesk... gemeentelijke vuilnisophaaldienst. De talloze zakken huisvuil stonden er maar triest bij. Een telefoontje naar de gemeente (en naar de krant uiteraard) bracht opheldering. Wat bleek? Ook de gemeentelijke vuilnisophalers hebben tussen kerst en nieuwjaar vrijaf gekregen van hun baas. En hoewel ze daar op het Domaniale Mijnterrein misschien van hebben opgekeken, is het toch een weet voor volgend jaar en kunnen de zakken wellicht tot na de feestdagen binnenshuis worden gezet.

Gladjes op straat

KERKRADE – Voor zover bekend hebben zich gisteravond alleen in Kerkrade twee kleine aanrijdingen voorgedaan in verband met de gladheid. De politie sprak van slechts zeer lichte materiële schade.

Mijnmuseum Kerkrade is carboonbos rijker

door rené van zandvoort

KERKRADE – In het Mijnmuseum op Rolduc in Kerkrade is gistermorgen de metersgrote driedimensionale maquette van een carboonlandschap aangeboden door vier studenten tekenen en handvaardigheid van de Lerarenopleiding in Sittard. Annemie Sijstermans uit Ransdaal, Nieke Lemmens uit Cadier en Keer, Roel Sleijpen uit Klimmen en Sven Thönissen uit Maastricht hebben er vier jaar lang hun handen aan vol gehad. Het resultaat is een verbluffend staaltje 'huisvlijt' dat een fikse verrijking betekent voor het toch al imposante aanbod aan mijnmateriaal in het museum en dankbaar door directeur Jan Finger, de initiator van het project, in ontvangst werd genomen.

Eind 1981 werd het met 'Fingerspitzengefühl' begiftigde kwartet eerstejaars studenten, in het kader van hun praktische vaardigheid, attent gemaakt op de mogelijkheid hun kunnen te tonen middels het vervaardigen van een maquette voor het Mijnmuseum. Gevraagd werd een carboonlandschap, zoals dat pakweg driehonderd miljoen jaar geleden existeerde en de basis heeft gevormd van ons eigen zwarte goud. Na een eerste kennismaking lieten ze enthousiast de handjes wapperen, maar al doende bleek dat ze aan een gigantische klus waren begonnen, die weliswaar geen driehonderd miljoen jaren ging duren, maar ook niet van vandaag op morgen geklaard zou kunnen worden.

Annemie Sijstermans: „We moesten een methode bedenken om zo efficiënt mogelijk te kunnen werken, maar uiteindelijk kwam het er toch op neer dat we elk klein stukje apart moesten vervaardigen."

Pas na een experimentele fase van tweeëneenhalf jaar, waarbij de docenten Luc Laudy, Lou Thissen en Henk Verbeek de begeleidende hand toestaken, werden de eerste contouren van het carboonbos zichtbaar. Inmiddels was Henk van Amerom van het Geologisch Bureau in Heerlen al ingeschakeld, die spontaan en tot in details zijn wetenschappelijke kennis ter beschikking stelde van het project. Roel Sleijpen: „Het was evenwel ondoenlijk om alle details tot in de perfectie uit te voeren, want dan was de maquette nu nog lang niet klaar geweest."

Gebrek aan ruimte op school speelde het viertal parten, de ironische opmerkingen gedurende vier jaar nog buiten beschouwing gelaten. Nieke Lemmens: „Na twee jaar hebben we een inzinking gehad, maar met het verstand op nul en de blik op oneindig hebben we er ons doorheen geslagen. We waren in het begin met zijn zessen, maar tijdens de rit zijn er enkelen afgevallen."

Annemie Sijstermans sprak gistermorgen lovende woorden voor de steun van directie en medewerkers van het Mijnmuseum, die tot pal voor Kerstmis koortsachtig hebben gewerkt aan de totstandkoming van de metersgrote acryl-vitrine die het stukje gemaquetteerd verleden moet beschermen tegen al te nieuwsgierige bezoekersvingers. Het dagelijks bestuur van de Stichting Mijnmuseum kreeg een pluim voor de voortvarende wijze waarop wat extra duizendjes ter beschikking werden gesteld om de zaak te vervolmaken, al groeien de (carboon)bomen niet tot de hemel.

En na een mini-college geologie van stichtingsvoorzitter Kimpe mochten Annemie en Nieke hun product onthullen, nadat zij directeur Finger een handleiding en de daarbij benodigde lijm hadden overhandigd voor het geval hij onverhoopt ooit tot reparatie van enkele bosgedeelten zou moeten overgaan. Via een brochure gaat het Mijnmuseum dit wetenschappelijk verantwoorde carboonlandschap promoten, om het educatieve karakter van de stichting extra cachet te geven.

In het kader van de kerstvakantie zal het door het Mijnmuseum uitgegeven boekje over de geschiedenis van de Limburgse steenkolenmijnen voor zes gulden te koop zijn tijdens de openingsuren (dit weekeinde van 13 tot 17 uur, de komende week met uitzondering van Nieuwjaarsdag van 9 tot 17 uur en volgende week zaterdag weer van 13 tot 17 uur).

Italiaan toch niet op CDA-lijst

LANDGRAAF – De Italiaan Bert Mestrini uit Schaesberg heeft afgezien van een plaats op de CDA-lijst voor de gemeenteraadsverkiezingen in Landgraaf. In november werd bekend dat Mestrini de tweede buitenlander in Limburg was, die aktief aan de verkiezingen zou deelnemen.

Onlangs deelde hij het bestuur van de plaatselijke CDA-afdeling mee, dat hij zijn plaats op de lijst aan een ander beschikbaar stelt. Over de reden wilde hij gisteren alleen zeggen dat hij het niet helemaal eens is met de gang van zaken binnen de afdeling. „Wat dat is zeg ik liever niet, want ik wil de partij geen schade berokkenen. Ik kon me gewoon niet verenigen met een aantal zaken en daarom heb ik ervan afgezien om te kandideren", aldus Bert Mestrini. Hij zegt wel lid te blijven van het CDA en op andere terreinen zijn medewerking te verlenen.

Pro Ecclesia in nachtmis voor Aloys Frings

BOCHOLTZ – Aloys Frings (57), concertzanger en dirigent van de Koninklijke Philharmonie in Bocholtz en vier zangkoren, heeft dinsdagavond tijdens de nachtmis in zijn parochie uit handen van pastoor Delissen de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice ontvangen. Frings werd onderscheiden vanwege zijn vele verdiensten op kerkelijk gebied.

● *Aloys Frings ...gedecoreerd...*

Aloys Frings, woonachtig aan de Wilhelminastraat in Bocholtz, pendelt nog vele dagen per week richting Gracht op Spekholzerheide waar hij al vanaf 1958 het kerkelijk zangkoor St. Jozef onder zijn hoede heeft, richting Simpelveld, waar hij sinds 1970 Harmonia en sinds 1971 Mannenkoor David dirigeert en probeert hij de vocale mogelijkheden van het kerkelijk zangkoor St. Joseph in zijn eigen parochie ten volle te benutten. Eerder trad hij op als dirigent bij kerkelijk zangkoor St. Jozef uit Vaals en van de Verenigde Zangers Terwinselen.

Als lid van de Bocholtzer zangersfamilie Frings, zong hij eerst in het knapenkoor (1935) van St. Joseph Bocholtz, waar zijn 90-jarige vader als nestor nog steeds zijn mannetje staat. Momenteel is Aloys Frings veertig jaar aan het koor verbonden met onderbreking van één jaar, waarvan de laatste 34 jaar als dirigent.

Hij zong ruim zeventien jaar bij de Zuid-Nederlandse Opera en momenteel is hij nog verbonden aan de Stichting Nederlandse Kameropera en aan de opera- en operetteafdeling van het Limburgs Symfonie Orkest. Daarnaast geeft hij nog les aan de muziekscholen van Roermond en Valkenburg. Hij volgde bij Mannenkoor David overigens zijn schoonvader Harry Thissen, die met het koor grote bekendheid genoot, op als dirigent.

In de kerkelijke wereld is Aloys Frings voornamelijk bekend vanwege zijn uitvoeringen van de Afrikaanse negermis Missa Luba, die hij vanaf de grammofoonplaat arrangeerde en met St. Joseph Bocholtz nu al 140 keer in 25 jaar heeft uitgevoerd. Een mis waarbij originele tamtams worden gebruikt, bespeeld door eigen leden. In vroeger jaren was de gedecoreerde vocaal actief in het operettegezelschap Kunst Door Oefening. Met zijn koren heeft hij vele concertreizen ondernomen naar onder meer Valenciennes, Berlijn en Hannover. Hij bezit de staatsdiploma's Koordirectie en Solozang en het diploma Kerkmuziek.

†

Na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor hem betekende is heden in het St.-Jozefziekenhuis te Kerkrade van ons heengegaan, in de ouderdom van 85 jaar, voorzien van de h. sacramenten der zieken, mijn inniggeliefde echtgenoot, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, schoonbroer, oom en neef

Hendrik Göttgens

echtgenoot van

Helena Teloh

In dankbare herinnering:

Kerkrade: **Mevrouw H. Göttgens-Teloh**
H. Rinkens-Göttgens
Fr. Rinkens
Ton
Th. Wehrens-Göttgens
J. Wehrens
Miriam en Jos
Familie Göttgens
Familie Teloh

6462 VA Kerkrade, 26 december 1985
Vroenstraat 97
Corr.adres: Grauweck 21, 6462 HM Kerkrade

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 31 december 1985 om 13.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Bleijerheide, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats Schifferheide.
Voor vervoer is gezorgd.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.
Maandagavond 30 december om 19.00 uur wordt de overledene herdacht in de avondmis in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van de Lückerheidekliniek te Kerkrade-Chèvremont, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

In dankbare herinnering aan wat zij voor ons is geweest, hebben wij heden afscheid genomen van onze dierbare moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Anna Maria Elisabeth Cuypers

echtgenote van wijlen

Johannes Gerardus van Haen

Zij overleed op de leeftijd van 83 jaar, voorzien van de h. sacramenten.

Geleen: **Liza Frenken-van Haen**
Sittard: **Harry van Haen**
Mia van Haen-Daniëls
Kinrooi (B): **Helena Claes-van Haen**
Jean Claes
Berg a/d Maas: **Margriet Lemmens-van Haen**
Hub Lemmens
en al haar dankbare kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Cuypers
Familie van Haen

6129 BT Berg a/d Maas, 26 december 1985
Julianastraat 31

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op maandag 30 december om 10.30 uur in de H. Michaelkerk te Berg a/d Maas.
Heden avond om 19.00 uur avondmis tot intentie van de dierbare overledene in voornoemde kerk.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
De overledene ligt opgebaard in het mortuarium van het ziekenhuis te Sittard. Bezoek dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Je handen hebben voor ons gewerkt,
je hart heeft voor ons geklopt,
je ogen hebben ons tot het laatste gezocht,
rust nu maar uit.

Na een leven van eenvoud en zorgzaamheid is van ons heengegaan, voorzien van het h. sacrament der zieken, op de leeftijd van 80 jaar, mijn lieve man, onze dierbare vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Peter Berix

echtgenoot van

Marie Mathilde Claassen

Stein: **M.M. Berix-Claassen**
Leut (B): **Willy en Hilda Berix-Broekhoven**
Guido, Mireille en Danny
Stein: **Piet en Annie Berix-Hoehstenbach**
Cherry en Maurice
Stein: **Cor en Anny Berix-Wetzels**
Lydia en Sylvia
Elsloo: **Mia en Harry Bours-Berix**
Robert en Davy
Familie Berix
Familie Claassen

6171 EH Stein, 26 december 1985
Steskensstraat 17

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op maandag 30 december om 10.00 uur in de St. Martinuskerk te Stein.
Zondagavond om 17.30 uur avondwake tot intentie van de overledene in voornoemde kerk.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
De overledene ligt opgebaard in het uitvaartcentrum Daemen en Zn., Heirstraat 41 te Elsloo-Stein. Bezoek dagelijks van 19.15 tot 20.00 uur.

---

†

Dankbaar voor alles wat hij voor ons is geweest, geven wij u kennis, dat geheel onverwacht van ons is heengegaan, op de leeftijd van 87 jaar, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader

Vic Janssen

weduwnaar van

Leentje Hoorenman

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Heerlen, Tacitusstraat 98, 26 december 1985
Corr.adres: P. Schunckstr. 204, 6418 XG Heerlen

De crematieplechtigheid zal plaatshebben op maandag 30 december om 13.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10, alwaar bijeenkomst om 13.15 uur.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
Onze vader en opa is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, alwaar heden zaterdag en zondag bezoekgelegenheid van 14.00 tot 15.00 uur.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

Heden overleed na een langdurig gedragen lijden, voorzien van de h. sacramenten der zieken, in de leeftijd van 67 jaar, mijn lieve levensgezel, onze goede vader, schoonvader, opa, schoonzoon, broer, zwager, oom en neef

Jan Hubertus Hendrikus Scheijen

weduwnaar van

Anna Wilhelmina Zeelen

levensgezel van

Ruth Grosse

oude-politieman van de Gemeente Kerkrade

In dankbare herinnering:

Kerkrade: **Mevr. Ruth Grosse**
Australië: **Herman Scheijen en Mia**
Kerkrade: **Pierre Scheijen**
Kerkrade: **Gerrie en Conny Scheijen en Belinda**
Heerlen: **Annie Joosten en Mike**
Familie Scheijen
Familie Zeelen
Delft: **Renate Blonk en familie**
Lübeck: **Raine Grosse en familie**

6461 BS Kerkrade, 26 december 1985
O.L. Vrouwestraat 118

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 31 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Jozef en Norbertus te Kerkrade, O.L. Vrouwestraat, waarna begrafenis op de centrale begraafplaats Schifferheide.
Bijeenkomst in voornoemde kerk, alwaar vooraf gelegenheid is tot schriftelijke condoléance.
Voor vervoer van de kerk naar de begraafplaats is gezorgd.
Maandag 30 december tijdens de avondmis van 19.00 uur in bovengenoemde kerk, zal de overledene bijzonder worden herdacht.
De overledene is opgebaard in het mortuarium van de Lückerheidekliniek te Kerkrade, St. Pieterstraat 145. Gelegenheid tot afscheidnemen van 18.00 tot 19.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Dankbaar voor hetgeen zij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis, dat geheel onverwacht uit ons midden werd weggenomen, onze onvergetelijke moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Fien Thoren

weduwe van

Wiel Kohnen

Zij overleed op 65-jarige leeftijd, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Eygelshoven: **Ria Strolenberg-Kohnen**
Jan Strolenberg
René
Sandra en Pascal
Eygelshoven: **Wies Jilderda-Kohnen**
Jan Jilderda
Maurice
Ubach o. Worms: **Gerda Mayntz-Kohnen**
John Mayntz
Cindy, Imke
Familie Thoren
Familie Kohnen

Kerkrade, 26 december 1985
Kloosterraderplein 206
Corr.adres: 6471 XP Eygelshoven
Willem Alexanderstraat 41

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op maandag 30 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef en Norbertus te Kerkrade, O.L. Vrouwestraat, waarna begrafenis op de begraafplaats Schifferheide. Bijeenkomst in de kerk.
Geen condoleren.
Moeder wordt bijzonder herdacht in de avondmis van heden zaterdag om 18.30 uur in voornoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van de Lückerheidekliniek te Chèvremont, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur. Voor vervoer is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met leedwezen hebben wij vernomen dat heden is overleden ons geacht lid

Fien Kohnen-Thoren

Ons goed lid zal steeds in onze gedachten blijven voortleven.

Bestuur, leden en dirigent
Kerkelijk gemengd zangkoor
Jozef en Norbertus
Kerkrade

26 december 1985

---

†

Je hebt nu rust gevonden
Al is vol droefheid ons hart
Je lijden moeten zien
Niet afdoende kunnen helpen
Dat was onze smart

Na een leven getekend door liefde, eenvoud en hulpvaardigheid is na een moedig gedragen ziekte, kalm en vredig van ons heengegaan in de leeftijd van 69 jaar, mijn lieve man, onze goede vader, opa, broer, zwager, oom en neef

Johannes Hubertus Vaessen

echtgenoot van

Bertha Braeken

Meers: **Bertha Vaessen-Braeken**
Meers: **Hub Vaessen**
Carmen Vaessen-Vranken en Raymond
Meers: **Chrit Vaessen**
Riet Vaessen-Stassen en Roger, Ivo
Elsloo: **Jose Meijers en Fabienne, Chantal, Davy**
Urmond: **Mia Cobben-Vaessen**
Willy Cobben en Jeroen, Youri
Stein: **Rika Lotz-Vaessen**
Math Lotz en Stephan
Elsloo: **Lydia Fredrix-Vaessen**
Lou Fredrix
Maastricht: **Jo Vaessen**
Lisette Vaessen-Keulen en Nicky
Familie Vaessen
Familie Braeken

6171 PV Meers, 26 december 1985
Meerserkoestraat 12

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op maandag 30 december om 10.30 uur in de St.-Josephkerk te Meers.
Maandagavond om 18.30 uur avondmis tot intentie van de overledene in voornoemde kerk.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
De overledene is opgebaard in de rouwkamer van uitvaartcentrum Daemen en Zn. Heirstraat 41, Elsloo-Stein. Bezoek dagelijks van 19.15 tot 20.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Na een leven, vol van liefde, eenvoud en hulpvaardigheid is, na een voorbeeldig gedragen lijden, van ons heengegaan, mijn lieve echtgenoot, onze zorgzame en goede vader, opa, broer, oom en neef

Gerard Smeijsters

echtgenoot van

Liza Rothkrantz

Hij overleed, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 74 jaar.

In dankbare herinnering:

Kerkrade: **Mevrouw Liza Smeijsters-Rothkrantz**
Euskirchen (D): **Maria Stegmaier-Smeijsters**
Dieter Stegmaier en Jörg
Kerkrade: **Mattheu Smeijsters**
Ingrid Smeijsters-Petschel en Sujata
Aachen (D): **Toos Sommer-Smeijsters**
Günter Sommer
Andreas en Ulrike
Eynatten (B): **Lies Steinbusch-Smeijsters**
Pierre Steinbusch
Ivo en Verena
Kerkrade: **Frans Smeijsters**
en Elke Pastoors
Els Gijsen-Smeijsters
Marcel Gijsen
Angelique en Renessa
Familie Smeijsters
Familie Rothkrantz

6462 TN Kerkrade, 26 december 1985
Clarastraat 3

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 31 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Bleijerheide, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aldaar.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren in de kerk.
Maandag om 19.00 uur wordt de overledene herdacht in de eucharistieviering in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van de Lückerheidekliniek te Kerkrade-Chèvremont, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Met grote dankbaarheid gedenken wij in onze gebeden onze dierbare vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, broer, schoonbroer, oom en neef

Andreas Leonardus Troquet

echtgenoot van wijlen

Maria Catharina Pluis

Hij overleed op de leeftijd van 84 jaar, voorzien van de h. sacramenten.
Wij vragen een gebed voor zijn zielerust.

De bedroefde familie:

Geulle: **L. Troquet**
M. Troquet-Schepers
Kinderen en kleinkinderen
Baarlo: **Zr. Maria Martha (M. Troquet)**
Beek: **E. Bronneberg-Troquet**
C. Bronneberg en kinderen
Elsloo: **P. Troquet**
E. Troquet-van Es en kinderen
Elsloo: **A. Knoben-Troquet**
W. Knoben
Elsloo: **F. Troquet**
J. Troquet-Knoben en kind
Sittard: **J. Lemmens-Troquet**
W. Lemmens en kinderen
Geulle: **J. Troquet**
A. Troquet-Peerbooms en kinderen
Geulle: **J. Troquet**
M. Troquet-Lemmens en kinderen
Familie Troquet
Familie Pluis

6243 AK Geulle, 27 december 1985
Steegske 4

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatshebben op dinsdag 31 december om 12.00 uur in de kerk van het Onbevlekt Hart van Maria te Waalsen-Geulle.
Maandagavond om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
De overledene ligt opgebaard in het Uitvaartcentrum Daemen & Zn., Heirstraat 41 te Elsloo-Stein. Bezoek dagelijks van 19.15 tot 20.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

In dankbare herinnering delen wij u mede dat na een langdurige ziekte en met geduld gedragen lijden toch nog onverwacht van ons is heengegaan, onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Ben Jansen

Hij overleed op 68-jarige leeftijd in het De Weverziekenhuis te Heerlen.
Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Schaesberg: **Cathy Hermans-Jansen**
Josef Hermans
Schaesberg: **Berthie van der Mierden-Jansen**
Cor van der Mierden
Sandra
Familie Jansen

Ubach over Worms, 22 december 1985
Kloosterstraat 25
Corr.adres: 6372 JA Schaesberg
Pastoor Schattenstraat 13

Op wens van de overledene heeft de crematieplechtigheid in alle stilte plaatsgevonden op dinsdag 24 december jl.

---

†

Op tweede kerstdag heeft God tot Zich genomen ons allerliefst dochtertje

Peggy Coonen

Zij was 9 jaar.

H.W.M. Coonen
M.S. Coonen-Minartz
Familie Coonen
Familie Minartz

6471 HM Eygelshoven, 26 december 1985
Kommerveldlaan 54

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 31 december as. om 11.00 uur in de parochiekerk van Pastoor van Ars te Eygelshoven-Hopel, waarna de begrafenis op het r.k. kerkhof te Eygelshoven.
Bijeenkomst in de kerk, geen condoleren.
Avondmis maandag 30 december om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Peggy is opgebaard in het mortuarium van het De Weverziekenhuis te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen van 16.00 tot 17.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

In het huwelijksgoederenregister van de arrondissementsrechtbank te Maastricht is op 11 december 1985 onder nummer 10254 ingeschreven de akte van huwelijksvoorwaarden van de echtelieden **Peter Hendrikus Leenaerts en Wilhelmina Josephina Gerarda Alberti**, Heirweg 9 te Born, welke akte is verleden voor de plaatsvervanger van mij, notaris, op 10 december 1985.
A.A. Oomen,
notaris te Stein.

---

†

Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor wat hij voor ons geweest is, delen wij u mede, dat God na een langdurige ziekte tot Zich heeft genomen, op de leeftijd van 55 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken, mijn innig geliefde en zorgzame man, onze lieve vader, schoonvader, opa, schoonzoon, broer, zwager, oom en neef

Donald Albert John Smit (Don)

echtgenoot van

Rudolfine Rinaldini Hasenbalg

Wij bevelen de overledene in uw gebed aan.

Kerkrade: **R.R. Smit-Hasenbalg**
Kinderen en kleinkinderen
Familie Smit
Familie Hasenbalg

6463 VE Kerkrade, 27 december 1985
Dir. Evertsstraat 24

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 30 december a.s. om 13.00 uur in de parochiekerk van de Blijde Boodschap, Kerkrade Rolduckerveld, waarna aansluitend de crematie in het crematorium te Heerlen.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
De overledene zal bijzonder worden herdacht in de h. mis van zondag 29 december om 11.30 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur in het mortuarium van de Lückerheidekliniek te Chèvremont, alwaar de overledene is opgebaard.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Bedroefd maar dankbaar voor wat zij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat heden na een langdurige ziekte, nog gesterkt door het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van 72 jaar, van ons is heengegaan, mijn lieve vrouw, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Gertruda Mathilda Courage

echtgenote van

Nou Pfennings

Sittard: **A.J. Pfennings**
kinderen en kleinkinderen
Familie Courage
Familie Pfennings

6137 AC Sittard, 27 december 1985
Huize de Kolleberg, Kennedysingel 24

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben dinsdag 31 december a.s. om 12.30 uur in de kapel van Huize de Kolleberg, waarna aansluitend de crematie in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen om 14.00 uur.
Geen condoleren.
De overledene zal bijzonder worden herdacht, maandag a.s. om 18.45 uur tijdens de eucharistieviering in bovengenoemde kapel. Bezoek mortuarium ziekenhuis Sittard dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.

Wij zijn diep getroffen door het plotseling overlijden van

Jacques à Campo

Vanaf de oprichting was hij een zeer gewaardeerd en actief bestuurslid van het Steuncomité van Harmonie en Drumband St.-Agnes Bunde.
Het vele wat hij voor het Steuncomité en de Harmonie heeft gedaan zullen wij niet vergeten.

Steuncomité Harmonie St.-Agnes
Bestuur en leden Harmonie en Drumband St.-Agnes Bunde

Op 23 december 1985 overleed na een liefdevolle verzorging in de Verpleegkliniek B-5, te Heerlen onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

Anna Maria Hubertina Meijers-Lemmens

weduwe van

Jan Andries Hubert Meijers

in de ouderdom van 94 jaar.

Naarden-Bussum: **Juliëtte Drieshen-Meijers**
Henk Drieshen
Sittard: **Paula Meijers-Tillmans**
en al haar klein- en achterkleinkinderen

27 december 1985.
Corr.adres: Odasingel 62, 6131 GX Sittard.

De plechtige eucharistieviering en de begrafenis hebben in besloten familiekring te Heerlen plaatsgevonden.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van mevrouw

Betsie van Hoesel-Maas

Wij verliezen in haar een zeer gewaardeerde cassière, vriendin en collega, aan wie wij de meest dankbare en sympathieke herinnering zullen bewaren.

Directie en medewerkers
Albert Heijn Sittard

In plaats van kaarten

De enorme belangstelling en het medeleven, persoonlijk, schriftelijk, of in de vorm van bloemen bij het overlijden van mijn echtgenoot en onze vader

Koos Stouten

waren een grote steun voor ons.
Daarvoor onze hartelijke dank.

Mevr. Stouten-Hassing
Han, Brigit, Lex en Jacqueline

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede zij ons gedurende haar leven heeft omringd is heden, vrij onverwacht, voorzien van het h. sacramenten der zieken, in de ouderdom van ... jaar van ons heengegaan, onze lieve, goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht

Kristina Hubertina Sijstermans

weduwe van

Theodoor Christiaan Heijens

In dankbare herinnering:

Wijnandsrade: **M. Starmans-Heijens**
G. Starmans
Weustenrade: **G. Heijens**
B. Heijens-Starmans
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Sijstermans
Familie Heijens

Wijnandsrade, 27 december 1985
Corr.adres: Hellebroekerweg 6
6363 AC Wijnandsrade

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 31 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Stephanus te Wijnandsrade, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats Oudenbosch.
Bijeenkomst aan de kerk.
Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.
Op maandag 30 december is er om 18.45 uur een avondwake met aansluitend een avondmis in voornoemde kerk.
Moeder is opgebaard in één der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100 te Hoensbroek. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00-20.00 uur en op zondag van 14.00-15.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, berichten wij u dat God heden tot Zich genomen heeft, voorzien van het h. oliesel, in de leeftijd van 85 jaar, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, tante en nicht

Anna Margaretha Engelen

weduwe van

Jan Hubert Piefer

In dankbare herinnering:

Kerkrade: **J.J. Piefer**
E. Piefer-Schlebahn
Heerlen: **B. Ramakers-Piefer**
Th. Ramakers
Kerkrade: **P.J. Piefer**
M. Piefer-Esser
en al haar kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Engelen
Familie Piefer

6464 CD Kerkrade, 25 december 1985
Jacob Ruysdaelstraat 2

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op maandag 30 december om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Kerkrade-Haanrade, waarna begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in voornoemde kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.
Heden, zaterdag 28 december, tijdens de avondmis van 19.00 uur in bovengenoemde kerk, zal moeder bijzonder worden herdacht.
Moeder is opgebaard in het mortuarium van de Lückerheidekliniek te Kerkrade, St.-Pieterstraat 145.
Gelegenheid tot afscheidnemen van 18.00 tot 19.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

OVEREENKOMST NA RUIM TIEN JAREN GETEKEND

Annadal nu echt 'ZM'

AASTRICHT – Tien jaar en 128 dagen nadat de toenmalige aatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen dr. Ger lein door het zetten van zijn handtekening onder een verlaring getiteld 'Overeenkomst Rijk-Annadal' namens de taat der Nederlanden beloofde Ziekenhuis St.-Annadal te llen kopen is het feitelijke daartoe strekkende contract isteren officieel getekend. Dat gebeurde door de directeur an de Directie Academische Ziekenhuizen van het zelfde inisterie, mr. E. Broekhuizen en door de voorzitter van het estuur van zowel St.-Annadal als van het academisch ziekenhuis, drs Jef Verheij. Onder het contract stond al de kostaarste handtekening, namelijk die van minister Wim Deetan.

de ruim tien jaar die zijn verlopen erden op vaak moeizame wijze le obstakels uit de weg geruimd, nog altijd ligt er een aantal proemen; zo is de medezeggenschap n het personeel van het ziekenis nog altijd niet helemaal gereld. Tweemaal werd een zwaar wende commissie ingesteld onder iding van dr. Van Campen, die oest helpen problemen, oa. van financiële aard, uit de weg te ruimen. nder de nieuwe overeenkomst orden alle gebouwen en dergelijke naf 1 januari eigendom van Ziehuis Maastricht, en komen alle medisch specialisten vanaf die datum in dienst van ZM. Het overig personeel komt pas per 1 april 'over', intussen blijft de Ondernemingsraad bestaan, zij het dan dat die geen beroepsmogelijkheden meer heeft zoals die in de Wet op de Ondernemingsraden zijn voorzien. Vanaf 1 april wordt de medezeggenschap op dezelfde wijze geregeld als in de andere academische ziekenhuizen in het land.

Overigens had het bestuur van het Ziekenhuis St.-Annadal zich in augustus 1968 al bereid verklaard het ziekenhuis over te dragen aan het Rijk, indien zulks de beslissing over de vestiging van een universiteit in Maastricht zou vergemakkelijken. Zo is het er dus ruim zeventien jaar na die eerste toezegging alsnog van gekomen...

● *Drs. Jef Verheij (midden), mr. E. Broekhuizen (links) en het bestuurslid van de Stichting St.-Annadal G. Becks, nadat de stukken waren ondertekend.*

Geen samenhang met straathandel elders

Roermondse wapenventer weer thuis

ROERMOND – De 19-jarige Roermondenaar F. L. die op tweede Kerstdag in in de straten van Eindhoven voorbijgangers aanhield om een geweer aan de man te brengen, is na verhoor door de Eindhovense politie weer naar huis gestuurd. Hij heeft niet willen zeggen waar hij het wapen, dat hij in een gitaarfoudraal op straat meezeulde, vandaan had. Hij had het vuurwapen aangeschaft om zichzelf tegen belagers te beschermen.

Uit het onderzoek in Eindhoven is niet gebleken dat de Roermondenaar al eerder in wapens zou hebben gehandeld. Merkwaardig is wel dat onlangs ook in Monfort een jonge Roermondenaar een gitaarfoudraal met daarin een pistool bij zich droeg en dat publiekelijk te koop aanbood.

De in Montfort onderschepte 'wapenhandelaar' bleek in zeer overspannen toestand met het wapen op stap te zijn gegaan en is na verhoor opgenomen in het Roermondse ziekenhuis.

Bezinningsdag

SITTARD – Het bezinningshuis Regina Carmeli in Sittard houdt zaterdag 18 januari onder leiding van drs Joris Schröder van 10 tot 17 uur een bezinningsdag. Het thema is: 'Bidden in Jezus' naam'; met als toelichting „In gebed raakt God ons aan en daardoor veranderen wij zelf."

De dag wordt op zaterdag 25 januari gevolgd door een driedaagse retraite onder leiding van pater André Beyersbergen.

Nadere informatie wordt gegeven bij Regina Carmeli, zuster M. Lamberta, Postbus 28, 6130 AA Sittard, tel. 04490-25380.

F. Schepers colonne-cdt Rode Kruis

AASTRICHT – Ing. F. Schepers t Maastricht is benoemd tot conecommandant van het Maaschtse Rode Kruis Korps. Hij is armee de eerste colonnecomandant die geen arts is. Deze moelijkheid doet zich voor als een volg van de nieuwe structuur n het Rode Kruis Korps, waarbij or het vervullen van nieuwe taen in het kader van de rampenberijding colonnecommandanten et meer, zoals voorheen, medicus hoeven te zijn. De heer Schepers werkzaam als Kringdienst Geider bij de Provinciale Waterat.

ot plaatsvervangend colonnecomandant is benoemd de heer J. eenkens, verkeersdeskundige bij Provincie Limburg. Hij krijgt de mpenbestrijding als taak toegeezen.

enoemd zijn voorts: tot staflid Opiding, mevr. C. Cuypers; tot staflid ulpverlening, mej. A. Prickaerts tot staflid Algemeen, de heer L. haije, allen te Maastricht.

an groepscommandant G. Pappers is toegekend de Gesp 40, behond bij de medaille voor trouwe enst, en aan plaatsvervangend oepscommdant de Gesp 30, evenns wegens trouwe dienst. Beide derscheidingen zijn verleend wens hun respectievelijk 40-jarig en -jarig lidmaatschap van het Rode ruis Korps.

Bijeenkomst Crohnvereniging

AASTRICHT – De Zuidlimburge afdeling van de Crohnvereniing Nederland organiseert dinsag 14 januari in het City-Centrum Maastricht een ontmoetingsvond die om half acht begint. De edoeling van deze bijeenkomst is at mensen met de ziekte van rohn en/of Colitus Ulcerosa onerling praten over leven en omaan met deze ziekten. Belangstelnden wordt verzocht bericht te uren of zich telefonisch aan te elden via telefoonnr. 043-471715 f -219836. Het adres is: Zwanenraat 3B, Maastricht.

UITBREIDING 'MAASTERRAS'

Mook toch bij het waterschap

VENLO – Waterschap Het Maasterras, dat de waterhuishouding verzorgt in de Noordlimburgse gemeenten Gennep, Arcen en Velden en het noorden van Venlo, wordt met ingang van 1 januari 1986 uitgebreid.

Provinciale Staten hebben op 20 juni 1985 besloten om de gemeenten Mook en Middelaar en het gebied tussen Venlo en Swalmen ten oosten van de Maas eveneens onder te brengen bij Het Maasterras om ervoor te zorgen dat ook daar in de toekomst aan alle eisen voor een goed waterbeheer wordt voldaan.

Alleen de gemeente Mook en Middelaar heeft aan de Kroon verzocht goedkeuring aan de uitbreiding van het waterschap te onthouden, omdat zij van mening is dat het waterschap weinig voor de gemeente zou kunnen doen. De Kroon deelde de bezwaren van Mook niet. Het Reglement voor het Waterschap Het Maasterras werd op 17 december jl. goedgekeurd. Met ingang van 1 januari 1986 zorgt het waterschap vanuit Bergen dan ook voor het onderhoud en beheer van de riviertjes en beken van dat deel van Noord-Limburg dat ligt ten oosten van de Maas tussen Mook en Swalmen.

Buschauffeur vrijgesproken

MAASTRICHT – Wegens gebrek aan voldoende bewijs heeft de rechtbank te Maastricht een 31-jarige buschauffeur vrijgesproken van schuld aan een verkeersongeval dat op 22 januari van vorig jaar in Maastricht het leven kostte aan twee bejaarde voetgangsters. Het tweetal werd in de late avond door de bus geschept toen het naar een halteplaats rende. Beiden overleden korte tijd na het ongeval aan de opgelopen verwondingen.

De officier van Justitie had wel hoogst onvoorzichtig rijden bewezen geacht en daarvoor tegen de chauffeur een gevangenisstraf geëist van twaalf weken waarvan de helft voorwaardelijk en ontzegging van de rijbevoegdheid gedurende zes maanden.

Tien banen op OU erbij voor herbezetting

HEERLEN – De Open Universiteit schept in totaal tien arbeidsplaatsen als herbezetting. De OU telt 360 arbeidsplaatsen, omgerekend naar fulltime. Waar de banen zullen worden geschapen is nog niet bekend. Er komt ruimte op diverse afdelingen.

Tegen half 1986 komt er een nota over de manier waarop de ATV in 1987 wordt uitgevoerd. Daarin zal de mogelijkheid worden geopend van een vierdaagse werkweek met dagen van negen uur.

Toon Hermans: 'Ik denk veel aan Limburg..'

Vervolg van pag. 1

HILVERSUM – Zich aan dagelijkse bewegingstherapie onderwerpende Toon Hermans komt (langzaam) weer op verhaal. „Ach", relativeerde hij gisteravond, „wie ben ik nou? Afgelopen week was ik even met Rietje in Amsterdam. In een restaurant stak een man opeens zeven vingers omhoog. Achteraf bleek dat hij had willen uitdrukken dat er bij hem tijdens een hartoperatie liefst zeven bypasses waren aangebracht.

Hij sprak me moed in. Hij zeven omleggingen en ik maar twéé. Begrijp je wat die man bedoelde? Mijn zelfvertrouwen moet gewoon weer opgekrikt worden. Dat is het. Ik heb de laatste tijd veel aan Limburg gedacht. Ik zie me er op een goeie dag met Rietje toch weer voorgoed neerstrijken. Enfin, ik schrijf, ik teken en, oh ja!, ik heb thuis nog wat voor de radio gedaan. Samen met Gerrit den Braber. Op 5 januari zal dat in een AVRO-programma worden uitgezonden. Vader doet toch nog wel wat, hoor".

Ook voor Toon Hermans loopt een jaar ten einde. Een periode waarin hij het erg moeilijk heeft gehad. Net zo moeilijk als iedereen die een hartoperatie moet ondergaan. „Die nà-klap, hé. Dat speelt me nu nog parten. De dokter zei vanmiddag dat ik over enkele weken weer helemaal de oude ben. Daar houden we het dan maar op....".

Voorzitter KBO: „Wij willen duidelijkheid over toekomst"

Brinkman spreekt over positie van Ouderenbond

ROERMOND – Minister Eelco Brinkman van WVC stelt op 22 januari in het Roermondse trefcentrum 'De Donderie' de positie van de ouderen in de toekomst aan de orde. Dat gebeurt tijdens een themadag die gehouden wordt door de Limburgse afdeling van de Katholieke Bond voor Ouderen (KBO). Volgens vice-voorzitter Hein van der Straten uit Kerkrade zullen tijdens de toespraak van de minister diverse belangrijke kwesties worden aangesneden, waaronder de pensioenregeling, de verlaging van de leeftijdsgrens tot 50 jaar om in aanmerking te komen voor subsidies, de decentralisatie van het ouderenbeleid en het belang van de georganiseerde bonden.

De KBO Limburg, die haar hoofdvestiging in Roermond heeft, telt 32.000 leden. De Limburgse bond is een overkoepeling van de districten en 229 afdelingen. Het bondsbestuur kent twintig dagelijkse bestuursleden. KBO Limburg is een onderdeel van de Unie, die negen katholie bonden onder haar hoede heeft.

KBO Limburg heeft voor minister Brinkman een groot aantal aandachtspunten opgesteld. Met de minister zullen zes Limburgse Kamerleden aanwezig zijn. Verdere genodigden zijn onder meer Gouverneur dr. Kremers, leden van Gedeputeerde Staten, de provinciale commissie welzijn, de provinciale voorzitters van de drie grootste partijen, diverse gemeentelijke colleges en een aantal ouderenistellingen. Minister Brinkman zal worden ingeleid door voorzitter Verstegen van de KBO.

Vice-voorzitter Hein van der Straten: „Er zijn diverse voorstellen van onze kant naar het ministerie gegaan. De bevroren pensioenregeling moet opgevoerd worden en wanneer een partner uitvalt wegens sterfte moet de uitkering niet 70 maar 80 procent zijn, omdat de vaste kosten toch steeds flink drukken. Verder willen we meer duidelijkheid hebben over de toekomst van de proefgebieden."

„Ouderenorganisaties zouden ook op gemeentelijk niveau erkenning moeten krijgen als de belangenbehartigers en pleitbezorgers voor de ouderen", vindt hij. Verzoeken tot het verhogen van subsidies op velerlei gebieden zouden gehonoreerd moeten worden. „Misschien zijn diverse gemeenten nog niet doordrongen van de ouderenproblematiek. Met name gemeenten met een jonge bevolking schenken er niet veel aandacht aan, maar met het oog op de toekomst zou dat wel moeten gebeuren. Zeker als je bekijkt dat het beleid van ouderen de laatste jaren al gedeeltijk gedecentraliseerd gaat worden. In de komende jaren komt een en ander helemaal in provinciale handen. De decentralisatie kan verder doorgevoerd worden als ook bejaardenhuizen een wijkfunctie krijgen.

Een knelpunt zijn de verschillende opvattingen van de gemeenten omtrent de subsidiëring van de plaatselijke ouderenbonden. Volgens ons moet via door hogerhand opgestelde richtlijnen meer uniformiteit komen. Een voorbeeld is de leeftijdsgrens die sommige gemeenten stellen bij het verlenen van subsidies aan plaatselijke ouderenbonden. Daarbij wordt de leeftijdsgrens van 65 jaar gehanteerd, maar we willen die verlagen tot 50 jaar", aldus Hein van der Straten.

Tussen Eindhoven en Roermond

Treinverkeer gisteravond uur gestremd

HAELEN – Op het spoorwegtraject Eindhoven/Roermond was gisteravond tussen tien over zes en even na half acht géén treinverkeer mogelijk door een storing in het signaleringssysteem in Haelen. Om de passagiers op de plaats van bestemming te krijgen, heeft de NS bussen ingezet. Ook waren enkele omleidingen noodzakelijk.

De treinen moesten 'op zicht' rijden met een snelheid van vijf tot tien kilometer waardoor enorme vertragingen ontstonden. Over de oorzaak van de storing kon de NS gisteravond nog niets met zekerheid zeggen. Rond negen uur kwam het treinverkeer weer normaal op gang.

Hobbycurus

MAASTRICHT – In het City Centrum in Maastricht wordt vrijdag 10 januari gestart met een hobbycursus praktische electronica voor iedereen. De cursus wordt op tien achtereenvolgende vrijdagen gegeven. Belangstellenden kunnen zich schriftelijk opgeven bij B. Aussems postbus 368 in Maastricht.

officiële mededeling

GEMEENTE ST.-ODILIËNBERG

Voorbereidingsbesluit

De burgemeester van St.-Odiliënberg maakt, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 22, lid 2, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 19 december 1985 heeft besloten te verklaren, dat

1. een herziening wordt voorbereid van het bestemmingsplan „Molenveld" voor het perceel, sectie C no. 2581 en de percelen sectie nrs. 2326 en 3416 (ged.), een en ander zoals aangegeven op de bij het besluit behorende situatietekening.

Het boven beschreven raadsbesluit ligt vanaf heden ter inzage op de afdeling algemene zaken ter gemeentesecretarie, Raadhuisplein 1 te St.-Odiliënberg.

St.-Odiliënberg, 20 december 1985

De burgemeester van St.-Odiliënberg,
J.M. van Blaauw

Bij beschikking van de arrondissementsrechtbank te Maastricht d.d. 5 december 1985 is onder curatele gesteld **Robert Dominicus Jozef Pauli**, geboren te Kerkrade op 23 oktober 1947, en wonend te Landgraaf aan de Palenbergerweg nr. 3, met benoeming van de heer Robert Dominicus Bauer, wonend te Landgraaf aan de Gravenweg nr. 40 tot curator, en met benoeming van mevrouw Maria Martha Pauli, wonend te Bethesda, 8800 Hempstead-ave, 200817 Maryland, U.S.A., tot toeziend curatrice.

Mr. G.J.A.F. Beulen,
advocaat en procureur,
Kerkstraat 51,
6381 HH Landgraaf.

†

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, hebben wij afscheid moeten nemen van onze vader, schoonvader, opa, overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Frans Weijers

weduwnaar van

Maria Vliegen

Hij overleed na een liefdevolle verzorging in de Hambosklinieк te Kerkrade op 82-jarige leeftijd, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Weijers
Familie Vliegen

Kerkrade, 27 december 1985
Corr.adres: 6413 VG Heerlen
Van der Scheurstraat 97

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op maandag 30 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joseph te Heerlerbaan-Heerlen.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
In de avondmis van heden zaterdag 28 december om 19.00 uur wordt de overledene bijzonder herdacht.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

OVERLEDEN

† **Hubertus Broux,** oud 76 jaar, echtgenoot van Maria Beckers, Burg. van Oppenstraat 6a, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats maandag 30 december om 11.00 uur in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van Lourdes te Oostermaas-Maastricht. Geen condoleren.

† **Harry Bisscheroux,** oud 64 jaar, echtgenoot van Lies Soudant, Dorpstraat 49, Cadier en Keer. De eucharistieviering vindt plaats heden, zaterdag 28 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Kruisverheffing te Cadier en Keer. Geen condoleren.

† **René Smeets,** oud 77 jaar, echtgenoot van Fien van Duurling, Werner von Braunstraat76, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, zaterdag 28 december om 9.30 uur in de St.-Martinuskerk te Wyck-Maastricht. Geen condoleren.

† **Leon van Rijn,** oud 58 jaar, echtgenoot van Paula van 't Hooft, Orleansstraat 1, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, zaterdag 28 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Anna te Maastricht. Geen condoleren.

† **Tineke Cobben,** oud 74 jaar, echtgenote van Jean Rademaekers, Criekenput 7b, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, zaterdag 28 december om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Goede Raad te Malpertuis-Maastricht. Geen condoleren.

†

Dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft betekend geven wij met droefheid kennis dat heden, na een langdurig en geduldig gedragen lijden van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, oom en neef

Harry Deteren

echtgenoot van

Martina Thijssen

voorzien van de h. oliesel, op de leeftijd van 78 jaar.

Amstenrade: **M. Deteren-Thijssen**
Heerlerheide: **Jan en Hanny Deteren-de Groot**
Harry, Peter, Claudia en Tinus
Hoensbroek: **Bertie en Harry Adriolo-Deteren**
Frank, Maurice
Amstenrade: **Wiel en Ria Deteren-Kreté**
Wanda, Davy
Heerlen: **Harry Deteren**
Familie Deteren
Familie Thijssen

6436 AW Amstenrade, 26 december 1985
De Gijselaar 6E

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op maandag 30 december om 10.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade, waarna om 11.30 uur de crematieplechtigheid in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Hoewel wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

In de avondmis van zaterdag om 18.30 uur in de kapel van het bejaardencentrum "De Gijselaar", zal de dierbare overledene herdacht worden.

Harry is opgebaard in het uitvaartcentrum "Dela", Grasbroekerweg 20 te Heerlen, alwaar heden, zaterdag en zondag bezoekgelegenheid van 14.00 tot 15.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Uw fijne reacties, ontvangen tijdens de ziekte en bij het overlijden en de uitvaart van onze lieve Moeder en Oma

Veef Lucassen-Berger

hebben ons veel troost en steun gegeven.
Wij willen U daarvoor gaarne dank zeggen.

Kinderen Lucassen
met hun echtgenoten en kinderen.

Maastricht, december 1985.

Heden, 28 december, is het een jaar geleden dat wij, geheel onverwacht, afscheid moesten nemen van hem die steeds voor ons klaarstond

Frans Daemen

De eerste jaardienst houden wij op zondag 29 december as. om 9.30 uur in de parochiekerk te Jabeek.

E.G. Daemen-Bronneberg
Jo en José Daemen
Joost en Francine
Riek en José Daemen

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden is zacht en kalm, na een liefdevolle verpleging in de Lückerheidekliniek te Kerkrade, voorzien van het H. Sacrament der Zieken overleden in de leeftijd van 94 jaar, onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Thecla Maria Hensen

weduwe van

Johannes Franciscus Hubertus Walschot

Wilt u haar in uw gebeden gedenken.

Familie Walschot
Familie Hensen

23 december 1985
6301 KG Valkenburg aan de Geul
Vroenhof 26.

Op wens van de overledene heeft de eucharistieviering en de begrafenis in familiekring te Houthem plaatsgevonden.

Gevestigd m.i.v. 20 december 1985
J.F.P. Koppes,
huisarts
in samenwerking met
C.J. van der Harten,
huisarts
Praktijkadres: Bandkeramiekersstraat 9, 6181 CL Elsloo (Lb.), tel. (04402) 71660.

Diversen

BINGO thuis Rode Kruis. Uitslag 27 dec.: bingogetallen: 45 16 62 17 39 66 35 76 38 28 84 78 55 70 22 60 32 85 29 18 49 95 19 27 36 79 03 83 61 57 71 40 46 30 77 69 92 25 72 04 68 09 58 99 13 54 43 89 87 56 06 52 11 86 05 50 07 94 82 64 26 93 67. Loterijgetal: 5520060596. Speel mee en bel: 070-949414.

UITNODIGING

De burgemeester van Valkenburg aan de Geul heeft de eer u mede te delen, dat op

woensdag 1 januari 1986
van 17.00 tot 18.30 uur

in de raadzaal van het stadhuis een nieuwjaarsreceptie zal worden gehouden.
U wordt voor deze receptie van harte uitgenodigd.

182361

---

gemeente heerlen

NIEUWJAARSRECEPTIE

Ter gelegenheid van de jaarwisseling recepieert het College van Burgemeester en Wethouders in de hal van het stadhuis op Nieuwjaarsdag, woensdag 1 januari 1986, van 12.00 tot 14.00 uur. De receptie wordt opgeluisterd door het gemengd koor Paluda.
Tot het bijwonen van deze receptie wordt u gaarne uitgenodigd.

Heerlen, december 1985 **Reijnen,** Burgemeester
Heiligers, Secretaris

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij het overlijden en de begrafenis van onze goede vader en schoonvader, oom en neef

Johan Jozef Mewissen

betuigen wij hier onze hartelijke dank.

Jan en Mia Mewissen-Alberts

Schaesberg, december 1985

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 29 december as. om 11.00 uur in de dekenale kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Schaesberg.

Wij willen u bedanken voor de belangstelling en het medeleven dat ons werd betoond bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve man, vader en opa

Antoon Bosman

echtgenoot van

Elisabeth Ramakers

Fam. Bosman-Ramakers
en kinderen

De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 5 januari a.s. om 11.30 uur in de St. Petruskerk te Sittard.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is een ieder te bedanken voor de enorme belangstelling en medeleven bij het overlijden en de crematieplechtigheid van mijn lieve vrouw, mijn moeder, onze dochter, zus en tante

Johanna Barbara Prijs-van Oenen

betuigen wij u hierbij onze oprechte dank.

Heerlen: **B.A.J. Prijs**
Marian

Heerlen, december 1985

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 5 januari om 11.00 uur in de H. Geestkerk te Meezenbroek-Heerlen.

Dankbetuiging

Graag willen wij u danken voor de hartelijke condoléances, bloemen, h.h. missen en begeleiding naar de laatste rustplaats van mijn lieve man, onze goede vader, schoonvader en opa

Harie Paland

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 29 december 1985 om 9.30 uur in de parochiekerk van de H. Willibrordus te Obbicht.

M.C. Paland-Toonen
kinderen en kleinkinderen

BIOSCOPEN

HEERLEN

Royal: Back to the future, a.l. dag. 15.00, 18.15 en 21 uur.

Rivoli: Weird Science, a.l. dag. 15.30, 19.30 en 21.30 uur.

H 5: The Goonies a.l., 14.00, 16.15, 18.30 en 21.00 uur. Santa Claus, a.l., dag. 14.15, 16.30, 18.45 en 20.45 uur. Miama supercops (2e week) a.l., dag. 14.30, 16.30, en 20.30 uur. Kaos 16 j., dag.13.45 en 20.00 uur. Thomas en senior a.l. dag. 14.00 en 16.00 uur. Zahn um Zahn (2e week) 16 jr. 19.00 en 21.15 uur.

Passagetheater: Eerste hulp bij sex (harde porno) 18 jr. dag. doorl. vanaf 14 uur.

SCHAESBERG

Autokino: Mad Max 3, 12 jr. 2e week. do t/m wo 20 uur. Amityville III (16 jr.) vr t/m zo 22.15 uur. Pinkeltje, a.l., zo 18.00 uur.

KERKRADE

Wijngrachttheater: Cocoon, zat en zo 18.00 en 20.30 uur

THEATERS

Zaterdag 28

Heerlens Streektheater - Heerlen - Stadsschouwburg: 20 uur.

Bèr en Bertha - Maastricht Stadsschouwburg: 20 uur - Mestreechter Operettevereiniging

De cementen tuin - Sittard Sirkeltheater: 21 uur - solo-toneel van Frans Malschaert

Circus Aladin - Wijngrachttheater in Kerkrade: 15.00 uur.

Zondag 29

Laurens van Rooyen - Heerlen - Stadsschouwburg: 12 uur.

Jazz & Tapdans - Heerlen - Stadsschouwburg: 14.30 uur.

Heerlens Streektheater - Heerlen - Stadsschouwburg: 20 uur.

Ruben's Poppenkasttheater - Maastricht Podium Posjet: 14.15 uur

Bèr en Bertha - Maastricht Stadsschouwburg: 20 uur - Mestreechter Operettevereiniging

Kleine Sofie en lange Wapper - Sittard Sirkeltheater: 14.30 uur - Theatergroep Styx.

Circus Aladin, Wijngrachttheater in Kerkrade, 15.00 uur.

Maandag 30

Heerlens Streektheater - Heerlen - Stadsschouwburg: 20 uur.

Circus Aladin Wijngrachttheater in Kerkrade 15 en 19.00 uur.

EXPOSITIES

HEERLEN

Thermenmuseum: foto- en archiefmateriaal over leven en werk van Pieter Sjoerds Gerbrandy. Open di t/m vr 10 - 17 uur, za en zo 14 - 17 uur. (Eerste Kerstdag en Nieuwjaar). Tot 6 januari.

De Kijkdoos, Stadsschouwburg: etsen van Jan van Helden. Open ma t/m vr 12 - 15 uur en tijdens voorstellingen. Tot 27 december.

Galerie Bovendeert, Drieoortsput 18: schilderijen, foto's en grafiek van Paul Bovendeert. Open zo 10 - 12 en wo 14 - 18 uur.

Stadhuis: Dulle Griet, reeks werken van Pierre van Soest. Open ma t/m vr 9 - 17 uur, za en zo 14 - 17 uur. Tot en met 31 december.

Galerie Signe, Akerstraat: tekeningen en grafisch werk van Mathieu Berden. Open wo t/m zo 14 - 17 uur. Tot en met 29 december. (Eerste Kerstdag gesloten)

Herman van Leeuwen, Oranje Nassaustraat 47: 19de eeuwse schilderijen en aquarellen uit de Haagse en Larense school en eigentijdse schilderijen en grafiek van belangrijke internationale kunstenaars. Open di t/m vr 10 - 18 uur, za 10 - 17 uur, do tot 21 uur. Tot 31 december.

HULSBERG

Galerie Wanda Reiff, Aalbekerweg 85: werk van Bedri Baykam. Open do t/m zo 13 - 17 uur. Opening za. 14 december 17 uur. Tot 19 januari.

MAASTRICHT

Bonnefantenmuseum: De illustere wand. Ramen, kartons, ontwerpen en modellen van Nederlandse (Limburgse) kunstenaars. Tot 5 januari 1986. Open ma t/m vr 10 - 17 uur, za, zo en feestdagen 14 - 17 uur. 25/12 en 1/1 (hele dag) en 24/12 en 31/12 (namiddag) gesloten.

Galerie Dis, Tafelstraat 28: porseleinen vazen van Jan van Leeuwen en Noordelijke landschappen van Henny Schrijver. Open wo t/m zo 13 - 18 uur. Tot en met 19 december.

Galerie Signature, Kapoenstraat 24: aquarellen van Adrie van Schagen. Open wo t/m vr 11 - 18 uur, za 11 - 17 uur, zo 13 - 17 uur. Magische Vitrines J.B.M. Koelman. Open wo t/m vr. 11-18 uur, za 11-17 en zo 13-17 uur. Van 15 dec. t/m 6 jan. '86.

Bonnefantenmuseum: foto's van Shinkichi Tajiri. Open ma t/m vr 10 - 17 uur, za en zo 14 - 17 uur. Tot en met 5 januari.

Jan van Eyckacademie: schilderijen en tekeningen van Ko Sarneel. Open op werkdagen van 10 - 17 uur, za en zo 14 - 17 uur. Tot 20 december.

Natuurhistorisch Museum: sculpturen in brons en zilver van Betty Sijen-Paanakker. Open ma t/m vr 10 - 12.30 en 13.30 - 17 uur, zo 14 - 17 uur.

Advokatencollectief, Brusselse Straat 59: schilderijen en grafisch werk van Patrick Schols. Open tijdens kantooruren en in weekeinde volgens afspraak (043-251859).

Farci Vivo, Stenenbrug 8: Design '85, ontwerpen en produkten van Grazyna Mielich, Anita Passchier, Rosa Boonman en July Millword. Open di t/m za tijdens winkeluren, zo 12 - 17 uur. Tot en met 29 december.

Galerie Wanda Reiff, Heggenstraat 10: werk van Roger Raveel. Open di t/m za 12 - 17 uur. Tot 11 januari.

Het ontstaan van de Heerlense bioscopen

HEERLEN – Vandaag is het negentig jaar geleden dat de eerste publieke bioscoopvoorstelling werd gegeven. Voor een uitgelezen publiek vertoonden de gebroeders Lumière in het sous-sol du Grand Café au Boulevard des Capucines hun films "Arrivé d'un train en gare de la Ciotat" en een film over het uitgaan van de Lumière-fabrieken te Clermont-Ferrand. Al snel na deze eerste voorstelling ontstonden de op kermissen rondreizende bioscopen, die het publiek deze grootse nieuwe uitvinding wereldkundig wilden maken. Bij het zien van de volle tenten op kermissen wagen ondernemende "cinematografen" de stap zich in de dichtere bevolkingsgebieden te gaan vestigen; eerst in bestaande zalen, later in speciaal daarvoor gebouwde 'theaters', de bioscopen. Op het moment dat in Heerlen de eerste bioscoopzaal wordt gebouwd meldt de Nieuwe Limburger Koerier (voorloper van het Limburgs Dagblad) dat er in de gehele wereld al zo'n 60.000 'kino's' bestaan.

In het ten gevolge van de opkomst van de mijnbouwindustrie snel groeiende Heerlen bleek het naar de film gaan een aangename ontspanning. De volle tenten van o.a. Albert Frères op de kermissen trekken al gauw enkele bioscoopexploitanten naar Heerlen. De eerste vaste plaats voor de vertoning van de nog in de kinderschoenen staande bioscoopfilms was vanaf 1909 de daarvoor gehuurde zaal van de wed. Mechelen achter Hotel de Gouden Leeuw aan het Wilhelminaplein (inmiddels afgebroken). De cinomatograaf Jos. Franck uit Aken, ingehuurd door Willy Rach (de latere direkteur van Rach Television Film Studios te Berlijn), verhuist echter al snel naar de zaal van het Hotel du Nord van de weduwe Dirix, later van Pommé, tegenover het station. Vanaf 10 augustus 1912 worden de voorstellingen regelmatig gegeven en heet het echt een bioscoop te zijn, het Heerlener Lichtspiel Theater. Toch is niet deze bioscoop de eerste in Heerlen. Om goede films te gaan vertonen wordt door een aantal katholieken de Heerlense Bioscoopvereniging opgericht. Vanaf de nazomerkermis op 11 november 1911 geeft deze vereniging in het pas gereedgekomen patronaat aan de Lindeweg (nu Pancratiushoes, Nobelstraat)) bioscoopvoorstellingen. Het Heerlener Lichtspiel Theater werd door de publieke opinie veel tegenspel geboden. Films als "Die Schwartze Katze", "Schlangentänzerin", "Verderbliche Leidenschaft" noopten de geestelijkheid en de vrome man – zo blijkt uit de ingezonden stukken in de krant – te ageren. Deze films waren volgens hen "verderblich tot in den hoogsten graad" en het "wemelde daarin van tooneelen, waarvoor ieder fatsoenlijk mensch blooscht". Als in dit theater in oktober 1913 defilm "Die letzten Tagen von Pompei" in beslag wordt genomen, omdat de film geen authentieke kopie zou zijn, is het wel gedaan met dit theater.

Na 1914 wordt de bioscoop niet meer in de krant vermeld. Wellicht dat ook het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog hieraan debet is. In 1918 wordt door Pommé en Schiffers tegenover het station de Flora-bioscoop geopend, dat wellicht een nieuwe opzet is voor het Heerlener Lichtspiel Theater. Flora wordt na verkoop van de exploitatierechten in 1925 omgedoopt in Universal. Na verbouwing door de gebroeders Van Bergen in 1940 heet de bioscoop tot haar opheffing in 1974 Scala.

De "goede" films zoals "De schipbreuk van de Titanic", "De Passie" en humoristische films draaiden in de al eerder genoemde in 1911 opgerichte Eerste Heerlensche Bioscoop. Deze bioscoop floreerde zo goed, dat men het gemeentebestuur van Heerlen een aanvraag indiende tot vermindering van de vermakelijkheidsbelasting in de vorm van een jaarabonnement. De aanvraag wordt echter niet gehonoreerd, daar kastelein-raadslid Beckers nagenoeg de gehele raad meekrijgt om tegen te stemmen. Uit de raadsnotulen van 22 januari 1912 blijkt dat de opkomst van de bioscopen tot bepaalde hoogte invloed heeft gehad op het bezoekerscijfer van de cafés. Als in datzelfde jaar in de nieuwe zaal van Schiffers in de Saroleastraat tegenover het kantongerecht op 17 november 1912 de Union-bioscoop wordt geopend, wordt het de kasteleins te bont. Al eerder dat jaar was de strijd tegen de bioscopen ingezet door de vereniging "Voor eer en deugd", die volgens het artikel "Het Filmgevaar" in de Nieuwe Limburgse Koerier van 24 augustus 1912 de verdachte bioscopen om de oren wilde slaan met de Wet tot bestrijding der zedeloosheid. De kasteleins wilden daarentegen de bioscopen bestrijden met de heffing van een belasting op de cinemavoorstellingen, waartoe zij middels de "Heerlensche Bond van Hotel-, Restaurant-, en Caféhouders" een verzoekschrift aan de gemeenteraad zenden. De 250(!) Heerlense kasteleins dierven duidelijk inkomsten: "Zoals ieder bekend is maken de hier gevestigde cinema's zeer goede zaken, hetgeen af te leiden valt uit den grooten toeloop, of de respectievelijke zalen zijn tot de hoekjes bezet..."

● *Het eerste bioscoopgebouw van Heerlen na de heringebruikname in 1958. (Gesloopt in 1961).*

Naar aanleiding van dit verzoekschrift ontstaat een hele rel met aan de ene zijde raadslid-kastelein Beckers c.s. en aan de andere zijde de bioscoophouders, die ironisch reageren met een advertentie in de Nieuwe Limburger Koerier van 30 dec. 1912, die de bioscoophouders oproept tot een vergadering "tot het opstellen van een adres aan de Heerlensche gemeenteraad, verzoekende de caféhouders extra te belasten met 20% van de winst, omdat het in de bioscopen zo ongezellig wordt". Daar de vennootschappen niet in de hoofdelijke omslag kunnen worden anageslagen besluit de gemeenteraad de verordening op de vermakelijkheidsbelasting te wijzigen. Dit kon echter eerst in 1913 worden gerealiseerd. De opbrengst stijgt met name door het aandeel van de bioscopen van *f* 940 in 1912 tot *f* 17.260 in 1919. Ook wordt er in 1913 een "Verordening betreffende het toelaten van jeugdige personen tot lichtbeeldenvoorstellingen" vastgesteld.

Eerste

De Eerste Heerlensche Bioscoop wordt al snel na haar ontstaan een N.V. Wellicht is dit gedaan omdat zij bouwplannen hadden. Door direkteur Kusters en secretaris J.W. Savelberg van deze N.V. werd de eerste speciaal voor het draaien van films ingerichte zaal op 11 augustus 1913 groots geopend met de film "Quo Vadis". Als Savelberg direkteur wordt doopt hij de bioscoop om in Cinema Royal. Als hij de exploitatie in oktober 1919 verkoop aan theaterdirekteur Martens wordt de naam na de verbouwing in 1920 tot 1000 zitplaatsen en aantrekking van nieuw personeel en de explicateur H. van der Waarden, omgedoopt in Hollandia. De eigenaar A. Weyerhorst bouwde in 1929 naast het bestaande theater een geheel nieuwe aan de nieuwste brandveiligheidsvoorschriften aangepaste bioscoopzaal met 700 zitplaatsen. In 1935 wordt de exploitatie van Hollandia aangekocht door de gebroeders Hirschberg. In 1961 werd de bioscoop afgeroken in verband met de aanleg van de Promenade en werd door de N.V. Verenigde Theaters van Hirschberg in een nieuw bioscooppand aan de Promenade "Hollandia" tot 1973 voortgezet. De exploitatierechten zijn ingebracht in het nieuwe H5-theater.

Veel later werd de zaal van de eerste Heerlense Bioscoop van 1913 door de gebroeders Hirschberg na een grondige renovatie in gebruik genomen als de bioscoop Gloria (1957-1961). Ook hadden Martens-Hirschberg de exploitatie van de Schouwburgbioscoop aan de Klompstraat (1930-1967). Van deze laatste zijn de exploitatierechten overgegaan op het Passage-theater (vanaf 1968).

De eerdergenoemde Unionbioscoop is voortgezet tot ca. 1936. Niet geheel duidelijk is of de rechten hiervan door de gebroeders Van Bergen zijn overgenomen om daarmee de in 1938 gebouwde Royal te gaan exploiteren. Rivoli werd in 1958 door Van Bergen in gebruik genomen.

Nu negentig jaar bioscopen ter wereld, in 1986 vijfenzeventig jaar bioscopen in Heerlen. In verband met de voorbereiding van artikelen hierover verzoekt ondergetekende aan ieder die nog documentatie, oude foto's etc. heeft over het bioscoopwezen in Heerlen met hem kontakt op te nemen. Tel. 045-764582 of 210551.

R. Braad
Archiefdienst Gemeente Heerlen

● *De in 1929 in gebruik genomen Hollandia-bioscoop. (Gesloopt in 1961).*

Per Persoon

Gouden priester

Zondag viert **emeritus pastoor André Stoffels S.M.A.** (74) in Lanaken zijn gouden priesterfeest. Ter ere van dat heuglijke feit vindt om 10.30 uur in de Sint Servaaskerk een plechtige eucharistieviering plaats waarbij de predikatie wordt verzorgd door E.H. pastoor J. Cuypers. Om 11.45 uur vindt er in de zaal van het H. Hartcollege nabij het station een receptie plaats.

Pastoor André Stoffels sloot na enkele jaren te hebben gestudeerd in Cadier en Keer zijn studie af in het Engelse Hastings. Op 21 december 1935 werd hij daar tot priester gewijd, waarna hij van 1936 tot 1968 als missionaris werkte in het West-Afrikaanse Ghana. Daarna was hij nog tot 1975 pastoor in de dorpjes Pesch en St. Goar, Harzheim in de Eifel. Sinds 1975 is pater Stoffels met emeritaat gegaan in Lanaken.

Pastoor Stoffels is opgegroeid in Spekholzerheide, waar hij na zijn wijding ook zijn eerste mis las in de St. Martinuskerk. Bekend werd hij daar door zijn onafscheidelijke aapje.

Afscheid

Jan Clement zal per 1 januari aftreden als kerkmeester van de St. Clemens-parochie in Merkelbeek. Na een diensttijd van 20 jaar verleent bisschop Gijsen hem eervol ontslag. De laatste jaren was Jan Clement secretaris van het kerkbestuur. Eveneens heeft hij jaren geleden een aktieve rol gespeeld bij de renovatie van de kerk.

Geslaagd

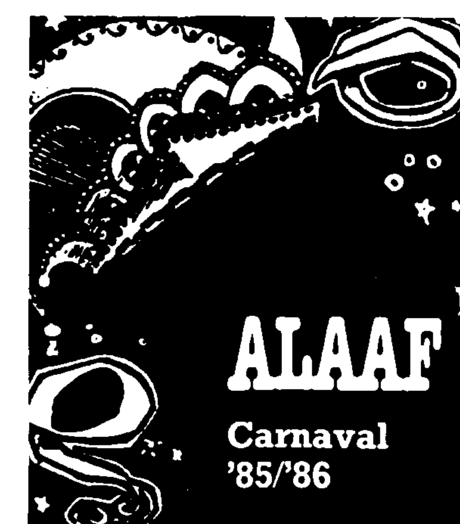
Aan de Katholieke Universiteit in Nijmegen slaagde voor het tandartsenexamen **Leo Stevelmans** uit Brunssum. **R. van Kalsbeek** uit Brunssum slaagde aan de Technische Hogeschool in Eindhoven voor het doctoraal examen bedrijfskunde.

Pensioen

Jo Debets uit Kaalheide, chef lokatiebeheer van het Fonds voor Sociale Instellingen en „bouwheer" van kasteel Vaalsbroek in Vaals, gaat per 1 januari via de VVU-regeling met pensioen. In Vaalsbroek nam hij afscheid van vele collega's, vrienden, relaties en bekenden. Hij wordt opgevolgd door Lou Erven.

● *Emeritus pastoor André Stoffels.*

De Roadsheren

De carnalsvereniging De Roadsheren uit Hoensbroek heeft op 16 november al de nieuwe prins uitgeroepen. Het is Jurgen Wietholten, die onder de naam Jurgen I zal regeren.

● *Jurgen I van De Roadsheren.*

Kerkrade

Vandaag zal in de middaguren op originele wijze in het centrum van Kerkrade de nieuwe elpee Kirchroatsjer Sjpetiëalitete nummer 3 worden gepresenteerd. Hieraan werken mee de prinse-kapel, het 36e Regiment, de Raad van Elf met de stadsprins en verschillende Kerkraadse groepen. De muziek op de plaat wordt verzorgd door John Quadflieg met zijn Wurmtaler Musikanten, terwijl de arrangementen gemaakt zijn door Fred Derix. Het hoesontwerp is van Jan Kloekke. Voor de rest werkten veel 'Kirchroatsjer meedsjer en jonge' mee. De elpee is te koop bij de 15 winkels in Kerkrade, die het predikaat 'Best shop in town' hebben, en bij V en D.

Sjilvend Alaaf

De carnavalskrant De Hazebats van vereniging Sjilvend Alaaf uit Schinveld bestaat 25 jaar. Ter gelegenheid van dit jubileum krijgt de redaktie vanavond vanaf 20.11 uur in café Tosca aan de Brunssummerstraat een receptie aangeboden. Tevens worden twee jubilarissen gehuldigd. De Hazebats is al 25 jaar een bron van vermaak voor Schinveld, waarin de spot werd gedreven met plaatselijke toestanden of personen op de korrel werden genomen. Dit jaar zal de optocht als hoofdthema dragen: '25 joar Hazebats'.

De Batrave

Op zaterdag 4 januari nemen De Batrave uit Heerlen afscheid van prins Joep I. Omstreeks 22 uur wordt die avond in het Kegelpaleis aan de Emmastraat de nieuwe prins geproclameerd. Gastverenigingen zijn De Kemphanen en De Circusbüüle. Verder wordt de avond opgeluisterd door dansgroep Quipasudians en een orkest. De avond begint om 20 uur en de entree is vrij.

Burgerlust

Zaterdag 4 januari zal in het Socioproject de nieuwe prins van CV Burgerlust worden gepresenteerd. Het geheel wordt omlijst met een bont showprogramma.

BOUW START ZEER BINNENKORT

Kerkeveld goedgekeurd

SIMPELVELD – Het bestemmingsplan Kerkeveld in Simpelveld is door GS goedgekeurd. Dit houdt in dat na twaalf jaar en na veel plannen eindelijk gestart kan worden met de bouw van woningen. Het laatste en goedgekeurde plan voorziet in de bouw van 409 woningen. Op zeer korte termijn zal het aannemersbedrijf Jongen uit Schaesberg met de realisatie beginnen.

In de komende tien jaar worden er 157 woningwet- en premiehuurwoningen, 26 bejaardenwoningen, 40 appartementen, 157 premie A-woningen, 15 vrije sector-woningen en 14 bungalows gebouwd. Ook de aanleg van een nieuw stamriool door het Kerkeveld is rond. Nog in bespreking is de aansluiting van dit riool op het bestaande stamriool. Er moet nog overeenstemming worden bereikt met enkele grondeigenaren. Burgemeester Teheux heeft goede hoop dat deze zaak in der minne kan worden geschikt, zodat een onteigeningsprocedure niet nodig zal zijn. De totale bijdrage van de gemeente van het stamriool in het golvend terrein bedraagt vier ton. De netto-opbrengst voor de gemeente door verkoop van grond, nodig voor bovenwijkse voorzieningen, kan op anderhalve ton gesteld worden. De nieuwe exploitatieopzet werd reeds in een raadsvergadering goedgekeurd. Door deze goedkeuring is met een klap het gebrek aan bouwgrond in de gemeente Simpelveld verleden tijd.

Heerlenaar tot notaris benoemd

HEERLEN – Bij Koninklijk Besluit van 19 december is Mr. J.W.M. Wanders (42 jaar) geboren te Heerlen en woonachtig in Brunssum benoemd tot notaris in Geleen.

Een broer van de pas benoemde notaris Mr. Rudolf Wanders werd eveneens tot notaris benoemd en wel te Venlo.

OOSTELIJKE MIJNSTREEK ☎ REDACTIE: 739282

JOURNAAL

Kerkrade

● Het IVN maakt morgen een winterwandeling in de omgeving van Kerkrade. Men vertrekt om 10 uur aan het station Kerkrade-Centrum.

● De educatieve dienst van de Botanische Tuin houdt morgen een winterspeurtocht. Er wordt tussen 10 en 12 uur gestart vanaf café De Postiljon, Schaesbergerstraat 96 te Terwinselen. Het inschrijfgeld is f 3,50. Deelnemers kunnen kiezen uit een route van 8 en één van 20 kilometer. Men moet zelf voor schrijfmateriaal en waterdicht schoeisel zorgen.

Schaesberg

● Het gemengd koor Ons Genoegen geeft morgen van 16 tot 17 uur een kerstconcert in De Ark, Op de Heugden 23. Medewerking verlenen de zangkoren St. Caecilia uit Bleijerheide en Schaesberg en enkele solisten.

● De volleybalvereniging Geevers P & P houdt morgen haar jaarlijkse speurtocht. Inschrijving kan tussen 13 en 14 uur in de kantine van sporthal de Baneberg. Om 20.30 staat er in lokaal van Hoof een feestavond op het programma.

● De verkennersgroep Petrus en Paulus houdt morgen in het clubgebouw aan de Keulerstraat een kerstviering. Kapelaan Miltenburg wordt geïnstalleerd tot geestelijk adviseur en er worden 20 nieuwe leden aan de groep toegevoegd. Met een puzzeltocht en een gezellig samenzijn wordt de viering afgesloten.

Onderbanken

● Het CDA Onderbanken houdt maandag om 20 uur in de Henkhof een algemene ledenvergadering.

Vaesrade

● De harmonie St. Servatius houdt morgen om 11.30 uur een kerstconcert in gemeenschapshuis 't Pomphuuske. Er wordt aan meegewerkt door het kerkelijk zangkoor. De harmonie presenteert bovendien een jeugdensemble en een koperkwintet uit eigen kring.

Heerlen

● In de Gerardus-Majellakerk te Heksenberg wordt morgen om 17 uur een kerstconcert verzorgd door het kerkelijk gemengd zangkoor St. Caecilia Heksenberg en het mannenkoor l' Esprit uit Huls Simpelveld. John Franck bespeelt het orgel en Riet Mertens draagt gedichten voor. De entree is gratis.

Eygelshoven

● De heemkundevereniging 'Eygelshoven door de Eeuwen heen' houdt zondag van 11.00 tot 17.00 uur een tentoonstelling van ansichtkaarten in de Laethof aan de Putstraat. Er zijn meer dan 200 kaarten op deze expositie te bekijken.

Kaarten kunnen ook geruild worden. De oudste kaart die te zien is, is er een uit het begin van deze eeuw.

Brunssum

● De basisschool St. Jozef wist voor de aktie 'Ons gebaar van vriendschap voor Colombia' maar liefst f 1352,- bijelkaar te krijgen.

Bingelrade

● De BVC '28 houdt zondag een auto-oriëntatietocht waaraan iedereen kan deelnemen. Inschrijving vanaf 12.30 uur aan de clubkantine.

● De bijeenkomst van de handwerkclub gaat maandag niet door.

● De kerkdeurcollecte voor Colombia bracht f 284,15 op.

Voerendaal

● De supportersvereniging van de RKVV Voerendaal houdt morgen haar winterwandeling. Men kan hiervoor tussen 12 en 14 uur inschrijven in de kantine aan de Goswijnstraat.

Simpelveld

● De KPJ houdt morgen een volleybaltoernooi. Deelnemenrs kunnen zich aanmelden bij Gabriëlle, ☎ 441475 of bij Maurice, ☎ 442260.

● In het dienstencentrum I gen Bende wordt maandag van 18.30 tot 21.30 uur een ruilbeurs gehouden.

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

imburgs agblad

● *Chris van Dooren: 'Trip naar Joegoslavië was destijds een hele onderneming en in Spanje kregen we vlak na de oorlog voor het eerst sinds jaren weer eens bananen'.*

Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN.

Chris van Dooren, ruim halve eeuw in wielermetier

MEMOIRES VAN 'N VERZORGER

MAASTRICHT – 'Miljaar', zegt Chris van Dooren in onvervalst Maastrichts. 'Ik heb veel bergen gezien, zowel in Frankrijk en Zwitserland, als in Spanje en Italië. Toch heeft één col in Joegoslavië altijd een speciale indruk op mij gemaakt. Ik bedoel de Vrsic'.
'Op de flanken van deze bergreus, in nevel en sneeuw, greep Jan Hugens eens net naast de overwinning in de Ronde van Joegoslavië. Het was, als ik me goed herinner, in 1958. Hugens kwam zeven seconden te kort. De etappe naar de top van de Vrsic was de voorlaatste in deze koers, Valcic, een Joegoslaaf, won. Hugens werd tweede. Miljaar, waar blijft de tijd?'

Tekst:
WIEL VERHEESEN

Chris van Dooren heeft een paar maanden geleden zijn 71ste verjaardag gevierd. Niet meer een van de jongsten, deze rasechte Maastrichtenaar. Wel vitaal en spontaan.
Langer dan een halve eeuw stond hij midden in het cyclisme. Jawel, want behalve echtgenoot en vader van drie kinderen, behalve chauffeur bij de ENCI-fabrieken in zijn woonplaats en behalve gezelligheidsmens, vervulde Chris van Dooren vele jaren de rol van soigneur. Hij masseerde en verzorgde anderszins de renners. Thuis, in Maastricht, maar ook en veel meer in de grote koersen op Europese wegen.
Van Dooren heeft in de Ronde van Spanje en Tour de France 'gezeten'. Hij was present bij het WK en in de nationale kampioenschappen op Cauberg, Adsteeg en circuit van Zandvoort. Hij soigneerde in de Ronde van Luxemburg, België, Nederland, Joegoslavië en nog wel honderd andere grote en minder grote koersen. Eén- of meerdaagse wedstrijden, het maakte niks uit. Waar koers was, was Chris van Dooren. Profs of amateurs, het deed er evenmin toe.

Lichting

De ene rennerslichting na de andere kwam en verdween weer. Chris van Dooren bleef. Pas enkele jaren geleden vond hij het welletjes.
'Het werd me te veel', zegt hij. 'Bovendien te riskant met al die nieuwe preparaten als hulpmiddel voor nóg betere prestaties. Ik wil hiermee geen verdachtmakingen lanceren aan het adres van de soigneurs, Beslist niet. Je hebt goeie en minder betrouwbare verzorgers. Altijd geweest. Mij maken ze niks wijs. Ik heb lang genoeg in hun wereldje rondgelopen. Vroeger hebben renners ook niet altijd alleen op biefstuk en citroensap gereden. Ik wil alleen maar zeggen, dat het vak van soigneur steeds grotere verantwoording eist. Stel, er gaat iets mis, zonder dat het de schuld van de verzorger is. Weet hij voor honderd procent wat achter zijn rug gebeurt? Eén ding staat desondanks vast. Als een renner geen klasse heeft, als hij de kwaliteiten mist om aan de top mee te draaien, zal hij daar nog niet door de beste soigneur afgeleverd kunnen worden. Het is als in de paardesport. Van een knol maak je geen renpaard'.

Nee, zelf heeft Chris van Dooren geen klassieker of kampioenschap op zijn naam kunnen schrijven. 'Ik ben niet eens professional geweest', vertelt hij. 'Wel heb ik in de jaren dertig als amateur gereden. Toentertijd kwam de wegrensport in ons land pas goed van de grond. Ik herinner me nog een Ronde van Eygelshoven voor onze categorie. Ene Wolfhagen won, Sjaak Sijen, mijn inmiddels overleden stadgenoot, werd tweede. Ik derde. Overigens trokken Sijen en ik om te koersen vooral de grens over. België bood ook toen al op doordeweekse dagen startgelegenheid. Nadat ik de fiets aan de kant had gezet, werd ik bijna automatisch verzorger van Sijen'.

● *Enkele tientallen jaren geleden. Chris van Dooren (met zonnebril) temidden van een TWC Maastricht-gezelschap in een of andere etappekoers.*

● *In juli 1955, enkele dagen vóór de start van de Tour de France, stond deze foto op de voorpagina van het blad 'Wielersport'. Chris van Dooren reikt zijn provinciegenoot Jan Nolten etenszakje en reservetube aan. Het gebeurde bij de bevoorrading in het Westduitse Düren, tijdens de inmiddels al lang van de kalender verdwenen Drielandentrofee voor beroepsrenners. Deze koers over circa 250 kilometer begon in Eisden (Belgisch Limburg) en voerde via ondermeer Maaseik, Roosteren, Echt, Düren, Aken, Vaals, Hoogcruts, Maastricht en Smeermaas terug naar Eisden.*

Sijen

In het gesprek met Chris van Dooren, waarvan de afspraak dateert uit een van de avonden in de Maastrichtse zesdaagse, wordt niet alleen de loopbaan van wijlen Sijen nog eens gememoreerd. Er wordt óók gepraat over tijd- en streekgenoten van hem, zoals Jan Lambrichs en Sjef Janssen. Vind je het gek?
Met deze drie Limburgse renners maakte hij als soigneur, kort na de oorlog, een avontuur mee, dat tot de legenden van de wielersport is gaan behoren. Het betreft de Ronde van Spanje 1946. Chef d'equipe was de journalist Martin Duyzings. Een Spaanse mecanicien werd evenals een chauffeur door organisator Doriga ter plekke aan het Nederlands gezelschap toegevoegd. Señor Doriga volgde trouwens de hele Vuelta in de jeep van Holanda. Dat zou in de hedendaagse wielrennerij hetzelfde zijn als de heren Levitan en Goddet in de Tour de France bijna vier weken aan boord waren bij Peter Post of Jan Raas. Een situatie, anno 1985 ondenkbaar. De Vuelta 1946 was evenwel iets anders dan La Grande Boucle enkele decennia later.

Tap

'Ik stond', zegt Chris van Dooren, 'aan de tap in het café van de familie Sijen, toen op een bewuste avond in april Martin Duyzings binnenkwam. Hij contracteerde Sjaak Sijen voor de Vuelta. 'Ga ook mee', werd tegen mij verteld. 'We hebben nog een verzorger nodig. Met je baas regelen we wel, dat je er een paar weken tussenuit gaat. Je kunt goed masseren en je weet genoeg andere zaken van de wielersport af. Of niet soms?'
'Jawel', zei ik, 'maar wat denk je hoe mijn vrouw het vindt als ik dadelijk thuiskom en vertel, dat ik de hele maand mei in Spanje zit. Ik kan meteen echtscheiding aanvragen'.

Het is niet tot een echtscheiding gekomen en woensdag 1 mei 1946 stapte Chris van Dooren in Maastricht in de trein met bestemming Schiphol. 'Toen ik in Beek Elsloo kwam, keek ik of Sjef Janssen mij gezelschap kwam houden. Wij twee vertrokken twee dagen eerder dan de rest van de ploeg. Geen Janssen te zien. Ik dacht: verdomme, ze hebben je in het café van Sijen mooi te pakken gehad. Er gaat helemaal niemand naar Spanje. Op het perron in Sittard meldde Sjef Janssen zich evenwel present. Van Schiphol naar Madrid was ruim vijf uur vliegen. Momenteel duurt het korter, maar wij vonden het al een wereldreis. Het was onze luchtdoop'.

Honger

Señor Doriga, de organisator van de Ronde van Spanje, meende het destijds zeker niet slecht met de deelnemers en begeleiders. Toch moest Chris van Dooren in menige etappeplaats extra-voedsel kopen, om de hongerige magen in het Nederlandse kamp te stillen.

'Bananen, tjonge, we hadden weer eens bananen te eten. Een delicatesse na vijf jaren oorlog, neem dat van mij aan', zegt hij. 'We hebben tijdens de Vuelta veel hulp gehad van diverse Nederlandse instanties in Spanje. Niet van de KNWU. Op een bepaalde dag had ik in een hotel, via het consulaat, weer eens inkopen gedaan. Ik zei: 'Stuur de rekening maar naar Den Haag. Daar zetelt het hoofdbestuur van onze wielerbond'. We hebben nooit iets gehoord. Taalproblemen? Laat me niet lachen. Ik had opeens honing nodig. In een winkel zei ik: 'Honing, asjeblief. Je weet wel, zoem, zoem, zoem'. En daarbij bootste ik het geluid na van een bij. Ik kreeg m'n honing'.
Op een andere wijze kreeg hij ook de vijfentwintig piek terug, die Van de Voorde ('El Toro, de stier, noemden ze hem in Spanje') na een lening blijkbaar vergeten had terug te betalen. 'Vijfentwintig piek was in de jaren veertig een flink bedrag', aldus Van Dooren. 'Toen we in 1948 met de Ronde van Nederland een etappefinish hadden in het Zeeuwsvlaamse Hulst, waar de familie Van de Voorde een café uitbaatte, zei ik tegen de serveerster: 'Juffrouw, als we aan deze tafel voor 25 piek verteerd hebben, geeft U wel even een seintje'. Zo gezegd, zo gedaan. Van de Voorde en ik stonden quitte'.

'Dertig dolle dagen Spanje' heet het boek, dat Martin Duyzings schreef over de eerste grote buitenlandse etappewedstrijd waaraan Nederlandse beroepsrenners kort na de wereldbrand deelnamen. Behalve Jan Lambrichs (die als 3de zou eindigen!), Sjef Janssen en Sjaak Sijen, bestond de ploeg uit de Westbrabander Cees Joosen en de twee Zeeuwen Frans Pauwels en Van de Voorde.
Er was ook een Zwitserse equipe present, alsmede een Portugese. De rest van het veld bestond uit Spanjaarden, waarvan de beste renners oftewel de kleuren van Galindo verdedigden, oftewel van concurrent Pirelli. Eveneens een bandenfabriek.
'Prima tubes, dat wel', aldus Van Dooren, 'maar de rivaliteit tussen de twee firma's ging zó ver, dat de Spaanse renners die toevallig niet deeluitmaakten van de officiële Galindo- of Pirelli-equipe, tot hand- en spandiensten werden overgehaald. Nee, niet voor niks, want op een peseta meer of minder keken de respectievelijke directies niet'.
Het betekende allerminst, dat alles pais en vree was. Een enkele enkele keer vochten de Spanjaarden letterlijk met elkaar. Ook de Portugezen praatten na afloop van een bepaalde etappe op niet mis te verstane wijze een onderling meningsverschil in de lawaaierige eetzaal van het hotel uit. Daar kwamen tafelborden, glazen en even later zelfs fietspompen aan te pas.

Janssen (ziek), Sijen (gebroken sleutelbeen) en Van de Voorde (val) waren in de Ronde van Spanje na anderhalf à twee weken uit koers verdwenen. Jan Lambrichs daarentegen bezette met nog één etappe de tweede plaats in het algemeen klassement. Langarica, de lijstaanvoerder had een comfortabele voorsprong. Felste belagers van Lambrichs waren Costa en Berrendero.
'Ik zal het nooit vergeten', aldus Chris van Dooren. 'De laatste etappe begon in Valladolid en werd na enkele uren geneutraliseerd. Zo'n rustpauze was tijdens die Ronde van Spanje vaker ingelast. Niks bijzonders, ware het niet, dat in Segovia weer eens de directie van Bloc Centauro, onze Spaanse gelegenheidssponsor, opdook. Zij nam de renners mee naar een restaurant buiten de stad. Daar vond ik het stel terug. Er was een overvloedige maaltijd genuttigd. Een half hert, een half biggetje. Niet te geloven. Het zou Lambrichs een kostbare plaats in het klassement kosten, want in tegenstelling tot hetgeen de organisatie ons verteld had, was het begin van deze laatste rit allesbehalve vlak. Binnen de kortste keren kreeg het uitgedunde peloton een heuse col voor de wielen. Berrendero wist dat. Hij had geen volle maag. Ik zag ook nog hoe men kort voor de start van deze laatste rit over 84 kilometer, een spuit in z'n kont prikte. Berrendero bereikte Madrid met acht minuten voorsprong. In de eindstand kwam hij achter zijn ploegmakker Langarica op de tweede plaats terecht. Lambrichs werd derde. Met z'n volle maag had hij op de Alto de Navecerrada beneden zijn kunnen gereden. Niettemin, derde in de Ronde van Spanje. Het was voor de renner uit Bunde een formidabele prestatie. We zijn daarna nog in Catalonie geweest alvorens terug te keren naar Nederland'.
Chris van Dooren begint te lachen als hij aan de terugkeer denkt. Op het vliegveld van Beek hadden honderden plaatsgenoten, inclusief het muziekkorps, Jan Lambrichs een vorstelijk onthaal bereid. De regie klopte evenwel niet helemaal. Lambrichs was nog in Spanje om een goedbetaald criteriumcontract af te werken. 'Daarom heb ik in zijn plaats de eerste huldiging ondergaan', aldus de soigneur van weleer, die de Belg Sonnet als leermeester had.

● Zie verder pag 17.

● Martin Wierstra.

Martin Wierstra overleden

AMSTERDAM – Op Kerstavond is in het VU-ziekenhuis van Amsterdam Martin Wierstra (57) overleden. Wierstra werd in zijn actieve wielerloopbaan drie keer kampioen van Nederland achter de grote motor, in 1957, '60 en '61. In '60 werd hij tweede van de wereld op dat onderdeel van de baansport. De kleine man, bijgenaamd 'de professor', bracht vervolgens zijn kennis van het stayeren in praktijk als bondscoach. Hij was de grote man achter de successen van Piet de Wit, Cees Stam en Martin Venix, die hij naar wereldtitels in de stayerij voerde. Wierstra bleef tien jaar in dienst van de KNWU, voor hij plaats moest maken voor Cees Stam.

Cyclocross en trimloop in Valkenburg

VALKENBURG – De plaatselijke wielerclub organiseert zondag op een parcours rond de Koningswinkelhof in Valkenburg een cyclocross en een trimloop. Gestart wordt om 12.30 uur met een veldrit voor amateurs, junioren, nieuwelingen, liefhebbers veteranen en recreanten. Zij hebben een aan hun categorie aangepaste afstand op het programma. Bij de amateurs zijn onder meer Noël van der Ley, Patrick Groot en Peter Meerburg van de partij.

Om 14.00 uur is een trimloop voor jeugd tot en met 10 jaar (800 meter) en jeugd van 11-14 jaar (1600 meter). De trimloop voor recreanten begint om 14.30 uur. Keuze uit een wedstrijd over 7,6 en 3,6 kilometer. Tenslotte (15.15 uur) zijn er trimlopen voor politie, douane en marechaussee. Naar keuze: 7,6 of 3,6 kilometer. Inschrijven kan zondag vanaf 13.00 uur, Koningswinkelhof, Plenkertstraat 59, Valkenburg à raison van vijf gulden (volwassenen) en twee gulden (jeugd). Entree gratis.

Timo Salonen met startnummer 1

MONACO – Aan de Rally van Monte Carlo, die op 18 januari begint, zal het maximaal toegelaten aantal ploegen van 160 deelnemen. Het is de eerste maal dat de organisatie het aantal deelnemers beperkt. Het startnummer 1 is gereserveerd voor de Finse equipe, Timo Salonen en Seppo Harjanne, wereldkampioen rally. Het enige Nederlandse duo onder de deelnemers is het echtpaar Willem en Els Sintenie uit Santpoort. Voor de derde achtereenvolgende keer verschijnen De Sintenies aan de start.

Bond zwicht meteen: Bosch nieuwe trainer Duitse ploeg!

TENNISREL: BECKER ONTSLAAT BUNGERT

BONN – Boris Becker heeft hoogstpersoonlijk geëist, dat Wilhelm Bungert ontslagen wordt als coach van het Westduitse Daviscupteam. De jonge Westduitser ziet de plaats van Bungert graag ingenomen door zijn persoonlijke trainer Günter Bosch. In een interview met het blad 'Bild' zegt de 18-jarige Becker, dat Bungert van weinig nut was voor de spelers in de finale van het toernooi om de Davisbeker, die de Bondsrepubliek in München tegen Zweden met 2-3 verloor.

Nauwelijks had Boris Becker de tennisrel ontketend, of hij kreeg meteen zijn zin. Claus Stauder, de voorzitter van de Westduitse tennisbond, verklaarde in West-Berlijn, dat Günter Bosch voortaan bij de begeleiding van het Daviscupteam betrokken zal worden.

Becker, die zijn twee enkelspelen in winst omzette, vindt dat Bungert als coach heeft gefaald. „Bungert was een speler, Bosch is een trainer. Er is nu een maal een wereld van verschil tussen spelers en trainers. Bosch ziet dingen, die je als speler gewoon niet opmerkt."

Volgens Becker zou met de adviezen van Bosch Michael Westphal de beslissende enkelspelpartij tegen Stefan Edberg hebben gewonnen.

„Michael stond in die partij helemaal alleen. Aanmoedigingen als 'kom op, blijf het proberen, blijf rustig en je kunt het halen' hebben totaal geen waarde. Mijn grootmoeder kan zoiets ook", aldus Becker. „Ik hoop dat Bungert zich niet als persoon voelt aangevallen. Het is een goede vent, maar hij past niet meer in het hedendaagse tennis."

Wilhelm Bungert gaf als commentaar in de krant: „Ik ben niet boos op Boris Becker. Hij is gewoon de spreekbuis van de mensen achter hem." Volgens Bungert begrijpt hij veel beter dan Bosch de spanningen, waaraan een topspeler bloot staat. „Ik zal de zaak met het bestuur van de tennisbond bespreken. Wanneer ik niet langer gewenst ben, vertrek ik gewoon."

● *Boris Becker en Günter Bosch samen. Volgens de Wimbledonkampioen moet dat zo blijven, 'want Bosch ziet dingen, die je als speler niet opmerkt.'*

Weigering Kasparov 'officieel'

MOSKOU – Gari Kasparov heeft in een vraaggesprek met het persbureau Tass bevestigd een nieuwe tweekamp tegen de vroegere wereldkampioen schaken, Anatoli Karpov, te weigeren. Het persbureau van de Sovjetunie publiceerde het interview zonder enig commentaar. Dat feit wordt door waarnemers in Moskou gezien als stap in de richting van officiële erkenning van Kasparovs standpunt.

Kasparov veroverde op 9 november de wereldtitel na twee matches tegen de titelhouder. Voor aanvang van de laatste tweekamp tekende hij een reglement, dat binnen drie maanden na afloop voorzag in een revanche. In het interview, afgenomen in Bonn, stelt Kasparov dat een revanche-match absurd zou zijn. „Als ik het reglement echter niet getekend had, was ik geen wereldkampioen geworden, om de eenvoudige reden dat de tweede match dan niet gehouden zou zijn. De reglementen voor het wereldkampioenschap zijn drie keer in drie jaar gewijzigd. Dat levert uitsluitend een hoop conflicten op".

Autocoureur verongelukt op spoorwegovergang

LE MANS – De Franse autocoureur Jean Rondeau, die in 1980 als eerste in een zelf gebouwde auto de 24-uurs race van Le Mans won, is gisteren om het leven gekomen toen hij in botsing kwam met een trein. De 39-jarige Rondeau kwam met zijn Porsche vast te zitten op een spoorwegovergang, toen plotseling de bomen dichtklapten. Het ongeluk gebeurde op een kilometer afstand van de fabriek van Rondeau, waar hij racewagens in de formule Ford klasse bouwde. Rondeau begon zijn coureurscarrière in 1968 en deed in 1972 voor het eerst mee aan Le Mans. Hij won de race in 1980, werd vorig jaar tweede en dit jaar zeventiende.

ZWITSERLAND SCHIET ORANJE AF

Handbalsof in Hasselt

Van onze medewerker
JOHN BANNIER

HASSELT – Het Nederlands herenzaalhandbalteam verloor in Hasselt de openingswedstrijd van het European Trophy-toernooi tegen Zwitserland met 18–26 na een 9–13 achterstand bij rust. De Oranjeploeg speelde een slechte wedstrijd en mocht van geluk spreken dat de Zwitsers er ook niet al te veel van bakten, want anders was het een nederlaag met dubbele cijfers geworden.

Oranjetrainer Ton van Linder draaide er na afloop niet omheen. „Dit was slecht. Ik kan voldoende excuses aandragen voor deze nederlaag, maar wat heeft dat voor zin." Van Linder doelde hierbij ongetwijfeld op de slechte voorbereiding. Afgesproken was vrijdagmorgen samen te komen in Houthalen, maar door de slechte weersomstandigheden in het midden van het land was de groep pas na twaalf uur compleet. Hierdoor kon de geplande training geen doorgang vinden, hetgeen zeker in de eerste helft zeer goed te merken was.

Als los zand hing de Oranjeformatie aan elkaar en aan niets kon je aflezen dat dit team een maand geleden tijdens de Haarlemse Handbalweek zo uitstekend gepresteerd had. Binnen tien minuten stond Nederland al op een 1–6 achterstand en deze marge bleef praktisch de hele eerste helft gehandhaafd, mede doordat Oranje bleef volharden in het missen van kansen. „We spelen slecht, maar werpen we die kansen zeker in de eerste tien minuten erin dan blijven we qua score op gelijke hoogte", merkte Lambert Schuurs na afloop op. Hij was de enige speler die de volle zestig minuten speelde.

Na de pauze (trainer Ton van Linder hield de spelers wegens de slechte prestatie in de eerste helft op het veld) speelde Oranje tien minuten gedisciplineerd en werd de 9–13 achterstand teruggebracht tot 13–14. Opnieuw echter faalde Nederland in de afwerking. Zelfs in een overtal-situatie werd geklungeld. Hoe het wel moet, lieten de Zwitsers even later zien: in twee minuten werd de 13–16 tussenstand vrij gemakkelijk uitgebouwd naar 13–20.

Het duurde maar liefst vijftien minuten voordat de veertiende Nederlandse treffer gescoord werd. Ton van Linder: „We hadden in de anonimiteit dit toernooi willen afwerken, maar gezien de belangstelling, zeker van de pers uit Nederland, is dit niet mogelijk. De nederlaag komt toch wel goed van pas. De spelers kunnen nu zelf bij hun te rade gaan hoever ze zijn."

Aan Nederlandse zijde was Lambert Schuurs met vijf treffers de topscorer en verdedigde in de eerste helft Peter Tier het doel, terwijl in de tweede helft Peter Bassa zijn plaats overnam. De eerste 'slag' tussen de twee doelverdedigers werd gewonnen door Roermondspeler Peter Bassa. In de tweede wedstrijd verloor België met 21-28 van Frankrijk.

Het toernooi wordt vandaag in St. Vith voortgezet met de wedstrijden Nederland-Frankrijk (17.00 uur) en België-Zwitserland (18.30). Morgen zijn in Hasselt de slotduels België-Nederland (14.00) en Zwitserland-Frankrijk (15.30).

● *Lambert Schuurs (tweede van rechts) en Henk Groener (rechts) belagen de Zwitserse doelman Peter Huerlimann.*

FOTO: FRITS WIDDERSHOVEN

Sproxton op schot tegen Tsjechen

GRONINGEN – In de tweede wedstrijd van het internationale ijshockeytoernooi in Groningen won de organiserende vereniging GIJS verrassend met 6-4 (3-2, 2-1, 1-1) van de Tsjechoslowaakse ploeg Trencin. GIJS was voor deze gelegenheid versterkt met Berteling (Amsterdam), Sproxton (Smoke Eaters) en Hille (Zweden). Sproxton nam de helft van de Nederlandse produktie voor zijn rekening. Het was een harde wedstrijd, waarin scheidsrechter Van Berkel veel strafminuten uitdeelde. Halverwege de wedstrijd wilden de Tsjechen ermee stoppen. Hossa kreeg tien minuten strafbank. Hij had zijn ergernis laten blijken over het harde spel van de Groninger Van Dorp. Door bemiddelling van de Westduitse scheidsrechter Kompala kwamen de Tsjechen na tien minuten het ijs weer op.

Seoel blaast hoog van toren

SEOEL – Als herinnering aan de Olympische Spelen van 1988 zal in Seoel een enorme toren worden gebouwd. Het bouwwerk, dat in juni 1988 moet zijn voltooid, zal 91 meter hoog worden. Het grondoppervlak zal 140 bij 75 meter zijn. Op de toren, die ruim 33 miljoen gulden zal kosten, worden acht kleurige draken, spelend op een wolkendek, aangebracht. De bouwplannen zijn gisteren door het stadsbestuur van de Zuidkoreaanse hoofdstad bekend gemaakt.

Sport kort

● HOENSBROEK – In de Lucaskliniek in Hoensbroek wordt op zaterdag 4 januari de kwartfinale van de Nederlandse beker rolstoelbasketbal afgewerkt. Het programma: 10.00 uur Kameleon-Aalsmeer; 11.30 uur Turfschippers-Hengelo; 13.00 uur Drente-Animo; 14.30 uur Peperbus-Antilopen. De organisatie is in handen van de G.S.V. Hoensbroek, dat inmiddels is uitgeschakeld voor de bekerstrijd.

● MAASTRICHT – Voor 800 toeschouwers won Rousseau het zaalvoetbaltoernooi van de club Dreikeuninge. In de finale versloeg Rousseau met 3–1 Merpati. Dreikeuninge won de wedstrijd om de derde plaats met 3-2 van de Haantjes.

● REUSEL – In de cyclocross van Reusel voor amateurs, gewonnen door Jo Martens vóór de Duitser Schleicher en Ties Verhagen, legde Patrick Groot uit Geulle beslag op de twaalfde plaats.

● BRUNSSUM – Vanmiddag (vanaf 13 uur) schaakt en damt Brunssum tegen de de 'rest van Limburg'. De Brunssumse denksporters ontmoeten hun Limburgse collega's in gemeenschapshuis In 't Ven. De strijd zal gaan over twintig damborden en vijfentwintig schaakborden.

● GELEEN – De voor gisteravond en zondag geplande ijshockeywedstrijden tussen Heist op den Berg en Smoke Eaters, respectievelijk in België en Geleen, zijn van het programma geschrapt. Heist op den Berg kon geen acceptabele ploeg op het ijs brengen, omdat de Canadese spelers in hun vaderland Kerst- en Nieuwjaarsvakantie vieren.

● BRUNSSUM – De voetbalwedstrijd tussen RKONS en Schuttersveld wordt zondagmiddag niet op het terrein van eerstgenoemde club, maar op het veld van Schuttersveld gespeeld. Dit in tegenstelling tot een eerder bericht. Aanvang half drie.

● GELEEN – Zondag (11.00 uur) starten in het Burgemeester Damenpark te Geleen de wielertrainingsritten. De reeks wordt volgende week dinsdag en vrijdag (telkens vanaf 19.00 uur) voortgezet.

● LOENHOUT – In een internationale veldrit voor profs en amateurs moest Hennie Stamsnijder de Belg Roland Liboton voorrang verlenen. Stamsnijders rivaal, aan zijn elfde zege in het seizoen toe, finishte met een voorsprong van driekwart minuut in een wedstrijd over een uur plus een ronde. Reinier Groenendaal eindigde als vijfde.

● GRONINGEN – De Engelsman James Howell zorgde in de negende ronde van het EK jeugdschaken in Groningen voor een verrassing door de Rus Khalifman een remise af te dwingen. Khalifman boekte in de eerste acht ronden een honderd-procentscore. Stand aan kop: Khalifmann 8,5; Howell 6,5; Arlandi, Dimitrov, Blatny allen 6.

BILJART-TRIATHLON IN NUTH

NUTH – In Huize De Dael in Nuth rolt volgende week vrijdag, zaterdag en zondag een triathlon over het groene laken met de beste Limburgse biljarters. De driekamp bestaat uit de spelsoorten kader 57/2, 38/1 en driebanden. Het toernooi is een idee van Piet Gerrits. „Ik probeer met dit voor Limburg nieuwe toernooi een voor de liefhebber attractief biljartweekend op tafel te krijgen. De drie spelsoorten zijn erg interessant als ze goed gespeeld worden. Daarom heb ik een aantal echte allround-spelers aangetrokken." De Limburgse deelnemers zijn Roland Lemmens, Jacques Hendriks, Wiel Rouwet, Sjeng Bock en Piet Gerrits. 'Vreemde eend' in de bijt is Henny de Heus uit Buren. Op vrijdag beginnen de partijen om 13.00 uur; zaterdag en zondag om 12.00 uur.

Volleybaldames voor het blok

APELDOORN – De hernieuwde kennismaking van het Nederlandse publiek met de nationale damesvolleybalploeg is in Apeldoorn geen onverdeeld succes geworden. Op de eerste dag van het Dynamotoernooi verloor de ploeg van interim-coach Johan van der Haar twee keer. Eerst profiteerde Cuba van het falen aan Nederlandse zijde, waarna later op de dag Tsjechoslowakije Oranje uitschakelde voor een plaats in de kruisfinales. Voor Van der Haar had de periode waarin hij de 'bronzen' damesploeg van de Europese titelstrijd onder zijn hoede heeft, niet veel slechter kunnen verlopen. Het totale gebrek aan voorbereiding brak de Oranje-dames beide malen duidelijk op. Slechts bij vlagen leek er nog iets van de grandioze voorbereiding op het Europees kampioenschap over.

Koersen Schaesberg

SCHAESBERG De uitslagen van de gisteravond gehouden koersen op de draf- en renbaan Schaesberg waren.

Brusselse Kermis-Prijs: 1. Zorronora (C. Hetteling) 2.53.8 km.tijd 1.22.8; 2. Zerto W; 3. Zenin Nevenrode. Winn. 2,70; pl. 1,40, 1,60, 2,30; koppel 10,00; trio 47,70.

Luikse Wafel-Prijs: 1. Alfons Uithuizen (J. Wagenaar) 2.10.8 km.tijd 1.21.8; 2. Action Boszorg; 3. Adonis. Winn. 3,80; pl. 5,10, 1,30, 2,50; koppel 17,70; trio 312,80.

Bokkepoot-Prijs: 1. Ywan Sigero (H. Gehring) 2.09.6 km.tijd 1.20.5; 2. Yen R; 3. Wandrin Oostland. Winn. 28,50; pl. 1-ste niet gespeeld, 6,60, 5,90; koppel 81,10; trio niet geraden.

Frou Frou-Prijs: 1. Wervelwind Joost (G. de Jong) 3.32.9 km.tijd 1.21.9; 2. Zeres Boszorg; 3. Yardley Fortuna. Winn. 2,30; pl. 1,30, 1,90, 3,20; koppel 4,40; trio 154,20.

Pindakoek-Prijs: 1. Winston Gregor (W. van Buytene) 2.50.7 km.tijd 1.21.3; 2. Tadina J; 3. Tenno W. Winn. 7,10; pl. 5,50, 7,10; koppel 45,80; trio 651,00.

Lange Vinger-Prijs: 1. Yvo (J. Opgenort) 2.52.3 km.tijd 1.22.0; 2. Winston van Echt; 3. Unez Kandia. Winn. 10,00; pl. 2,10, 6,40; koppel 29,50; trio 1292,60.

Cano-Prijs: 1. Winco van Hulsel (J. Bekker) 2.47.7 km.tijd 1.19.9; 2. Tresor Kandia; 3. Utella Uiterdijk. Winn. 5,50; pl. 2,40, 7,70; koppel 40,70; trio 333,80.

Limburg Monté-Prijs: 1. Wzella (J. Voorhaar) 2.54.8 km.tijd 1.23.2; 2. Waterden du Bois; 3. Karim de la Motte. Winn. 3,40; pl. 2,20, 2,00; koppel 7,60; trio 58,40.

Cocos Macroon-Prijs: 1. Zip Cartouche (C. Hetteling) 2.50.9 km.tijd 1.21.4; 2. Zeleste d' Almere; 3. Zetzlar Hazelaar. Winn. 1,50; pl. 1,60, 3,50, 2,30; koppel 13,80; trio 54,70.

Harde Wiener-Prijs: 1. Warhorse (J. Bekker) 2.47.1 km.tijd 1.19.6; 2. Vandy Volann; 3. Wicardo Peter. Winn. 4,10; pl. 1,70, 1,20, 1,50; koppel 5,40; trio 36,20.

De totalisatoromzet over de tien koersen bedroeg f 83.892.–

Ceulemans leider

ZUNDERT – Raymond Ceulemans behield de leiding in het mini-vijfkamptoernooi in Zundert door een zege op zijn voornaamste concurrent, Ludo Dielis. Dielis kwam in matchpunten echter op gelijke hoogte door een overwinning op Dick Jaspers. De derde plaats was voor de in eigen zaal spelende Louis Havermans, die van zijn provinciegenoot Jan Arnouts verloor. Arnouts besliste de ontmoeting bij het driebanden, de spelsoort waarin hij het afgelopen weekeinde in Waalwijk nationaal kampioen werd. De negende editie van het toernooi is voor Ceulemans en Dielis het laatste waaraan zij als amateur deelnemen.

Trainerscarrousel

● STEIN – Huub Wijnen verlaat De Ster aan het einde van deze competitie. Hij heeft de Steinse derde klasser dan tweeëneenhalf seizoen onder zijn hoede gehad.

● ECHT – EVV-trainer Maan van Neer heeft zijn verbintenis met de Echtse vierde klasser met een jaar verlengd. Hij staat nu tot juli 1987 onder contract bij de club.

'Vergeleken bij Joop Zoetemelk ben ik maar 'n kleine jongen'

Evert blijft Evert

● *Het beroemde kwartet van de Elfstedentocht '85. Vlnr: Evert van Benthem, Jan Kooiman, Henri Ruitenberg en Jos Niesten.*

Foto: DRIES LINSSEN

Het jaar van Van Benthem

Zuinig over de drempel. Dat gold niet voor Evert van Benthem, wist heel Nederland sinds 21 februari 1985 te vertellen. Miljonair zou hij worden, slapend rijk. De winnaar van de Elfstedentocht wachtte een florissant leven. Evert kon de koeien wel aan de kant doen, de staldeuren sluiten en een riant optrekje neerzetten op de gewenste plek. Die verhalen zijn inmiddels door de realiteit achterhaald. Van Benthem pakte een aardige grijpstuiver mee, „maar", zegt hij zelf, „pas op. Er gaat nog BTW af en dan de belastingen...". Kortom, we moeten niet denken dat Evert de Nederlandse Rockefeller is geworden.

Van Benthem is dan ook niet rijk in zijn geldbuidel, maar wel in zijn hart. Want laten ook daar geen misverstanden over bestaan, 1985 was voor Evert van Benthem een aaneenschakeling van hoogtepunten. Beginnend op 21 februari op de Bonkevaart even na kwart over twaalf en eindigend op 31 december om middernacht aan de Leeuwte 47 in St. Jansklooster. Het sportverhaal van 1985 is het verhaal van Evert van Benthem.

Van onze verslaggever

ST. JANSKLOOSTER – „De grote weg oversteken, rechtsaf de Moespot op, dan weer rechts de Leeuwte...". Evert van Benthem is het levende bewijs dat de jongens-van-stavast op het platteland worden geboren. „Pfff, ze zeiden dat de Elfstedentocht zo gemakkelijk was omdat het niet vroor. Je denkt toch niet dat we opzien tegen tien graden vorst en een beetje sneeuw". Maar die ijspegels in die baard dan? „Dat lijkt alleen maar stoer. Stelt niets voor".

Ruim tien maanden na dato: de rust is een beetje teruggekeerd in St. Jansklooster in de kop van Overijssel. Onze held zit er wat verkouden bij. „Dat komt door dat snertweer. Het is veel te warm, en als je dan het huis in en uit loopt, heb je het zo te pakken. Is wel jammer trouwens, want dat gaat tenkoste van de conditie". Een drankje doet soms wonderen. „Die troep gebruik ik nooit. Ik ga ook nooit naar de dokter. Natuurlijke geneeswijze: dat is het beste".

Evert van Benthem, het no-nonsens type van de jaren tachtig, niet praten, maar rijden. Sinds het Mirakel van de Bonkevaart, toen Van Benthem zonder een erelijst van betekenis de Elfstedentocht won, is hij bijkans publiek bezit. We hadden er 22 jaar op moeten wachten, maar eindelijk, daar was-ie dan: de wederopstanding van de legendarische schaatstocht, het pronkstuk van Nederland, dat alles van de voorpagina verdringt.

De echo galmde voor de winnaar lang na. Vanaf die gedenkwaardige dag in februari kwam het leven van Evert van Benthem in een stroomversnelling. Direct na de finish werd hij al ingepalmd door een slimme vogel die dacht een slaatje uit Van Benthems glorieuze winst te kunnen slaan.

Wiemer Veenstra bleek echter niet de beschermheer die Van Benthem nodig had. „Ik kan echter geen kwaad woord over hem zeggen. Hij heeft ons overal naartoe gereden, de diners betaald, heeft ons ondergebracht in het Motel Zwarte Water tijdens de nacht na de Elfstedentocht. Een dag later, in de TV-studio in Hilversum, hoorde ik pas dat hij niet te vertrouwen was. Sindsdien hebben we ook niets meer van hem gehoord.

„Later bleek dat hij bedrijven had opgelicht. Ging hij voor de Elfstedentocht langs wat firma's met het verzoek om een advertentie op het programmablad. Dat terwijl het comité niets met de commercie te maken wilde hebben. Veenstra ving van zo'n zes bedrijven vijfduizend gulden, maar die advertentie heeft er nooit in gestaan".

Via Jeen van den Berg en zijn verzorger Jaap Nassette kwam Evert van Benthem terecht bij reclamebureau Trefpunt. Een nieuw leven brak voor hem aan. 's Morgens nog onder de koeien, 's middags de overall uit, de auto in en het land door op weg naar de tiende huldiging, het achttiende doorgeknipte lint en de veertiende fabrieksopening. Evert kwam, zag en vertrok weer.

„De meeste dingen vonden we leuk. Mijn vrouw Janette ging dan mee, en dan maakten we er een leuk dagje van. Het was elke keer weer anders. Je wist vooraf niet wat er zou gebeuren. Trefpunt belde met de vraag of ik dan en dan daar kon zijn. Daar reden we dan naartoe en ter plekke bekeken we wel wat we moesten doen. Meestal zat er dan een dineetje aan vast. Ach, je moet het eigenlijk zo zien: als je naar een feestje gaat waar je vooraf geen zin in hebt, is het meestal gezellig. Heb je daarentegen ergens enorm veel zin in, dan valt het tegen. Kijk, als ik alles voor niets had moeten doen, had ik er natuurlijk gauw tabak van gehad. Ik ben in feite te nuchter om me af te vragen of het allemaal wel leuk is wat ik doe".

Geen sterallures dus bij de Elfstedenwinnaar. Van Benthem heeft een ander jasje aangetrokken, maar is van binnen dezelfde gebleven. Hij verwijst daarbij naar zo'n andere coryfee van het nuchtere soort: Joop Zoetemelk. „Wat heeft die allemaal al niet meegemaakt. Daarbij vergeleken ben ik maar een kleine jongen. Ik heb Zoetemelk gezien bij de sportmanverkiezing. Hij stond alleen maar op de achtergrond en als er iemand kwam om hem de hand te schudden, deed hij dat en verder was hij weer stil. Volgens mij heeft hij de hele avond geen woord gezegd. Dat vind ik enorm knap. Joop is het beste voorbeeld van een groot sportman die altijd zichzelf is gebleven". Zoals hij het zelf ook is. „Ik heb nooit toneel kunnen spelen. Vroeger niet als kind en nu nog niet".

Is het dan vreemd dat Van Benthem geniet van elk moment dat hem aan de Elfstedentocht doet herinneren? Wat maakt het hem dan uit dat hij voor de honderdste keer zijn verhaal vertelt. „Want zoveel interviews heb ik volgens mij sinds de Elfstedentocht wel gehad. In die week dat er wat sneeuw viel, zo'n maand geleden, had ik twaalf interviews in één week. Inderdaad twee per dag. Onvoorstelbare toestanden zijn dat voor mij".

Hij herinnert zich nog de eerste keer, toen hij in de krant kwam. Een miniem regeltje, maar toch: huize Van Benthem stond op stelten.

„Dat was twee jaar geleden, toen Emiel Hopman al die marathons won. Ik werd ergens derde. „Nou kom je in de krant, Evert". Janette de volgende dag naar het dorp om de krant te kopen. Kwam ze terug: Ja hoor, je staat erin. Eén regeltje, in de uitslag: 3. Evert van Benthem (St. Jansklooster). Met van die kleine letterjes".

● *Evert en Janette van Benthem. „De meeste huldigingen en feestjes vonden we leuk, maar voor de rest..."*

Nu schrikt Van Benthem nergens meer van. Al staat hij tegenover de Groten der Aarde: Evert blijft Evert, spontaan, recht-voor-zijn-raap en bovenal vriendelijk. Voor zichzelf en voor zijn omgeving.

„Daarom neem ik ook nooit aanbiedingen aan voor een activiteit op zondag. Die dag is er voor mijn gezin. Bovendien wil ik de mensen hier niet kwetsen. De zondag is de rustdag. We gaan zelf dan ook naar de kerk. Dan heb ik geen zin in commerciële bezigheden. Het is niet zo dat ik voor mezelf vind dat ik dat niet kan maken. In de winter schaats ik 's zondags ook wel, maar daar kan ik niets mee verdienen, en met die commerciële zaken wel".

Geen nood, de firma's stonden voor Van Benthem in de rij, al vielen de inkomsten wellicht wat tegen. „Ik heb er dan ook geen moment aan gedacht om de boerderij weg te doen. Nu nog is mijn bedrijf het belangrijkste; het schaatsen komt op de tweede plaats. Ik heb alleen mijn werktijden wat aangepast. Janette melkt ook af en toe, en anders een jongen hier van de overkant".

Twee keer weigerde Evert van Benthem in een aanbieding. In het kader van de „Popie-Jopie"-serie dachten Harry en Henk van het TV-programma Pisa dat het wel aardig was als Van Benthem de namaak-Paus liet zien hoe men een koe melkt. Jammer dus: daarvoor leende Van Benthem zich niet. Ook de EO zag het boegbeeld van schaatsend Nederland graag voor de buis verschijnen. In een discussieprogramma, maar ook nu meldde Van Benthem zich af, omdat hij vond dat hij te weinig kennis van de materie had.

Hoewel Van Benthem immers in principe overal toe bereid is, stelt hij grenzen naar zijn eigen goeddunken. Direct na zijn overwinning in de Elfstedentocht liet hij zich uit over wat politieke zaken, maar daarvan heeft hij inmiddels geleerd. Politiek is voortaan taboe. Of, zoals hij het zelf zegt: „Al dat gedoe met die kruisraketten en zo". De Centrale Boerenen Tuindersbond kreeg eveneens nul op het rekest. „Ik ben het wel lid van de bond, hoor, maar ze wilden hier in mijn bedrijf een open dag houden. Dat heb ik geweigerd. Nu ben ik de grote publiekstrekker, nu hebben ze me nodig. Ik had er gewoon geen zin in om zoveel mensen over de vloer te hebben".

De aanloop was bovendien zo groot, dat Van Benthem helemaal niet op de CBTB zat te wachten. In tien maanden tijd groeide St. Jansklooster uit tot een waar bedevaartsoord voor schaatsliefhebbers. Evert van Benthem zag ze over het smalle landweggetje aankomen: met bussen tegelijk, alsof ze op weg waren het achtste wereldwonder te aanschouwen. De dolste taferelen maakte hij deze zomer mee.

„We zitten hier op een toeristische route. Dan komen ze zo van de Beulakerwijde en gaan ze de polder door. Dagjesmensen, die stappen dan even uit, en willen graag even een praatje met me maken. Of ze willen even met me op de foto. Ik werk hier meestal in het land aan de weg, dus ze kunnen me zo zien. Nou, dan praat ik even met die mensen. Dat vinden ze leuk, en ik vind het nog steeds een eer dat ik word aangesproken. Het gevolg is alleen dat ik 's avonds wat later klaar ben, hier op de boerderij, maar dat heb ik er graag voor over".

Hij lacht even, omdat hem plots dat ene moment in de zomervakantie te binnen schiet. „Ik stond hier buiten met Piet Boes te praten, een schaatser uit de buurt. Komen een stel van die meisjes langs. Hallo meneer, kunt U me ook zeggen waar Evert van Benthem woont? Ja, een eindje verderop, zeiden we. Fijn dank u wel, doeggg!". Of die ene dag in het voorjaar, toen zeventien bussen achter elkaar voor een complete opstopping zorgden. „Ik stond bij de weg te werken. Ik hoor een lawaai. Echt, zeventien bussen die er aan kwamen. En die plattelandsvrouwen hadden de neuzen tegen de ruit van de bus gedrukt. Zo zaten ze me aan te staren".

Ach, hij heeft ze meegemaakt in alle soorten en maten. „Canadezen; veel Canadezen. Dat waren Nederlanders die naar Canada waren geëmigreerd, en daar hadden gelezen dat er voor het eerst sinds 22 jaar weer een Elfstedentocht was gehouden. Die kwamen met de zomervakantie terug naar Nederland en moeten dan de winnaar ontmoeten. Daar trekken ze dan een dag voor uit. En verder ook veel Belgen".

Belgen? Die kunnen toch niet schaatsen? „Nee, maar daar had de Elfstedentocht zo getrokken, omdat de motorrijder die achter de kopgroep reed een Belg was. Dat schijnt daar toch een geweldige indruk te hebben gemaakt. Die Elfstedentocht is zo belangrijk. Er zijn meer tochten over 200 kilometer, er is er echter maar één waarvan de winnaar direct een bekende Nederlander is".

Vandaar ook dat de winnaar in een razendsnel tempo wordt geëxploiteerd. Evert van Benthem zoekt echter altijd de zonnige kant van het leven en kan dan ook nauwelijks negatieve ervaringen melden. „Een keer bij een braderie in Schayk voelde ik me wat belazerd. Dat was een braderie voor gehandicapten, zei men. Dus ik treed daar gratis op. Ik moest met de trekker een vlag in top hijsen, of zo. Bleek dus dat die gehandicapten van de standhouders duizend gulden kregen. Dat was in feite de duizend gulden die ik anders had ontvangen. Dus hadden die standhouders gratis reclame van mij. Toch was het ook daar niet echt ongezellig. De mensen bedoelden het misschien wel goed, maar het kwam wat raar over". Verder heeft hij wel eens geïnformeerd naar de waarde van een produkt waarvoor hij reclame moest maken. „Ik heb een Sterspot op de radio opgenomen met Jack van Gelder. Voor een ontwormingsmiddel. Dan ga ik wel even vragen of dat middel wel goed is".

Maar verder? Miljonair is hij dus niet geworden, verre van dat. Volgens het reclamebureau Trefpunt moet hij een ton bruto uit zijn naambekendheid hebben gehaald. „We leven nu eenmaal niet in Amerika", zegt hij zelf. „Hier in Nederland moet je het hebben van de sport zelf. Daar moet je veel in verdienen, want in de reclamesfeer kun je niet zo gek veel doen". Van Benthem beseft echter ook dat zijn status al onvergelijkbaar is met die van Reinier Paping 22 jaar geleden. Die vocht nog louter en alleen voor de eer. Maar nu... „Dat is het hele beeld van de maatschappij. Tweeëntwintig jaar geleden hadden ze ook nog geen snelle pakken. Moet je eens kijken in wat voor auto's ze toen reden. Dan lach je je toch ook kapot".

Laten we wel wezen, slechter is Evert van Benthem er in elk geval niet van geworden. Bovendien heeft hij in een jaar tijd een schat aan mensenkennis opgedaan. Hij vertoefde in de „high society" en kreeg daardoor een wat ander beeld van de samenleving. „Ik had geen benul van de reclamewereld. Nu weet ik pas wat daar in omgaat. Dat zijn voor mij ongelooflijke bedragen".

Maar heeft dit doldrieste jaar Evert van Benthem veranderd? „Als ik geen boerderij had gehad, was ik veranderd. Daar ben ik van overtuigd. Als ik nu de koeien aan het melken ben, voel ik me echter geen bekende Nederlander. Dan ben ik Evert van Benthem, een gewoon mens. Vroeger keek ik op tegen directeuren. Nu besef ik pas dat ze precies zo zijn als ik. Ik heb met staatssecretaris Ploeg van landbouw gesproken. Die man had veel interesse in mijn bedrijf. Braks, die minister, heb ik nooit ontmoet. Daar zou ik ook nog wel eens mee willen praten, al levert het me waarschijnlijk geen liter melk meer op".

Waarmee hij de betrekkelijkheid van alles maar aan wil geven. Een metertje was op 21 februari het verschil tussen hem en de nummer twee. Dat ene metertje leverde hem veel op allerlei gebieden op. Evert van Benthem weet van niets tot iets en dat dankzij één metertje. En die nummer twee? Hoeveel mensen in Nederland zouden eigenlijk nog weten dat dat Henri Ruitenberg was?

VAN DOOREN: 'Frits Knoops in ravijn'

● Vervolg van Sport 1

'Ik ben eens met een Nederlandse ploeg naar de Ronde van Luxemburg getrokken. Gerrit Voorting, Piet van den Brekel, Michel Stolker en ondermeer Peter Post, die toen net prof was, behoorden er toe. Op de terugweg heeft Post nog bij mij thuis geslapen. 's Morgens zette mijn vrouw hem spek en eieren voor. Die smaakten, heeft Post me verteld. Toen ik hem dezer dagen in de Europa als wedstrijdleider van de zesdaagse zag, moest ik onwillekeurig aan het begin van zijn profloopbaan en aan de Ronde van Luxemburg 1956 denken. Peter, nu verdien je meer dan destijds met zwoegen en ploeteren, zei ik tegen mezelf'.

Over zesdaagsen gesproken. Chris van Dooren was eens, het zal in 1955 geweest zijn, als manusje van alles door de jonge ploeg Jan Plantaz-Piet Haan meegetroond naar de Westfalenhalle in Dortmund. De twee vochten voor een plaats bij de top, maar zoiets was eerder gezegd dan gedaan. Jan Derksen en Arie van Vliet, de twee legendarische sprinters van destijds, waren ook van de partij. Ik hoor Derksen nu nog zeggen: 'Jongens, jullie kunnen er komen, maar het is nog even wachten en het is ook een kwestie van blijven knokken. In deze zesdaagse van Dortmund maken evenwel vier ploegen de dienst uit'. Plantaz (die een paar jaar geleden plotseling stierf) en Haan eindigden als achtste. Derksen-Van Vliet als elfde. De zege was voor het Zwitserse duo Koblet-Von Büren.

Honderden Limburgse renners zijn door Chris van Dooren verzorgd: Lambrichs, Sijen, Janssen, Schweitzer, Nolten, Haan, Joris, Van den Brekel, Lahaye, Steenbakkers, Foo, Van der Weyden, Boelhouwers, gebroeders Steevens, Ehlen, Leunissen, gebroeders Geissen, Schoenmakers, Van der Borgh, Vergoossen, Nieskens, Keulers, Ramakers, Knoops, Cuypers, Hugens, Knops, gebroeders Harings, Beugels, Steuten, Schröder, Evers. 'We zijn dan tot amper halverwege de jaren zestig', aldus Chris van Dooren. 'Ik heb bij de zojuist vermelde namen minstens drie keer zoveel renners vergeten, om nog maar te zwijgen over een latere periode. Ze kennen me in Limburg en ook daarbuiten. Als ik in de Ronde van Belgisch Limburg waar aan de Tour- en Wielerclub Maastricht vele keren met een amateurploeg deelnam, per auto naar de verzorgingspost reed, zei men in de volgerskaravaan: 'Pas op, Chris komt er aan'.

De trips van TWC Maastricht zijn voor Chris van Dooren prachtige herinneringen, vooral de uitzendingen naar Joegoslavië.

'Vijf maal vergezelde ik een amateurploeg naar dat land. In de beginjaren een hele onderneming. Vanuit Aken per trein naar Zagreb of Ljubljana was een reis van soms 24 uur. We maakten het ons zo comfortabel mogelijk. Als we in Aken er in slaagden een bordje 'Gereserveerd' op de kop te tikken, hingen we dat aan de deur van onze coupé. Dan hadden we in ieder geval geen last meer van andere reizigers'.

'Het zal in 1958 geweest zijn, toen Frits Knoops overigens van iets anders last kreeg dan van medepassagiers', aldus Chris van Dooren. 'Normaliter hadden we in Joegoslavië prima hotels, maar na afloop van de eerste etappe in het bewuste jaar, ik meen in Maribor, moesten we wijken voor Amerikaanse toeristen. We werden ondergebracht in een of ander internaat, dat volgens mij jaren tevoren voor het laatst gepoetst was. 's Morgens kwam Knoops naar me toe. Hij zat onder de bulten. Allicht, als je honderden vlooien op bezoek hebt gehad. De andere jongens, Hugens, Ramakers, Kamphuis, Roth en Willemsen, stonden er wat dat betreft stukken beter op'.

'Na geholpen te zijn, kon Knoops van start. In de zesde etappe verdween hij tóch uit koers, maar dat was het gevolg van een val waardoor hij zelfs in een ravijn tuimelde. Overigens zonder ernstige gevolgen. Frits Ramakers viel niet, maar de Echtenaar zakte tijdens de tweede rit wel door z'n frame. Hoe dan ook, Ramakers zou in de eindstand onze tweede man worden. De bestgeklasseerde landgenoot was Jan Hugens. Evenals Flor van der Weyden vier jaar tevoren achter de Joegoslaaf Petrovic, bezette Hugens in de eindstand de tweede plaats. Zijn aanval op de Col Vrsic, in de voorlaatste rit, werd op het laatst door de leider van het klassement en latere winnaar Valcic ongedaan gemaakt. Bewijzen kan ik het niet, maar ik heb nog altijd het gevoel alsof Valcic door een of ander voertuig gegangmaakt is. Eerst reed hij met Hugens vooraan. Daarna werd hij door pech ver teruggeslagen en vervolgens passeerde hij in de laatste kilometer alsof de col een peuleschil en geen verschrikking was. Nogmaals, Jan Hugens kwam in de eindstand slechts zeven seconden te kort, maar ook een gering verschil bepaalt de klassering'.

JAN TIMMAN: in de voetsporen van Max Euwe

HILVERSUM – „Schaken is bijna hetzelfde als politiek. Het enige verschil is dat politici denken en dat schakers vérder denken. Eigenlijk behoren wij dus in Den Haag te zitten". Met deze ludieke conclusie 'opende' topschaker Hans Böhm de persconferentie van de KRO-tweekamp tussen Jan Timman en Gari Kasparov. De confrontatie tussen beide schaaktitanen had iets weg van een topontmoeting tussen Reagan en Gorbatsjov. Nooit eerder ging er van het publiek (en dus de media) zoveel belangstelling uit naar botsing tussen de nummer drie (Timman 2640 Elopunten) en de onbetwiste nummer één op de wereldranglijst. 'Hoe liggen de daadwerkelijke krachtsverhoudingen tussen Timman en de wereldkampioen?' Zo luidde ongeveer de hamvraag van het toernooi in Hilversum, dat als pittig voorgerecht diende voor de halve finale van het kandidatentoernooi tussen de Amsterdammer en de Rus Joesoepov. Het antwoord is even opbeurend als onthutsend. Aan de ene kant mag Joesoepov geen onoverkomelijk obstakel vormen (gezien het 2-4-resultaat van Timman), maar aan de andere kant gaapt een voorlopig nog onoverbrugbare kloof met het duo Kasparov/Karpov. „Ik wil wereldkampioen worden en tevens de beste schaker ter wereld zijn", fulmineerde Timman eens in een opwelling. Voorlopig zal hij zich nog moeten getroosten met de gedachte de beste niet-Russische schaker op deze aardkloot te zijn.

14 December 1935: als eerste en tot nu toe enige Nederlander verovert Max Euwe de wereldtitel ten koste van de Rus Aljechin. Exact vijftig jaar na dato schuiven Jan Timman en Gari Kasparov aan tafel in de KRO-studio. De rivaliteit tussen beide landen zit diepgeworteld. Daags voor de eerste krachtmeting viert Jan Timman in bescheiden kring zijn 34ste verjaardag. Innerlijke rust en waardigheid sieren de introverte mens Timman. Dit geheel in tegenstelling tot zijn agressieve spelstijl, die zich kenmerkt door gewaagde openingsvarianten.

● *Jan Timman, tafelen met Gari Kasparov. „Ik wil niet alleen wereldkampioen worden, maar de beste speler ter wereld zijn".*

Op gedragen en licht benevelde toon begint Jan Timman wat later op de avond van de persconferentie zijn relaas. Op 'hot-items' als de delicate kwestie met de wereldschaakbond (FIDE) weigert het Amsterdamse genie evenwel in te gaan. „Geen moeilijke vragen", verzocht de autodidact de verzamelde media.

„Op achtjarige leeftijd heb ik het schaken van mijn broer Ton geleerd. Ik was er meteen aan verknocht. Daarnaast werd al snel duidelijk dat ik meer dan gemiddelde aanleg had voor dit spel. Als negenjarige mocht ik reeds met de senioren meedoen en twee jaar later boekte ik mijn eerste grote triomf door jeugdkampioen van Den Haag te worden. Ik was echter niet zo heel erg serieus bezig met mijn hobby. Ik had nog zoveel andere interesses".

Internationaal eiste Timman de aandacht op tijdens het wereldkampioenschap voor junioren in Israël. Als een groot strateeg zweefde Timman boven het schaakbord en deelde meesterlijke zetten uit. Het was tevens de eerste grote buitenlandse trip voor de toenmalige vijftienjarige aan wie een derde plaats ten deel viel. „Vastomlijnde toekomstplannen had ik niet. Zin om echt verder te studeren evenmin. Op de middelbare school ging alles naar wens en kon ik me bovendien naar hartelust uitleven op het schaakbord. Ik weet nog goed dat ik samen met Hans Böhm spijbelde om een partijtje te kunnen schaken. In de kantine of ergens tijdens een toernooitje. Dat laatste was overigens een crime. De uitslagen van de toernooien verschenen in de regionale dagbladen en dan wisten de leraren meteen waar we die dagen hadden uitgehangen".

Erkenning

Erkenning kreeg Timman begin jaren zeventig. Eerst als internationaal meester (1971), later als grootmeester (1974). „Schaken is niet alleen een middel op zich, maar een complete levensfilosofie. Toen bleek dat ik met schaken in mijn onderhoud kon voorzien,

Tekst:

FRANS DREISSEN

heb ik er mijn beroep van gemaakt". Timman met 25 jaar als prof-pur sang. Het neemt niet weg dat er ook tijd werd ingeruimd voor de nodige ontspanning. „De keren dat ik met vrienden en collega's ben gaan stappen, zijn ontelbaar. Nee, afkerig van een biertje waren we zeker niet. Je kunt ons een beetje vergelijken met een bon-vivant. Levensgenieters waren we. We zwierven van hot naar her, gingen stappen, maar hoofdzaak bleef uiteraard het schaken".

De herinneringen aan de eerste buitenlandse evenementen liggen nog vers in het geheugen. „Het is vaker voorgekomen dat we bijvoorbeeld in Zweden een toernooitje speelden en dat we zuinig moesten leven. Kwam er een finaleplaats in zicht, vertaald betekende dat een aardige geldsom, dan boekten we een duur hotel. Het was altijd een grote gok, want je moest persé winnen om de kamer te betalen. Het pakte ook wel eens verkeerd uit". De vreugde om een gewonnen toernooi maakte in een Russische ondergrondse plaats voor een ontnuchterende confrontatie met de militia. „Die vreugde steken we uiteraard niet onder stoelen of banken. In de ondergrondse gedroegen we ons volgens enkele omstaanders echter te luidruchtig en daarom werden we opgepakt door de militia", herinnert Hans Böhm zich.

Hard werken

De uitbundige levensstijl van Timman kreeg na het huwelijk met de Surinaamse psychologe Ilse een andere wending. De Amsterdammer ging zich meer dan ooit toeleggen op de schaaksport en ontving van de werkverschaffer (FIDE) tal van uitnodigingen. „Ik heb het de laatste jaren erg druk als schaker". Timman is niet omringd door inhalige impressario's, maar regelt alle zaken zelf. „Als schaakprof heb je eigenlijk geen klagen. Het is hard werken, maar je beleeft er plezier aan en dat is het voornaamste", aldus Timman, die met de toernooien per jaar een slordige 150.000 gulden verdient, exclusief de stukjes in diverse periodieken, sponsorbijdragen en tal van andere wedstrijden.

„Het is een geluk dat er voor Karpov en Kasparov heel wat wordt neergeteld. Dat heeft ook positieve gevolgen voor de andere beroepsspelers".

Timman is bezig aan een opmerkelijk seizoen. Via een grandioze eerste plaats (elf punten uit vijftien wedstrijden) in het Mexicaanse Taxco verwierf hij een ticket voor het kandidatentoernooi, waarin hij zich aanvankelijk makkelijk doorheen worstelde. Twaalf ronden lang roerde Timman de eerste trom, om in de eindfase een onthutsende nederlaag te leiden tegen de rode lantaarndrager. Noodlot of zwakte? Verlies tegen 'volstrekt naamlozen' lopen als een rode draad door de carrière van de zesvoudig Nederlands kampioen.

Herkansing

In het kandidatentoernooi sleepte hij zich uiteindelijk nog naar een herkansing met de voormalige wereldkampioen Tal. Ook hierin werd Timman in winnende positie gekweld door onvermoede destructieve neigingen, die hij bij momenten van emotionele zwakte nauwelijks kon weerstaan. Meer dan eens moest Timman zijn rug krommen voor een flinke portie verdedigen. „Dat van die ups en downs vind ik persoonlijk maar ten dele waar. Ik speel niet om elke partij te winnen, maar om een toernooi op mijn naam te schrijven. Af en toe gaat dat eens een keertje mis".

In de tweekamp (tien partijen, aanvang 22 januari) tegen zijn Sovjetmakker Joesoepov dicht Timman zichzelf een redelijke kans van slagen toe. Timman heeft bovendien het thuisvoordeel (Tilburg). De weg naar de aan de horizon opdoemende confrontatie met de wereldkampioen Kasparov is evenwel nog erg lang. „Tè lang", vindt de Amsterdammer. „Het zou voordeliger zijn wanneer er aan de hand van een ratinglijst een klassement wordt opgemaakt van de beste tien schakers, die dan via een onderlinge competitie moeten uitmaken wie de uitdager wordt van de regerend wereldkampioen. „Er zit gelukkig nog steeds vooruitgang in mijn spel. Het begrip voor ingewikkelde stellingen blijft groeien en dat geeft mij moed. Ik heb geduld, mijn kans komt nog wel".

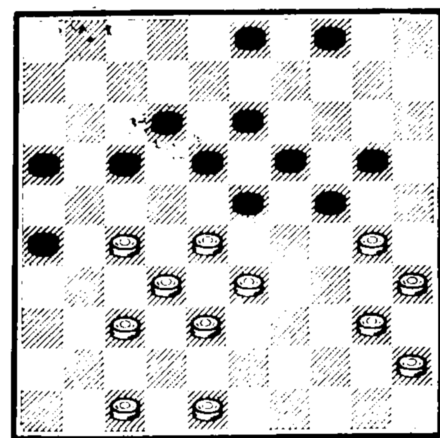

● *Twee schaakgeneraties verenigd op Schiphol. Rechts wijlen Max Euwe en links Jan Timman. In het midden Ilse Timman met dochter.*

DAMMEN

met John den Borst

Eddy Budé heeft in de afgelopen wereldkampioenschappen voor junioren in Frankrijk een prachtige prestatie geleverd. De 1e plaats heeft hij dan niet veroverd, die was voor Guntis Valneris uit Riga die zijn wereldtitel met de zeer indrukwekkende score van 26 uit 15 prolongeerde, maar wel voerde hij (Budé dus) 12 van de in totaal 15 ronden de ranglijst aan.

Het complete partijenbulletin is er nog niet maar via de ansichtkaart uit Puget dur Argens aan de Cote d'Azur kreeg ik een paar fragmenten + partijverloop. Daarom uit de beginfase van het toernooi, toen Budé er vandoor ging alsof niet 2 Russische jeugdspelers hem bedreigden maar het hele Rode Leger achter hem aan zat, de volgende 2 flitsen.

Uit de 2e ronde **Eddy Budé-Moreno Manzana,** zie diagram. De Italiaan staat hier met zwart moeilijk, partij: **1. ...;17-21 2. 28-22!** Met deze sterke Ghestem-doorstoot geeft wit het spel een geforceerd karakter. **2. ...23-29 3. 40-34!;29×40 4. 45×34;18-... 5. 48-42!;12-18 6. 30-25!** En niet o... middellijk 22-17 (21×12) 27-... (18×27) 32×21 (26×17 33-29 (24×3... 38×7 omdat zwart dan nog de tege... stoot (19-24)! 30×8) (3×1) tot zijn ... schikking heeft. **6. ...;26-31.** E... wanhoopspoging, na bijv. (4... 25×14 (9×20) zou namelijk de ... genoemde doorbraak naar 7 ... winst voor wit hebben betekend. **7. 37×17;23-28 8. 25×12.** Meerslag **...;28×48.** Ten koste van veel mat... riaal is zwart op dam gekomen, de... wordt meteen onschadelijk g... maakt: **9. 34-30;48×25 10. 35-30 25×21.** Meerslag **11. 17×26** en w... won snel.

Een fragment uit de 3e ronde in c... fernotatie: **wit: 24 - 26 - 33 - 34 - 35 36 - 37 - 38; zwart: 11 - 13 - 14 - 15 - 1... 18 - 23 - 27.**

Uit de partij **Souleymane Ba-Ed... Budé.** Zwart speelde **1. ...;17-22!** e... om aan het dreigende (23-28) en (2... 32) te ontkomen deed de Maline... witspeler **2. 37-31** toen volgde: **2. ... 22-28! 3. 31×22.** Want na 33×22 vo... (23-28)!22×33 (14-19)31×22 (19×17) met schijf- en partijwi... voor zwart. **3. ...;28×19 4. 22-... 11×22 5. 26-21;22-28 6. 21-17;28-33 38×29;23×34.** En nu deed wit 35-... waarna Budé zelfs 4 schijven vo... kwam, Ba capituleerde na nog e... kleine tien zetten.

De Limburger heeft tot en met d... laatste ronde kans op de wereldtit... gehad want in de slotronde, met ee... punt voorsprong in Valneris' voo... deel, meldde het programma de pa... tij: Valneris-Budé! Hoe deze par... verliep en hoe Budé uiteindelijk d... bronzen medaille kreeg zal ik u ... een van de volgende rubrieken la... ten zien.

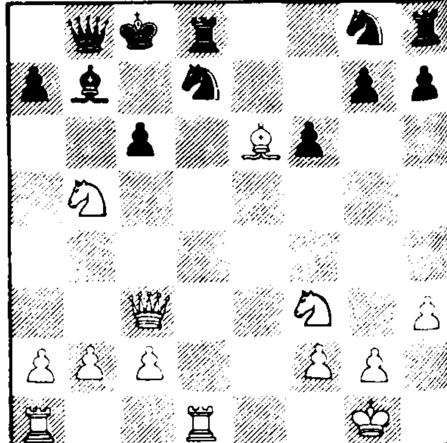
SCHAKEN

met Jac. Renet

Wit:
Kg1,De1,Te3,Pc1,Lc4,a4,b3,c2,e4,f3,g2,h2
Zwart:
Kg7,Dc5,Td4,Pf4,Pf6,a5,b4,c6,e5,f7,g6,h6

Met de zet 1)Pa2-c1 pareerde wit weliswaar de dreigende verdubbeling op de d-lijn en het daaropvolgende binnendringen van zwart langs de onderste rij, maar overzag een dreiging:
1)...,Te4!!! gebaseerd op de penning langs de diagonaal a7-g1. Wit moet slaan: 2)fe4,Pg4. Omdat wit de slechte loper heeft (loper die op de kleur van de eigen pionnen staat, moet hij proberen om complicaties te scheppen (het eindspel is totaal verloren voor wit). Daarom wil hij allereerstr het laste Pf4 verjagen en dan met Pd3 tegen e5 gaan spelen. 3)g3,Pe3 4)Kh1 slaan op f4 verliest eveneens omdat wit dan de Lc4 verliest. 4)...,Dd4! 5)Ld3,Pd3 6)cd3,f5! zwart wint nog een pion omdat wit niet op f5 mag slaan i.v.m. het mat dat na 7)ef5,Dd5 8)Kg1 volgt.

De afgelopen dagen is de aandacht van de schaakwereld speciaal in Nederland uiteraard naar de match Timman-Kasparov uitgegaan. Hierdoor kregen twee belangrijke Limburgse evenementen niet de aandacht die zij verdienden.
Allereerst was er de jaarlijkse schaaknacht van Maastricht. Dit evenement begint langzaam uit te groeien tot een toernooi dat landelijke bekendheid geniet. Winnaar werd ex-jeugdkampioen van Nederland Han Janssen. Sommige spelers (o.a. Sibbing en Claesens) trokken onmiddellijk na afloop van dit toernooi naar Venlo waar de plaatselijke schaakvereniging in het kader van haar 60-jarig bestaan een vierkampentoernooi organiseerde. Overtuigend winnaar werd Limburgs kampioen B. van der Plassche voor Caessens en Sibbing (uit Bussum!)

De diagramstand kwam voor in een partij tussen Oscar Lemmens en Juliette Strijbos, tijdens het jeugdkampioenschap van Noord-Limburg in de categorie tot 16 jaar.
Wit:
Kg1,Dc3,Ta1,Td1,Pb5,Pf3,Le6,a2,b2,c2,f2,g2,h3
Zwart:
Kc8,Db8,Td8,Th8,Pd7,Pg8,Lb7,a7,c6,f6,g7,h7
Het is duidelijk dat zwart verloren staat.
Niet alleen staat zij een pion achter maar positioneel is de stand ook hopeloos.
Na de zet 1)...a6 maakte wit het op een snelle manier af. Hoe ging wit verder?

BRIDGE

met Wiel Gielkens

In de hoogste klasse van het Zuidlimburgse bridge is de beslissingswedstrijd tussen Mijnstreek I en Brök I uitgevallen in het voordeel van de laatstgenoemde. Daarmee hebben Spaay-Meys-Brock-Gielkens, geen van allen in Maastricht woonachtig en dus min of meer in vreemde krijgsdienst, het hoofdstedelijke Brök na jaren van malaise weer aan een hoofdklassekampioenschap geholpen.
De wedstrijd zelf was nauwelijks spannend te noemen; de Heerlense dames Gerards-Sniekers, Bensen-Hamers, die in de competitie geen steek lieten vallen, leken nu zonder veel overtuiging aan de tafel verschenen. Toen de eerste spellen ook nog niet goed in hun biedopvattingen bleken te passen was daarmee eigenlijk al in een vroeg stadium het lot van de wedstrijd beslist.
Een van de grote problemen in standaard Acol is het bieden van handen met een 5k en 16 17-20 punten. Na de opening en het antwoord van partner heb je nu nooit een bevredigend rebid, terwijl dit juist vaak de handen zijn waar het grote geld op te verdienen valt. Dit typische Acolprobleem is een der hoofdredenen geweest voor de ontwikkeling van conventionele systemen, gebaseerd op een sterke 1Kl opening van 16/17 punten of meer. Mijnstreek liep in bovengenoemde wedstrijd tegen enkele van deze spellen aan en kwam daar niet altijd goed uit. In onderstaand spel bv. werd klein slem gemist.

♥ AVx	♠ xx
♠ HV10xx	♥ Bx
♦ AVB	♦ xxx
♣ Bx	♣ AHV10xx

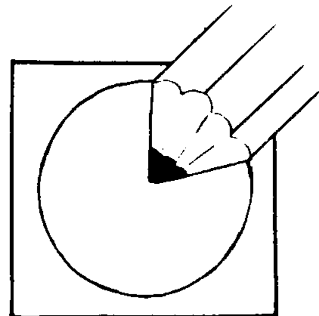
1H	2Kl
2R	3Kl
3SA	pas.

Na het 2Kl antwoord heeft opener geen passend rebid en moet dus iets verzinnen. 2R lijkt zeker geen gelukkige greep, maar ieder ander bod geeft ook een onjuist beeld van het spel. Aangezien daarna het 3Kl bod ook al niet overhoudt besluit opener tot 3SA waar antwoorder, gezien het voorgaande 2R rebid, natuurlijk op past.
De Brök-spelers hanteerden hier weliswaar ook Acol, maar dan meer een soort „Acol in the Space Age", d.w.z. met een paar voorzieningen die de onvolkomenheden van het klassieke Acol ondervangen. Hier ging het bieden:

1H	2Kl
2SA	4Kl
4R	5SA
6SA	

De clou zit in het 2SA rebid dat in deze situatie 18-20 punten aangeeft. Daarmee is voor de antwoordende hand een slem nog geenszins zeker, maar er moet nu wel een sleminvite worden gedaan. De rest van het bieden spreekt dan eigenlijk voor zich zelf: 4Kl geeft een min of meer staande kleur aan. 4R is een Cuebod, en 5SA vraagt opener om met een maximum klein slem Kl of Sa te bieden. Met 19 punten en een stevige 5-kaart harten is opener daartoe alleszins genegen. De voorkeur voor 6SA is natuurlijk evident; het spel moet immers in zijn hand worden gespeeld. 6Kl in partners hand heeft het grote nadeel van een mogelijk dodelijke ruiten- of schoppenuitkomst.

Gemeenteraadsverkiezingen

19 maart 1986

Een gewone kiezer staat aan de basis van dit verhaal. 'Wat gebeurt er met mijn stem op 19 maart, wanneer in alle Limburgse gemeenten weer de vierjaarlijkse gemeenteraadsverkiezingen worden afgewerkt. Hoeveel zekerheid heb ik dat de stem die ik uitbreng ook doeltreffend is? Meer dan voldoende aanleiding om met potlood en papier en zakrekenmachine te biecht te gaan bij mr Henk Mattheij, hoofd algemene zaken en burgerzaken en burgerlijke standambtenaar en verkiezingsdeskundige Jacques Perebooms van de gemeente Sittard. Voer voor rekenbollebozen, want raadsverkiezingen worden niet uitgevochten tussen partijen maar tussen individuen, waarvan er weer duizenden straks in maart veel verwachtingen koesteren maar waarvan er slechts een handvol het Walhalla mogen binnentreden.

● ....Soms zie je door de bomen het bos niet meer...

'VERKIEZINGSSPROOKJES' HARDNEKKIG EN FRUSTREREND

'De halve kiesdeler betekent niet altijd een raadszetel'

'Het sprookje moet nu eindelijk eens de wereld uit dat elke raadskandidaat die de helft van de kiesdeler plus 1 stem haalt automatisch raadslid wordt. Dat verhaal bestaat al zoveel jaren en is maar niet uit te bannen. In heel veel gevallen haalt de man of vrouw met zoveel stemmen het wel, maar het is geen automatisme'. Mr. Henk Mattheij, hoofd burgerzaken en burgerlijke standambtenaar Sjaak Perebooms, bij de gemeente Sittard onder andere verantwoordelijk voor verkiezingsperikelen in gevecht tegen een hardnekkige onwaarheid.

Elke gemeenteraadsverkiezing opnieuw, wanneer de uitslagen gestalte beginnen te krijgen, gonzen de verkiezingscentrales in de diverse gemeentehuizen van de geruchten. Voor kandidaten begint dan een spannend wachten en niet zelden komt het voor dat de verzamelde fans kersverse raadsleden gelukwensen met hun benoeming op basis van die halve kiesdeler. Mattheij: 'Bij het opmaken van de definitieve uitslag kan het dan heel goed gebeuren dat die rekensom heel anders uitpakt en dan is Leiden in last. Dat geldt trouwens ook voor vooraf gemaakte afspraken tussen kandidaten. De Kieswet houdt daar volstrekt geen rekening mee en benoemd slechts cijfermatig. Wanneer een kandidaat zich niets aantrekt van die afspraken is er nauwelijks verhaal mogelijk'.

Een kwestie van rekenen dus. Niet zelden kan een enkele stem beslissen over meerdere raadszetels en is het ook best mogelijk dat een kandidaat met slechts een handvol stemmen straks Uw belangen in de gemeenteraad gaat behartigen. Voor de bewuste kiezer noodzaak genoeg om zich vooraf breed te oriënteren over de zogenaamde lijstsamenstelling, daar ligt de sleutel van het geheim : waar gaat mijn stem heen. In het verleden is het meermalen voorgekomen dat een gerichte kiezersaktie voor een laag geplaatste kandidaat averechts uitpakte. Niet de favoriete kandidaat werd gekozen tot raadslid maar diens aartsrivaal... Weggegooide stemmen? Ja en nee, wie uitgaat van een lijstverband waarbij het minder van belang is welke personen nauwelijks straks de partijlijn uitdragen, zit met zijn stem altijd goed, maar in de lokale politiek is niet altijd sprake van een duidelijk programma op basis waarvan vier jaar wordt gewerkt en dan hangt van de visie van de individuele kandidaat af welke richting uit gekoerst wordt. De kandidaat van voetbalclub A. of zangkoor B. in een wat losse plaatselijke groepering zullen inderdaad meer pogingen doen een subsidiebeleid in eigen richting te buigen dan de aan landelijke partijen met bijvoorbeeld een zuinig subsidiebeleid gelieerde raadsleden, maar ook dat is geen garantie. Daarom ook dat steeds meer lokale partijen, ook al omdat te voorkomen dat tijdens een raadsperiode de eigen kandidaten elkaar naar het leven staan omwille van enge dorpspolitieke onderwerpen, proberen een eigen programma vooraf te schrijven, waarin heel veel kiezers zich zouden kunnen vinden. Helaas komen die programma's meestal niet verder dan het eigen partijlokaal.

Toch zegt mr Henk Mattheij leeft de lokale politiek. Dat cijfers bijvoorbeeld in Sittard van de afgelopen decennia bewijzen dat de opkomst voor gemeenteraadsverkiezingen ver uit stijgen boven landelijke of provinciale verkiezingen. Opkomstscores van 80 tot 90 procent zijn vrij gewoon en dat terwijl bij onderzoeken blijkt dat de meeste burgers van een stad geen al te hoge pet op hebben van de dadendrang van eigen raadsleden of zo men wil het functioneren van de plaatselijke politiek.

● ....Je moet iets voor je favoriete partij over hebben....

● ...Uiteindelijk komt alle partij-politieke propaganda in de vuilnisbak terecht...

Rekenen

Terug naar de rekenmachine in een poging te achterhalen of een stem goed en zeker kan worden uitgebracht of dat het meer lijkt op de voetbaltoto, waar ook eik kruisje zeker lijkt maar zelden goed blijkt.

Op een lokale lijst in Sittard werden in 1981 bij de gemeenteraadsverkiezingen 9055 stemmen uitgebracht op lijst 5. Dat betekende op basis van de kiesdeler – dat wil zeggen het cijfer als uitkomst van het delen van alle uitgebrachte stemmen door de beschikbare 27 raadszetels in die gemeente – in eerste instantie 9 zetels met een behoorlijk aantal stemmen als rest. In die eerste ronde werden aan alle 9 bestaande lijsten zetels toegekend. Na die eerste verdeling en vanwege het hanteren van het systeem van de grootste gemiddelden (in alle gemeenten boven 19.000 inwoners) werd aan elke lijst een fictieve extra zetel toegekend. Door nu het aantal zetels te delen op de stemmen uitgebracht op de lijst – in het geval van de Sittards partij 9055 stemmen gedeeld door 10 – werden die gemiddelden vastgesteld en kreeg lijst 5 een extra zetel. Dit rekenwerk werd telkens herhaald tot alle restzetels op waren. In het geval van lijst 5 betekende dat nog een restzetel extra en daarmee was het aantal op 11 vastgesteld. In kleinere plaatsen wordt het systeem van de grootste gemiddelden niet toegepast maar eenvoudig de meeste stemmen bepalen de restzetels.

tekst: rob peters

Personen

Lijst 5 had dus 11 zetels en 30 kandidaten, met zeer uiteenlopende stemresultaten. Zo bijvoorbeelde haalde kandidaat nummer 3 van die lijst 260 stemmen en nummer 16 er bijna 400....

Nummer 3 werd tot raadslid gekozen, zelfs in het geval nummer 16 de halve lijstkiesdeler plus een stem had gekregen was nummer 3 gekozen, maar daarover later meer.

De lijstkiesdeler van lijst 5 werd vastgesteld op 823. Dat betekende dat degenen die dat aantal stemmen behaalde rechtstreeks gekozen waren. In het geval van die lijst betekende dat voor nummer 1 met 1178 en nummer 11 met 1341 stemmen een raadszetel. Omdat nummer 13 meer dan de benodigde stemmen kreeg ging zijn 'rest' naar nummer 1 van de lijst. Deze kandidaat had voor zijn eigen kop al voldoende dus alle resten gingen naar nummer 2, die dus ook was gekozen en eveneens vanwege de toekende resten ruim over de 823 stemmen heen kwam. Nummer 3 , die te weinig stemmen sec had, kreeg door de doorgeschoven resten wel voldoende en werd dus automatisch aangewezen.

Op dat moment waren dus vier raadsleden van de elf aangewezen. Na die procedure kwamen de kandidaten aan de beurt die de halve kiesdeler plus een stem dat betekende dus ruim 412, stemmen verzamelden aan de beurt. En omdat er daar bij lijst 5 voldoende van voorhanden waren was de verdeling snel gebeurd. In het andere geval was het na het aanwijzen van kandidaten met de halve kiesdeler de lijstvolgorde van belang geweest en waren dus kandidaten aangewezen in die volgorde los van hun aantal meegebrachte stemmen.

'Een enorme rekenklus, waarbij in heel veel gevallen kleine rekenfouten enorme gevolgen kunnen hebben. Daarom ook werken de mensen van het stembureau op een verkiezingsavond onder enorme hoogspanning, ook al omdat tientallen raadskandidaten nerveus op ons werk staan te wachten', aldus mr Mattheij en Sjaak Peerebooms.

Dat kandidaten wel eens bedrogen kunnen uitkomen bleek in 1981 ook bij lijst 5 waar kandidaat nummer 8 met 222 stemmen volgens de toegepaste regels uit de boot viel, maar door het ANP, dat in zijn verkiezingsuitslag geen rekening hield met voorkeursstemmen, als gekozen werd vermeld en daardoor in een dagblad stond vermeld als nieuw raadslid. Die droom duurde maar kort maar kwam hard aan. 'Voor onze uitslag op de borden gaat willen wij zeker zijn. Dat is duidelijk', aldus Mattheij en Peerebooms.

DATA

● **De gemeenteraadsverkiezingen 1986 worden afgewerkt op woensdag 19 maart. De kandidaatstelling van vele duizenden kandidaten vindt plaats op dinsdag 4 februari aanstaande. In alle gemeenten van Limburg zijn inmiddels de namen van de deelnemende lijsten gedeponeerd. Opvallend daarbij de registratie van 'God met ons' in alle grotere plaatsen en het opduiken van de Centrumpartij in zover bekend Geleen.**

● **De nieuwe gemeenteraden in Limburg komen op dinsdag 29 april voor het eerst bijeen en wijzen dan ook de wethouders aan.**

VOLMACHTELLENDE

Na de vele problemen die in 1981 in Zuid-Limburg ontstonden rond het verzamelen van zogenaamde volmachtstemmen, hebben nu al diverse burgemeesters scherpere maatregelen tegen oneigenlijk gebruik en misbruik aangekondigd. Sittards burgemeester J. Tonnaer heeft zijn raadsleden al gewaarschuwd over te gaan tot aangifte bij justitie wanneer volmachtstemmen ook maar enigszinsd rieken naar fraude. Het zogenaamde bij volmachtstemmen bij Kieswet geregeld is een mogelijkheid bedoeld voor langdurige zieken of voor mensen die langdurig elders verblijven toch hun stem uit te brengen. In 1981 werden via de groene formulieren echter hele straten en verenigingen overgehaald vroegtijdig hun stemmen af te geven. Raadskandidaten zorgde er wel voor dat de stemmen 'goed' werden uitgebracht. In Sittard dat in Zuid-Limburg de kroon spande , werden zo 2500 volmachtstemmen aangevraagd... en dat leidde tot wilde taferelen en veel afwijzigingen door burgemeester Tonnaer. Ook in Heerlen en enkele andere gemeenten kwamen er problemen. In 1986 zullen alle volmachten kritisch worden onderzocht in die gevallen waarbij de reden van stemoverdracht niet duidelijk is.

Een kwart eeuw geleden werden ze uit België de grens overgesmokkeld, samen met de tabak. Het eerst doken ze op in de Amsterdamse tabakszaken, maar Nederland bleek een onstuitbare behoefte te hebben aan gokken en nu zijn ze niet meer weg te denken uit onze maatschappij: de gok- en speelautomaten. Van flipperkasten, het degelijke handwerk, tot uiterst verfijnde computergestuurde videospelletjes. Onder welluidende namen als Pacman, Devil Rider, Astro Wars, Wizzard, Star Wars en Space Lab nodigen ze ons krakend, bliepend en gillend uit om een gokje te wagen in amusementshallen, cafés en andere horecagelegenheden.

LICHT IN DUISTER WERELDJE VAN DE GOKAUTOMATEN

● *Dirk Lindenbergh: Negen jaar lang hard gewerkt om de Wet mee voor te bereiden.*

Kwart eeuw geleden begon de grenssmokkel vanuit België

Al die tijd zijn ze illegaal geweest, betaalde de kroegbaas eerst stiekum en later openlijk uit. Inmiddels is door de Eerste Kamer de zaak 'doorgenomen' en is de Wet op de Kansspelen aangenomen, waardoor behendigheids- en gokautomaten voortaan legaal zijn, de uitbetaling is geregeld en de illegale praktijken kunnen nu worden teruggedrongen.

De behandeling van het wetsontwerp was de 'grote dag' voor voorzitter Dirk Lindenbergh (36) van de Vereniging Automatenhandel Nederland. Negen jaar heeft hij zich ingespannen om de komst van de wet mee voor te bereiden. Geboren als zoon van een landbouwer in de Noordoostpolder en met het diploma van de Hogere Landbouwschool in Groningen op zak rolde hij via een baantje in de horeca in de speelautomatenhandel en nu is hij directeur van een van de grootste bedrijven op dit gebied: Playtronics in Groningen.

Rond tweeduizend automaten heeft hij onder zijn beheer, die zijn neergezet in tien amusementshallen en bijna alle horecabedrijven in de drie Noordelijke provincies. Bij het Groninger bedrijf, waarin Harry Vale zijn compagnon is, en de twee dochterbedrijven in Friesland en Arnhem werken in totaal veertig mensen. De bedrijfstak heeft een gemiddelde winst van acht tot twaalf procent van de omzet en Lindenbergh benadrukt dat dat door de nieuwe wet straks twee a drie procent lager zal worden.

DUISTERE WERELD

„De wereld van de gokautomaten heeft het imago een duistere, ondoorzichtige wereld te zijn", drukt Lindenbergh zich eufemistisch uit. „Door de illegale manier waarop ze in ons land zijn gekomen is het een duister gedoe geworden, waar de verkeerde mensen zich mee bezig hebben gehouden. Er was geld in te verdienen en de belasting was gemakkelijk te ontduiken. En nog hangt er een sfeer van illegaliteit omheen. Vijfenzeventig procent van de speelautomatenhandelaren in Nederland is aangesloten bij onze vereniging en die vertegenwoordigen 90 procent van de automaten. Die andere 25 procent, dat zijn beunhazen, die houden zich niet aan de voorschriften. Nee, van de eigen leden weet ik het natuurlijk ook niet precies, maar we proberen het wel in de gaten te houden. De vereniging heeft bijvoorbeeld een ballotagecommissie".

Ook voor de consument is de speelautomatenhandel een ongrijpbaar bedrijf. Veel ouders vrezen voor de duistere gokhallen, waarin de eenarmige bandiet hun kinderen van school houdt en hen het zakgeld uit de zak haalt. „Toch komt ook daar verandering in. De amusementshallen worden steeds lichter en doorzichtiger opgezet. Onze amusementshal in Zwolle is net een winkel. Veel glas en een open ingang. Daar komen niet alleen duistere figuren, ook het winkelend publiek stapt er even binnen om een gokje te wagen. Een amusementshal fungeert als een soort sociaal trefpunt, net als een café. Alleen is de drempel lager, je hoeft niets te drinken".

„Ik ontken niet dat een groot deel van het publiek uit werkloze jongeren bestaat. Maar vergis je niet, ook een hoop intellectuelen vinden hun weg naar een amusementshal. Even tussen de middag of zo. In de hallen komen vooral mannen, het is ook een beetje een machospelletje. Kijk maar naar al die opschilderingen, half ontklede vrouwen, oorlogstaferelen en wilde beesten. Het is eigen aan de branche. Maar in cafés zie je ook veel vrouwen spelen. Gaan ze even een spelletje flipperen met z'n tweeën, net als ze vroeger een knobbeltje gooiden of een kaartje legden".

GOKVERSLAVING

„Ach ja, die verslaving. Ik ben ervan overtuigd dat die niet zo groot is als men denkt. Ik verwacht wel dat we ons straks zullen moeten verdedigen tegen dat imago. Bij de vereniging wordt een speciale pr-commissie ingesteld die zich daarmee bezig gaat houden. De nieuwe wet is vanuit die invalshoek onder meer bedoeld om de speler te beschermen. Straks worden de automaten zo afgesteld, dat er maximaal vijftig gulden per uur te verliezen valt. Maar dat die gokverslaving bestaat, weten we".

„Kijk, je hebt twee soorten spelers. De een vertoont een risicozoekend gedrag, de ander is risicomijdend. Als je in het dagelijks leven risicozoekend bent, de spanning opzoekt, zul je niet zo snel gaan gokken. Maar wie overdag risicomijdend is, gaat naar een automaat. Spelen is een behoefte en het is ook geaccepteerd als sociaal gebeuren. Het gaat om het spanningsveld tussen jou en de machine. En het heeft een functie. Stel, iemand gaat naar de film, Rambo of zo. Daar gebeuren een hoop toestanden en als ze daaruit komen denken ze dat ze de hele wereld kunnen veroveren. In zo'n toestand is het beter dat ze zich afreageren op een automaat dan dat ze een ruit ingooien. Ja toch?".

● *Je vindt 'ze' overal, zelfs in een hoekje in de friture...*

MAATSCHAP

Hoeveel automaten er in Nederland staan, is onbekend. Er wordt uitgegaan van gemiddeld 1,7 automaat per horecabedrijf en aangezien Nederland zo'n 35.000 horecabedrijven telt, komt dat neer op 60.000 automaten. Hoeveel daarop wordt verdiend is ook niet bekend. Per inspectie worden andere normen gehanteerd. In Groningen wordt ervan uitgegaan dat een kansspelautomaat de handelaar f 6000 oplevert, een flipperkast f 2000 en de overige f 1000. Deze bedragen zijn de helft van de feitelijke opbrengst, de andere helft is voor de kroegbaas met wie de handelaar een maatschap aangaat. De handelaar levert de automaat, de technische en veelal ook de economische en financiële kennis voor het opzetten van een bedrijf, de kroegbaas brengt de plek en het toezicht in.

„Op die manier financier je ook voor een deel de opzet van een café", legt Lindenbergh uit, die zelf ook belangen in horecabedrijven heeft. „Die heb ik ondergebracht in een aparte BV. De ene keer is dat belang een eigen pand, soms bezit ik de inventaris, soms heb ik een gehuurd pand weer doorverhuurd aan een kroegbaas. Mijn belang is in veel gevallen dat ik een plek heb om mijn automaten neer te zetten".

Deze vermenging van belangen leidt er regelmatig toe dat een handelaar of ook wel een kapitaalkrachtige horecaman een failliet bedrijf overneemt door een regeling te treffen met de belasting, die bijna altijd de belangrijkste schuldeiser is. „Daar zetten we dan een failliete kroegbaas in. Zo wordt die weer op het paard geholpen en hebben wij weer een plek om onze automaten te plaatsen".

VEER LATEN

Door de nieuwe wet op de kansspelen moeten de automatenhandelaren een behoorlijke veer laten. Genoemd is al de verwachte winstdaling. Verder moeten alle automaten worden voorzien van een speciaal kenteken, waardoor ze worden geregistreerd. Zo wordt belastingontduiking een stuk moeilijker, is de verwachting. Afgezien van de te betalen leges kost een sticker op de automaat de handelaar 290 gulden.

„Vergeleken bij de overige kosten is dat echter een schijntje. Een vergunning om toegelaten te worden tot de markt gaat f 20.000 kosten en daarnaast is er nog een exploitatievergunning nodig. Die kost eenmalig f 4000 plus f 1000 per jaar. Ten slotte wordt straks een nieuw (hoger) btw-tarief toegepast. Dat betekent dat de handelaren een hoop hebben moeten slikken". Lindenbergh wil ook wel toegeven dat de achterban het daar wel eens moeilijk mee had. „Het heeft nogal wat discussie opgeleverd, maar deze aderlating was noodzakelijk om tot zinvolle wetgeving te komen. Straks zijn we tenminste wel een erkende branche".

De nieuwe wet gaat uit van twee punten: een redelijke exploitatie en de bescherming van de speler. Dat laatste zit hem onder meer in een minimale winstuitkering van 60 procent van de inzet. De speler is er dus altijd zeker van dat hij 60 procent van zijn geld terugkrijgt.

„Dat is natuurlijk ook belangrijk voor ons, want de uitbetaling is doorslaggevend voor de vraag of iemand op een automaat wil spelen. De hoogste prijs is daarbij niet belangrijk, juist de kleine prijzen maken alles uit. Maar, en je zult me wel niet geloven, de meeste automaten betalen meer dan 100 procent uit. Dat hoef je niet in de krant te zetten, want dat gelooft toch geen mens".

De winst zit hem in het verspelen van de vrije spelen. Die punten worden dan niet uitbetaald, maar omgezet in vrij spel. De meeste kroegbazen betalen bijvoorbeeld niet uit beneden de 40 gulden. Om de bescherming van de spelers te garanderen krijgt het IJkwezen de bevoegdheid de automaten te controleren en worden opsporingsambtenaren ingezet om malversaties te voorkomen.

„De kosten van de controle worden door de branche zelf opgebracht. Berekend is dat de controle op de wet 2,5 miljoen gulden per jaar kost en dat wordt betaald met de gelden van leges en keuringsgelden. Die controle is onder meer zo duur, omdat het bij de automaten gaat om geweldig geavanceerde technieken. Het IJkwezen heeft drie jaar geleden apparatuur aangeschaft en die is nu alweer verouderd".

FILANTROPIE

Lindenbergh geeft toe dat de intensieve betrokkenheid van de vereniging bij de totstandkoming van de wet niet alleen filantropie is. Het was eigenlijk meer alles of niets. „Als wij niet zo zelfregulerend waren opgetreden, waren de speelautomaten allang verboden. Kijk maar naar Frankrijk. Daar werden zulke zware automaten gebruikt, dat het publiek en de overheid de indruk kregen dat het om grove bedrijven ging. Daar zijn de automaten dan ook verboden".

„Ook in Nederland dreigde het wel eens mis te gaan. Zo zijn in Amsterdam in 1978 6000 opgevoerde machines opgehaald. Opgevoerde machines zijn automaten waarop je op meer dan één lijn tegelijk kunt spelen. Zo verdubbel je je prijzenschema. Het gevaar daarvan is dat de speler zijn verlies niet meer in eigen hand heeft. In Amersfoort en Zevenaar heb je ze ook nog wel. Het zijn verschrikkelijke machines. Het was ons ook een doorn in het oog dat elke gemeente de eigen voorwaarden kon stellen. De verschillen per gemeente zijn soms erg groot. Nu zijn we als handelaren zelf betrokken bij een uniforme regeling. En het wordt uit de sfeer van de illegaliteit getrokken".

BUREAUCRATIE

De voorbereiding van de wetgeving is voor de voorzitter van de vereniging een hele klus geweest, waarvan hijzelf veel heeft geleerd. Diverse malen spreekt hij zijn verbazing uit over de gang van zaken die met zo'n procedure gepaard gaat. Verschillende formulieren worden tevoorschijn gehaald waaruit moet blijken hoe de wet tot stand is gekomen. Concepten, herzieningen en ontwerpen wisselen elkaar af en als toppunt van bureaucratie noemt hij het feit dat er alweer een wijziging van de wet onderweg is.

„Voorzitter van de vereniging zijn en directeur van Playtronic tegelijk houdt eigenlijk in dat je een dubbele baan hebt. Enerzijds moet ik de grote lijn in de gaten houden en anderzijds zit ik zelf werkbriefjes in te vullen voor de werkplaats, terwijl dat eigenlijk niet moet. Ik zeg ook altijd tegen mijn personeel: als ik iets delegeer, moeten jullie het ook uitvoeren, dan kan ik achter m'n bureau zitten creatief te zijn. Je raakt steeds weer verstrikt in je eigen bedrijf. Je haalt zelf alles aan en dat groeit. Dan maak je een herindeling van de verantwoordelijkheden en dan gaat het weer een tijdje goed totdat het weer vastloopt".

Speelautomaten zijn dan ook niet het enige waar Playtronics zich mee bezighoudt. Aan veel horecabedrijven wordt geluidsapparatuur geleverd en onderhouden en ook is alles aanwezig om een discotheek modern in te richten met licht en geluid. Maar de automaten zijn de hoofdmoot en in een van de ruimten van Playtronics zijn simulators genstalleerd van de fabrikanten van de meest gangbare automaten. Speciaal opgeleide electronicadeskundigen meten hier defecte apparatuur door.

De markt in automaten is erg wisselend. „De meeste spelletjes worden uitgedacht in de Verenigde Staten. Ongelooflijk wat ze al niet verzinnen. En de meeste apparatuur komt uit het Verre Oosten. Japan is een meester in het kopiëren van de spelletjes, ze zijn veel sneller dan wij. Ook in Groot-Brittannië worden ze wel gemaakt. In Nederland zijn maar een paar fabrikanten. Wij hebben geen traditie op het gebied van speelautomaten, ze zijn hier nog maar vijfentwintig jaar en bovendien waren ze tot nu toe illegaal. Misschien dat er nu wat meer producenten komen".

SNELLE AFSCHRIJVING

„Een automaat kost tussen de 1000 en 25.000 gulden en moet snel worden afgeschreven. Dat is ook zoiets dat we de belastingdienst moeilijk duidelijk kunnen maken. De technische levensduur is wel tien jaar, maar de economische veel korter. De mensen zijn er snel op uitgekeken. Zo merk je bijvoorbeeld het laatste half jaar een verschuiving van videospelletjes naar flipperkasten en dergelijke. Het publiek is uitgekeken op de videospelletjes, vindt het vaak te ingewikkeld. Die automaten gaan niet veel langer dan een half jaar mee, dan moeten ze worden verplaatst. Bij de kansspelautomaten, een fruitautomaat bijvoorbeeld, is dat ongeveer een jaar. Wij schrijven de automaten in vier jaar af, waarvan driekwart van de waarde in twee jaar".

Lindenbergh is zelf nauwelijks aan een automaat te vinden. Afgezien van de fysieke problemen die dat met zich mee zou brengen (met zijn 2.06 meter zou hij voortdurend krom moeten staan) vindt hij er naar eigen zeggen 'niks aan'. „Ik doe het alleen als het moet". Voor de rest vindt hij werken met speelautomaten leuk, vooral de beleidsmatige kant ervan. „Van dat voorzitterschap word ik geen dubbeltje beter, we betalen zelfs ons eigen eten en drinken. Maar het is een soort gedrevenheid. Ik zal niet zo eigenwijs zijn te denken dat ik het zelf beter kan, maar het is wel zo dat als het goed geregeld is, dat ook goed is voor je eigen bedrijf".

„Nee, mijn collega's hebben geen moeite met mijn voorzitterschap en dat is mede uit concurrentieoverwegingen. Het betekent dat je minder tijd hebt voor je eigen bedrijf. Maar gelukkig heb ik goed personeel. En met het imago van het beroep heb ik ook geen problemen. In het begin dacht ik dat iedereen me erop aankeek. Dus dacht ik: ik moet me maar heel netjes gedragen. Dat heb ik nog wel een beetjé. Maar ik heb gemerkt dat die vooroordelen er helemaal niet meer zijn. Kijk, eerst noemden we onze apparaten automaten, toen kans- en behendigheidsautomaten en nu zeggen we gewoon gokautomaten. Daar schamen we ons niet meer voor".

Helma Coolman

Het 'welles-nietes-spel' tussen justitie en casinobazen

MAASTRICHT/STEIN – „De groei is er uit" en „Er bestaat een enorme behoefte aan gokken". Twee verschillende meningen over de 'illegale' Golden Ten-casino's, die geregeld in Zuid-Limburg de kop op steken. De eerste opmerking is van officier van justitie mr. Ummels in Maastricht, die verantwoordelijk is voor het opsporen van de ongelegimiteerde gokhuizen, en het tweede citaat komt uit de mond van Floor Zegers uit Stein, die in augustus van dit jaar nog een 'illegaal' casino dreef in Schinveld. Na enkele dagen had hij echter al de politie over de vloer en moest hij zijn 'handeltje' stoppen. Tussen justitie en casino-bazen wordt er al jaren een discussie gevoerd of Golden Ten een kansspel dan wel een behendigheidsspel is. Volgens Zegers maakt het allemaal niets uit. Als ex-casinobaas is hem gebleken dat er een grote behoefte bestaat aan deze vorm van amusement. „Golden Ten is gewoon een moderne vorm van kienen. En dat mag toch ook".

Tekst:
MATH WIJNANDS

● *Zelfs vijf Kamerleden gingen spelen om aan de weet te komen of Golden Ten een kans- of behendigheidsspel is. Ook hun meningen bleven verdeeld.*

"GOLDEN TEN IS MODERNE VORM VAN KIENEN"

Hij spreekt dan ook liever niet over gokken. „Aan dat woord kleeft toch altijd iets negatiefs. De Golden Ten casino's zijn gericht op de gewone man. Hij kan voor 25 gulden een avondje vertoeven: iets eten en drinken en uiteraard spelen. Ga maar eens naar een staatscasino, dat is voor Jan Modaal niet betaalbaar. Als je over gokken spreekt, denkt toch iedereen over grote bedragen. De echte gokker gaat naar het zwaardere werk, die blijft bij ons niet hangen. En als dan het woord illegaal wordt gebruikt, meent iedereen dat er een groep criminelen bijeen zit. Dat criminele is absoluut niet waar. Bij de Golden Ten-casino's is nooit een vorm van criminaliteit ontdekt. Het komt wel eens voor dat er een overval wordt gepleegd, maar dan moeten ze de banken ook sluiten. Nooit zijn er vechtpartijen of iets dergelijks. Het is zuiver en alleen een attractie voor de gemeenschap", zegt Floor Zegers.

'Geen garantie'

Justitie is daarentegen een andere mening toegedaan. Mr. Ummels meent dat Golden Ten georganiseerde criminaliteit aantrekt. „Dat is een van de redenen om die casino's niet te tolereren. Er bestaat geen enkele garantie dat er eerlijk gespeeld wordt en controle door de overheid is helemaal niet mogelijk. Kijk, bij een staatscasino hebben de croupiers een degelijke opleiding genoten en staat alles onder controle. Maar in die kleine gokhuizen kan iedereen in feite maar wat aan-rotzooien. Eveneens komt het geregeld voor dat er een overval wordt gepleegd. De overval op het casino in Maasbracht onlangs was de dertigste op mijn lijstje over het hele land. En die lijst begint pas medio 1984."

De officier meent zelfs dat er overvallen verzwegen worden. „Omdat die speelhuizen zonder vergunning werken, durven de eigenaren ook geen aangifte te doen. Dat is bijvoorbeeld in Meerssen gebeurd. Daar werd een overval gemeld door de omwonenden, maar tijdens het onderzoek liet de eigenaar weten dat er niets gebeurd was. Je hebt de criminaliteit helemaal niet in de hand. Over vechtpartijen is ons inderdaad niets bekend, maar het zou kunnen dat ze ook dat wijselijk binnenshuis houden".

Onderzoek

De laatste jaren schoten de Golden Ten-casino's als paddestoelen uit de grond. Vooral in 1984 was het prijs. Meerssen, Rothem, Roermond, Herten, Roosteren en Kerkrade waren plaatsen die even met het Golden Ten mochten kennismaken. In 1985 kwamen daar nog Schinveld en Heerlen bij. Even zat justitie met de handen in het haar. Was het nou verboden volgens de Wet op de Kansspelen of was Golden Ten een behendigheidsspel? De wet gaf geen uitsluitsel en een gerechtelijke uitspraak ligt er nog steeds niet. Het 'welles-niets spelletje' tussen voor- en tegenstanders kwam op gang. Professor Wagenaar van het TNO verrichtte een onderzoek en kwam tot de conclusie dat het een kansspel is. Toch heeft de wet die conclusie nog niet overgenomen. In het arrondissement Maastricht (van Vaals tot en met Susteren) vond justitie een oplossing: de casino's werden opgerold met de Algemene Politieverordening (APV) in de hand.

„Als je de Wet op de Kansspelen hanteert moet je gaan bewijzen dat het daadwerkelijk een kansspel is en dat kunnen we nu nog niet. We kunnen wel sluiten door de APV strikt te hanteren. Het is echter niet zo dat in het Noorden helemaal niets gedaan wordt tegen de Golden Ten. Ook daar begint men langzaam maar zeker de APV te raadplegen. Wat dat betreft volgen wij geen eenzame weg", meent mr. Ummels. In het arrondissement Roermond zouden zelfs akties worden voorbereid om de daar gevestigde gokhuizen te gaan sluiten. Het verschil in wetgeving tussen de verschillende arrondissementen blijft evenwel velen een doorn in het oog. Justitie wil graag een degelijke en gelijke wetgeving om de gokhuizen te kunnen aanpakken. De voorstanders willen dat dezelfde regels worden toegepast, zoals die momenteel in het Noorden gelden. „Ik voel me gediscrimineerd dat ik mijn speelhuis moest sluiten, alleen omdat ik in het zuiden woon. Als ik boven de lijn Susteren zou wonen, dan mocht ik mijn zaak wel voortzetten. Dat kan toch gewoon niet. In de rest van ons land zijn ongeveer 155 Golden Ten-casino's. Ik vraag me af of Zuid-Limburg nog wel bij Nederland hoort. Als je zo strikt de APV wil volgen, moeten we ook maar een vergunning aanvragen voor een verjaardagsfeestje thuis. Ook al is de wetgeving er nog steeds niet uit, wij zijn dat wel. Golden Ten is absoluut zeker een behendigheidsspel", is de overtuiging van de ex-casinobaas.

Ook de Tweede Kamer wist zich geen raad met deze alternatieve vorm van roulette. In onze volksvertegenwoordiging bleven de meningen over kansspel of behendigheidsspel verdeeld. In april 1984 gingen zelfs vijf parlementariërs in Casino Maasbracht spelen. Het waren Rein Hummel (PvdA), Ria Oomen (CDA), Frans Wolters (CDA), Jos van Rey (VVD) en Huub Jacobse (VVD), die zich over de 'ketel' bogen om te ondervinden of ze behendig genoeg waren om het lot de juiste wending te geven. Na afloop waren de politici nog steeds verdeeld. De PvdA'er en CDA'ers meenden dat de overheid dergelijke gokgelegenheden nooit mag tolereren. De VVD'ers daarentegen zeiden dat justitie het 'spel om de bal' nooit zal winnen. „Noem het een heksenjacht van de overheid of een achterhoedegevecht van de machteloze overheid, die toch niet in staat is de mensen op dit punt tegen zichzelf te beschermen. De mensen willen gokken en de overheid zal het altijd afleggen tegen de vindingrijkheid in een open maatschappij. Wordt Golden Ten verboden, dan ligt Golden Elf al klaar", zei liberaal Huub Jacobse toen.

● *Een gewoon beeld in de Zuidlimburgse Golden Ten-casino's: een politie-inval. Een dergelijk tafereel is in de rest van het land nog ondenkbaar.*

'Behoefte'

Floor Zegers zegt niet uit wrok te spreken. „Het wordt gewoon tijd dat er een sluitende wetgeving komt en dat de rechter hopelijk zal inzien dat het een gewone vorm van amusement is. Het publiek dat bij mij over de vloer kwam, waren gewone mensen die iets anders wilden dan naar een disco of naar het kienen. Het zijn echt geen gangsters met een revolver op zak. Toen we gingen beginnen keken vrienden en familieleden ons vreemd aan en vroegen waarom we ons in zo'n milieu wilden storten. Echter, na een bezoekje gaven ze toe dat er helemaal niets verkeerds aan de hand was. Kijk, als er zoveel casino's worden gesticht dan is er ook een behoefte. Na de eerste dag liep het in mijn zaak al storm. En als je in Eindhoven gaat kijken, val je van verbazing van je stoel. Een enorm groot Golden Ten-casino en het barst er werkelijk van de mensen die een gokje wagen. Hoe groot de omzet in deze bedrijfstak is weet ik niet zeker, maar ik heb in kranteartikelen gelezen dat het om vier miljard per jaar gaat. Hiervan wordt 120 miljoen omgezet door de staatscasino's. Dat zegt toch genoeg."

Maar in het verleden is er weinig of nooit over een eventuele behoefte gesproken. Voor justitie is dat helemaal geen criterium. „Hoe groot die behoefte is weet ik niet. Daar gaan we dan ook niet van uit. Blijkbaar draaien die zaken met een geweldige omzet. We hebben wel eens bij een inval ongeveer 20.000 gulden aangetroffen. Dat was dan de dagopbrengst en dat is uiteraard geen gering bedrag. Het heeft inderdaad storm gelopen de afgelopen jaren. Het was in feite een rage. Echter, de groei is er duidelijk uit. Dit jaar hebben we met slechts twee casino's te maken gehad: Schinveld en Heerlen. Dat was toch veel minder dan in 1984. Bovendien werkt onze aanpak preventief. Ieder speelhuis dat open gaat, zullen we binnen een week sluiten. De eigenaren denken nu toch wel even na voordat ze een dure inventaris riskeren", aldus mr. Ummels.

Banen

Volgens Zegers gaat met het sluiten van Golden Ten-casino's behoorlijk wat werkgelegenheid verloren. „Alleen daarom moesten ze het toestaan. Toen ik mijn zaak opende had ik werk voor tien mensen. Barpersoneel, garderobe, spelleiders, alles is nodig. De arbeidscontracten lagen al klaar. Ik wist dat ik een inval kon verwachten, daarom had ik die mensen nog niet in vaste dienst genomen. Dat aantal van tien had kunnen uitgroeien tot zeker 20 banen. Normaal hoef je in Nederland maar te roepen dat je werkgelegenheid biedt en je wordt vereerd. Ik kan best begrijpen dat mensen tegen gokken zijn, omdat het verslavend is. Dat is hun goed recht. Zo zijn ook mensen tegen alcohol, maar dat betekent niet dat de café's gesloten worden. Volgens mij worden de kleine speelhuizen gesloten, omdat ze een te grote concurrentie voor de staatscasino's vormen. De overheid steekt dat geld liever in eigen zakken in plaats van werk bieden. Als je een staatscasino bezoekt, moet dat een verering voor jezelf zijn. Ga je naar een 'illegaal' casino, krijg je een crimineel etiket opgeplakt".

Problemen bij de invallen hebben zich evenwel nooit voorgedaan. Er is nooit geweld gebruikt. Volgens mr. Ummels komt dat, omdat de eigenaren vantevoren gewaarschuwd worden. „Zij verwachten zo'n inval en zijn er dan ook op voorbereid. Als we weten dat weer ergens een casino illegaal is geopend, schakelen we de afdeling Bijzondere Wetten van de politie in. Zij zoeken uit op welke wijze we kunnen optreden. Geregeld komt het voor dat enkele agenten in burger gaan kijken wat er gebeurd. Bij de inval zijn dan zo'n 15 agenten betrokken. De inventaris, althans de speeltafels, worden in beslag genomen en het personeel gaat voor verhoor mee naar het politiebureau. We hebben de mogelijkheid om deze mensen tot zes uur na de inval aan te houden. Daarna laten we ze naar huis gaan. Ze krijgen de keuze tussen een proces verbaal van 300 gulden of een dagvaarding. De inventaris krijgen ze niet meer terug, want anders geef je ze de mogelijkheid om een dag later opnieuw te beginnen. Dat is in het begin wel eens gebeurd", zegt de officier van justitie.

Floor Zegers zegt in augustus 1985 al voor de opening van zijn casino gewaarschuwd te zijn. „Ik had eigenlijk al een paar maanden eerder willen openen. Steeds weer stelde ik het uit door de dreigementen van de politie. We waren nog geen dag aan het draaien of ik had in de gaten dat enkele spelers agenten in burger waren. Tijdens de inval kwamen 22 agenten als gekken naar binnen gerend. Toen wij geen enkele weerstand boden, hadden ze in de gaten dat het toch iets overdreven was. Ik vond het wel belachelijk dat zowel mijn vrouw als ik door twee agenten werden afgevoerd. Alsof we criminelen waren. Enkele dagen later hebben we het opnieuw geprobeerd en openden de zaak voor de tweede keer. Dat mocht weer niet lang duren. Op een gegeven moment stonden 15 agenten binnen en was ik mijn hele handel kwijt. Daarna heb ik van alles afgezien. Ik heb verklaard dat ik niet meer opnieuw zou beginnen en betaalde gewoon mijn boete. Dat was de weg van de minste weerstand. Ik heb ook nog een privéleven en kinderen, die ik geen schade wil berokkenen. Mocht het ooit eens toegestaan zijn, dan ben ik er weer als de kippen bij. Maar nu waag ik me er niet meer aan. Het heeft me natuurlijk veel geld gekost. Mijn inventaris was bijzonder mooi en dat kostte een paar centen. Als ik het nog eens had moeten doen, was ik met iets minders begonnen want het gaat toch niet lang mee. Daarbij komt dat ik mijn broodwinning kwijt was. Echter, het grootste verlies is dat ik mijn vertrouwen in de mensheid kwijt ben", drukt Floor Zegers zich erg lyrisch uit.

Onduidelijk

Al met al blijft de situatie rondom de Golden Ten nog onduidelijk. Momenteel heeft Zuid-Limburg geen 'illegaal' casino waar de alternatieve roulette wordt gespeeld. Althans, daar is bij justitie op dit moment niets van bekend. Met het sluiten van de speelclub in het City-hotel in Heerlen in november van dit jaar, heeft het laatste Golden Ten-balletje gerold. Maar ver hoeven de Zuid-Limburgers niet te rijden om een gokje te wagen. Al in het Middenlimburgse Maasbracht kunnen ze aan tien speeltafels terecht. Wanneer eindelijk eens een allesomvattende wetgeving komt, blijft de vraag. „Daar is nu nog niks over te zeggen", aldus mr. Ummels. In ieder geval is sneller een casino geopend, zo is gebleken, dan een degelijke wet gemaakt.

Limburgs WOONBLAD

Stook-wijze

'ZUINIG STOKEN': antwoorden op vragen van lezers

Velen verbaasd over eigen 'bewustwordingsproces'

Als een van de meest opmerkelijke conclusies van degenen, die aan de actie 'ZUINIG STOKEN' meedoen, mag intussen wel worden vastgesteld, dat veel mensen min of meer verbaasd staan van hun eigen 'bewustwordingsproces' inzake het stookgedrag. Dat hoort men van verscheidene kanten. Maar ook de gasbedrijven hebben die stellige indruk. Nooit eerder heeft men zoveel aandacht gehad voor het gedrag van de gasmeter en het gebruik van de thermostaat.

En wie dat verstandig doet zal ook al gewaar zijn geworden, dat het resultaat daarvan niet uitblijft. Waarbij het (om eens een politieke term uit de door ons zo verfoeide koppeling van de prijs van aardgas aan huisbrandolie te gebruiken) een vaststaand beginsel is, dat elke kubieke meter gas, die iemand weet te besparen, straks bijna 70 cent in de portemonnee scheelt.

Hoog tijd is het nu om enige aandacht te schenken aan vragen en tips uit de lezerskring en van deskundigen.

Een lezer wil graag iets meer weten over het regelen van de ketelthermostaat in verband met de buitentemperatuur. Voor die ketelthermostaat geldt hetzelfde als voor de kamerthermostaat: houdt hem zo laag mogelijk, bijvoorbeeld op 60 graden en zet hem pas een graad of 5 à 10 hoger als u vindt, dat de 'opstooktijd' (dus de tijd, die nodig is om het huis te verwarmen) wat te lang duurt. De ketelthermostaat heeft de meeste invloed op huizen, waarin de verwarming geregeld wordt met aparte thermostaten op de radiatoren, dus per vertrek. Op de kamerthermostaat heeft de thermostaat van de ketel minder invloed.

Uiteraard zijn er ook vragen gekomen naar aanleiding van het bericht waaruit bleek, dat minister Van Aardenne had gezegd, dat temperatuurverschillen in de buurt van de gasmeter ervoor kunnen zorgen, dat er meetverschillen tot drie procent optreden. Bij een gemiddeld verbruik van 2500 kuub gas per jaar geeft dat in 1985 verschillen tot een waarde van circa 50 gulden. Overigens noemde Van Aardenne het daartoe gedane onderzoek door het IJkwezen niet representatief voor de gemiddelde meetomstandigheden in Nederland.

Volumemeter

Zo'n gasmeter berust op het principe van een volumemeter, dus als een soort longen waar steeds twee liter gas in- en uitgaat. Bij wisselende temperaturen heeft gas evenwel een wisselend volume. Dat geldt al bij de inkoop door het gasbedrijf. Met warm weer zet het gas uit en bij koud weer krimpt het, dus in het laatste geval krijg je meer dan in het eerste. Zo kan ook de 'long' van de gasmeter bij wisselende weersomstandigheden wat verschillend reageren, maar die verschillen zijn niet alleen klein, maar worden door de wisselende omstandigheden bovendien gecompenseerd. Deskundigen zijn dan ook van oordeel dat die meetverschillen in de praktijk nogal mee zullen vallen.

Een lezeres wil weten of het in het gasverbruik verschil maakt als de gasmeter vier of vijf cijfers in het zwarte blokje vermeldt. Dat heeft alleen met het bouwjaar van de gasmeter te maken. Vroeger waren vier cijfers voldoende, maar omdat steeds meer gas wordt gebruikt voor verwarmingsdoeleinden heeft men de meter uitgebreid. Gasmeters laten geen verschil in kwaliteit zien. Door het volume-principe doen ze het goed of helemaal niet. Het kraken of piepen van de meters wordt veroorzaakt door de temperaturen van het gas en is geen verontrustend verschijnsel.

Onderscheid

Een lezer schreef dat er onderscheid in de streefcijfers moet worden gemaakt ten aanzien van het verbruik van gas voor het koken en warm water, omdat daarbij de buitentemperatuur, dus de berekening met de graaddagenmethode, niet van toepassing is. Woordvoerder Zwetsloot van de Vereniging van Gasbedrijven in Nederland te Apeldoorn zette evenwel uiteen, dat juist daarom sprake is bij de berekening van de streefgetallen van de gewogen graaddagenmethode.

De toevoeging 'gewogen' heeft de volgende betekenis: vastgesteld is dat in de wintermaanden het gasverbruik per graaddag toch nog net iets hoger ligt, dan op basis van de berekeningen zou mogen worden verwacht. En in de zomermaanden is het gasverbruik net iets lager. Daarbij is inbegrepen het gebruik van gas voor koken en warm water, dat doorgaans gemiddeld slechts tien procent van het totale verbruik betreft. In de streefgetallen worden die correcties doorgevoerd en er wordt dan gesproken van gewogen graaddagen. Een uitsplitsing van het gasverbruik voor de verschillende doeleinden is volgens Zwetsloot dan ook niet nodig.

Waakvlam

Nog een tip: veel mensen hebben in verschillende vertrekken andere verwarmingstoestellen, bijvoorbeeld gevelkachels of gewone gaskachels. Die branden als het koud is, maar volgt dan weer een periode met zacht weer, dan gaan ze weliswaar uit, maar blijven de waakvlammen vaak branden. Door die waakvlammen uit te doen kan men volgens hem evenwel nog verscheidene kubieke meters gas besparen. En op de totale besparing geldt dan dat alle kleine beetjes helpen.

ACTIE ZUINIG STOKEN

Tabel voor de week van maandag 16 december t/m zondag 22 december 1985

Bij een jaarverbruik van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van:	en een totaalstreefverbruik sinds 20 oktober 1985
800 m³	21 m³	226 m³
1.000 m³	27 m³	286 m³
1.200 m³	32 m³	341 m³
1.400 m³	37 m³	398 m³
1.600 m³	43 m³	456 m³
1.800 m³	48 m³	512 m³
2.000 m³	53 m³	568 m³
2.200 m³	59 m³	626 m³
2.400 m³	64 m³	682 m³
2.600 m³	69 m³	739 m³
2.800 m³	74 m³	795 m³
3.000 m³	80 m³	854 m³
3.300 m³	88 m³	938 m³
3.600 m³	96 m³	1023 m³
3.900 m³	104 m³	1109 m³
4.200 m³	112 m³	1194 m³
4.500 m³	120 m³	1280 m³
5.000 m³	133 m³	1422 m³
5.500 m³	146 m³	1563 m³
6.000 m³	160 m³	1706 m³
7.000 m³	186 m³	1990 m³
8.000 m³	213 m³	2274 m³

Het wekelijkse streefverbruik wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde etmaaltemperatuur en enkele andere gegevens.

redactie:
max schmeetz

postbus 3100
6401 DP
heerlen
tel. 045-739266/739255

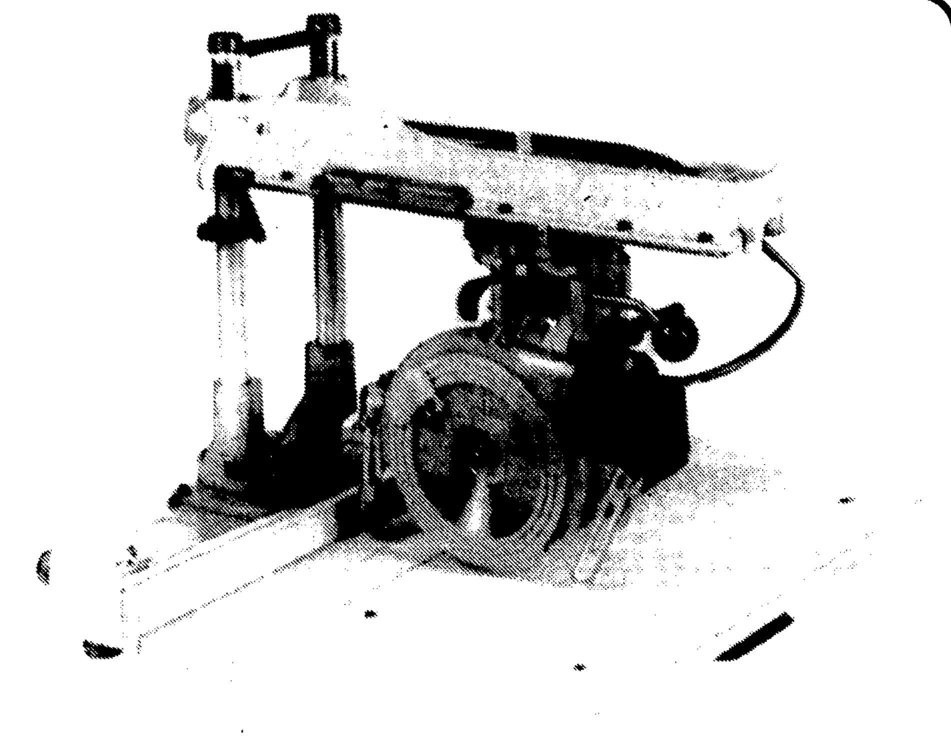
Binnenkort op 'Karwei': mini-radiaalzaagmachine

Een radiaalzaagmachine is voor gevorderde doe-het-zelvers een begerenswaardige werkplaatsmachine. Wie over de prijs van een dikke duizend gulden wil heenstappen zit dan echter met een heel ander probleem: zo'n machine is voor de meeste doe-het-zelf-werkplaatsjes te groot. Op de komende beurs 'Karwei' wordt nu een sterk verkleinde uitvoering van dit gereedschap geïntroduceerd: de Minirad.

Die heeft dezelfde mogelijkheden als de stationaire radiaalzaagmachines van groot formaat, maar is veel compacter en lichter in gewicht. Hij is dan ook zonder moeite te verplaatsen, is dus mobiel en kan na een zaagkarwei van de werkbank verwijderd worden en ergens hangend of staand opgeborgen worden.

Een radiaalzaagmachine, herkenbaar aan de in hoogte verstelbare zaagarm waarlangs het motorblok met de zaag onder elke gewenste hoek kan worden voortbewogen, heeft een groot aantal functies. Je kunt er met grote precisie mee afkorten, langszagen (schulpen), verstekken, dubbelverstekken, groeven en sponningen maken, maar met de daarvoor bestemde accessoires ook frezen, boren en schuren. Zelfs in een klein werkhokje vormt hij geen sta-in-de-weg.

Importeur van de Minirad is Ferm in Genemuiden, tel. 05208-55077.

● *De Minirad : compact, licht en daardoor mobiel.*

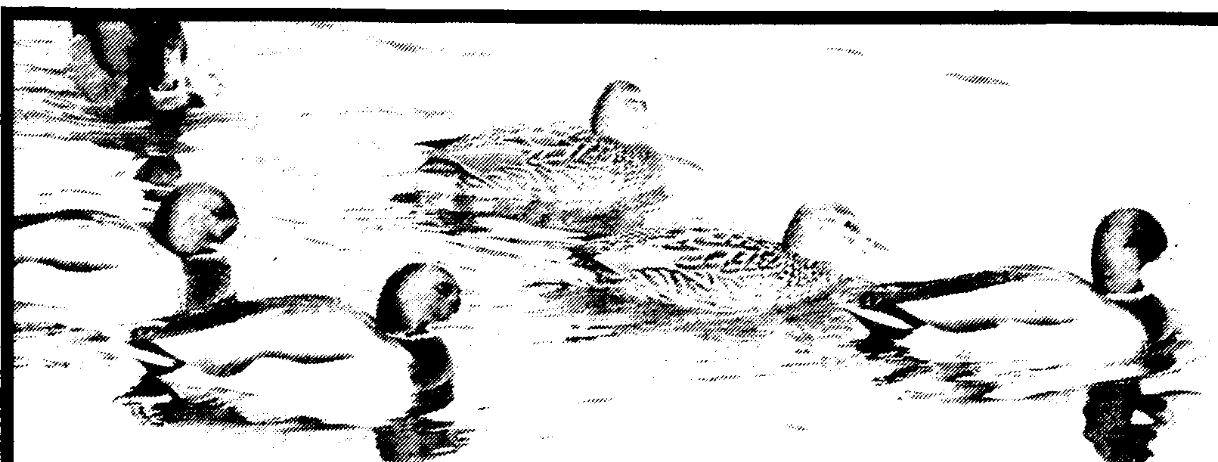
Overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 24 december 1985

Het 'oude jaar' sluit met ongewijzigde tarieven. De rentestand in 1985 is niet ongunstig geweest; de hoop is gerechtvaardigd dat 1986 eenzelfde, of misschien lager peil zal bereiken.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	rentepercentages met gem.-garantie opgave bank	met gem.-garantie werkelijk	zonder gem.-garantie opgave bank	zonder gem.-garantie werkelijk
ANNUÏTEITENHYPOTHEKEN						
A.B.N.	var.[1]	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	1 jaar[1]	1,5	7,1	7,50	7,3	7,71
	3 jaar[1]	1,5	7,5	7,93	7,7	8,15
	5 jaar[1]	1,5	7,7	8,15	7,9	8,39
plushypotheek	7 jaar[1]	1,5	7,9	8,36	8,1	8,58
Amrobank	var.[1]	1,5	xxxx	xxxxx	7,0	7,39
	2 jaar[1]	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
	5 jaar[1]	1,5	7,7	8,15	7,9	8,36
	7 jaar[1]	1,5	7,9	8,36	8,1	8,58
Bouwf. Limb. Gem.	5 jaar[1]	1,5	7,5	8,03	7,5	8,03
	renterust[1]	1,5	7,7	8,25	7,7	8,25
	30 jaar[1]	1,5	8,0	8,57	8,0	8,57
Centrale Volksbank	2 jaar[1]	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	5 jaar[1]	1	7,4	7,77	7,6	7,98
Direktbank/NCB-bank	1 jaar[1]	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	3 jaar[1]	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	5 jaar[1]	1	7,5	7,87	7,7	8,09
Grens Wis.kant./CDK	1 jaar[1]	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	5 jaar[1]	1	7,5	7,87	7,7	8,09
	1 jaar[1]	1	7,2	7,43	7,4	7,64
	5 jaar[1]	1	7,9	7,96	7,9	8,17
Ned. Midd. Bank	1 jaar[1]	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	3 jaar[1]	1,5	7,5	7,93	7,7	8,15
	5 jaar[1]	1,5	7,7	8,15	7,9	8,36
keuzehypotheek	7 jaar[1]	1,5	7,9	8,36	8,1	8,58
Pancratiusbank	var./5 jr.[1]	1,5	7,4	7,82	7,6	8,04
	ideaalrente	1,5	7,3	7,66	7,5	7,87
Postgiro en Rijkspostspaarbank	2 jaar[1]	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	5 jaar[1]	1	7,5	7,87	7,7	8,09
	7 jaar[1]	1	7,7	8,09	7,9	8,31
Rabo (adviesrente)	var.[1]	1,25	7,1	7,42	7,3	7,63
	3 jaar[1]	1,25	7,4	7,74	7,6	8,01
	5 jaar[1]	1,25	7,6	8,01	7,8	8,23
	stabiel[1]	1,25	7,8	8,23	8,0	8,44
	var.[3]	1,25	7,3	7,57	7,5	7,77
	3 jaar[3]	1,25	7,6	7,88	7,8	8,09
	5 jaar[3]	1,25	7,8	8,09	8,0	8,30
	stabiel[3]	1,25	8,0	8,30	8,2	8,51
Rabo Hypotheekbank	3 jaar[1]	1,5	7,4	7,82	7,6	7,98
	5 jaar[1]	1,5	7,6	7,98	7,8	8,25
	3 jaar[3]	1,5	7,6	7,91	7,8	8,12
	5 jaar[3]	1,5	7,8	8,12	8,0	8,33
Spaarbank Limburg	1 jaar[1]	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	3 jaar[1]	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	5 jaar[1]	1	7,5	7,87	7,7	8,09
	7 jaar[1]	1	7,7	8,09	7,9	8,31
Westland-Utrecht stand.	2 jaar[2]	1,5	7,0	7,55	7,2	7,77
standaard	5 t/m 9 jr.[2]	1,5	7,7	8,32	7,9	8,54
standaard	10/15 jaar[2]	1,5	7,9	8,54	8,1	8,76
no-risk	5 jaar[2]	1,5	op aanvraag		op aanvraag	
lage lasten	7 jr	1,5	xxx	xxxxx	8,1	8,61
interim	1 jaar[2]	1,5	6,9	7,45	6,9	7,45
4e kw. 1985 budget	var.[4]	1,5	8,3	8,74	8,3	8,74
LEVENHYPOTHEKEN						
Levensverz. aangesl.	5/10 jaar[4]	–	7,8	8,08	7,8	8,08
bij N.V.L.	5/10 jaar[1]	–	7,9	8,19	7,9	8,19

[1] Maandbetaling achteraf
[2] Maandbetaling vooraf
[3] Halfjaarbetaling achteraf
[4] Kwartaalbetaling achteraf

● Met het ontstaan van de grindgaten is de wilde eend fors in aantal toegenomen. Meer dan 10.000 overwinterende wilde eenden zijn tegenwoordig langs de Maas regel.

● Ook de fuut – tot de jaren vijftig een zeldzame doortrekker en wintergast in Limburg – ontdekte de grindgaten als overwinteringsgebied.

STEEDS MEER WATERVOGELS OVERWINTEREN IN LIMBURGSE GRINDGATEN

door jan van lieshout

MAASTRICHT – „De Hens" is achterhaald. Decennialang is het boek van gewezen burgemeester P.A. Hens van Valkenburg over de avifauna van Limburg hèt ornithologische standaardwerk geweest. In 1926 werd het werk uitgegeven, in 1965 volgde een tweede herziene druk. Maar aangezien het aangezicht van Limburg in de afgelopen twee decennia drastisch veranderde – er ontstond een plassengebied dat steeds meer aantrekkingskracht op watervogels uitoefende – behoeft het werk meer dan bijstellingen.

Daarom besloten leden van de Vogelwacht Limburg en de vogelaars van het jubilerende Natuurhistorisch Genootschap tot een fundamenteel nieuw werk. Het resultaat van hun intensief veldwerk is „Vogels in Limburg" dat als jubileumuitgave bij gelegenheid van het 75-jarig bestaan van het Natuurhistorisch Genootschap kon worden gepresenteerd.

„Aanvankelijk stond ons een traditionele avifauna voor ogen, met per soort een bespreking van het voorkomen", schrijft Frans Schepers, een van de auteurs, in de speciale uitgave van het Natuurhistorisch Maandblad. „Al spoedig bleek dit idee onhaalbaar, omdat systematisch veldwerk over de gehele provincie niet kon worden georganiseerd.

Daarom werd besloten een andere ingang te kiezen en werd het boek opgedeeld in hoofdstukken die ieder een vorm van onderzoek en de resultaten ervan beschrijven.

Daarnaast is lang gediscussieerd over de vraag of het vanwege de herkomst van het gros van de gegevens niet verstandiger was een boek over „Vogels in Zuid-Limburg" te schrijven.

Uiteindelijk werd toch besloten voor een boek dat de hele provincie besloeg".

Met dit terzijde is in feite de Achillespees van het boek blootgelegd. Aangezien alle goede dingen in drieën bestaan zal hèt standaardwerk van de avifauna in Limburg derhalve nog moeten worden geschreven.

Te meer daar de broedvogelstand voortdurend aan veranderingen onderhevig is, zoals Wim Ganzevles, Fred Hustings, Jacques Ummels en Willem Vergoossen in hun hoofdstuk over die veranderingen in de broedvogelstand ook zelf verkondigen.

De auteurs gewagen in hun hoofdstuk over in Limburg broedende vogels onder meer van een „forse achteruitgang" van de grauwe kiekendief en de grauwe klauwier en van een „spectaculaire vestiging" van de Turkse tortel.

Ook broeden thans in Limburg watervogels die vóór de ontgrindingen amper in Limburg werden gesignaleerd.

„In 1965 in een avifauna van Limburg een apart hoofdstuk wijden aan aan water gebonden vogelsoorten, zou getuigd hebben van een niet waar te maken pretentie", belijden Wim Ganzevles, Jacques Ummels en Willem Vergoossen die over de aan water gebonden doortrekkers, overwinteraars en broeders een hoofdstuk schreven. „Immers: Limburg was een waterarme provincie; de Maas, enige vennen en plasjes en enkele beken herbergden een voor Nederlandse begrippen onbeduidend aantal watervogels".

Evenwel: „Tegenwoordig komen er met name in het winterhalfjaar duizenden watervogels in Limburg voor. Hun aanwezigheid lijkt van structurele aard".

Zo kwamen de Limburgse watergaten die de baggeraars na ontgrinding hadden nagelaten in de trekroute van onder meer de aalscholvers te liggen. Vanaf 1980 is er in de trektijd zelfs sprake van een explosieve groei van deze gevleugelde vissers.

Met de grindgaten verscheen zelfs de zwarte zeeëend in de Limburgse wateren. Hij was tot de jaren zestig een dwaalgast. Zijn soortgenoot – de grote zeeëend is zelfs al een echte wintergast.

Sedert de winter 1977/1978 overwinteren op de binnenvelden van de Clauscentrale te Maasbracht de grauwe ganzen. Vanaf 1980 overzomeren zij er zelfs.

Ook voor de fuut, die tot de jaren vijftig in Limburg een zeldzame doortrekker en wintergast was, zijn de Limburgse grindgaten overwinteringsgebied geworden. In grote concentraties kunnen ze er in de wintermaanden worden waargenomen.

Talrijker zijn ook de blauwe reigers die in de grindgaten of langs de Maas overwinteren. Reeds werden concentraties van vele tientallen waargenomen.

Meer dan 10.000 overwinterende wilde eenden zijn tegenwoordig langs de Maas regel.

Als geen andere eendensoort heeft de tafeleend geprofiteerd van het ontstaan van de grindgaten. Voor 1960 een regelmatige doortrekker en wintergast, wordt de tafeleend tegenwoordig regelmatig in groepen van meer dan 1.000 exemplaren vrijwel uitsluitend op de grindgaten waargenomen. Weliswaar minder spectaculair dan de tafeleend is ook de kuifeend in aantal toegenomen.

De uitbreiding van de grindgaten zorgde ook voor een definitieve doorbraak van de meerkoeten.

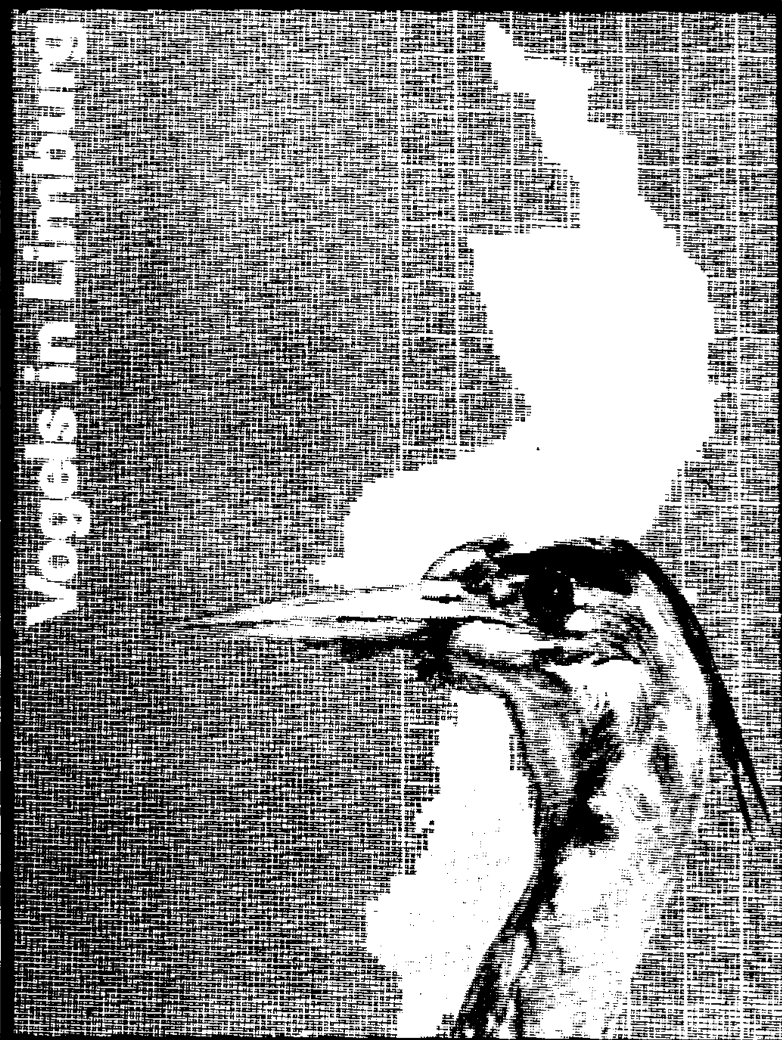
Voorts ontdekten meeuwen Limburg. Explosief was de toename van kok-, storm- en zilvermeeuwen in de winter van 1973/1974. Naar schatting overnachten in Limburg 50.000 tot 60.000 kokmeeuwen die binnen en buiten de provincie fourageren. Hun overnachtingsplaatsen zijn Mook, Stevensweert en Eijsden.

Toch is de toekomst van de watervogels die de Limburgse grindgaten als doortrek- en overwinteringsgebied ontdekten, „niet zeker", sluitconcluderen Wim Ganzevles, Jacques Ummels en Willem Vergoossen.

„Ooit was het de bedoeling elk ontstaan grindgat te dempen en agrarische grond terug te brengen waar deze enige jaren het veld had moeten ruimen. Echter, de lagen grind waren dikker dan er grond aanwezig was om de gaten te dichten. Men nam noodgedwongen genoegen met grote gaten in het uiterwaardenlandschap.

Wat te doen met deze gaten?

Vanaf het midden van de jaren zestig al is het via steeds dikkere en fraaiere rapporten besliste antwoord: massarecreatie. Dit antwoord wordt in de praktijk van nu omgezet: een toenemend aantal kampeerterreinen, jachthavens, dagstranden, zonneweiden, surfplanken, visplassen. Hierin moet en zal volgens de plannen de natuur haar plaats vinden. De toekomst zal vertellen of vogels zich temidden van het opdringend recreatiegeweld hebben weten te handhaven".

● „Vogels in Limburg" werd samengesteld door Wim Ganzevles, Fred Hustings, Frans Schepers, Jacques Ummels en Willem Vergoossen. Zij kregen daarbij de medewerking van Hans Bekkers, Philip Bossenbroek, Walther van der Coelen, Paul Dorren, Ruud Foppen, Jos Hoogveld, Leo Linnarts, Willem Scheres en Ran Schols – allen lid van de Vogelwacht Limburg dan wel van de Vogelstudiegroep van het Natuurhistorisch Genootschap. In het kader van het 75-jarig bestaan van dit genootschap werd het boek, dat in de boekhandel ƒ 34,50 kost, gepresenteerd.

Onroerend goed

TONGEREN-BELGIË. Notaris Guy van der Smissen, tel. 09.32 12 238686 recent handelshuis-grootwarenhuis Nopri met hoge huuropbrengst, centrum Tongeren, opp. 423 m2 in de Maastrichterstraat nr. 122.

KERKRADE: mooi gel. huis m. gar. en tuin te k. Gr. woonk., aanb.keuken, 3 slpk., badk. m. 2e toil., geh. z. g. uitgev. Sp. vrij. Pr. *f* 142.000,–; tel. 045-463686.

Bijzonder koopaanbod in Brunssum, Klingbemden

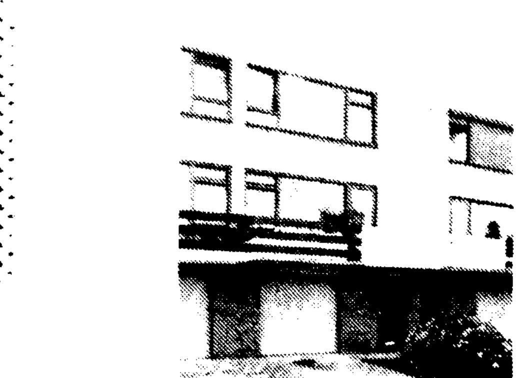
Diverse middenklasse woningen op zeer goede woonstand, voorzien van garage (bouwjaar 1977). Keuze uit diverse liggingen. Ind. gezellige woonkamer (ca. 30 m2), royale keuken (ca. 10 m2) met keukeninrichting, 3 forse slaapkamers, fraaie badkamer met ligbad en 2e toilet, aparte hobbyruimte en bergzolder.
Prijzen vanaf *f* 125.000,– k.k. Direkt te aanvaarden.

Speciale kijkdag.

heden 28 december tussen 12.00 en 16.00 uur.
Adres: Klingbemden 157 Brunssum
100% financiering of inruil eigen huis is bespreekbaar.
Inl. Stienstra Heerlen Makelaardij b.v.
Tel. 045-712255.

Open Huis

Schaesberg, Stikkerstraat 37
maandag 30 december tussen
14.00 en 16.00 uur.

Aan rustig plantsoen gelegen, uitstekend verbouwde souterrainwoning met fraaie plavuizen vloer (wit) in gehele woonhuis. Openhaard aangesloten op c.v.-installatie. Ind.: hal, toilet, tuinkamer, gar., tuin op het zuiden, gezellige woonkamer, witte keuken met installatie, voor- en achterbalkon, 3 ruime slaapkamers, betegelde badk. Prijs *f* 105.000,– k.k. Netto maandlast *f* 570,– (eigen geld *f* 4500,–).
Inl. Stienstra Heerlen Makelaardij b.v.
Tel. 045-712255.

Huis te k. met sal, gar., tuin, weiland, 7400 m2, dir. te aanv. **BANEHEIDE-BOCHOLTZ.** Tel. 045-442345.

OIRSBEEK: te k. ruim halfvrijst. luxe afgew. woonhuis, opp. 300 m, woonkamer 43 m en 5 slaapkamers, garage. Tel. 04492-2821.

Wonen in Voerendaal, Lindelauf is naar hartelust genieten

Het plan grenst enerzijds aan de kern van Voerendaal, anderzijds aan een schitterend natuurgebied. Fraaie woonhuizen met efficiënte indeling o.a.: ruime doorzon woonkamer, 3 flinke slaapkamers, luxe badkamer, vaste trap naar een grote zolder, tuinberging.

Konstante maandlast ca. *f* 502,- (nieuwe rijksbijdrage regeling A)

Inl.: Stienstra Heerlen Makelaardij B.V.
Tel. 045-712255

Te k. **APPARTEMENT,** Heerlen centr. (Gringel). Ind.: r. hal, keuken, badk. (ligb. + toil.), 2 slpks., woonk. 30 m², 2 balkons (voor + achter), kelder, c.v. Vrij uitzicht. Vraagpr. *f* 69.000,– k.k. Inl.: 045-726761.

Een nieuw huis Een nieuw jaar Een nieuw stukje Kerkrade

Een zonnige toekomst tegemoet in Eygelshoven, woonplan Laura en dat al voor een konstante maandlast van ca. *f* 546,– netto (nieuwe premie-A rijksbijdrageregeling).
Halfvrijstaande woonhuizen met garage.

Open huis

heden, 28 december tussen 14.00 en 16.00 uur (borden wijzen u de weg).
Inl.: Stienstra Heerlen Makelaardij B.V.
Tel. 045-712255.

Te koop Oirsbeek, Provincialeweg-Zuid

huis met o.a. kelder, grote woonkamer met open haard, 4 slaapkamers, badkamer met ligbad. Zeer goed onderhouden. Koopprijs *f* 119.000,- kosten koper.
Inlichtingen en bezichtigingen:
B.V. Makelaardij Onroerende Goederen

Peter van Bruggen

Heerlerbaan 50, 6418 CH Heerlen
Tel. kant. 045-417085

KERKRADE, Lod. v. Deysselstr. 49: halfvrijst. woning m. carport, berging en tuin. O.a. woonkamer m. open keuken, 4 slaapk. en zolder (vaste trap). Bouwjaar 1977. *f* 97.000,-. Aanv. direkt. Tel. 045-243040.

Amstenrade

Halfvrijst. degelijk woonhuis met schuren en tuin. Beg. grond: hal met toilet, woonkamer, keuken, serre, kantoor: 1e verd.: 4 slpk., badk. met ligb., 2e toilet en wast. (2 kelders, zolder met beschoten kap), c.v. Prijs *f* 99.000,– k.k. Inl.: 04494-40555.

Uw huis snel en vakkundig verkopen

Wij bemiddelen graag voor u. Marinus Krijntjes Onroerend Goed B.V., Kummenaedestr. 72, 6165 BX Geleen. Tel. 04494-51544.

U wilt uw huis zonder problemen snel **VERKOPEN?** Bel dan vrijblijvend uw makelaar voor Geleen en omstreken. Peters & Partners, Agnes Printhagenstr. 36, Geleen. Tel. 04494-48191.

Huis te koop te **VAALS**, mooi gelegen, *f* 160.000,-. Tel. 04454-2015.

Te k. unieke oude **BOERDERIJ**, gerest., omg. Maaseik. Ingericht voor restaurant, aanp. tot woning mogelijk. Direkt te aanv. Tel. 09-3211866096.

Taxatie

Aan- en verkoop - beheer. Mak. Hendrikx B.V. Heerlen, beëd. taxateur, tel. 045-412430.

Te k. gevr. te **SCHAESBERG,** Nieuwenhagen, luxe woonhuis of bungalow tot *f* 220.000,-. Br. o. nr. HK 942 Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Te k. of te h. zeer mooi vrij gelegen **PRIVE-HUIS**, buiten het dorp met gr. afgeschermde parkeerpl., zonder contanten onmiddelijk te reageren. Br.o.nr. SI 215, L.D. Baandert 16, 6136 ER Sittard.

TAXATIES binnen 24 uur. Cornelis Brorens, makelaar en taxateur o.g., Oranjelaan 211, Geleen, 04494-40030.

ABAZ

ONROEREND GOED EN TAXATIEBUREAU
J.J. Zoethout, beëd. taxateur
Voor al uw onroerend goed taxaties en deskundige bemiddeling bij aan- en verkoop
Inl.: De Doorn 23, 6419 CW Heerlen
045-718731

Vrijblijvend prijsopgave
MICA ZONWERING
ROLLUIKEN
JALOEZIEËN
ZONNESCHERMEN
Showroom
Sitterderweg 116, Heerlen
Telefoon 045-721658

Woning te Schaesberg

De notarissen Mr. A.N.J.M. Janssens en Dr. A.Fl. Gehlen te Heerlen

zullen op vrijdag 3 januari 1986 om 15.00 uur in café "Het Streeperkruis", Streeperstraat 66 te Schaesberg, in het openbaar ex artikel 1223 van het B.W., bij opbod in één zitting verkopen:
woonhuis, schuur en tuin, staande en gelegen aan de Putstraat 42, kad. bek. als gem. Schaebserg, sectie F nr. 98, groot 1,61 are.
Indeling: entree, hal, toilet, woonkamer en keuken; 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer met douche en loggia. Het pand is voorzien van c.v.
Aanvaarding: terstond, in eigen gebruik, na betaling koopprijs van kosten, eventueel met behulp van de grosse van de akte van veiling. De woning is niet verhuurd.
Bezichtiging: op de maandagen 23 en 30 december as., telkens van 17.00-18.00 uur. Belangstellenden dienen in het bezit te zijn van een door genoemd notariskantoor afgegeven toegangsbewijs.
Inlichtingen: te verkrijgen bij genoemd notariskantoor, Valkenburgerweg 19 te Heerlen (tel. 045-719430).

AMSTENRADE
- Beckstr. 1 Halfvrijst. woonh. m. garage. 129.000,– k.k.

BRUNSSUM
- Sluiterdstr. 24 Halfvrijst. woonh. m. c.v. en tuin. 95.000,– k.k.
- Pr. Hendrikln. 7 Halfvrijst. woonh. m. c.v. en flinke tuin. 119.000,– k.k.

HEERLEN
- Laanderstr. 93 Woonh. met c.v. 79.000,– k.k.
- Marconistr. 4 Woonh. met c.v. 89.000,– k.k.
- de Heugden 17 Riant appartement m. 2 slaapk. 98.000,– k.k.
- Hofstr. 51 Hoekw. met c.v. en tuin. 105.000,– k.k.
- Mergelsweg 116 Halfvrijst. drive-in woning. 105.000,– k.k.
- Erfstr. 1 Hoekwoning met c.v. en tuin. 108.000,– k.k.
- Schaesbergerweg 183 Hoekwoning met c.v. en tuin. 118.000,– k.k.
- v. Weerden Poelmanstr. 241 Patiobungalow m. c.v. en tuin 179.000,– k.k.
- Akerstr. 109 Riant herenhuis c.q. praktijkwoning 235.000,– k.k.

HOENSBROEK
- Wolfshoofdplein 3 Fraai woonhuis met tuin. 87.000,– k.k.
- Chr. Quixstr. 33 Hoekwoning met bedrijfsruimte. 119.000,– k.k.
- Ridd. Hoenstr. 161 Fraai halfvrijst. woonh. m. garage. 149.000,– k.k.
- Pr. Willemstr. 33 Vrijstaand woonhuis met garage 159.000,– k.k.

HULSBERG
- Raadhuisstr. 83 Halfvrijst. woonh. m. gar. en 150 mtr tuin 195.000,– k.k.

WIJ WENSEN AL ONZE CLIËNTEN EEN VOORSPOEDIG 1986
(n.b. vandaag is ons kantoor gesloten)

KERKRADE
- Oude Maar 8 Woonhuis met garage. 119.000,– k.k.
- Drievogelstr. 141 Woonhuis met 3 bergingen. 120.000,– k.k.
- Doverau 66 Halfvrijst. woonhuis met garage. 139.000,– k.k.

KLIMMEN
- Schutteheiweg 7 Riant vrijstaand landhuis. 369.000,– k.k.

OIRSBEEK
- Prov. weg Zuid 47 Halfvrijst. herenhuis. 139.000,– k.k.
- Bachstr. 19 Halfvrijst. woonh. met garage. 149.000,– k.k.

SCHAESBERG
- Ringoven 65 Woonh. met berging en tuin. 112.000,– k.k.
- Tasveld 19 Woonh. met berging en tuin. 115.000,– k.k.
- Op gen Steen 17 Fraaie hoekw. met carport. 115.000,– k.k.
- Kieskoel 22 Souterrainwoning met garage. 117.000,– k.k.
- Marshallstr. 5 Halfvrijstaand woonhuis 119.000,– k.k.
- Kennedyplantsoen 53 Riant halfvrijst. woonh. m. garage. 125.000,– k.k.
- Brikkebekker 72 Riant halfvrijst. woonh. met garage. 179.000,– k.k.
- Heibosweg 9 Vrijstaande bungalow met garage. 279.000,– k.k.

SCHIN OP GEUL
- Grachtstraat 23 Vrijstaande bungalow. 147.000,– k.k.
- Grachtstraat 7 Ruim halfvrijstaand woonhuis 159.000,– k.k.

SIMPELVELD
- St.-Nicolaasstr. 24 Halfvrijst. woonhuis met garage. 178.000,– k.k.

UBACH OVER WORMS
- Akkerwinde 43 Halfvrijst. woonhuis met garage. 123.500,– k.k.
- Weegbree 65 Halfvrijst. woonhuis met garage. 145.000,– k.k.
- Europaweg Nrd. 128 Vrijst. woonhuis met weiland. 169.000,– k.k.

182449

aquina

Makelaardij o.g., taxaties, hypotheken en verzekeringen
Deken Nicolayestraat 1, 6411 CL Heerlen
045-715566 ook 's zaterdags van 10.00-13.00 uur

Woonhuis te Heerlen

Notaris L.H.G. Tacken te Roermond en notaris mr. H.J.M. van de Weijer te Heerlen, zullen op 10 januari 1986 om 15.00 uur in het café Bardoul, Benzenraderweg 102 te Heerlen, ex artikel 1223 B.W.

publiek verkopen

het woonhuis met tuin en verdere aanhorigheden, gelegen te Heerlen, Beneluxlaan 88, kad. bek. gem. Heerlen, sektie O, nr. 1424 gr. 1,40 are.
Het pand is ingedeeld als volgt:
begane grond: hal, berging en tuinkamer;
1e verdieping: woonkamer met balkon, grote keuken;
2e verdieping: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad.
Aanvaarding: vrij van elk gebruik bij betaling van de koopsom uiterlijk op 21 februari 1986.
Bezichtiging: in overleg met notariskantoor van de Weijer.
Eventuele meerdere inlichtingen ten kantore van notaris van de Weijer, Akerstraat 138a te Heerlen, tel. 045-714428 en of notaris Tacken, Wilhelminaplein 14 te Roermond, tel. 04750-15640.

JURGEN BV AUTOMOBIELEN

Vertrouwen op wielen
Gespecialiseerd in
MERCEDES
300D - 250D - 200D - 190D 2.5 - 190D
Allen nieuw!

OCCASIONS

230 E w 124	'85
2×190 D	'84
190 E	'83
200 D	'79, '81, '82, '83
200 (benzine)	'82
300 D aut.	'81
300 D aut. type	'80
500 SE	'80
230 TE (combi)	'82
240 GD (jeep)	'80

Diverse inruilauto's
Langheckweg 40, ind.terr. Dentgenbach
Kerkrade - Tel. 045-452570

BRUNSSUM: Rustig gelegen woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Muren en dak zijn geisoleerd; grotendeels voorzien van dubbele beglazing. Goed onderhouden. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, keuken, 2 slaapkamers (mogelijkheid 3e slaapkamer), badkamer, zolder (bereikbaar via een vaste trap) met mansardekamer. Vraagprijs *f* 109.000,– k.k.
BRUNSSUM: Rustig en blijvend goed gelegen woonhuis met gas-c.v., carport, berging en tuin. Het pand is geheel geïsoleerd en gedeeltelijk van dubbele beglazing voorzien. Hardhouten kozijnen. Bouwjaar 1981. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Koopprijs *f* 105.000,– k.k. Overname rijksbijdrage ad *f* 18.000,– is mogelijk.
EYGELSHOVEN: Woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Bouwjaar 1976. Het pand is nagenoeg geheel van rolluiken voorzien. Ind. o.a.: woonkamer met open haard, keuken, 4 slaapkamers, badkamer. Koopprijs *f* 105.000,- k.k.
EYGELSHOVEN: Rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Muren en dak zijn geisoleerd; dubbele beglazing; rolluiken. Zeer goed onderhouden. Ind. o.a.: woonkamer, keukeninstallatie met apparatuur. 1e verd.: 3 slaapkamers, goed uitgevoerde badkamer. 2e verd.: vaste trap, 4e slaapkamer. Koopprijs *f* 139.000,– k.k.
EYGELSHOVEN: Vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage berging en tuin. In 't centrum gelegen. Goed onderhouden. Ind. o.a. 2 kelders, L-vormige woonkamer (ruim 46 m2), keuken met een luxe keukeninstallatie met apparatuur, 3 royale slaapkamers, badkamer, 2 mansardekamers, zolder. Koopprijs *f* 198.000,– k.k.
EYGELSHOVEN: Woonhuis met gas-c.v., grote garage en tuin. Bouwjaar 1976. Goed onderhouden. Ind. o.a.: woonkamer, keuken (totale opp. ca. 45 m2), 4 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs *f* 107.000,– k.k.
HEERLEN-Heerlerbaan: Tussengelegen woonhuis met gas-c.v., berging en diepe tuin. Ind. o.a.: 2 kelders, woonkamer, eetkamer, keuken, 4 slaapkamers, badkamer, zolder (bereikbaar via een vaste trap). Koopprijs *f* 68.000,– k.k.
HEERLEN-Eurenderweg: Tussengelegen ouder woonhuis met gas-c.v., berging en tuin; het pand is achterom bereikbaar. Ind. o.a.: woonkamer, eenvoudige keuken. 1e verd.: 2 kamers. 2e verd.: 2 kamers en goed uitgevoerde badkamer met o.a. ligbad en douche. Vraagprijs *f* 79.000,- k.k.
HEERLEN: Rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met berging en tuin. Het pand is geheel onderkelderd. Ind. o.a.: woonkamer met parketvloer, luxe eiken keukeninstallatie met apparatuur, studeerkamer, 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Koopprijs *f* 100.000,– k.k.
HEERLEN: Royaal woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Goed onderhouden. Het pand is achterom bereikbaar. Ind. o.a.: woonkamer met open haard en parketvloer, complete keukeninstallatie met apparatuur, bijkeuken berging, 3 slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche, 2 mansardekamers, zolder (vaste trap). Vraagprijs *f* 138.000,– k.k.
HEERLEN-Heksenberg: Woonhuis met gas-c.v. en tuin. Ook voor andere doeleinden te gebruiken (voormalig cafépand, kantoor- praktijkruimte). Ind. o.a.: kelder, voormalige caferuimte (ca. 70 m2) met plavuizenvloer, balkenplafond en de wanden uitgevoerd in schoonmetselwerk, luxe keukeninstallatie met apparatuur, 3 slaapkamers, goed uitgevoerde badkamer, zolder (vaste trap). Een pand dat u beslist van binnen moet zien. Koopprijs *f* 99.500,– k.k.
HEERLEN-Grasbroekerveld: Woonhuis met gas-c.v., kleine tuin en garage (apart gelegen). Het pand is geheel onderkelderd en nagenoeg geheel van rolluiken voorzien. Indeling verder o.a.: woonkamer met parketvloer, groot balkon, keuken, 4 slaapkamers (alle voorzien van parketvloer), badkamer. Koopprijs *f* 100.000,– k.k.
HEERLEN: Halfvrijstaand herenhuis met gas-c.v., 3 garagrote tuin (totaal ruim 2600 m2). Ind. o.a.: diverse kelders, royale hal, grote living (ca. 95 m2) met open haard, luxe eiken keukeninstallatie met apparatuur, kantoorruimte, 3 slaapkamers, grote badkamer, aparte doucheruimte. 2e verd.: 3 slaapkamers, zolder. Koopprijs *f* 250.000,– k.k.
HEERLEN-Heeserveld: Woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Zeer goed onderhouden. Inclusief nieuwe vloerbedekking. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, keuken, 4 slaapkamers, badkamer, zolder te bereiken via een vaste trap. Koopprijs *f* 125.000,– k.k.
HEERLEN: Rustig gelegen woonhuis met gas-c.v., garage, berging en tuin. Ind. o.a.: 2 kelders, woonkamer, eetkeuken, 3 slaapkamers, badkamer, vliering. Koopprijs *f* 89.000,- k.k.
HOENSBROEK-Centrum: Royaal halfvrijstaand herenhuis met gas-c.v., berging en mooie tuin. Goed onderhouden en goed gerenoveerd. Ind. o.a.: kelder, royale hal, mooie L-vormige living (ca. 45 m2) met open haard, goed uitgevoerde eetkeuken met een komplete keukeninstallatie, 3 slaapkamers, grote complete badkamer met o.a. ligbad en douche, zolder (vaste trap) met een grote hobbyruimte. Vraagprijs *f* 245.000,– k.k.
HOENSBROEK-Centrum (Markt). Appartement met gas-c.v., berging, lift. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, 1 slaapkamer (mogelijkheid 2e), doucheruimte. Koopprijs *f* 55.000,– k.k.
KERKRADE-Centrum: Halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Zeer goed onderhouden. Nagenoeg geheel van rolluiken voorzien. Ind. o.a.: 2 kelders, woon- eetkamer (totaal ca. 50 m2), keuken, 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Vraagprijs *f* 145.000,– k.k.
KERKRADE-Terwinselen: Tussengelegen woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Pand is achterom bereikbaar. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, eetkeuken, badkamer, 3 slaapkamers. Vraagprijs *f* 87.500,– k.k.
KERKRADE-West: Halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, zolder (te bereiken via een vaste trap). Vraagprijs *f* 79.000,– k.k.
KERKRADE-West: Halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin (op 't zuiden gelegen). Ind. o.a.: kelder, woonkamer, keuken met luxe eiken keukeninstallatie met apparatuur, drie slaapkamers, goed uitgevoerde badkamer met o.a. ligbad en douche, 2 mansardekamers, zolder. Vraagprijs *f* 139.000,– k.k.
KERKRADE-West: Woonhuis met berging en tuin. Pand is achterom bereikbaar via een autopad, mogelijkheid voor het bouwen van een garage. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, keuken, bijkeuken, 4 slaapkamers, zolder (bereikbaar via een vaste trap). Koopprijs *f* 69.000,– k.k.
KERKRADE-West: Halfvrijstaand voormalig winkelpand met woonruimte. Men is reeds gestart met verbouwingswerkzaamheden. Ind. o.a.: kelder. **Begane grond:** grote kamer, eetkeuken, badkamer. **1e verd.:** 2 kamers. **2e verd.:** vaste trap, 2 mansardekamers. Vraagprijs *f* 75.000,– k.k.
KERKRADE-Kaalheide: Woonhuis met berging en tuin. Rolluiken. Ind. o.a.: 2 kelders. Begane grond: woonkamer, luxe keukeninstallatie met apparatuur, slaapkamer, serre, berging, tuin. 1e verd.: woonkamer, keuken met een luxe keukeninstallatie met apparatuur, slaapkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers, zolder. Vraagprijs *f* 105.000,– k.k.
KERKRADE-West: Halfvrijstaand, ruim en degelijk woonhuis met gas-c.v. en berging. Mogelijkheid voor kamerverhuur. Ind. o.a.: 3 kelders. **Parterre:** grote living, eetkamer, keuken, 2 slaapkamers, douche, toiletgroep. **1e verd.:** 4 kamers, badkamer. **2e verd.:** 2 kamers. Koopprijs *f* 89.000,– k.k.
KERKRADE-WEST-De Maar: Geschakeld woonhuis met gas-c.v., garage en tuin (op 't zuiden gelegen). Goed onderhouden. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, bijkeuken berging, 3 slaapkamers, badkamer, vaste trap naar de zolder, grote hobbyruimte. Vraagprijs *f* 127.000,– k.k.
KERKRADE-West: Terwinselen. Halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, eetkamer, keuken, bijkeuken berging, doucheruimte, 4 slaapkamers. Vraagprijs *f* 95.000,– k.k.
NIEUWENHAGEN: Vrijstaand woonhuis met gas-c.v., berging en grote tuin (mogelijkheid voor garage). Ind. o.a.: 2 kelders, woonkamer (ca. 40 m2), keuken, badkamer, 3 slaapkamers, grote zolder (bereikbaar via een vaste trap). Vraagprijs *f* 119.000,– k.k.
NIEUWENHAGEN: Groot, ouder woonhuis met gas-c.v., garage, berging en tuin. Het geheel bevindt zich in een goede staat. Ind. o.a.: grote kelder, woonkamer, 4 kamers, grote zolderruimte te bereiken via een vaste trap. Vraagprijs *f* 98.000,– k.k.
NIEUWENHAGEN: Rustig en goed gelegen halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: kelder, L-vormige woonkamer (ca. 47 m2), keuken, 3 slaapkamers, badkamer. Koopprijs *f* 129.000,– k.k.
NIEUWENHAGEN-Ravetsmaar: Rustig gelegen landhuis in een bosrijke omgeving, met gas-c.v., garage en rondom tuin met bos. Diverse terrassen. Goede en degelijke afwerking. Ind. o.a.: kelder, royale hal, grote living (ca. 77 m2) met open haard, luxe keukeninstallatie met apparatuur, 4 slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs *f* 395.000,– k.k.
NIEUWENHAGEN: Vrijstaande bungalow met gas-c.v., garage, berging en rondom goed aangelegde tuin. Rustig en goed gelegen. Muren en dak zijn geisoleerd; gedeeltelijk dubbele beglazing. Goed uitgevoerd en uitstekend onderhouden. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, serre, luxe keukeninstallatie met apparatuur, 4 slaapkamers, 2 badkamers. Vraagprijs *f* 259.000,– k.k.
SCHAESBERG: Uitstekend gelegen vrijstaande bungalow met gas-c.v., dubbele garage en rondom tuin. Direkt grenzend aan een groot natuurgebied. Ind. o.a.: grote L-vormige living (ca. 60 m2) met open haard, luxe keukeninstallatie, 5 slaapkamers met 2 badkamers en een doucheruimte, werk- kantoorruimte, kelder en grote hobbyruimte (als bar ingericht). Vraagprijs *f* 450.000,– k.k.
SCHAESBERG-Nabij centrum: Halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Goed onderhouden, geisoleerd en geheel van rolluiken voorzien. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met open haard en met parketvloer, keukeninstallatie met apparatuur, 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Vraagprijs *f* 124.000,– k.k.
SCHAESBERG-Nabij centrum: Halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkamer met parketvloer en open haard, eetkeuken met een complete keukeninstallatie met apparatuur, 3 slaapkamers, badkamer, vaste trap naar zolder. Koopprijs *f* 115.000,– k.k.
SCHAESBERG: Nabij draf- en renbaan een rustig gelegen woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Goed onderhouden. Bouwjaar 1982. Degelijk geisoleerd. Ind. o.a.: woonkamer (met plavuizenvloer), keuken, 3 slaapkamers, badkamer en zolder (te bereiken via een vaste trap). De overdraagbare rijksbijdrage bedraagt *f* 18.000,–. Koopprijs *f* 109.500,– k.k.
SCHAESBERG: Goed gelegen vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: kelder, L-vormige woonkamer (ca. 48 m2) met open haard en parketvloer, luxe eiken keukeninstallatie met apparatuur, 3 slaapkamers, badkamer, dakterras, zolder (bereikbaar via een vaste trap). Koopprijs *f* 189.000,– k.k.
SCHAESBERG: Uitstekend en rustig gelegen vrijstaande semi-bungalow met gas-c.v., grote garage en rondom tuin. Ind. o.a.: parterre: woonkamer met parketvloer, keuken, slaapkamer. Souterrain: 2 slaapkamers, badkamer, wasruimte e.d. Koopprijs *f* 199.000,– k.k.
SCHAESBERG-Eikske: Rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en patiotuin. Ind. o.a.: woonkamer (ca. 36 m2) met houten vloer en met open haard, keuken, bijkeuken, 3 slaapkamers, badkamer. Prijs *f* 124.000,– k.k.
SCHAESBERG: Woonhuis met gas-c.v., berging en diepe tuin. Grotendeels voorzien van dubbele beglazing, kunststof ramen, rolluiken. Goed onderhouden. Ind. o.a.: kelder, woonkamer met open haard, keuken, doucheruimte, 3 slaapkamers, zolder met 2 kamers. Koopprijs *f* 98.000,– k.k.
SCHAESBERG-Nabij centrum: Goed gelegen vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: diverse kelders, woonkamer, eetkeuken, veranda, 3 slaapkamers, badkamer. Vliering. Vraagprijs *f* 145.000,- k.k.
SCHAESBERG-Centrum: Vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, eetkeuken, bijkeuken, 5 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs *f* 139.000,– k.k.
SCHINVELD: Vrijstaande bungalow met gas-c.v., grote garage (2 auto's) en tuin. Ind. o.a.: diverse kelders, L-vormige woonkamer met open haard, royale keuken, 3 slaapkamers, badkamer. Het dak is geheel geisoleerd; dubbele beglazing. Koopprijs *f* 159.000,– k.k.
SCHINVELD: Rustig en blijvend goed gelegen halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Goed onderhouden. Ind. o.a.: woonkamer met parketvloer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Vraagprijs *f* 129.500,– k.k.
SIMPELVELD: Rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., inpandige garage (achterom bereikbaar via autopad) en tuin (op 't zuiden gelegen). Muren zijn geisoleerd; gedeeltelijk voorzien van dubbele beglazing. Het pand is geheel onderkelderd met o.a. een was-, c.v.-, provisie- en kantoorruimte. Ind.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Vraagprijs *f* 149.500,– k.k.
UBACH OVER WORMS: Rustig gelegen vrijstaand woonhuis met gas-c.v., berging (mogelijkheid voor garage) en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Vraagprijs *f* 109.000,– k.k.
UBACH OVER WORMS-Centrum: Goed uitgevoerde woning met gas-c.v. en inpandige garage en berging. Geen tuin. Bouwjaar ca. 1979. Muren en dak zijn geisoleerd. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, mooi balkon, keuken, 3 slaapkamers, badkamer. Koopprijs *f* 94.000,– k.k.
UBACH OVER WORMS: Geheel en goed, onder monumentenzorg, gerestaureerde boerderij met gas-c.v. en grote tuin met terras. Direkt grenzend aan het centrum. Goed onderhouden. Ind. o.a.: wijnkelder, grote living met vele mogelijkheden (ruim 95 m2) met plavuizenvloer en openhaardpartij, komplete eiken keukeninstallatie, bijkeuken, 3 slaapkamers, goed uitgevoerde badkamer, werkruimte. Vraagprijs *f* 295.000,– k.k.
UBACH OVER WORMS: Halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., berging en tuin (mogelijkheid voor garage). Ind. o.a.: kelder, L-vormige woonkamer, luxe keukeninstallatie met apparatuur (totale opp. ca. 45 m2), badkamer, 4 slaapkamers, zolder. Koopprijs *f* 95.000,– k.k.
UBACH OVER WORMS-Centrum: Ouder woonhuis. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, keuken, bijkeuken, doucheruimte, 3 slaapkamers, zolder (vaste trap). Koopprijs *f* 50.000,– k.k.
UBACH OVER WORMS: Rustig en blijvend goed gelegen vrijstaande bungalow met gas-c.v., garage (mogelijkheid voor 2 auto's) en rondom tuin (op 't zuiden gelegen), totaal ca. 1000 m2). Ind. o.a.: kelders, grote living (ca. 68 m2) met open haard; luxe keukeninstallatie met apparatuur, kantoorruimte, 3 slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche. Vraagprijs *f* 275.000,– k.k.

Taxaties
Koop en verkoop
Hypotheken
045-414819
Pickée makelaardij bv
van Itersonstraat 15, Postbus 31193, 6370 AD Schaesberg
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 17.00 uur.

'n huis koopt u bij stienstra

Makelaardij onroerend goed, Hypotheken, Verzekeringen
Stienstra Heerlen Makelaardij BV, Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.
Telefoon: 045-712255*

PRIJSKLASSE TOT f 120.000,--

BRUNSSUM
Lijsterbesstraat, hoekwoning. Prijs f 110.000,– k.k. 9870
Iepenstraat, woonhuis. Prijs f 93.000,-- k.k. 9879
C. Huygenstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 99.000,-- k.k. 9773

EYGELSHOVEN
Eiswinkel, halfvr. woonhuis. Prijs f 109.000,– k.k. 9688
Kwikstaartstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 110.000,– k.k. 9555
Bouwterreinen voor halfvr. landhuizen. Prijs v.a. f 55.000,-- k.k. 0000
Prins Hendrikstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 115.000,-- k.k. 9876
W. Alexanderstraat, gesch. woonhuis. Prijs f 105.000,– k.k. 9475

HEERLEN
Valeriusstraat, woonhuis nabij winkelcentrum Prijs f 98.000,-- k.k. 9796
Röntgenstraat, woonhuis. Prijs f 99.500,-- k.k. 9783
Amstelstraat, hoekwoning. Prijs f 95.000,-- k.k. 9623
Eymaelstraat, woonhuis. Prijs f 115.000,– k.k. 9604
Lumièrestraat, woonhuis. Prijs f 105.000,-- k.k. 9578
Sweelinckstraat, woonhuis. Prijs f 82.000,-- k.k. 9519
De Thun, drive-in woning. Prijs f 103.000,-- k.k. 9512
Utrechtstraat, woonhuis. Prijs f 69.000,-- k.k. 9091
Schandelerstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 118.000,– k.k. 9885
Mergelsweg, drive-in woning. Prijs f 117.000,-- k.k. 9867
Erfstraat, woonhuis. Prijs f 98.000,– k.k. 9734
Caumerboord, drive-in woning. Prijs f 109.000,– k.k. 9695

HOENSBROEK
Komerd, nabij centrum, woonhuis. Prijs f 115.000,-- k.k. 9803
Kennedystraat, rustig gelegen woonhuis. Prijs f 104.000,-- k.k. 9883
Bernhardstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 92.000,– k.k. 9855

KERKRADE
Beukenbosweg, bovenwoning. Prijs f 65.000,-- k.k. 9861
Begoniastraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 90.000,-- k.k. 9829
Calbertsweg, hoekhuis. Prijs f 115.000,-- k.k. 9764
Meuserstraat, souterrainwoning. Prijs f 119.000,-- k.k. 9845
Strijthagenweg, tussengelegen woonhuis. Prijs f 100.000,– k.k. 9324
Drievogelstraat, tussenliggend woonhuis. Prijs f 90.000,-- k.k. 9350
Constantijneik, halfvr. woonhuis. Prijs f 89.000,– k.k. 9115
Graverstraat, vooroorlogs woonhuis. Prijs f 112.500,-- k.k. 9719

NIEUWENHAGEN
Hereweg, tussengelegen woonhuis. Prijs f 109.500,-- k.k. 9889
40-50-Laan, halfvr. woonhuis. Prijs f 117.500,– k.k. 9510
Burg. Loysonstraat, hoekwoning. Prijs f 114.000,-- k.k. 9807

SCHAESBERG
De Maar, aan woonerf gelegen woonhuis. Prijs f 115.000,-- k.k. 9653
Dr. Schaepmanstraat, hoekwoning. Prijs f 102.000,– k.k. 9841
Haesenstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 116.950,-- k.k. 8988

Baanstraat, winkel-woonhuis. Prijs f 119.000,-- k.k. 9588
Stikkerstraat, hoekwoning. Prijs f 109.000,-- k.k. 9664
Montfortstraat, voorm. mijnwerkerswoning. Prijs f 87.000,-- k.k. 9726
Heistraat, hoekwoning. Prijs f 99.500,-- k.k. 9711

UBACH OVER WORMS
Kantstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 115.000,-- k.k. 9625
Lindestraat, tussengelegen woonhuis. Prijs f 98.500,– k.k. 9599

PRIJSKLASSE VAN f 120.000,-- TOT f 180.000,-

BRUNSSUM
Trichterweg, halfvr. woonhuis. Prijs f 125.000,-- k.k. 9383
Renatusstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 138.000,-- k.k. 9714
Klingbemden, halfvr. woonhuis. Prijs f 129.000,-- k.k. 9785
Churchillstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 139.000,-- k.k. 9828
Het Ambacht, halfvr. herenhuis. Prijs f 165.000,-- k.k. 9673

EYGELSHOVEN
Wimmerstraat, apart fraai gelegen woonhuis. Prijs f 165.000,-- k.k. 9428

HEERLEN
Cicerostraat, woonhuis. Prijs f 125.000,-- k.k. 9768
Leeuwerikstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 127.500,-- k.k. 9857
Welterlaan, halfvr. herenhuis. Prijs f 129.000,-- k.k. 8473
Bokstraat, leuk woonhuis. Prijs f 122.500,-- k.k. 9605
Melsbroekstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 139.000,– k.k. 9632

Schaesbergerweg, halfvr. herenhuis. Prijs f 169.000,-- k.k. 9426

HOENSBROEK
Opbraakstraat, gesch. woonhuis. Prijs f 175.000,– k.k. 9821
Randweg, halfvr. woonhuis. Prijs f 139.000,-- k.k. 9878

KERKRADE
Chevremontstraat, halfvr. winkel/woonhuis. Prijs f 149.500,-- k.k. 9611
Vinkerstraat, vrijst. ouder woonhuis. Prijs f 159.000,-- k.k. 9614
Chevremontstraat, woonhuis. Prijs f 139.500,– k.k. 9612
Jeneverbes, uitst. onderhouden woonhuis. Prijs f 125.000,-- k.k. 9552
Heiveldstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 125.000,-- k.k. 9670
Seringenstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 129.000,-- k.k. 9434
Vroenstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 129.000,– k.k. 9591
Julianastraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 139.000,-- k.k. 9755
Caplei, halfvr. woonhuis. Prijs f 139.500,-- k.k. 9073
Carboonstraat, vrijst. woonhuis. Prijs f 145.000,– k.k. 9729
Hagenroderstraat, gesch. woonhuis. Prijs f 120.000,-- k.k. 9869

KLIMMEN
Leo Dohmenstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 139.000,-- k.k. 9834

NIEUWENHAGEN
Achter de Heggen, halfvr. woonhuis. Prijs f 129.500,-- k.k. 9886

OIRSBEEK
Drossaertweide, gesch. woonhuis. Prijs f 129.000,-- k.k. 9887

SCHAESBERG
Monnetstraat, vrijst. herenhuis. Prijs f 175.000,-- k.k. 9140
Johan Evertsenstraat, hoekwoning. Prijs f 129.000,– k.k. 9839
Swagemakersstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 134.500,– k.k. 9888

SIMPELVELD
Stationstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 135.000,– k.k. 9633
Van Werschstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 160.000,– k.k. 9775

UBACH OVER WORMS
Kloosterstraat, halfvr. woonhuis. Prijs f 135.000,– k.k. 9873
Grensstraat, halfvr. herenhuis. Prijs f 139.000,-- k.k. 9642

VAALS
Van Clermontplein, Hartje Vaals, woonhuis. Prijs f 169.000,– k.k. 9877

VOERENDAAL
Eynattenstraat, vrijst. nostaligisch woonhuis. Prijs f 149.000,-- k.k. 9814

PRIJSKLASSE VANAF f 180.000,--

BRUNSSUM
Passartweg, vrijst. woonhuis. Prijs f 199.000,-- k.k. 9443

HEERLEN
Douve Weienstraat, patio-bungalow. Prijs f 205.000,-- k.k. 9070
Van Weerden Poelmanstraat, halfvr. woonhuis Prijs f 205.000,-- k.k. 9863
Molenberglaan, vrijst. woonhuis. Prijs f 182.500,-- k.k. 9361
Valkenburgerweg, halfvr. villa. Prijs op aanvraag. 9360
Kommert, bungalow. Prijs f 229.000,-- k.k. 9613

HOENSBROEK
Middelste Wehr, patio-bungalow. Prijs f 189.000,-- k.k. 9603

KERKRADE
Adr. Brouwerstraat, bungalow. Prijs f 225.000,-- k.k. 9671

KLIMMEN
Leo Dohmenstraat, bungalow. Prijs f 225.000,-- k.k. 8570

SCHAESBERG
Kleikoelenweg, bungalow. Prijs f 239.000,-- k.k. 9771
Moltweg, ruim halfvr. woonhuis. Prijs f 249.000,-- k.k. 9663
Zwartebergweg, vrijst. landhuis. Prijs f 295.000,-- k.k. 9816

SIMPELVELD
Brewerstraat, vrijst. bungalow. Prijs f 275.000,-- k.k. 9391
Laurenthof, bungalow. Prijs f 198.000,-- k.k. 9336

UBACH OVER WORMS
Heggewikke, vrijst. bungalow. Prijs f 225.000,-- k.k. 9684

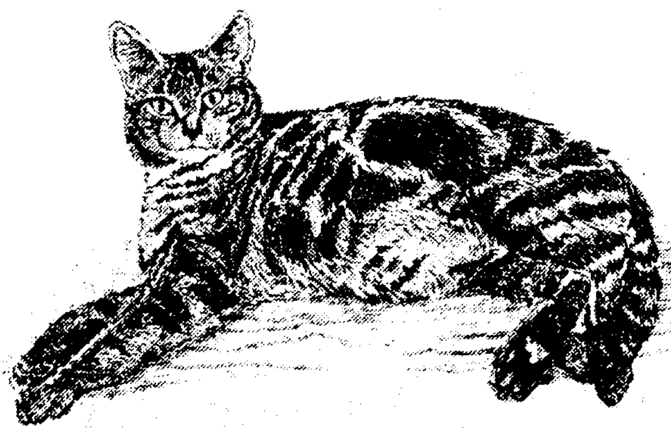
UBACHSBERG
Vrenkeweg, halfvr. woonhuis. Prijs f 220.000,-- k.k. 9662

VAALS
Wolfskersweg, vrijst. bungalow. Prijs f 268.000,– k.k. 9871
Selserbeeklaan, bungalow. Prijs f 189.000,-- k.k. 9705

VOERENDAAL
Kunderberg, vrijst. landhuis. Prijs op aanvraag. 9661

BON
Stuur mij informatie over het pand: ....
o Ik kan nog niet vinden wat ik zoek, wilt u een selektie voor mij maken via uw computer. Mijn wensen zijn:
Plaats: ....
Type: ....
Aantal slpk. ....
Prijsklasse: ....
Naam: ....
Straat: ....
Postcode/plaats: ....
Tel.: ....
In ongefrankeerde envelop zenden aan: Stienstra Heerlen Makelaardij BV, Antwoordnr. 40, 6400 VB Heerlen.

Geopend: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 21.00 uur, zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

Boekje door NCIV uitgegeven bij zijn afscheid

Jan Claassens plukte dierennamen uit bouwkundig jargon

BUNDE/HEERLEN – Van bouwspecialist Jan Claassens uit Bunde is bij gelegenheid van zijn afscheid van het NCIV (het Nederlands Christelijk Instituut voor Volkshuisvesting) een boekje verschenen, waarin hij op speelse wijze alfabetisch de namen van dieren op een rijtje zet voorzover die voorkomen in het bouwkundige jargon. Het boekje is een uitgave van het NCIV, dat het gebruikt als relatiegeschenk en het dezer dagen met de wensen voor het nieuwe jaar verstuurt.

In zijn voorwoord legt de auteur uit hoe deze curieuze verzameling tot stand is gekomen. „Zoiets begint als een onschuldig tijdverdrijf; vrienden en kennissen 'dragen hun steentje' bij, en voordat je het weet zit je tot 's avonds laat over de verzameling gebogen. Vaak komt dan het moment, waarop de vraag rijst of het niet leuk zou zijn anderen daarin te laten delen. Gedeelde vreugd is tenslotte dubbele vreugd. Daarbij zou het jammer zijn als het verzamelde materiaal verloren zou gaan voor bouwkundigen die op die oude fundamenten voortbouwen," aldus Jan Claassens, die met zijn specifieke hobby geprobeerd heeft de verloren gegane wisselwerking tussen natuur en cultuur weer zichtbaar te maken.

Vondsten

Tijdens het verzamelen stuitte de bouwkundige op tal van nieuwe vondsten. Veel mensen zullen wel het liedje 'Er zat een aapje op een stokje, Achter moeders keukendeur...' kennen, maar slechts weinigen kennen de betekenis van het vroegere bouwwerktuig 'een aap op een stok'. Daarmee werd een met de hand bediende heistelling aangeduid, waarbij het heiblok als een 'aap' langs de heistelling op en neer danste.

Het is een van de ruim 200 bouwtermen met dierennamen die het boekje 'Bouwen met dieren' bevat. Naast het schrijven en samenstellen van het boekje, maakte de heer Claassens ook de illustraties van de voorwerpen; de overvloed aan dierentekeningen leverde Ingrid Cramer uit Noordwijk. De foto's zijn van R.Hollander uit Krimpen a/d IJssel en Driepoot uit Heerlen. Vormgeving en lay-out waren in handen van Paul Hertoghs en Fred Willems van het NCIV. Het boekje is niet in de boekhandel verkrijgbaar.

Magneetclip voor 'ijzerwerk'

Een slim ding, de DavidClip, die je door middel van zijn beugeltje aan de achterkant aan broekriem, rever of borstzak clipt. Aan de voorkant zit een ronde magneet, die de spijkers, schroeven, spelden e.d. voor je vasthoudt. Vroeger plachten meubelmakers de mond vol spijkertjes te nemen. Handiger en vooral veiliger is de magneetclip, niet alleen voor doe-het-zelvers maar in vele andere situaties bruikbaar. Een heel simpel vindinkje, dat voor nog geen vijf gulden te koop is.

Onderzoek: 37 van de 100 hebben er last van

Statische elektriciteit voor veel automobilisten realiteit

„Onzin, een sprookje!" zegt menige automobilist als er over het onderwerp van de elektrostatische lading in de carrosserie wordt gesproken, waarbij je een schok voelt als je uit de wagen stapt. Het bekende, inmiddels vrijwel uitgestorven 'staartje' dat vroeger aan de achterkant van vele auto's bungelde werd door menigeen dan ook als een uiting van bijgeloof beschouwd.

Een onderzoek heeft echter aangetoond dat 37 van de 100 automobilisten wel degelijk last hebben van de elektriciteit die wordt opgewekt door de wrijving van droge lucht langs de buitenkant van de wagen. Niet iedereen is er gevoelig voor en degenen die de schok bij het uitstappen wèl voelen, behoeven beslist niet bang te zijn dat het gevaarlijk is, maar wel erg hinderlijk.

Het van metaalstof verzadigde rubberstripje werkte in principe wel, maar had het nadeel dat het snel afsleet en dus de grond niet meer raakte. Na korte tijd verloor het dus zijn functie.

Ontlader

Er is nu iets heel nieuws bedacht om de statische elektriciteit af te voeren; een Nederlandse vinding. Het is een elektronische ontlader, in een klein doosje dat je tegen de binnenkant van het portier plakt. Het wordt met een aardedraadje verbonden met de carrosserie ('massa').

Het heet Static Stop en het werkt als volgt: als je de auto stil zet en je opent het portier, dan druk je het knopje van het apparaat in, terwijl je gelijktijdig één voet op de grond zet. Er gaat dan een neonlampje branden. Even wachten tot het uitgaat en dan kun je zonder een schok te krijgen uitstappen. De totale lading is eruit, zodat het schok-effect ook niet kan optreden als je na korte tijd opnieuw instapt.

Dit apparaatje is intussen in de handel voor f 24,75 en dat is voor die 37 procent van de statisch-gevoeligen ook niet zo'n vreselijke schok.

● *Een simpele druk op de knop van de Static Stop haalt de statische elektriciteit uit uw auto.*

Kleedjes anti-slip maken is eenvoudig

Praktische tip van een lezer die de moeite van het doorgeven waard is: kleine kleedjes op een parketvloer hebben de neiging weg te glijden als een speelse hond of rennende kleuter er een run overheen maakt.

Niet alle kleedjes of matjes hebben een anti-sliprug. Dit kan eenvoudig zelf aangebracht worden.
De achterkant dun instrijken met tixotrope contactlijm of (op een jute ruglaag) textiellijm, bekend als Jutex. De lijm helemaal droog laten worden voordat het kleedje weer op zijn plaats wordt gelegd. Het glijdt dan niet meer weg op parket, linoleum, vinyl of gladde plavuizen.

Een beetje extra veiligheid in huis, met geringe moeite en kosten te bereiken.

● *De DavidClip of magneetclip. Een bijzonder handige 'uitvinding'.*

Elektrische, oplaadbare schroevedraaier

Een elektrische, oplaadbare handschroevedraaier die links- en rechtsom kan draaien en die nauwelijks groter is dan een gewone schroevedraaier, is door Skil gelanceerd. Wanneer hij niet in gebruik is, zit hij in de wandhouder die aan een stopcontact verbonden wordt. In zes uur tijd laadt de ingebouwde batterij zich weer volledig op.

Het is wel waar dat deze 'Skil Twist' niet groter is dan een schroevedraaier van gemiddeld formaat, maar dit slaat dan op de lengte. Hij is uiteraard wel een heel stuk dikker. De opmerking van de fabrikant dat 'de tijd van de gewone handschroevedraaier voorbij lijkt' is nogal overtrokken: hoe handig een elektrische schroevenverwerker ook kan zijn, die 'ouderwetse' schroevedraaiers zullen er zeker niet door verdrongen worden.

In de 'Skil Twist' kunnen stiften met een schachtdikte van een vierde inch (2,5 mm) geplaatst worden, uiteraard ook pozidrivtypes. De maximale schroefmaat die het apparaat kan verwerken is, wanneer in hardhout wordt geschroefd zonder voorboren, 4x20 mm. In zachter hout, en na het voorboren van een gaatje, kunnen langere schroeven ingedraaid worden. De prijs van deze elektrische schroevedraaier ligt tegen de honderd gulden.

Voor snelle reparatie meubelbeschadigingen

Dekkende lakstift

Houten meubels lopen vaak kleine beschadigingen op: putjes, krassen, doffe plekken enz. Om die op de klassieke manier te repareren (zó, dat de schadeplek onzichtbaar is) dient een uitvoerige behandelingscyclus gevolgd te worden: het hele opppervlak schuren en een aantal nieuwe laklagen aanbrengen.

Het kan ook veel sneller en makkelijker. Er waren al wel lakstiften, maar die bevatten een transparante lak waarmee een schadeplekje weliswaar aardig bijgewerkt kon worden, maar die vaak toch een spoor achterlieten. Op waardevolle meubels een hinderlijke herinnering.

Nieuw is de 'dekkende' lakstift, verkrijgbaar in diverse kleuren. Door de schadeplek daarmee aan te strijken (even simpel als met een viltschrijver) wordt het oppervlak weer hersteld. De meubellakstift wordt binnenkort op de vakbeurs 'Karwei' geintroduceerd. Ook voor het wegwerken van krassen e.d. in meubelleer, bestrijding van houtworm en andere belagers van interieurobjecten zijn nieuwe produkten ontwikkeld. Ze maken dure reparatiekosten overbodig en houden waardevolle meubels in goede staat.

Op de Karwei-beurs waar dit nieuws van een gespecialiseerde Nederlandse fabrikant wordt gelanceerd mag u als consument helaas niet komen kijken. Daarom noemen we maar even naam en adres: Kleine's Chemische Fabrieken in Leiden, Lammermarkt 63, Leiden, tel. 071-123289.

Celsius, Fahrenheit, Réaumur, de pan en de oven

De thermometer in onze keuken

Het meten van temperaturen heeft wetenschappers veel kennis verschaft, en ook wij liefhebbers van de goede keuken kunnen er ons voordeel mee doen. De Zweedse geleerde Celsius noemde nul graden de temperatuur waarbij ijs begon te smelten, en zette het getal 100 op de plaats die het kwik van zijn thermometer aangaf toen het water kookte. Zijn indeling beschouwen we nog steeds als de beste, alleen in Angelsaksische landen is de schaalverdeling van de Duitser Fahrenheit nog wel in gebruik.

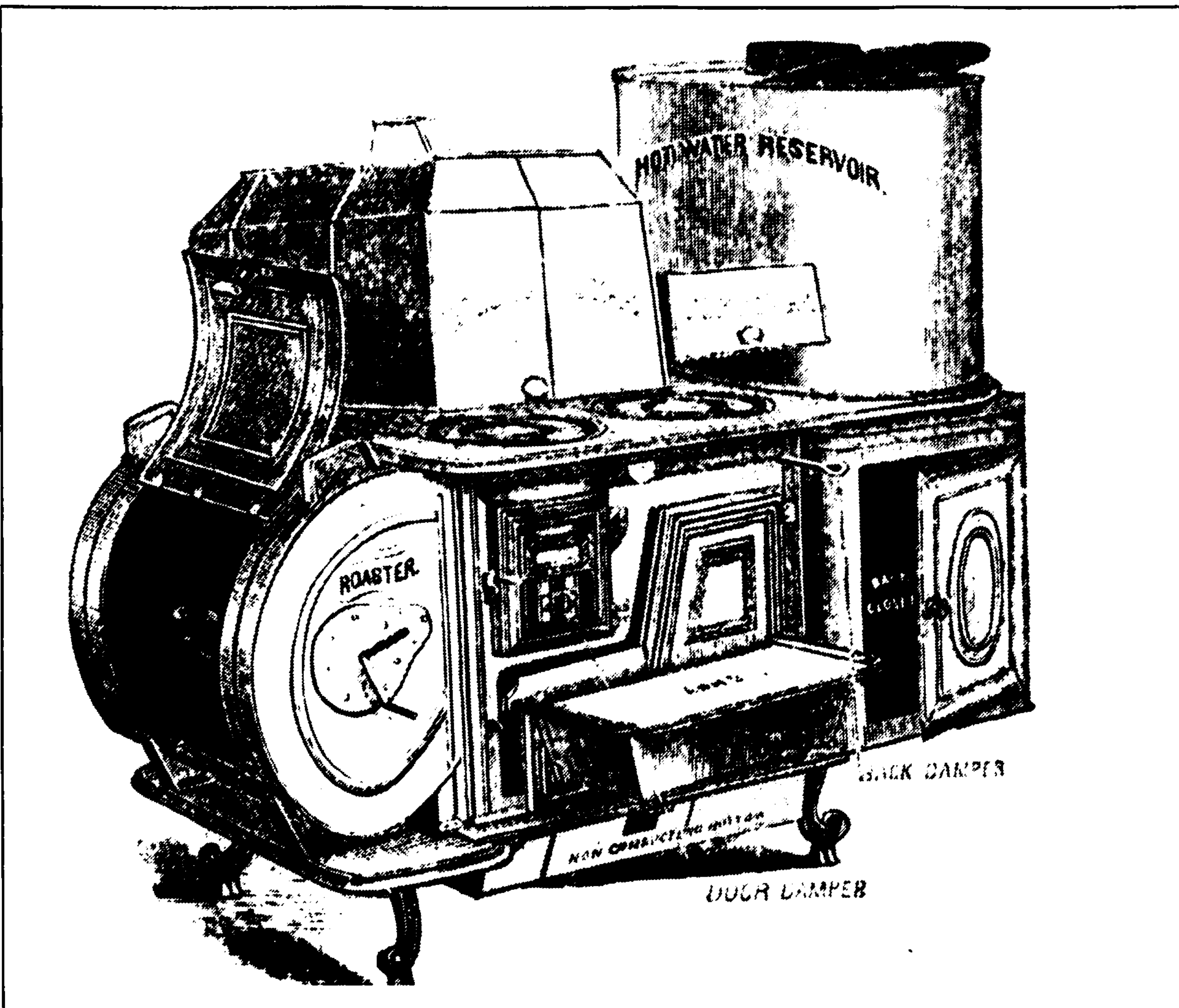
De laagste temperatuur die deze in zijn laboratorium kon bereiken noemde hij nul graden, en de temperatuur van het menselijk bloed 96 graden. Niet erg logische uitgangspunten dus, en daarom is het ook zo moeilijk werken uit kookboeken waarin alleen de graden Fahrenheit staan aangegeven. Wie kan er nu onthouden dat water kookt bij 212 graden?

Nog een natuurkundige, de Fransman Réaumur, maakte een indeling van de thermometerschaal. Zijn nul is, net als bij Celsius, het smeltpunt van ijs, maar het kookpunt van water waardeerde hij met 80 graden. Die indeling van Réaumur komen we eigenlijk nooit meer tegen, alleen banketbakkers werken ermee als ze suiker koken. Ze hanteren namelijk een suikermeter, een stevige thermometer met een schaalverdeling volgens Réaumur, die ze in de kokende massa kunnen houden. Hoe hoger de temperatuur, hoe geconcentreerder de suikermassa.

In de keuken hebben we vooral te maken met temperaturen boven het smeltpunt (of vriespunt, net wat u wilt). Allereerst van belang is uw eigen lichaamstemperatuur, 37 graden Celsius. En nu niet omdat u daarbij het beste functioneert, maar omdat gewone bakkersgist bij die temperatuur het beste werkt, dus het deeg mooi laat rijzen.
Houdt u van rood vlees, een biefstuk die van binnen nog rood en bijna rauw is, zorg dan dat hij van binnen niet warmer wordt dan hoogstens 50 graden. Het is een nieuwe trend onder meesterkoks om vlees te braden in een oven die op die lage temperatuur is afgesteld. Dat duurt heel lang natuurlijk, een eendvogel bijvoorbeeld doet er acht uur over om mals te worden. Gaar kun je dat niet noemen, maar het is het summum van genot.
Een van binnen halfrauwe biefstuk is in zijn binnenste hoogstens 60 graden geworden. De eiwitten zijn dan nog niet aan het stolen, dat doen ze pas bij 65 graden Celsius. Natuurlijk is zo'n biefstuk, als hij in de koekepan wordt gebakken, van buiten veel heter geworden. Hij heeft dan ook een mooi bruin korstje.

Saus die met eierdooiers wordt gebonden, begint dikker te worden bij diezelfde 65 graden.

Zorg dat zo'n saus nooit warmer wordt dan 70 graden, anders gaat het bindmiddel schiften en loopt de saus uit. Zeventig graden Celsius is ook de temperatuur van het binnenste bij een half doorbakken biefstuk. En de temperatuur waarbij veel schadelijke bacteriën de geest geven, zoals Louis Pasteur ontdekte.

● *In en op dit Amerikaanse fornuis uit de vorige eeuw kon een groot aantal verschillende temperaturen worden bereikt.*

Bij 80 graden is de biefstuk helemaal doorbakken. Zonde van dat mooie vlees. Alle eiwitten zijn nu gestold. Nog ietsje heter, 85 graden, is de ideale temperatuur die gebraden varkensvlees van binnen moet hebben. Dat eten we nooit roze, maar altijd goed doorbakken.
Langzaam komen we in de buurt van het kookpunt van water. Bij 90 graden begint dat al zachtjes te borrelen. Veel gerechten moeten zachtjes staan trekken, bouillon bijvoorbeeld. Net onder het kookpunt. Pocheren, het langzaam laten gaartrekken van vis, doen we bij een nog ietsje hogere temperatuur. In de praktijk zal een pannetje waarbinnen het echt kookt, een temperatuur hebben van iets meer dan 100 graden. Het kookpunt van de meeste ingrediënten ligt een stukje boven het kookpunt van water.

De suikerbakker waar we het over hadden weet dat zijn suikerstroop begint te koken bij 83 graden Réaumur, of wel 103,75 graden Celsius.
In boter kunnen we bakken vanaf zo'n 120 graden. In een matig hete frituurpan is de olie 150 graden. Daar valt nog nauwelijks in te bakken. Dat kan pas bij 180 graden Celsius, als er witte damp af komt. Zo bakken we vis en ook oliebollen. Het echte frituren, waarbij dat mooie bruine korstje ontstaat, vraagt een olietemperatuur van 200 graden Celsius. Een zeer hete frituur, waar blauwe damp af komt.

Ovenhitte

Het kookpunt, het punt waarbij het beginnen te verbranden van vet en olie ligt, afhankelijk van de soort, ligt rondom de 220 graden. Zo heet moet u de pan dus nooit laten worden. Een gasoven, met een acht-standen thermostaat, staat dan pas op stand 5. Een hete oven, om brood in te bakken. Bladerdeeg moet nog iets heter worden gebakken, gasoven stand 6, temperatuur 240 graden Celsius. Zo'n huishoudelijke oven kan maximaal circa 275 graden, of wel zeer heet, worden. Maar die hoogste oventemperatuur zullen we maar zelden nodig hebben. Laat dat maar aan de bakkers over.

Vakantie en Rekreatie

Frankrijk

Grote stacaravans aan Midd.zee. Vr. folder. Saes 04951-31793. 180585

Engeland

Groot-Brittannië. Vak.huisjes t.h. in Engeland, Wales, Schotland. Gratis folder: 020-448647.

Duitsland

Grote gezel. vak.woningen v. 2-8 pers., rustig en afgel. gesit. bij Fredeburg (Sauerland), zonnew., plas, speelpl., tafelten.-ruimte, bijz. voord. pr. na-seizoen. Vraag folder bij: fam. Drastik, Holthauser Mühle, 5948, Schmallenberg 4, tel. 09-492974431

Belgie

4-6-8 pers. **STACARAVANS** te h. in de Ardennen en Ned.Limburg vanaf f 200,– p.w. all-in. Inl. 04459-1598. 180586

Limburg

Luxe 6-pers. chalets op 5-sterren park in prachtige omgeving. Overdekt zwembad, hotwhirlpool, tennissen en recreatieprogramma gratis.

Carnavalsweekend of midweek f 250,–
Krokusvak. vr-vr of za-za f 395,–
Lang Nieuwjaarsweekend 3/1-6/1 f 195,–
Recr.park Leukermeer, 5855 EG Well
De Kamp 5, Noord-Limburg, **tel. 04783-2444.**

Zuid-Limb. vak.won. f 325,– tot f 425,–, stacar. f 325,–. Vóór 21/6 en na 30/8 20% reductie. Inl. 040-115106.

Noord-Brabant

BAARLE-NASSAU, vakantieoord De Steppe, te h. in bosrijke omg. 6- en 12-pers. bungalows. Laagseizoen t/m 21 juni f 250,–, hoogseizoen f 450,– p.w. Ook overnacht. mog. in slaapzalen. Inl. 04249-246.

Gelderland

GROENLO Gelderse Achterhoek, T.h. 6-, 8-pers. chalets op recr. centr., o.a. verw. zwemb. m. 38 m. lange waterglijb., vis- en roeivijvers, gr. speelt., superm. en uitgebr. horeca-voorz. Recreatiecentrum Marveld, Elshofweg 6, Groenlo (05440) 61638. Folder op aanvr. Tev. uw ideale gezinsvak. camp.

Overijssel

Entert u Enter, dan **Camping Lindenweerd.** Ruime vacantie/jaar-/seizoenplaatsen. Verh. stacaravans + zomerhuisjes. Veel recreatie, inl. Evers, Dijk 6a, 7468 PV Enter. Tel.: 05478-1322.

Heino 05729-1564. Fam.camping: speeltuin, verw. bad, modern sanitair, recrateam. Stacaravanverhuur. Schoolbosweg 2, 8141 PX Heino.

Hoenderloo-Veluwe. Vakantiehuisjes en stacaravans, midden in de natuur va. f 265,– p.w. Zwembad etc. aanw. Folder/inl. „De Woeste Hoogte", Krimweg 170, 05768-600.

Friesland

FRIESE MEREN!!! Voor- en naseizoen bungalow huren, zeilboot gratis of visboot met b.b.motor gratis er bij. Ideaal gelegen voor windsurfen. Vraag kleurenfolder, tel. 05668-265.

Drenthe

WESTERBORK, „de Pieterberg", tel. 05933-31471, klein, gezellig vak.centr., bosrijke omg., naast zwembad, lage prijzen.

Camping De Tip Schoonoord. Aan bos, overdekt zwembad, vele voorzieningen. Tel.: 05918-1279. Stacar.verh.

RUINEN (Dr) rust en ruimte, bij bos en hei. Vrijstaande stenen vak. bungalows. 05280-63599.

Appartementsrecht te Welten-Heerlen

De notarissen mr. A.N.J.M. Janssens en dr. A.Fl. Gehlen te Heerlen

zullen op **dinsdag 7 januari 1986** om **15.00 uur,** in café „De Postduif", Weltertuinstraat 61 te **Heerlen,** in het openbaar ex. art. 1223 B.W., bij opbod in één zitting verkopen:

het appartementsrecht, Dr. Ir. Bungestraat 51 te Heerlen

rechtgevende op het uitsluitend gebruik van woonkamer, keuken, 2 slaapkamers, badkamer, toilet, hal en balkon op de eerste verdieping en de bijbehorende kelderruimte in de kelderverdieping, kad. bek. als gem. Heerlen, sectie H nr. 1254A3.

Aanvaarding: terstond, in eigen gebruik, na betaling van de koopprijs, kosten en de achterstallige servicebijdrage. Het appartement is niet verhuurd.

Betaling koopprijs: uiterlijk 22 februari 1986.

Bezichtiging en nadere inlichtingen: resp. te regelen met en te verkrijgen bij genoemd notariskantoor, Valkenburgerweg 19 te Heerlen (045-719430). 182627

Kerkrade

Op donderdag 9-1-1986 's middags om 15.00 uur zal notaris A.L.J.M. Muris te Kerkrade in café d'r Toere, Terbruggen 3 te Eygelshoven, op verzoek van zijn opdrachtgever in het openbaar bij opbod ex art. 1223 BW verkopen:

woonhuis

met ondergrond en tuin en verdere aanhorigheden, staande en gelegen aan de Grote Stegel 27 en 29 te 6471 ER Eygelshoven, kad. bekend als gemeente Eygelshoven sectie A nr. 2387, groot 10,41 a, alsmede sectie A nr. 2388, groot 2,90 a.

Het pand bevat: hal, woonkamer, keuken, badkamer en toilet, alsmede 3 slaapkamers.

Aanvaarding: koper kan na betaling van de koopsom met de grosse der akte van veiling ontruiming van het gekochte bewerkstelligen.

Betaling koopsom: uiterlijk 26-2-1986.

Bezichtiging: in overleg met genoemd notariskantoor. Gegadigden dienen tijdens de veiling op verzoek van de notaris van hun financiële gegoedheid te doen blijken. Nadere inlichtingen worden verstrekt ten kantore van notaris A.L.J.M. Muris, Gruppelostraat 6 te Kerkrade, tel. 045-457251.

VRIENDEN VAN HET Limburgs Dagblad

Dinsdag 7 januari 1986

Dagtocht voor Vrienden van het Limburgs Dagblad naar

vijf eeuwen sieraden

geëxposeerd in het Keulse Kunstgewerbemuseum.

f 47,50 p.p.

U bezoekt het museum o.l.v. een gidse en 's middags winkelt u in het gezellige Keulen. Bovendien is het op de terugweg te gebruiken diner in de prijs begrepen, evenals de entree van het museum.

- **Diverse opstapplaatsen in Limburg.**
- **Boeken bij alle Limburgs Dagblad-kantoren.**

Heeft U nog geen vriendenpas, dan kunt U bij onze kantoren terecht, waar men Uw aanvraag graag zal noteren. Als lezer van het Limburgs Dagblad is dat geheel gratis.

Aangeb. betrekkingen

Werken hoeft voor een gehuwde vrouw bel. techn. niet oninteressant te zijn. Hebt u ervaring als VERKOOPSTER? 30 uur per week of 3 weken per mnd. Een uitgebreid ervaringsrapport met foto aan postbus 548, 6400 AM Heerlen.

Wordt RIJ-INSTRUCTEUR/TRICE of rijschoolhouder/ster. Met eendag of zaterdagopleiding kunt u in 6 tot 9 maanden het Kadercertificaat, het -diploma en het instructeursbewijs bezitten. U bent dan bekwaam en bevoegd om rijles te geven en om een eigen rijschool te starten. Echt waar: al onze cursisten hebben meteen werk. In januari starten de nieuwe opleidingen bij de Kaderschool. Vraag onze gratis studiegids. Bel (ook 's avonds) 04998-99425.

BARDAMES gevr. v.d. middag en/of avond, tel. na 14.00 uur 04490-19534.

MEISJES gevr. v. privé en escort. Tel. 045-424987.

Privéclub vraagt MEISJE. Bel voor inl. 04494-45098. Voor vervoer wordt gezorgd.

Studenten of SCHOLIEREN gevraagd voor het eenmalig verspreiden van folders in Midden- en Westelijke Mijnstreek. Bellen tussen 19.00 en 21.00 uur: 04493-4343.

Privéclub **PARADISO**, vrij enkele ass. Bel voor inl. 04759-3203 vanaf 14 uur.

Welke STRATENMAKER legt klinkers in mijn oprit? Tel. 045-442695.

Reiter schoonmaakorganisatie BV vraagt voor direkte indiensttreding: parttime SCHOONMAAKSTERS en ervaren voorwerksters voor de ochtend-avonduren. Proj. Brunssum en Heerlen. Gelieve schriftelijk te solliciteren: Lage Frontweg 24, 6219 PD Maastricht, t.a.v. dhr. Goedmakers.

Voor een nieuw te openen verscentrum op uitstekendde lokatie in Heerlen zijn wij op zoek naar zelfst. exploitanten voor een

groentezaak en kaaszaak

Inl. Buro Organisatie en Bemiddeling v.h. midden- en kleinbedrijf. Postbus 566, Roermond. Tel. 04750-32361.

Gevr. betrekkingen

NEW LOOK B.V. Baanstr. 101 Schaesberg. Schoonmaakonderhoud, gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154-312709.

STUCADOOR kan nog binnen- en buitenwerk aannemen. Tel. 045-459073.

Alles in één hand! Bel Hans Lips B.V. voor al uw timmer- en DAKWERK, spanten, dakkapellen, isolatie, kozijnen, interieurbetimmering enz. alsook alle soorten daken, zinkwerk v. nieuwbouw of onderhoud. Tel. 045-453818.

Trap BEKLEDEN. Rails hangen. Gordijnen maken. Voordeelprijzen en vakmanschap. Gratis prijsopgave. Schillings Interieur, Sunplein 39, Nieuwenhagen. Tel. 045-312613.

Voor VAKBEKWAAM behang- en schilderwerkzaamheden: tel. 045-210020.

Uw dak in goede handen bij dakdekkersbedrijf DE NOK, met de langste schriftelijke garantie. Tel. 045-224459.

Part. schilder

kan nog schilder- en behangwerk aannemen tegen winterprijzen. Tel. 045-217714. Tevens dakreparaties.

Te koop aangeboden

Gebr. BANDEN m. gar. ABC Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

HOUT, board, triplex, meubelpl., wandpl., schrootjes in div. soorten, lak, lijm, beits, gips, kalk, cement, stucadoormortel, tempex en glaswol, ijzerwaren, verfwaren, tuinartikelen, plastic golfpl. en vlakke pl., plastic dakgoot, regenpijp en 1001 andere doe-het-zelf-art. Boumans, Brunssum. Alles voor de doe-het-zelver. Dr. Kuyperstr. 8a, Haansberg.

KASSA'S - weegschalen, nieuw en occ. Nu opruiming demonstratiemachines. Roltex Nuth, t/o Makro, tel. 045-242880. Hoofddealer RCN-Sharp.

ANTWOORDAPPARAAT Compur, nieuw en gebruikt. Tel. 09-4924091035.

KEUKENS, keukenapparatuur. Laag in prijs, met garantie. R/J Handelsonderneming, Stationstraat 294, Nuth. Tel. 045-242602.

MAGAZIJNVERKOOP met kortingen tot 60%. In Echt staat het centrale keukenmagazijn van Horn. Hier worden ook alle demonstratiekeukens verzameld. Deze demonstratiekeukens worden te koop aangeboden met grote kortingen tot 60%. Zoekt u een buitenkansje? Dan naar Horn. Voor Limburg: Horn centraal keukenmagazijn, Lopenweg 2, Echt. 04754-5434.

Te k. WINTERAARDAPPELEN kleibintjes m. poeder v.a. ƒ 0,20. Vaesrade. Tel. 045-242539.

Voor het kopen of huren van sneeuwbanden en -kettingen. Autobanden SAMPERMANS, Willemstr. 80 Heerlen, tel. 045-725910.

Meubel-groothandel a.h. reünie-gebouw Geleen

30% goedkoper dan elders. Wilhelminastr. 3A, open di. t/m vr. 9-17 u. Zat. 10-17 uur.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandbediening, computergestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor in uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. Tel. 043-641044.

COLOR·COPY CENTRE BEKENT KLEUR

Kleurenfotokopieen A3 en A4

Ook voor zeer voordelige zwart-wit kopieen. Per kopie ƒ 0,10 en met een abonnement bent u nog voordeliger uit. 500 A4 kopieen 40,- incl. BTW. 1000 A4 kopieen 70,- incl. BTW

COLOR COPY CENTRE

Benzenrader weg 29 Heerlen tel 045 717121

KLEURENTEEVEE. Grote sort. met garantie. Alle merken vanaf ƒ 175,-; zw. wit t.v. vanaf ƒ 75,-. R.T.V. v. Voorst, Ganzeweide 48, Heerlerheide. Tel. 045-213879.

KLEURENTELEVISIES o.a. hilips, Blaupunkt, ITT vanaf ƒ 195,-. Radio T.V. Frank b.v., Bokstr. 33 H'heide tel. 045-213432.

HOUTHANDEL J. Rinkens B.V. Eygelshovenerweg 60, Waubach, tel. 045-319846 en Heigank 149, N'hagen, tel. 045-311892. Scherpe prijzen: alle soorten balkhout, kepers, vloerplanken, afrast., planken, spaan-, eterniet-golfplaten, dakmateriaal, lichtkoepels etc. Tevens bezorgen!

Te k. GASBOILER, ƒ 125,-. Brikkebekker 82, Schaesberg.

Goede KLEURENTELEVISIES, grote sortering, prima spelend met gar., Philips grootbeeld va. ƒ 245,-. Radio Geel, Grasbroekerweg 24, Heerlen, tel. 045-724760.

Te k. VIDEO'S, stereo-app., diepvr.kasten en -kisten, koelkasten, wasdrogers, wasautom. teg. de helft v.d. Prijs. alles als nieuw met garantie en gratis thuis bezorgd. Vriesko Sittarderweg 136 heerlen. 045-727342.

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen, de grootste voorraad. Tevens op maat en alle reparaties. Jo Knops, Rijksweg Zd. 195 Sittard. 04490-12718.

Medische grote OOSTHOEK te k. 4 mnd. oud, nw.pr. ƒ 2200,– voor ƒ 1100,–; 045-442219.

KLEURENTEEVEE te k. mooi toestel. Tel. 045-442219.

Nieuw - nieuw - nieuw: voor de helft van de winkelprijs. Gezinspakketten VUURWERK. Bestellen Johnny bellen, 04490-25694.

WINTERAARDAPPELEN Kleibintjes, 1e kwal., va. ƒ 0,25 p. kg, afgehaald p. 100 kg va. ƒ 0,20 p. kg. Friteaardappelen, 100 kg ƒ 30,–. Uien, 5 kg ƒ 2,00. Wortelen, 5 kg ƒ 2,50. Veendrick, ing. Kast. Amstenrade.

In 1986 uw meubels STOFFEREN, bel dan nu reeds voor afspraak. Stoff. PéWé 045-224488.

Voordelig STOOKHOUT op maat gezaagd voor open haard of kachel ƒ 60,- p. kub. 045-215716.

Tweedehands MEUBELS van topkwaliteit. Lei Römer, Einderstr. 46, Heerlen-Noord (bij Sauna Martin Poglajen). Dond. koopavond. Tel. 045-215716.

Te k. open haard HOUT, eiken, beuken, kersen en essen ƒ 100,– per m3. Thuis bezorgd. Tel. 04490-24882 na 21.00 u.

MEUBELINRUIL. Tot ƒ 1500,– geven wij terug voor uw bankstel, kast of eetkamer als u die inruilt op nieuwe meubels. Nergens beter en zo goedkoop. Vraag vrijblijvend taxztie van uw meubels. Prettige feestdagen en een goede en behouden vaart in 1986 wensenwij mensen van de Nobél Meubelen aan alle nobele medemensen en tot ziens. Hoek Nobelstr. Kap. Berixstr. 2 Heerlen, tel. 045-717496 of na 18 u. 045-726226 of 726239.

Te k. ANTHRACIETKOLEN, tel. 045-319784.

Stofzuiger en wasmachine ONDERDELEN bij ons vindt u het. Van Uden Hoofdstr. 12 Hoensbroek.

Din-balken - BRANDHOUT - bielsen etc. Bouwbergstr. 100 Brunssum 045-251964.

Kachels

Nu speciale oudejaarsaanbiedingen voor de helft van de nieuwprijs va. ƒ 250,–. De vakman "De kachelsmid", Walem 21, tel. 04459-1638.

Magazijnverkoop

Rechtstreeks van fabrikant naar consument. U betaalt bij ons 30 - 40 - 50 of 60% minder voor nieuwe, overjarige of licht beschadigde apparaten, zoals: wasautomaten, diepvriezers, koelkasten, kleuren-tv's, videorecorders, stereo-apparaten enz. enz. Bijvoorbeeld: grammofoon Philips, van ƒ 179,- voor ƒ 75,-. Nergens goedkoper en met volle garantie. Tevens witte pomp met elke dag de laagste benzine- en dieselprijs.

De Witte Hal

Geerweg 9, Sittard
Tel. 04490-18162
Achter het station,
over de ijzeren brug

Vuurwerk

Boven 14 jaar. Fa. Mas, Kerkplein 54, Voerendaal.

Vandaag voorverkoop wand- en vloertegels woonkamerplavuizen

bij

Eurotegel

Laanderstraat 47, Heerlen

Grote partij stripboeken

collectie Jong Europa

en

Favorietenreeks

ƒ 4,95 en ƒ 6,50 per stuk.
Stripspeciaalzaak De Boekenwurm
Corneliuslaan 22, Heerlen-(Noord)

Te k. COMPUTER Aquarius + 16 K + 32 K + mini expander + joysticks + spelletjes + printer + zelfbouw-toetsenbord, samen ƒ 400,-; tevens te koop MSX-spellen. Tel. 04450-3278.

Te k. 2 defecte VIDEORECORDERS 1702, samen ƒ 120,- en Blaupunkt KTV, grootbeeld, ƒ 80,-. Tel. 04450-3278.

Te k. Yamaha GITAARVERSTERKER en Ibanez electr. gitaar. Prijs samen ƒ 1400,-, event. apart te k. Tel. 04492-1696.

Te k. partij LOLLIES, 1000 stuks vanaf ƒ 37,50. Tel. 045-441188.

Te k. 3000 MINIATUUR-AUTO'S o.a. Dinky Toys, Lion-cars, Tekno, Corgi Toys, Match Box LLedo, stripfiguren, reclamefig., en blikken speelgoed, Jojo-Toys. Meelovenstr. 2A, Brunssum, tel. 045-251579.

Te k. Indesit volaut. WASMACHINE ƒ 250,–, 12 mnd. met gar. Tel. 045-210264.

Te k. grote WANDKAST en eethoek, alles massief. Wissengrachtweg 50, Hulsberg, tel. 04406-1336.

Te k. LEICA M4-2, m. 2 obj. en bel.mtr. Een koop. Tel. 045-317512.

Te k. Dewalt rad. ZAAGMACHINE, 3 pk 380 volt. Bosheide 3, Nieuwenhagen.

Eiken BANKSTELLEN ƒ 350,- - ƒ 395,- - ƒ 495,- enz.; eiken broodkast ƒ 195,-, eiken dressoir ƒ 295,-, mass. eiken wandmeubel, 3.50 m br., ƒ 995,-; moderne 3-2-1-combi, zwaar model, ƒ 695,-; div. slaapkamers va. ƒ 195,-; eiken eethoeken ƒ 395,- - ƒ 495,- enz.; moderne eethoeken ƒ 195,- - ƒ 275,- - ƒ 395,- enz. Verder schitt. antieke kasten en eethoeken, spotgoedkoop en! wij ruilen al uw overtollige spullen in. Allround, Rijksweg-Noord 42, Geleen, open van 13 tot 18 uur.

Te k. notehouten KAST, 3 m breed. Kl. Graverstr. 152, Kerkrade, na 18.00 uur.

Te k. Akai dig. CASSETTE HX-Z met gar. Vogelzang ƒ 190,-. Pluymakerstr. 31, Heerlen.

Te k. weg. omst. compl. inventaris t.e.a.b. eiken + dameskl. mt. 40. Europaln. 595 Brunssum.

Carnaval: te k. PRINSESSECAPE, blauw fluweel m. bontrand. Tel. 04498-52633.

Lang en kort pers. leren JASSEN 36/38 ƒ 200,- p.st.; Amazonekled. 36/38 eenpers. rotanbed ƒ 85,-; kunstschaatsen m. 40 ƒ 35,-; pucкup + boxen ƒ 100,-; 3 oudh. armst. (rietz.) + tafeltje ƒ 280,; gaskachel. Dr. Poelsstraat 28 Hrl.

RAMEN en deuren te k., Meranti en PVC, dubbel glas (showmodellen). Tel. 04498-56121.

Te k. ant. Brabantse KACHEL + Pelgrim keukenkachel. Tel. 045-752153.

Te k. a. kompl. prof. fotouitr. ZENZA BRONICA ETRS. Inlicht. tel. 04406-13447/14070.

Te k. z.g.a.n. VERSTERKER 15 watt en echte Spaanse gitaar. Tel. 045-750615.

Te k. nw. TWEEZITSBANK (Engels model), ƒ 600,- onder nw.pr. Tel. 045-719409.

Te k. KOLENKACHELS (convectors) en allesbranders. Hoofdstr. 205, Hoensbroek, tel. 045-226309 of 221791.

LP'S en singles, actuele en oldies. Altijd aan- en verkoop. Vele zeldzame platen. „Mono", Jakobstr. 68, Aken (bij markt), vanaf 11.00 uur, tel. 09-4924148075.

Te k. WEEFGETOUW met benodigheden, pr. n.o.t.k. Tel. 045-217221.

Kleine opvouwb. electr. ROLSTOEL, gesch. voor binnen en buiten, 3 jr. oud. Na 19.00 uur tel. 04402-76797.

RADSON EN HESI

Uw partners voor een energie-besparende C.V.-ketel.

Dr. Ottenstr. 7 - Simpelveld - 045-442326

24 UURS SERVICE-DIENST

hesi

Te koop gevraagd

OPGELET! Wij betalen va. ƒ 100,– voor uw sloopauto. Ook schade- en defekte auto's. Tel. 045-752701.

AUTOSLOPERIJ vraagt loop-, sloop- en schade-auto's. Tegen een goede prijs. Tevens vrijwaringsbewijs. Bel nu 045-751325.

Wij bet. ƒ 500,- tot ƒ 20.000,- voor uw AUTO'S, schade-auto's, bedrijfsauto's, bussen. Ook sloop. Tel. 045-727742 045-723076.

Contant GELD voor uw def. ktv vanaf 1976. Philips va. 1973. Tel. 045-723712.

POSTZEGELS te k. gevr. postzegelhandel C. de Wit b.v. Beëdigd Taxateur, Nobelstr. 41 Hrl. tel. 045-710571.

Inkoop GOUD, zilver, munten, brilj. Contante betaling. Toppr. V. Verseveld, Saroleastr. 80A, Heerlen, 045-714666; Elisabethstr. 38, Geleen, 04494-43754.

Te k. gevraagd lange leren MOTORJASSEN, oud model, tel. 04490-23268.

AUTOSLOPERIJ vraagt met spoed loop-, sloop- en schade-auto's. Hoogste prijs + vrijw. bew. Tel. 045-752997.

GOUD, zilv. munten, postzegels, brilj., bestek etc. Vrijbl. tax. Cont. bet. v. verzam. Gevr. goud, munten, buitenl. Hoogste pr. Antiek zilv. boven z. pr. Groenstr. 109, Geleen.

Te k. gevr. DINKY TOYS Corgi Toys Lion-cars en Tekno van vóór 1970, tel. 045-251579, b.g.g. 045-270434.

Stalmeier Music

Hoofdstraat 32 - Hoensbroek - Tel. 045-214253

Voordelige aanbiedingen

en occasions op allerlei gebied.
Orgels, accordeons, gitaren, slagwerken, blaasinstrumenten, orkestapparatuur, enz.
Eigen service- en reparatiedienst.

Zonnehemels

gebogen zonnehemel met 1.80 m lange snelbruinlampen. Compleet met in hoogte verstelbaar statief reeds vanaf ƒ 1198,-. Ook met Wolff-lampen leverbaar.

Van Erp

Sittard, Putstraat 34, 04490-13531; Heerlen, Saroleastraat 43, 045-711300; Kerkrade, Hoofdstraat 12, 045-456999.

Allesbranders Barbas, Preway, Coxstove

Boley - Thermocet openhaardinzets. Hout-, kolen-, gas- en oliehaarden. Keus uit 200 stuks. Energiezuinige c.v.-ketels, radiatoren. Dit alles bij

Jac Köhlen

Rijksweg-Noord 104, bij ziekenhuis Sittard
Tel. 04490-13228 14862. Donderdag koopavond

Fabrikant van vrijetijdsmode

verkoopt zijn nog aanwezige

voorraden tegen dumpprijzen

o.a. broeken ƒ 7,50 - ƒ 12,00 - ƒ 15,00.
Tel. 04920-48654 - Lagedijk 20, Helmond

KTV-Video-Hi-Fi

Van Uden Hoensbroek

Video recorders, kleurenteevee's en stereo's teveel om op te noemen, kom en overtuig u, ook van onze lage aantrekkelijke prijzen en eigen servicedienst. - Van Uden, Hoofdstr. 12 Hoensbroek. 045-212655-214793. 65 jaar ervaring-vertrouwen.

Vuurwerk

Rens-Janssen & Zn. B.V.

Ganzeweide 54, Heerlerheide - Tel. 045-211486

T.k. gevr. DUIKFLES - 12 ltr + ademautomaat. Tel. 04494-45910.

Te k. gevr. ANSICHTKAARTEN. Tel. 045-442871.

Te huur aangeboden

ZELFVERHUIZEN met onze speciaal ingerichte meubelwagens voor personenautorijbewijs. Tevens verhuur personenauto's en busjes. Autoverhuur Collaris, Schelsberg 45, Heerlen. Tel. 720202.

VERHUIZEN? Zelf doen is niet duur met een Mercedes van Bastiaans, Spoorsingel 50, Heerlen. Ook luxe wagens, busjes, campers. Bel ons 045-724141.

Semi-bungalow 2 jr. oud in SCHAESBERG m. gar., gr. tuin en inb.keuken incl. electr. app. Te h. vanaf 1-1-'86, 0949/2401 8118.

Te huur APPARTEMENT, Winkelcentrum Heksenberg-Heerlen, tel. 045-315174.

Te h. APPARTEMENT te Bleijerheide, tel. 045-723988, Pannesheiderstr. 43, Kerkrade.

BOVENWONING ged. gemeubileerd, bad, wc en garage, event. zolderkamer en tuin. Vanaf 15.00 uur beneden bellen: Kohlbergsgracht 56, Kerkrade Bleijerheide.

Per 15-1-'86 vrijst. WONING m. garage en tuin te Oirsbeek, Romenkamp 24. Ind.: woonkamer, keuken, hal, toilet, 3 slaapk., badkamer m. bad en toilet, c.v. Huur ƒ 905,50 p.mnd., waarborg ƒ 900,-. Inl. 04492-1965.

KAMER te huur in Hoensbroek, beg. grond, met kookgel., douche, wc, c.v. Tel. 045-225514.

WINKELRUIMTE te h. ±60 m² in centrum van Heerlen. Tel. 045-724690.

1×2 KAMERS te h. m. vrije opg. Dir. te aanv. 045-724690.

HUIS te huur in Kerkrade-West. Subs. ger., 2 slaapk., gr. zitkamer, keuken, lig. bad, c.v. Huur ƒ 550,-. Tel. 045-463889 na 17 uur.

Gem. KAMERS te h. in Geleen, tel. 04498-53474.

WOONHUIS met tuin en garage te Terwinselen, mooie ligging, huurpr. ƒ 650,- p. mnd. Br.o.nr. HK 935 Limburgs Dagblad, Postbus 3100 6401 DP Heerlen.

Te h. een BEDRIJFSHAL, 1320 m2, gel. aan de Kissel te Heerlen, totaal geisol., voldoende parkeergelegenheid, rijdsp. ƒ 9,-/m2. Inl. Biallas b.v. Tel. 045-412189.

Te h. luxe APPARTEMENT voor alleenst. of paar met tuin te Kerkrade met tuin. 045-725667.

Te KERKRADE te huur een nette en rustige etagewoning, gesch. v. echtp. of alleenst. ƒ 670,-. Kale huur. Inl. 04494-48180.

Te huur

Roermond, Kapellerhof 11

splitlevelwoning met carport en tuin. Indeling: woonkamer, keuken, zitkamer, toilet, berging, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en 2e toilet. Kale huurprijs ƒ 835,45 per maand.

Ubach over Worms, Groenstraat 55

benedenwoning met garage, woonkamer, keuken, 2 slaapkamers, douche en toilet. Kale huurprijs ƒ 670,- per maand.

Nuth, Parklaan

flat met woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, douche, toilet en berging. Huurprijs ƒ 729,50 incl. voorschotten stook- en servicekosten per maand.

Heerlen, Willemstraat 64

tweekamerappartement met woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer met ligbad en 2e toilet, zolderberging en bergingkast. Huurprijs ƒ 834,20 incl. voorschotten stook- en servicekosten per maand.

Heerlen, Willemstraat 64

tweekamerappartement met woonkamer kitchenette, slaapkamer, douche. Huurprijs ƒ 580,65 incl. voorschotten stook- en servicekosten per maand.

Heerlen, Weltertuynstraat 67

eenkamerappartement met eigen kitchenette, douche en toilet. Komt in aanmerking voor huursubsidie. Huurprijs ƒ 402,- all-in per maand.

Inlichtingen en bezichtigingen:
B.V. Makelaardij Onroerende Goederen

Peter van Bruggen

Heerlerbaan 50, 6418 CH Heerlen
Tel. kant. 045-417085

Kantoorpand te huur Raadhuisstraat 5 - Heerlen

kelder, keuken, 2 kamers-ensuite, 4 kamers op 1e verdieping, 2 mansardekamers en zolderruimte. Voorzien van nieuwe electrische bedrading en gasgestookte centrale verwarmingsinstallatie. Direct te aanvaarden. Huurprijs in nader overleg.

Inlichtingen en bezichtingen:
B.V. Makelaardij Onroerende Goederen

Peter van Bruggen

Heerlerbaan 50, 6418 CH Heerlen
Tel. kant. 045-417085

Te huur gevraagd

Te huur gevr. GARAGE of loods voor opknappen van auto's, min. 100 m². Tel. 045-318361.

Jong echtpaar z. kind. zoekt WOONRUIMTE in de omg. Beek-Brunssum, va. 1 febr. 1986. Tel. 04759-2927.

Bouwvak

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

KANTELDEUREN of rolluiken bestellen (ook voor industrie). Straten Voerendaal. Bellen Tenelenweg 8-10, tel. 045-750187.

Wij kopen en halen uw sloop- of SCHADEAUTO tegen afgifte vrijwaringsbewijs. Verboom B.V., Heerlen. Tel. 045-720654.

Te k. gevr. auto's vanaf 1978. Garage SCHAEPKENS. Tel. 04405-2896.

Kerp heeft ruim 5500 UITLAATDELEN voor u voorradig. In de Cramer 31, Heerlen, tel. 716951.

5000 ACCU'S uit voorraad leverbaar voor alle typen voertuigen. Kerp. In de Cramer 31, Heerlen. tel. 716951.

Sneeuwkettingen, sneeuwbanden kopen te duur? Wij hebben ze ook te huur. Autobanden SAMPERMANS, Willemstr. 80 Heerlen, tel. 045-725910.

Dieren

Inkoop en verkoop jonge RASHONDEN. Tel. 09-32-11866424.

Ook een Duitse HERDER koopt u bij de vakman. J. v.d. Weide, Altaarstraat 33, Schinnen, tel. 04493-1609.

DW.POEDELS, foxter., kort- en ruwh. teckels, lang- en ruwh. yorks. terr., rottweilers, allen pups met st.b. Walem 11a, Schin op Geul, 04459-11237, tevens hondenkapsalon.

Uw hond of kat in PANIEK vanwege vuurwerkgeknal. Gun uw huisdier z'n rust, laat ze logeren in het rustige dierenhotel Abdissenbosch, tel. 045-317217.

Zwarte DWERGPOEDELTJES m. stamB. Vader staat ter dekking kl. Tel. 04404-1418.

PAPEGAAIEN te k., jonge, uit kweek, 5 mnd. Pr.gar., niet pr. geld ter. Inr. v. kweek mog. 04494-49517.

Goed tehuis gezocht voor zeldzaam, mooie, kleine YORKSHIRE-TERRIERTJES. Suttnerstr. 11, Stein.

Bobtail- en YORKSHIRE-KENNEL From Castle of Beauties, wenst alle vrienden, familie en bekenden prettige feestdagen en een gelukkig 1986. M. Claassens, Schimmert, tel. 04404-1439.

T.k. FAUINABROEDKOOIEN, 6-delig + 2 kanariekooien voor 12 kanaries per kooi. Pr. n.o.t.k. Tel. 04498-51173.

Heden opening hondentrimsalon Parka

Open huis met demonstraties van 10.00 tot 17.00 uur. Steenweg 44, Sittard. Tevens ingang aan parkeerplaats. Tel. 04490-10262.

Heden grote vogelmarkt in Makado Beek

Voor inl. en reserv. marktkraam tel. 04402-74669

Te k. COCKERSPANIELPUPPIES met stamboom. Eikstr. 172, Heerlen-Passart.

Mech. HERDER, geb. 7-11-'81, klaar voor keuring; bouvier, 3 mnd., reu, zwart. Tel. 045-750857/721437.

Auto's en motoren

Te k. GEVRAAGD loop-, sloop- en schadeauto's. Bet. tel. pr. Gratis afgeh. Tel. 045-750794, b.g.g. 211397.

Gebr. BANDEN m. gar. ABC Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

MOTORBANDENSPECIALIST, grote sortering en banden voor alle uitvoeringen. Motorbandencentrale Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

BALANCEREN en uitlijnen: AutoBandenCentrale Sampermans. Willemstr. 80, Heerlen.

Te k. VAUXHALL Chivette bwj. '77. Tel. 045-722039.

Wij halen en betalen de hoogste prijs voor uw loop- of SLOOPAUTO, 045-325955.

Uw Mazda-dealer auto LEYMBORGH B.V., biedt aan: Mazda 626 coupé GLX 2.0 aut. 1984, Mazda 626 Sedan LX 1.6 1983, Mazda 626 HB LX 1.6 1983, Mazda 626, Sedan DX 1.6 LPG 1982, Mazda 323 HB GT 1.5 1983, Mazda 323 HB Sport 1.3 1983, Mazda 323 HB 5-drs., 1.3 1984, Mazda 323 HB 1.3 1982, Mazda 323 HB 1.1 1983, Mazda 323 HB 1.1 1982, Mazda 323 NB 1.3 1981, Mazda 323 aut. 1.4 1979, Mazda 323 ES 3 HB aut. 1.3, 1982, Ford Escort Laser 1.3 1985, Ford Escort Laser 1.1 1984, Ford Escort Bravo 1.3 1983, Ford Taunus Bravo 1.6 1981, Ford Taunus Ghia 1.6 1978, VW Jetta 4-drs., 1.3 1981, VW Derby CLS, 1.1 1982, Opel Kadett 1.2 S Estate 1980, BMW 316 1.6 1980, Nissan Bluebird GL 1.8 1983, Suzuki Swift GL 1.0 1985, Honda Civic 1.3 1983, Mazda. Bovag-garantie. Auto Leymborgh B.V., Bornerweg 8, Limbricht, tel. 04490-15838.

Te k. FORD Escort 1600 Bravo, 5-bak, april '85, 18.000 km. 17.400,-. 045-257764.

MERCEDES 813 '84; Mercedes 808 '80; Mercedes 407 '80; Mercedes 207 '79-'81; Peugeot J5 lang./verh. '83; Hannomag F76 veeverv.; VW LT 45D '79 '81; W. Feijts auto's Vaesrade 61 Nuth 045-243317.

Te huur en te koop SNEEUWBANDEN en sneeuwkettingen in alle maten. Autobanden Sampermans, Willemstraat 80, Heerlen, tel. 045-725910.

AUTORUIT stuk? Of lek, specialist in autoglas. Inter-autoglas. Industriestr. 8, Sittard. 04490-11235.

Wij bet. ƒ 500,- tot ƒ 20.000,- voor uw AUTO'S, schade-auto's, bedrijfsauto's, bussen. Ook sloop. Tel. 045-727742 / 045-723076.

BEDRIJFSAUTO'S: Nico Neis, Op het Veldje 44, Spaubeek. Tel. 04493-4300.

Wij kopen alle luxe en bestelauto's, vrachtauto's en bussen, motorhomes en caravans. Contant geld. DONNY KLASSEN B.V., Meerssenerweg 219, tel. 043-627354, Maastricht.

Autorijders opgelet! Alles voor uw auto. Alle ACCU'S met 50% echte korting. Ook schokbrekers, trekhaken, uitlaten, knalpotten, koppelingen, plaat- en carrosseriewerk. Te veel om op te noemen. Voor alle merken en type auto's. Donny Klassen B.V., groothandel automaterialen, Meerssenerweg 219, tel. 043-627354, Maastricht.

Wij kopen uw sloop- en SCHADEAUTO'S. Tevens verhuur van moffelcabine, hefbrug en werkplaats. Autohandel en sloperij Marxer Kapelweg 24 Heerlen tel. 045-720418.

DHZ-GARAGE met spuitcabine voor alle garagewerkzaamheden. Nu ook CO2 en puntlassen. Wagenschutsweg 41 Heerlen-Palemig, tel. 045-721848.

CHEVETTE Vauxhall bwj. '78 m. LPG in Schaesberg, i.g.st. Vraagpr. ƒ 1000,–; 0949 2401 8118.

Wij betalen de hoogste prijs voor uw loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Tevens gratis afhalen. 045-413855.

AUTO'S. Hallo, opgelet. Wij betalen ƒ 300,– tot ƒ 20.000,– voor uw auto. Ook sloop. Tel. 045-411572.

Wij betalen ƒ 500,– tot ƒ 20.000,– voor uw AUTO, ook sloopauto's. Tevens toercaravans. Tel. 045-416239, tot 21.00 uur.

OPGELET! Wij betalen ƒ 300,- tot ƒ 15.000,– voor uw auto. Ook sloopauto's. Tel. 045-423063.

Wij betalen ƒ 300,- tot ƒ 15.000,– voor uw AUTO, ook sloopauto's. Tel. 045-422217.

Voor al uw AUTO-ONDERDELEN moet u zijn bij autosloperij Rapie. Tevens schade- en gebruikte automobielen. In- en verkoop. Locht 70, Kerkrade-West. Tel. 045-423423. 1 km v. grensovergang Locht.

Te koop GOLF bj. '82. T bevragen 04459-2618.

T.k. TOYOTA Diesel 2 ltr DX, nieuwste type Carina 2, bj. 5-'84. Schadevrij. Tel. 04754-5019.

Te k. FORD Escort 1100 L, type '76, vr.pr. ƒ 850,-. Tel. 04493-1339.

BALANCEREN en uitlijnen. AutoBandenCentrale Sampermans. Willemstr. 80, Heerlen.

AUTORADIATEUREN Rep. en nieuwe autoradiateuren. Ook reparaties benzinetanks. P.M. Lück, Kl. Graverstraat 38, Kerkr.-West. Tel. 045-412046.

Te k. gevr. alle merken en typen sloop- en SCHADEAUTO'S. Tel. 045-411480.

Te k. **BMW** 323 I, bwj. '82, grijsmet., div. extra's, i.z.g.st. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-414736.

Autobedrijf L. JANSSEN biedt te koop aan: Fiesta Sport 1300 met ATS-velgen, '81, in staat van nieuw, 41.000 km, ƒ 8500,-; Mercedes 200 D, '79, alu-velgen, met veel extra's, ƒ 12.500,-; Kadett diesel, 5-drs., 1e eig., schadevrij, '85, blauw, ƒ 17.750,-, Honda Quintet, grijsmet., '82, ƒ 12.250,-; Honda Quintet, bruinmet., 3-10-'81, ƒ 8950,-; Innocenti 90 Luxe, grijsmet., '82, ƒ 4900,-; Mitsubishi Galant GLX 2300 turbo diesel, '82, ƒ 13.750,-; Mitsubishi Galant GLX 2300 turbo diesel, okt. '81, ƒ 11.750,-; Citroën GSA special, '82, blauw, ƒ 7900,-; Citroën CS Club break autom., rood, '80, ƒ 1950,-; Skoda 105 S, '81, beige, in nieuwst., ƒ 3750,-; Golf, Zender GTI-uitvoering, zeer mooi, ƒ 5750,-; Golf diesel, '80, ƒ 8850,-; Daihatsu Charade, '80, ƒ 5250,-; Jeep Kubel, wit, ƒ 6400,-; Costum-Car VW Käfer pick-up, iets aparts, ƒ 6750,-; Spitfire, '78, ƒ 4750,-; Mercedes diesel, bj. 1948, gerestaureerd, NL-kent., ƒ 12.750,-; Simca, bj. 1940, gerestaureerd, NL-kent., ƒ 7750,-. Caravan Adria 305 de Luxe, ƒ 2500,-. Diverse inruilers. Inruil - financierng - garantie - onderhoud. Tevens te koop gevraagd alle merken personen- en bestelauto's. Ook voor een grote schoonmaakbeurt van uw auto kunt u bij ons terecht. Autobedrijf L. Janssen, Bosveldstraat 55, Kerkrade-Bleijerheide, tel. 045-457126.

VW Golf diesel GLD, bj. okt. '77, 5-drs., zeer mooi, ƒ 3800,-. Tel. 04494-41379.

VW Golf diesel 1.6, bj. nov. '81, schadevrij, ƒ 8900,-. Tel. 045-726997.

GOLF GLS, t. '80, rood, uitgebouwd, duurste uitv., spotprijs ƒ 6500,-. Tel. 045-423750.

BMW 316, t. '79, wit, zeer mooi, evt. te ruil tegen grotere, pr. ƒ 6800,-. Tel. 045-414601.

DATSUN Cherry 100 A, bj. '79, weinig km gel., i.z.g.st. Tel. 04498-56225.

Te k. BMW 316, bj. '81, z.g.a.n., alle keuringen toegest. Tel. 045-418992.

OPEL Kadett 12 N, aug. '80, geel, km.st. 88.000, pr. ƒ 7500,-. Tel. 045-440558.

FORD Fiesta de Luxe, type '78, 1100 cc, 100% i.o., keuring toegest., ƒ 2650,-. Tel. 045-462293.

Te k. DATSUN Cherry 100 A de Luxe, bj. '78, auto is i.z.g.st., pr. ƒ 1850,-. Dr. Poelsstr. 32, Schaesberg-Kakert.

FIAT Ritmo diesel, bj. '81, 5 versnell., roest- en schadevrij, ƒ 5600,-. Tel. 045-726997.

Te k. MAZDA 323, bj. '78, m. LPG en trekhaak, 3-drs., vr.pr. ƒ 2600,-. Te bevr. 045-270139.

RENAULT R5 TL nw. model, type '80, km.st. 63.000, i.z.g.st. verbr. 1 op 16, vr.pr. ƒ 4600,-, 045-424659.

Eindejaarsopruiming bij Seat en Subaru-dealer A.C.H., Jeugrubbenweg 20 (bij Hommerterweg) te Hoensbroek; Tel. 045-222455 biedt met gar. te koop aan: Seat-Malaga 1.5 GL '85; Seat-Ibiza 1.2 GL '85; Seat-Ronda 1.2 GL '85 en '84; Subaru mini jumbo '85; Subaru 1600 DL '84 en '80; Subaru 1600 stat.car., '84, Subaru 1800 GL 4 WD turbo automaat '85, Peugeot 305 GL '83; Peugeot 104 '79; Peugeot 504 '78, Fiat 128 '77; Fiat sport X 1 976; Fiat 131 '78, Citroen GS '83; Citroën Visa '80, Alfa Romeo Sprint Veloce 1.5 '82 en '79; VW Golf '80; Renault R 18 TS '80, Mazda 323 '79; Renault R4 TL '78, Ford Taunus 1600 '80; Horizon Diesel '83, Horizon GL '79 en '78, Talbot Solara 1.6 GLS '83, '81 en '80, Horizon GL '79 en '78; Talbot Solara 1.6 GLS '83, '81, en '80, Simca 1308 GLS '79 en '78; Lada 1600 (gas) '83, Datsun Cherry '78; Datsun 120 Y '77, Austin Allegro '78, Sunbeam 1000 '79, Opel Kadett '77, Mitsubishi Galant '77; VW Golf '76, Vauxhall Viva '77, inr. en fin. mog.

Let op! Let op! Wij geven het meeste voor loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. U belt, wij komen direct. Ook 's avonds. 045-422610.

Te k. GOLF 1100 rood i.z.g.st. Eind '78, km.st. 100.000, ƒ 5000,-, 045-310173.

Automaterialen

Radiateuren, accu's, cilinderkoprevisies, etc.

Limb. Accu Centrale B.V.

Grasbroekerweg 67, Heerlen, tel. 045-724700.

Uitlaat kapot?

Bel voor snelle service 045-725507, of het adres Auto Sport Schelsberg 175, Heerlen, dealer van originele Romax-uitlaten. Ook voor kapotte schokbreker. Ook 's zaterdags geopend van 10.00-17.00 uur.

Auto Limburg

Het juiste adres voor de betere occasion auto met Bovag-garantie
Kom kijken en vergelijk
Keuze uit ± 50 occasions

Auto Limburg

Mauritsweg 126, Stein
(naast Macintosh). Tel. 04495-8474

HONDA Civic 68.000 km zeld. mooi ƒ 3950,-. Rotterdamstr. 24, Heerlen.

Te k. MAZDA 626 GLX coupé 1.6, bwj. '84, 1e eig., kl. blauwmet. + sportvelgen, 1 jr. schrift. gar. Hertogstr. 5, Schaesberg.

SUZUKI Jeep gesl. wit 50.000, Ford Pinto 2 ltr. 40.000 km ƒ 6000,-, tel. 04498-51718.

Te k. VOLVO 360 GLS, 2 ltr., 5-drs., blauwmet., 2½ jr. oud, m. gastank, km.st. 32.000. Tel. 045-257604.

Te k. DATSUN 100 AF2, i.z.g.st., bj. '77, kl. blauw, vr.pr. ƒ 1550,-. Tel. 04495-7810.

Te k. TOYOTA Celica 2000 Liftback XT, '79; Toyota Starlet de Luxe, '78 Bernhardstr. 12, Munstergeleen.

Te k. mooie HONDA Accord, 4-drs., autom., met LPG, bj. '80. Tel. 04490-18401.

SCHADEAUTO'S: Opel Kadett Caravan, '81, 1.6, '83, 1.3 '83, 1.3 '84, 1.2 '84; Ascona 4-drs. autom., '82, Ascona, 2-drs., '85; Escort 5-drs. 1.3, '85; Nissan Cherry 1.3, '83; Mitsubishi Colt turbo, '82. Wilhelminastr. 23, Nieuwenhagen.

Te k. OPEL Kadett City, geel, '79; BMW 525, met LPG, zilvermet., '78; Peugeot 504 diesel, '79; Toyota Cressida autom., i.st.v.nw., bruinmet., '78; Datsun Cherry, blauw, '78. Inruil, financ. mog. Wilhelminastr. 23, Nieuwenhagen.

Te k. VW Golf, i.z.g.st., bj. '76, roodmet., stel nw. banden, motor gereviseerd, nw. koppeling. Doolweg 1, Sittard. 04490-13302.

Te k. ALFASUD 1.5 TI, bj. '82, met trekhaak, kl. wit, km.st. 88.000, vr.pr. ƒ 12.500,-, i.z.g.st. Tel. 04459-1758.

Te k. RENAULT 14 TL, bj. '78, ƒ 1750,-. Tel. 045-423251.

Te k. GOLF GTI, type '80, uitb.set, sportvelgen, schuifdak, 2 kleuren. Bonefatiusstr. 13, Heerlen.

BMW 323i '85; BMW 318 '80; BMW 316 '77; Opel Kadett 1200 '83; Mitsubishi Lancer Turbo 2000 '82, Honda Civic 5-drs. '81; Citroën 2 CV 6 Club '82; Peugeot 305 '79; Passat '75; Suzuki Alto autom. '83; Suzuki Alto grijsmet. '83, Suzuki Alto roodbruin '83j; Suzuki Alto FX '82; Suzuki Carry met.zilver '84; Mitsubishi bestel L300 '82; VW bus bestel '75. Autoshop Geleen, Op de Vey 47-49, Geleen. Inruil, garantie, financiering. Tel. 04494-44944. Tevens voor al uw reparaties.

AUTOLAND. Betrouwbare occasions nu... winterprijzen. VW Jetta GLS, '80, ƒ 9750,-; VW Passat C, '82, LPG, ƒ 11.950,-; VW Passat D, '79, ƒ 6950,-; Ford Escort 1.3 L, 5-drs., '81, ƒ 11.950,-; Ford Capri 2.3 S, '79, ƒ 7500,-; Peugeot 505 SR, '81, ƒ 10.750,-; Opel Kadett 1.2 S, '80, ƒ 9500,-; BMW 525, '80, ƒ 12.250,-; Honda Accord, '82, zeer mooi, ƒ 14.250,-; Mercedes 350 SE, '77, ƒ 7250,-; Volvo 244 GL, LPG, '80, ƒ 11.500,-; Ford Taunus 1.6 GL, '81, 4 drs, ƒ 9250,-; Ford Taunus 2.0, '79, ƒ 4650,-; Ford Taunus Combi 2.0 L automaat, ƒ 8750,-; Ford Taunus Combi, '81, 1.6 Bravo, ƒ 8950,-; Opel Rekord 2100 D, '81, ƒ 9950,-; Peugeot 305 SR Break, '82, ƒ 11.750,-; Mitsubishi Colt GLX, '80, ƒ 9250, ; Chevrolet Malibu, '79, ƒ 7250,-; Talbot Solare SX, '81, ƒ 8950,-; Ford Mustang Ghia, '79, ƒ 7500,-; Mitsubishi Galant, '79, ƒ 5950,-; Volvo 264 GL, '78, ƒ 4950,-; Fiat X 1.9, '78, ƒ 7500,-; Datsun Cherry, '81, ƒ 8500,-; Alfasud, '78, ƒ 1500,-; Fiat Ritmo diesel, '81, ƒ 7500,-; Opel Manta Hatchback, '80, ƒ 8750,-; Opel Senator, '78, ƒ 9750,-; Mitsubishi Galant GLX automaat, '81, ƒ 9950,-; VW Golf diesel, '80, ƒ 9500,-; VW Golf diesel, '79, ƒ 8500,-; Mitsubishi Celeste 2000 GT '80; Renault 20 LS 10-'79 type '80; VW Passat TS 1975 zeer goed; Ford Taunus Combi, '79, ƒ 7950,-; Toyota Starlet, '79, ƒ 5750,-; VW Derby, '77, ƒ 3500,-; Triumph TR 7, '78, ƒ 7500,-; Vauxhall Hatchback, '80, ƒ 8500,-; Alfa Combi, groen, '79, ƒ 2750,-; Ford Taunus 1.6 L, '77, ƒ 2250,-; Renault R 14 TL, '77, ƒ 2350,-; Opel kadett coupe, '76, ƒ 2950,-. Tal van goedkope inruilauto's vanaf ƒ 300,-. Inkoop, inruil en direkte financiering mogelijk. ANWB-keuring mogelijk. Unieke all-in garantie. Autoland, Heerlenerweg 39, Sittard, tel. 04490-20454. Onder aan Windrakerberg.

BEL: 04494 41015

Voor méér informatie over huren of kopen van uw automatiseringssysteem

computertechniek van rooijen bv annastraat 25 geleen

Te k. OPEL Ascona, bj. '81, LPG, sunroof, trekhaak enz., i.z.g.st., ƒ 8000,-. Tel. 04498-54974.

Te k. i.z.g.st. OPEL Ascona 20 E-SR, bj. '81, 60.000 km. Tel. 04498-52254.

RENAULT 5 TL, dec. '78, 52.000 km, auto is als nw. Tel. 04498-56225.

BMW 730, m. alle extra's, o.a. autom., aircond., electr. schuifdak, rad.cass., ƒ 10.500,-. Inruil mog. Tel. 045-227395 b.g.g. 04459-1665.

VW Golf 1600 C, 5-drs., '82, 54.000 km, [illegible] ƒ 11.500,-. Ford Mustang [illegible] 5.0 Ghia, '80, alle extra's, LPG, ƒ 7950,-. Granada [illegible] autom., '77, [illegible] Passat Combi, '78, [illegible] Garantie [illegible] Autobedrijf Math [illegible] Hoofdstraat 200, Hoensbroek [illegible] 045-227395.

Te k. Wolfrace VELGEN Opel of BMW met goede banden 13 N, [illegible] Tel. 045-316940.

Te k. TOYOTA Sport[illegible] gon 1.2, 3 drs., [illegible] '73, i.z.g.st., ƒ 3250,-. Tel. 045-316940.

Te k. prachtig mooie OPEL Manta 2.0 GTE, moet gezien worden, ƒ 10.750,-. Inruil mog. Reet Fischerstr. 13, Ubach over Worms.

Te k. OPEL Kadett type '7[illegible] als nieuw. Pr. ƒ 3950,-. Tel. 045-323226.

Te k. FIAT Mirafiori 1600 TC 4 nwe. banden, 4 drs, nw.st. bj. '79. Inr. [illegible] Vr.pr. ƒ 3700,-. 045-311967.

T.k. TOYOTA Celica 1600 ST coupe, bj. '78, sportvelgen, Pioneer-install. [illegible] ƒ 7000,-. Bebingenstr. [illegible] Geleen.

T.k. OPEL Kadett [illegible] Berlinetta-uitv., km.st. 60.000, bj. '79. Te bevr. tel. 04490-28187.

Auto P. van DIJK en Zonen: Mazda 626 Hatchback 5-bak; Ford Granada 2.3 Bravo, '83, met gas; Ford Taunus 1600 Bravo, '81, met gas; Mitsubishi Galant 1600, 5-bak, '82 en '80; Fiat Argenta 2000 GL, 5 bak, '82; Ford Sierra 1600 Bravo, 5-drs., '83, Toyota Carina 1600 L, '81; Renault R2[illegible] TX, '82; Peugeot 305 GL '83; R5 TL, '82; Opel Rekord 2000 S en 1900 L, '81 en '8[illegible] Volvo 343 GL, '79. Inruil en financieren. Bovag-garantiebewijs. Eigen werkplaats en alle reparaties. Hompertsweg 33, Schaesberg-Kakert, tel. 045-311729.

Te k. TOYOTA Celica, b. '75, pr. ƒ 750,-. Kerkerstr. 142, Brunssum.

Te k. TOYOTA Carina, bj. '77, i.g.st., met vele extra's o.a. autoreverse radio, [illegible] wieldoppen, trekhaak, vr.pr. ƒ 1650,-. Tel. 045-453822.

FORD Taunus 1600, 4 drs, 6e mnd. '78, vr.pr. ƒ 1950,-. Tel. 045-415528.

BMW 2800, bj. '77, ƒ 1250,-; Celica 1600 ST, b. '7[illegible], ƒ 1250,-. Erensteinerstr. Kerkrade.

Te k. MAZDA 626 1.6 L, '80, m. LPG, te zien Van Kerstr. 60, Kerkrade.

Lelijke EEND 2 CV6, zeer mooi, weinig gel., ƒ 2000,-. Schanserweg 3A, Ubach over Worms-Nieuwenhagen.

Te k. OPEL Rekord 23 D Caravan, bj. '79, [illegible] Nieuwenhagerheidestr. 77, Ubach over Worms.

Te k. OPEL Kadett Speciaal, bj. '79, zeer mooi, ƒ 6250,-. Tel. 045-725703.

Te k. RENAULT 9 GTL, bj. '82, LPG inst. en trekhaak, pr. ƒ 9350,-. Tel. 045-310237.

Te k. 5 alum. 14 inch [illegible] Pirelli BANDEN 185/60-14 voor Volvo 340/360 serie. Tel. 045-210290.

Te k. BMW 320, i.z.g.st., LPG, bj. '77, vr.pr. ƒ 4200,-. Bosscherweg 211, Maastricht, tel. 043-617521.

Te k. mooie Opel ASCONA 16 SR, nw. model, km.st. 61.000, bj. '82. Margrietstr. 11, Eijsden, tel. 04409-3077.

Te k. FORD Mustang, type Fastback Ghia, 3-drs., '81, 6 cyl., 4 speed, verk. [illegible] ƒ 8500,-. Iedere keuring toegest. Tel. 043-211387.

Fietsen/bromfietsen

Mooie Vespa CIAO, als nieuw, ƒ 975,-. Math Salden Limbricht.

HONDA MTX te koop, bj. '84. Tel. 04454-4834.

PARIS-DAKAR TANK overtrek voor ƒ 145,-, tank ƒ 225,-. Math Salden, Limbricht.

Te k. PUCH Maxi Starlet bj. '85, 2 mnd. oud (met ac.) bijna nieuw. Tel. 045-226977.

Diversen

Rubber MATTEN in diverse uitvoeringen voor alle doeleinden. Industrie-Werkplaats-Huis-Auto. Autobanden Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen. Tel. 045-725910.

Gratis FOLDER van 1001 relatiegeschenken v.a. 10 st. met uw tekst. Briefkbox 2278, Utrecht.

Reparaties, koelkasten, diep vriezers en bedrijfs koel vriesapp. met volle garantie. VRIESKO, tel. 045-727342.

Voor het kopen of huren van sneeuwbanden en kettingen. Autobanden SAMPERMANS, Willemstr. 80 Heerlen, tel. 045-725910.

Voor alle KOELKASTEN en diepvriesreparaties Vriesko. 045-441566 of 461658.

TV reparatie zonder voorrijkosten. Z. Limburg TV SERVICE. Tel. 045-314122.

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Borsboom en Moers, Streeperstr. 29, Schaesberg. 045-315921.

REPARATIES koelkasten, diepvriezers en bedrijfs-koel-vries-app. met volle garantie. Vriesko. Tel. 045-727342.

Iedere zondag in december en op 12 en 26 jan., 2, 16 en 23 februari SNUFFELMARKT talentenjacht. [illegible] en 19 jan. motorweekend [illegible] en 9 maart speelgoedbeurs Cocarde Valkenburg. Tel. 045-213386.

KUNSTGEBITREPARATIES, klaar terwijl u wacht. Duyzings, Beylkensweg 14 Oirsbeek, tel. 04492-4615.

Zeer vakkundig vernieuwen van rieten, biezen en rotan STOELEN met 5 jaar garantie. Halen en brengen gratis. Inl. 04494-40850.

Meubelen STOFFEREN. Wij komen u vrijblijvend bezoeken. J. v.d. Zwaag Kantstraat 35, Ubach over Worms. Tel. 045-314522/724303.

Te koop aangeboden

Gebr. BANDEN m. gar. ABC Sampermans. Willemstr. 80, Heerlen.

HOUT, board, triplex, meubelpl., wandpl., schrootjes in div. soorten, lak, lijm, beits, gips, kalk, cement, stucadoormortel, tempex en glaswol, ijzerwaren, verfwaren, tuinartikelen, plastic golfpl. en vlakke pl., plastic dakgoot, regenpijp en 1001 andere doe-het-zelf-art. Boumans, Brunssum. Alles voor de doe-het-zelver. Dr. Kuyperstr. 8a, Haansberg.

KASSA'S weegschalen, nieuw en occ. Nu opruiming demonstratiemachines. Roltex Nuth, t.o Makro, tel. 045-242880. Hoofddealer RCN-Sharp.

ANTWOORDAPPARAAT Compur, nieuw en gebruikt. Tel. 09-4924091035.

KEUKENS, keukenapparatuur. Laag in prijs, met garantie. R.J. Handelsonderneming, Stationstraat 294, Nuth. Tel. 045-242602.

WINTERAARDAPPELEN Kleibintjes, 1e kwal., v.a. f 0,25 p. kg, afgehaald p. 100 kg v.a. f 0,20 p. kg. Friteaardappelen, 100 kg f 30,-. Uien, 5 kg f 2,00. Wortelen, 5 kg f 2,50. Veendrick, ing. Kast. Amstenrade.

MAGAZIJNVERKOOP met kortingen tot 60%. In Echt staat het centrale keukenmagazijn van Horn. Hier worden ook alle demonstratiekeukens verzameld. Deze demonstratiekeukens worden te koop aangeboden met grote kortingen tot 60%. Zoekt u een buitenkansje? Dan naar Horn. Voor Limburg: Horn centraal keukenmagazijn, Lopenweg 2, Echt. 04754-5434.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandbediening, computergestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor in uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. Tel. 043-641044.

Te k. WINTERAARDAPPELEN kleibintjes m. poeder v.a. f 0,20. Vaesrade. Tel. 045-242539.

Te k. ANTHRACIETKOLEN, tel. 045-319784.

KLEURENTEEVEE. Grote sort. met garantie. Alle merken vanaf f 175,-; zw. wit-t.v. vanaf f 75,-. R.T.V. v. Voorst, Ganzeweide 48, Heerlerheide. Tel. 045-213879.

KLEURENTELEVISIES o.a. hilips, Blaupunkt, ITT vanaf f 195,-; Radio/T.V. Frank b.v., Bokstr. 33 H'heide tel. 045-213432.

HOUTHANDEL J. Rinkens B.V., Eygelshovenerweg 60, Waubach, tel. 045-319846 en Heigank 149, N'hagen, tel. 045-311892. Scherpe prijzen: alle soorten balkhout, kepers, vloerplanken, afrast., planken, spaan-, eterniet-golfplaten, dakmateriaal, lichtkoepels etc. Tevens bezorgen!

Goede KLEURENTELEVISIES, grote sortering, prima spelend met gar., Philips grootbeeld va. f 245,-. Radio Geel, Grasbroekerweg 24, Heerlen, tel. 045-724760.

Te k. VIDEO'S, stereo-app., diepvr.kasten en -kisten, koelkasten, wasdrogers, wasautom. teg. de helft v.d. Prijs, alles als nieuw met garantie en gratis thuis bezorgd. Vriesko Sittarderweg 136 heerlen. 045-727342.

Voordelig STOOKHOUT op maat gezaagd voor open haard of kachel f 60, p. kub. 045-215716.

Tweedehands MEUBELS van topkwaliteit. Lei Römer, Einderstr. 46, Heerlen-Noord (bij Sauna Martin Poglajen). Dond. koopavond. Tel. 045-215716.

Te k. open haard HOUT, eiken, beuken, kersen en essen f 100,- per m3. Thuis bezorgd. Tel. 04490-24882 na 21.00 u.

MEUBELINRUIL. Tot f 1500,- geven wij terug voor uw bankstel, kast of eetkamer als u die inruilt op nieuwe meubels. Nergens beter en zo goedkoop. Vraag vrijblijvend taxatie van uw meubels. Prettige feestdagen en een goede en behouden vaart in 1986 wensenwij mensen van de Nobel Meubelen aan alle nobele medemensen en tot ziens. Hoek Nobelstr. Kap. Berixstr. 2 Heerlen, tel. 045-717496 of na 18 u. 045-726226 of 726239.

Stofzuiger en wasmachine ONDERDELEN bij ons vindt u het. Van Uden Hoofdstr. 12 Hoensbroek.

Din-balken - BRANDHOUT - bielsen etc. Bouwbergstr. 100 Brunssum 045-251964.

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen, de grootste voorraad. Tevens op maat en alle reparaties. Jo Knops, Rijksweg Zd. 195 Sittard. 04490-12718.

Medische grote OOSTHOEK te k. 4 mnd. oud, nw.pr. f 2200,- voor f 1100,-; 045-442219.

KLEURENTEEVEE te k. mooi toestel. Tel. 045-442219.

Nieuw - nieuw - nieuw: voor de helft van de winkelprijs. Gezinspakketten VUURWERK. Bestellen Johnny bellen, 04490-25694.

Geld en goed

ƒ 43.000,– minder venn.bel. zonder kap.onttrekking! KOSTEN ƒ 285,– p mnd. Br. o. no. BR 241 LD Rumpenerstr. 81, 6443 CC Brunssum.

Lessen/onderwijs

OPLEIDING chauffeursdiploma CCV-B. Startdatum 20-01-1986. Kosten cursus inkl. boeken f 495,- excl. examen. Verkeersschool Wetzels voor al uw rijbewijzen. Tel. 04404-1712.

CHAUFFEURSDIPLOMA nodig? Wij starten met goederenvervoer en aanvullend personenvervoer op zaterdag 18-01-86. Verkeersschool Wischmann & Zoon. Tel. 045-351721. Ubach over Worms.

Huwelijk/kennismaking

't Zaëlke, Beekstr. 5, Schinveld. Iedere zondag 'n gelegenheidsavond voor alleenstaanden. Iedere week levende muziek!!!

KENNISMAKING, samenwonen, huwelijk, alle relaties, vraag brochure, tel. 04160-40483.

Advertentiegrootte zegt niets! Werkwijze wel! ALLEEN? Doe iets! Br. IPA pb. 577, Valkenswaard. Erk. d.d. R. v. Toezicht, met garantiefonds.

39 jr. DAME, gesch., 1.60, r.-k., besch., kalm, huisel. type, keurige versch., liefh. handw., lezen, geschiedenis, natuur z.k.m. besch. hr. Br. D.5547 rel.bur. I.P.A. postb. 577, Valkenswaard.

Zaterdag 28 december om 20.30 uur welkom op onze ONTMOETINGSAVOND voor alleenstaanden in café De Sport, Sittarderweg 126, Heerlen. Vr. uitn. Doortje en John. Bewijs verplicht.

Meisje 18 jr. zkt. VRIENDIN om mee uit te gaan (omg. Kerkrade). Br.ond.nr. KE 160 LD, Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Heer, 75 jr. z.k.m. met DAME tot 75 jr., om samen de avonden gezellig door te brengen. Br.ond.nr. SB 368 LD, Fr. Erenslaan 4, 6371 GV Schaesberg.

ALLEENSTAANDEN, werkgroep 't Sieske, Rijksweg-Zd. 103, Sittard, organiseert iedere zondag een dans- en contactavond. A.s. zondag met gratis verloting. Bewijs verplicht. Tel. 04494-47962 of 42064.

Welke eenv. VROUW zkt. dito partner met vast werk, kind geen bezw., ± 30 tot 40 jr. Br.ond.nr. SI 216 LD, Baandert 16, 6136 ER Sittard.

Iedere vrijdag en zaterdag DANSEN. De Gouden Aar, Prov.weg Oirsbeek.

SILVESTERAVOND all-in f 18,50 p.p. De Gouden Aar, Prov.weg Oirsbeek.

Iedere zaterdag vanaf 20.30 uur ONTMOETINGSAVOND voor alleenst. in sfeervol Rumpenerlinde Brunssum, met muziek van onze DJ Roland. Bewijs van alleenst. verpl. Van harte welkom. Jeanny en Irene.

Soc. v. ALLEENSTAANDEN, Chalet Treebeek, Kometstr. 25, naast Rozenkranskerk. Iedere zondag dans- en contactavond. DJ Skippy. Vr. uitn. het bestuur. Tel. 045-211375.

Welke alleenst. VROUW wil bevriend worden met gesch. vrouw z. kind., 57 jr., geen lesb. Br. o. nr. SB 369 LD, Fr. Erensln. 4, 6371 GV Schaesberg.

Leslies/homo

Een relatie voor jong en oud. Bureau „Samen Sterkt". Drempelvrees onnodig. Werkwijze pers. en discreet. Hoofdkantoor Manshaag 52, 6228 EP Maastricht, tel. 043-611563. Erkend door de Raad van Toezicht. Info aan huis door consulentes mog.

Vakantie/recreatie

In 1986 een VAARVAKANTIE? Huur een motorjacht. Inl. Crijns bootverhuur Linne, Grotestr. 27, tel. 04746-1610.

Caravans/tenten/boten

Te k. gevr. alle merken CARAVANS. Tel. 045-727742 of 723076.

BOTEN - motoren, zeil-, speed-, rubberboten, dekzeilen. Alles voor surf en boot, rep. winterb. Jachth. Snijders, Korvetweg 14, Beatrixhaven-Mstr. Tel. 043-633034, b.g.g. 214652.

I.F.A. en Intercamp de goedkoopste caravans, in Nederland. RALON Caravans, Brommelen 58A Geulle. Tel. 043-645079.

Te huur + te koop sneeuwbanden en sneeuwkettingen, in alle maten. Autobanden SAMPERMANS, Willemstr. 80 Heerlen, tel. 045-725910.

Sneeuwkettingen en sneeuwbanden kopen te duur? Wij hebben ze ook te huur. AUTOBANDEN Sampermans, Willemstraat 80, Heerlen, tel. 045-725910.

KERSTAKTIE met winterkorting kerstcaravanshow 23, 24, 27, 28, 30 en 31 dec. Kom vrijblijvend kijken, kiezen en keuren. De kachel staat rood en de koffie is bruin. Lichtgewicht Caravelair caravans en De Reu caravans. Profiteer van deze kerstaktie en bestel nu. Haal en betaal voor u op vakantie gaat. Bartels Caravaning Import, Julianastr. 5, Merkelbeek (bij Brunssum). Open na 14 uur. Zaterdag na 10 uur 04492-1870.

Te k. CARAVAN Hobby Prestige, 4-5-pers., met zomer- en wintervoortent, verw., ijskast, toiletruimte, bj. 1984, 1 week gebr. Gouwestr. 9, Beersdal-Heerlen.

Kunst/antiek

INTERART Antiek, Irmstr. 64, Simpelveld. 045-443161. Zeer grote keuze in strakke kasten, vitrines, eethoeken, salontafels enz. Nu ook magazijn vol grenen meubelen. Eigen restauratie en logerij.

RTV/muziek

PIANO'S/vleugels, bij v. Urk gegar. de laagste prijzen v. Ned. Keuze uit 33 mrkn. Huurpr. v.a. f 600,- p.j. V. Urk, Westersgl. 42, R'dam. Bel 010-363500.

U moet ze gezien hebben onze prachtige gebruikte Duitse PIANO'S. Nieuwe Duitse merkpiano vanaf f 5895, nu met f 500,- inruilpremie. Pianorevisiebedrijf Klavier, Rijksweg Zuid 170, Sittard, tel. 04490-26426.

T.k. PIANO Dts. kruissn., zw., in prima st. Tel. 04494-50314.

Contacten/clubs

PRIVÉ en escort in Roermond, tel. 04750-31693.

RED HOUSE CLUB Kerkrade 045-425101 geop. v. 20-4 u. gesloten van 22 dec.-4 jan. 1986.

VIDEOCLUB Heerlen Vanessa, Anja en Aggie, 045-718067.

Nieuw. Escort voor bij u thuis of in hotel. Tel. **045-220230**.

DE JACHTHUT, Haanrade-Kerkrade, Grensstr. 23, 200 m v.d. grens, Regina, Mary, Bärbel, Moni. Ma. t/m za. 14-4 u., zo. 20-4 u., (31/12 gesloten) en 1/1 '86 open, 045-463943.

Nieuw! Privé **KITTY.** Ake str. 232, H'broek. Tel. 04 222356. Van 12 tot 24 u Ook zat. en zond. Nog e kele meisjes gevr.

EScortservice 04 **320905.** Dag. geopend v 's morgens 9 uur. Ook weekends.

MARGO en meisjes ontv. privé te Hoensbroek, t 045-213080; tevens as gevr.

CONTACTTELEFOON boys en girls, tel. 04 422564.

ESCORTSERVICE va 11.00 tot 5.00 uur. Te 045-425579.

Privé en **ESCORTSERVICE** v. 11.00 tot 5.00 uu Met nw. meisjes. Tel. 04 424987.

Nieuwe **ESCORTSERVICE** 045-326181, doo gaand geopend, prettig kerstdagen.

ESCORTSERVICE te 045-718033. Prettige da gen. Doorgaand geopend

LINDA en Roos ieder dag, ook feestdagen, 04 228431.

Nieuw **MANUELA**, Gina Domina, Slavina privé escort v. 11-10 u. 04490 25098.

Eva, Paola, Wendy en Es ter ontvangen u **PRIVÉ** Kerkrade v. ma. t/m zat. 11 t/m 24 u. Tel. 04 411866.

Ria privé en **ESCORT.** Tel 045-716716.

Patrick + Mike **PRIVÉ** e escort. Tel. 045-716716.

Nieuw, nieuw! **AZIANA** escort van 20.00 t/m 3.0 uur. Tel. 045-222642.

HERMAN en Peter. Priv en escort, 045-351926 e voor feestdagen.

TAMARA met nieuw Vi vian, Daniëlla en Dagg ontvangen privé in Geleen van 10 tot 24 uur, ook zat en zond. Tel. 04494 42313.

NANCY met nieuw Moni que en Bianca. Tel. 04494 45098, en Rosy en Chan talle. Dag. geopend van 10 tot 23 uur, zat. van 10 to 18 uur.

Te k. of te h. zeer mooi vri gelegen **PRIVÉ-HUIS,** bui ten het dorp met gr. afge schermde parkeerpl., zon der contanten onnodig te reageren. Br.o.nr. SI 214 L.D. Baandert 16, 6136 ER Sittard.

CONTACTBUREAU Pri vé, nonstop-film. Sta tionstr. 31, Sittard.

PRIVÉ van 9.00 t/m 18.00 uur. H. Hermanslaan 478 Geleen, 04494-53024.

JONGEN 18 jr. zkt. oudere vriend. Postbus 30189 6390 ZK Nieuwenhagen.

ESCORTSERVICE. Eva Blondy en Suzanne. Be 045-228688.

C36 A